

Binbaşı Ersever'in İtirafı

Soner Yalçın

Binbaşı Ersever'in İtirafı

Soner Yalçın

BİNBAŞI ERSEVER'İN İTİRAFLARI

Yazan: Soner Yalçın

Yayın hakları: © Doğan Egmont Yayıncılık ve Yapımcılık Tic. A.Ş.

Dijital yayın tarihi: Mayıs 2011 / ISBN 978-605-111-844-4

Kapak tasarımı: DPN Design

Dijital format: Atalay Altınçekiç

Doğan Egmont Yayıncılık ve Yapımcılık Tic. A.Ş.

19 Mayıs Caddesi, Golden Plaza No. 1 Kat 10, 34360 Şişli - İstanbul

Telefon: (212) 373 77 00 / **Faks:** (212) 355 83 16

www.dogankitap.com.tr / editor@dogankitap.com.tr / satis@dogankitap.com.tr

Binbaşı Ersever'in İtirafı

Soner Yalçın

18 şubat 1992. 2000'e Doğru'nun Diyarbakır bürosunda "meçul" kişiler tarafından kafasına sıkılan tek kurşunla yaşamını kaybeden gazeteci Halit Güngen'in anısına...

Önsöz

Kontrgerilla konusundaki teorileri ve ülkemizde yirmi küsur yıldır süren tartışmaları ilgilenen herkes az çok biliyor. Bana gelince, yedi yıllık gazetecilik yaşamım boyunca kontrgerillanın Türk devleti içindeki evrimini adeta gözlerimle görerek izledim. Bu konuda sayısız haber yaptım. Kontrgerilla konusunda çıkmış bütün kitapları okudum. Diyebilirim ki konunun bütün uzmanlarıyla uzun görüşmeler yaptım. Bizzat kontrgerillacılarla görüştüm, tartıştım. Bunların sonuncusu olan Ahmet Cem Ersever ise örgütün en önemli şeflerinden biriydi.

Bütün bu tecrübeyi birkaç sözcükle anlatmam istenirse şunları söyleyebilirim: emperyalizme bağımlılık arttıkça Türkiye daha çok bir "kontrgerilla cumhuriyeti"ne dönüşüyor. Diğer belirleyici etken ise Kürt sorunu. Şiddet yönteminde ısrar, bu suç örgütünün rejim içinde durmadan büyümesine yol açıyor. Artık kontrgerilla rejime rengini veren en önemli kurumdur.

Bu kitapta taşıdığım tek iddia kuşkuların götürdüğü yere kadar gitmiş olmaktır. Gazeteci olayların tanığıdır. Kişisel yargılarımı işe karıştırmaksızın gerçeğin soğuk yüzünü okuyucuya göstermek istedim. Olgulara sadık kaldım. Bu yöntemin daha etkili olduğunu düşünüyorum. İnaniyorum ki, gerçek haktan yanadır.

Analizi küçümsemiyorum. Olgularla yetinen bir düşüncenin çocukluk çağını aşmadığını biliyorum. Olguları toplamanın amacı da zaten analiz yapmak, bir sonuca varmaktır. Gene de canlı olan olgudur. Olgular, analizin temelidir. "Teori gri, yaşam ise yeşildir." Bu kitabı yazarken canlı olanı sürekli ön planda tutmaya çalıştım.

Binbaşı Ahmet Cem Ersever'in meslekî yaşamı ve onunla görüşmelerim bu kitabın eksenini oluşturuyor. Burada ben, son yıllarda toplum olarak yaşadığımız dehşetin temelindeki örgütü, onun en önemli komutanlarından birinin anlatımıyla sergiliyorum. Halkın belleğine çakılan birçok önemli cinayeti aydınlattığıma inanıyorum. Kitap okunduğunda görülecektir ki, Türkiye'yi sarsan cinayetlerin hiçbirinin faili meçhul değildir. Faillerin bilinmeyişi, bulunmayışı resmî iddiadan ibarettir.

Öldürülmemiş olsaydı Binbaşı Ahmet Cem Ersever'den daha birçok gerçeği öğrenecek, olayların içindekilerle konuşma fırsatı bulacaktım. Toplum adına kaçırılmış bir fırsattır.

Ancak Binbaşı Ersever'in anlatabildikleri ve başka kaynaklardan edindiğimiz bilgiler şunu ortaya koyuyor: kontrgerilla örgütü çözülmüştür! Örgütlenişle,

işleyiş kurallarıyla, cinayetleriyle, elemanlarıyla, tetikçileriyle ve devlet içindeki yeriyle çırılçıplak gözler önündedir. Buna rağmen resmen reddedilmesi ve devlet tarafından korunması Türkiye'nin büyük trajedisidir.

Kontrgerilla NATO ülkelerinin tümünde var. Türkiye'nin NATO'ya giriş tarihi 1952. Kontrgerilla ise ülkemizde 1953 yılında kuruldu. O zamanki yasal adı, Seferbirlik Tetkik Kurulu. Fikir, finansman ve teçhizat daima ABD'ye aitti. Seferberlik Tetkik Kurulu'nun, yani kontrgerillanın personeli de ABD ordusunun ve CIA'nın subayları tarafından eğitildi. 1965 yılında Seferberlik Tetkik Kurulu, Amerikan Askerî Yardım Heyeti (JUSMATT) binasına taşındı! Adı değişti, Özel Harp Dairesi oldu.

12 Mart 1971 ve 12 Eylül 1980 askerî darbeleri Amerika'nın emriyle kontrgerilla tarafından adım adım planlandı ve gerçekleştirildi. Türkiye kontrgerillanın provokasyonları, sabotajları ve işkenceli sorgulamalarına sahne oldu. Bu süreç boyunca kontrgerilla durmaksızın büyütüldü. Küçük bir daire iken bugün tümen gücünde bir kuvvet haline geldi. Özel Harp Dairesi, geçtiğimiz yıl, Özel Kuvvetler Komutanlığı adını aldı. Kürt sorununun ulaştığı boyuta uygun olarak devlet içindeki belirleyici rolü arttı.

1990 yılında İtalya'da Gladio adında bir gizli devlet örgütü açığa çıkarıldı. Sovyetler Birliği'nin çözülüşünden sonra Avrupa ülkelerinin Amerika'ya bağlı kontrgerilla örgütlerine ihtiyaçları kalmamıştı. İtalya'dan sonra bütün NATO ülkelerinde benzer örgütlerin bulunduğu resmen açıklandı. Kontrgerillanın Almanya'daki adı Sword'du. Avusturya'da Schwert, İngiltere'de Secret British Network Revealed, Belçika'da Sdra-8, Hollanda'da NATO Command, İsviçre'de P:26 ve P:27, Yunanistan'da Sheepskin, Fransa'da ise adı "Rüzgârgülü"ydü. Peki Türkiye'dekinin adı? Türkiye'de kontrgerilla yoktu ki! Resmî açıklama böyle.

Bu kitap resmî iddiaya bir yanıttır. "Kontrgerilla yoktur" sözünün bizzat kendisi, kontrgerillanın bir psikolojik harp sloganıdır!

Kontrgerilla bugünkü rejimin çelik çekirdeğidir. Sadece Kürt sorununun şiddet yoluyla çözümünü için değil, bütün halka karşı egemen sınıfın güvencesi olarak geliştirilmiştir. Rejim kendisini ne kadar tehlikede hissederse kontrgerilla o kadar büyüyecektir. Kontrgerillayı rejimin korkusu besliyor.

Binbaşı Ersever ve arkadaşlarının cinayeti, kontrgerilla tarihinde önemli bir dönüm noktasıdır. Örgüt başkent çıkışlarına ceset serpiştirme aşamasına gelmiştir. İlegal resmî şiddet Türkiye'yi bunalıma sürüklüyor. Toplumsal yaşamı zehirlemeye devam ediyor. Kontrgerilla aslında rejimin çözümsüzlüğüdür. Toplumun ruhsal dokusunu durmaksızın biçen bir testeredir.

Kitabın adını “Binbaşı Ersever” koymayı çok düşündüm. Anlamalı olacaktı. Yüzbaşı Selahattin ve Binbaşı Ersever, iki insan ismi değil, Türkiye Cumhuriyeti’nin tarihsel evriminin iki önemli aşamasının adıdır. Cumhuriyet emperyalizmle uzlaşıp kendi halkına karşı dövüşen bir diktatörlük haline geldikçe Kuvayı Milliyeci Yüzbaşı Selahattin yerini Binbaşı Ersever’e bırakır! Yüzbaşı Selahattin işgalci emperyalizme direnen bir halkın parçasıdır. Binbaşı Ersever ise, kendi halkına karşı savaşılan kontrgerilla örgütünün önemli şeflerinden biri. Bağımsızlık ile emperyalizme tam teslimiyet arasındaki zıtlık kişisel kaderlere böyle yansıyor.

Bu kitap bir kontrgerilla tarihi değildir. Daha önemlidir. Çünkü kontrgerilla hakkında yazılmış bütün teorilerin, bilgilerin bir tür kanıtlanmasıdır. Her türlü yasanın dışında ve üstünde hüküm süren bu esrarlı örgütün gözler önüne serilişidir. Türkiye tarihi kritik bir aşamadan geçiyor. Bu kitap işte bu döneme tanıklık etmek amacıyla kaleme alınmıştır...

Soner Yalçın
Ocak 1994

Yirminci baskıya önsöz

Kitabın ilk baskısının üzerinden dokuz yıl geçti.

Bu süre boyunca neler yaşandı, Binbaşı Ahmet Cem Ersever cinayetinde ne gibi gelişmeler oldu, sanıyorum bunları açıklığa kavuşturmam gerekiyor...

O günden bu yana hep aynı soru kafamın bir yerinde asılı duruyor:

“O günlerde ben neden dördüncü ceset olmadım?”

Katiller bulunamadığı sürece sanıyorum, bu soru olduğu yerde çakılı kalacak...

Binbaşı Ersever’le Ankara’da yaptığımız o gizli görüşmeler boyunca bir gün bile aklıma gelmemişti, anlatıklarını kitap yapacağım.

Daktilonun başına geçtiğimde henüz Binbaşı Ersever’in naaşı Kocatepe Camii’nden kalkmamıştı.

Ama benim daktilonun karşısına geçmem kolay olmadı. O günlerde birçok arkadaşla sormuştum:

“Binbaşı Ersever’in anlattıklarını yazayım mı?”

Soruyu yöneltmemin nedeni, yanıtını aradığım iki soruydu:

1 - Yazılmamak üzere anlatılanlar, kişi öldükten sonra yazılırsa bu gazetecilik ilkesine uyar mı?

2 - Binbaşı Ersever'in anlattıklarını yazarsam, benim sonum da benzer olur, öldürölür müydüm? Korkuyordum.

Her iki soruya da değişik yanıtlar aldım.

Ama bir yakınımın verdiği yanıt beni çok yüreklendirdi.

Bu kişi eşim Feza K. Yalçın'dı.

Henüz yeni evliydik. Hem kendi adıma korkuyor hem onun başına bir şey geleceğinden çekiniyordum.

Ama Feza yazmam için sürekli beni teşvik etti.

Sonunda yazmaya karar verdim. Bu bir görevdi. Türkiye'de gazetecilik yapmanın bir özelliğiydi tüm bu yaşadığımız zorluklar.

Geçtim daktilonun başına.

Kitapta ayrıntılarını okuyacaksınız, her görüşme sonrası aldığım notları arşivimden çıkarıp önüme koydum.

Yaptığımın ne kadar önemli bir iş olduğunu biliyordum. Titiz davranıyordum.

Sanıyorum iki hafta gibi kısa bir sürede bitirdim kitabı. Zamana karşı yarışmışım.

Çünkü yazıp kurtulmak ve Binbaşı Ersever'in söylediklerinin insanlara ulaşmasını istiyordum.

Biliyordum ki, Türkiye'de ilk kez resmî bir görevli bu kadar açık bilgiler vermiş, bazı faili meçhul cinayetlerin nasıl ve kimler tarafından işlendiğini anlatmıştı.

Her notu tekrar yazarken bir kez daha irkiliyordum.

Hiç kolay değildi, çünkü devletin merkezine yerleşmiş bir kanlı örgütü isim isim eylemleriyle birlikte ortaya çıkarıyordum.

Öyle bir örgüt ki, hiçbir yasayı tanımıyor, soruşturma korkusu nedir bilmiyordu.

Üstelik o sene içinde, yani 1993 yılında 51 gazeteci saldırıya uğramış, 8'i öldürölmüştü.

Hapisler, gözaltılar, işkenceler cabası.

Yazmak gerçekten cesaret istiyordu.

O günlerde Aydınlık gazetesinde çalışıyordum.

Aziz Nesin'in başını çektiği bir grup aydın yeni bir gazete çıkarmak için Onbinler A.Ş. adlı bir şirket kurmuşlardı.

Doğu Perinçek ve arkadaşlarının da yeni bir gazete projesi vardı.

İki grup yan yana geldi, Aydınlık gazetesini çıkardı.

Aydınlık'ın çıkmasında yüzlerce kişinin emeği vardı. Maddî ve manevî yardım için binlerce kişi seferber olmuştu.

Biz çalışanlar aldığımız o kadar az ücrete rağmen maaşlarımızı bile bağışlamıştık.

Karanlığa karşı Aydınlık'la savaş verecektik.

Henüz adı konmayan "Binbaşı Ersever" kitabı çıkacağı günlerde Aydınlık gazetesinin trajî iyice düşmüştü. İlk dönemde 30-40 bin arası satan gazete 7-8 bine kadar gerilemişti.

Gazeteyi yaşatmak için maddî yardımlar gerekiyordu.

Kitap çıkmadan önce Binbaşı Ersever'in anlattıklarını Aydınlık'a dizi yaptım. Gazete epey tiraj kazandı, satışını ikiye katladı.

Ancak dizi bittikten sonra tiraj yine düştü.

Zor günlerdi.

Beni tek sevindiren, kitabımın hayli yankı yaratmasıydı: on günde üç baskı yapmıştı.

Bülent Dikmener Haber Ödülü'nü, Musa Anter ve Basın Şehitleri Ödülü'nü kazanmıştı.

Ne garip, kitapla ilgili olarak basında hiç yazı çıkmamıştı. Ne bir övgü, ne bir yergi ne de bir tanıtım! Basın kitabı yok sayıyordu.

O günlerde TBMM Faili Meçhul Cinayetleri Araştırma Komisyonu kurulmuştu. Komisyon Binbaşı A. Cem Ersever'in öldürülmesi olayıyla ilgili olarak beni de dinlemeye karar verdi.

16 şubat 1994 tarihinde Meclis'e gittim.

Komisyonunda özetle şunları söyledim:

"Gerek Aydınlık'ta dizi olarak yayımlanan, gerekse kitap olarak çıkan yazılardan da görüleceği gibi bir gazeteci olarak Binbaşı Ersever'in anlattıklarını kaleme aldım. Kuşkusuz Ersever bana bildiklerinin binde birini ancak

anlatmıştır. Daha fazla bilgi vermesini önlemek için mi öldürüldü, bu konuda söyleyeceklerim ancak yorum olur. Bana göre, daha fazla konuşmasını önlemek için öldürülmüştür.

Ancak Ersever'in bana söyledikleri bile Güneydoğu'daki faili meçhul cinayetleri kimlerin planladığı ve kimlerin tetik çektiği konusundaki yeterli bilgileri vermektedir. Çünkü Ersever burada isim isim katilleri açıklamaktadır."

Komisyon başkanı Sadık Avundukluoğlu'nun "Peki Ersever'i kim öldürdü?" sorusunu şöyle yanıtladım:

"Ben kitapta kuşkuların beni götürdüğü yere kadar gittim. Katil şudur diyemem. Ancak Başbakan Tansu Çiller, ilgili bir soruyu 'kendi içlerindeki çatışma' diye yanıtlamıştır. Devlet bu sorunun yanıtını kuşkusuz biliyor" dedim.

Komisyon üyesi DYP Erzurum Milletvekili İsmail Köse'nin "Ersever yıllarca istihbarat birimlerinde çalıştı. Böyle bir kişi size neden bu bilgileri verdi?" şeklindeki sorusunu şöyle açıkladım:

"Ersever bölgede görev yaparken ordu hiyerarşisine uyan biri değildi. Yeri geldiğinde generallere bile emir veriyordu. Bu nedenle kendini hep çok önemli bir kişi sandı. Üniformasını çıkarıp sivil bir vatandaş olunca beklediği itibarı ve yardımı göremedi. Bana göre sivil olunca PKK gibi dağda savaşacak bir örgüt kurmak istiyordu. Ancak bu konuda devletten yardım alamadı. Devlete küstü ve bildiklerini anlatmaya başladı. Onu dinleyen sadece ben değildim ama sadece ben yazdım."

Bir yanlış anlama vardı: Binbaşı Ersever aslında sadece Aydınlık'a röportaj vermedi. Birçok yayın organı Ersever'le röportajlar yaptı. Hepsi de yayımlandı.

Ersever yayımlanmamak üzere bazı gazetecilerle de görüştü.

Ama onlar hiçbir şey yazmadılar.

Bu cesareti sadece ben gösterdim, hepsi bu.

Bu arada Binbaşı Ersever'in İtirafı kitabımın gelirini Aydınlık'a bağışladım.

Ancak bu tür idealist çabalar gazetenin yaşamını sürdürmesine olanak vermedi.

"Aydınlık tarikatı" gazeteyi İşçi Partisi'nin yayın organı olarak görmekte ısrar etti. Sonunda tüm çabasına rağmen bu çevreyi bu "hastalıktan" kurtaramayan başyazar Aziz Nesin yazılarına son verdi.

Günlük Aydınlık kapandı.

Haftalık Aydınlık çıktı.

Ben de askere gittim.

Asker ocağına giderken, "Binbaşı Ersever'in İtirafları kitabı başıma bir şeyler açar mı?" diye çekinmiyor da değildim.

Çünkü kitabı yazdıktan sonra Genelkurmay'da görevli haber kaynaklarım benimle ilişkilerini kesmişlerdi.

"Bir subayın yaptıkları tüm Türk Silahlı Kuvvetleri'ni bağlamaz" deyip kızıyorlardı.

Sık görüştüğüm üst düzey bir generalin üstü kapalı bir şekilde kitabı yazmamam gerektiğini söylediğini de anımsıyorum.

Haber kaynakları ile gazetecilerin çoğu zaman karşı karşıya geldiği zor bir durumdur bu.

Sonuç: herkes görevini yapacaktır.

Ve ben gazeteciydim, yazdım.

O günden bugüne bir daha Genelkurmay'dan kimseyle görüşemedim.

Tanıdığım subaylardan hiçbiri telefonuma bile çıkmadı.

Ama yazdıklarımın bugün bile pişmanlık duymuyorum.

İyi ki yazmışım!..

Aradan yıllar geçti...

3 kasım 1996 günü Türkiye yeni bir güne uyandı.

Susurluk'ta 20 RC 721 plakalı bir kamyon ile 06 AC 600 plakalı bir Mercedes çarpıştı. Mercedes'in içinde bulunan kişilerin kimlikleri Türkiye tarihinin en karmaşık skandalını ortaya çıkardı.

DYP milletvekili Sedat Bucak ile Emniyet Müdürü Hüseyin Kocadağ, yıllardır aranan Ülkücü Abdullah Çatlı ve sevgilisiyle aynı otomobildeydiler.

Türkiye şoke olmuştu.

Siyaset, polis, mafya ilişkisini araştırmak için TBMM'de Susurluk Komisyonu kuruldu.

4 şubat 1997 tarihinde Show TV'nin Ankara haber müdürlüğünü yapıyordum.

Öğleden sonra Susurluk Komisyonu üyesi CHP Milletvekili Fikri Sağlar'dan aldığım bir telefonla ben de şoke oldum.

Komisyonu ifade veren Emniyet Genel Müdürlüğü eski İstihbarat Daire Başkan Yardımcısı Hanefi Avcı, Binbaşı Ersever cinayetine adımı karıştırmıştı!

Hanefi Avcı, Ersever'in nasıl öldürüldüğünü şöyle anlatıyordu:

"Cem Ersever, 1993 ekimi sonunda (25 ekim, S.Y.), Genelkurmay'daki duruşmasına katılmak için İstanbul'dan A.E.'nin (Alpaslan Ertuğ, S.Y.) kendisine tahsis ettiği bir minibüsle Ankara'ya geldi. Kızılay'da minibüsten indi ve saat 12.00'de aynı yerde buluşmak üzere şoförle sözleşti. Kızılay'da bazı arkadaşlarına uğradı. Daha sonra çantasının içinde bulunan siyah renkli takım elbisesini giymek ve kendisine ait bazı emanetleri almak üzere Keçiören semtinde arkadaşı Kemal Sadık Uzuner'in (PKK itirafçısı, S.Y.) evine gitti. Uzuner, Gümrük Müdürü Ali Balkan Metel'in şoförüydü ve Ersever ile Metel ve Uzuner Habur'dan tanışıyordu.

Keçiören'deki evde Ersever'e ait uzaktan kumandalı patlayıcılar vardı. Ersever'in arkadaşı eski itirafçı Mustafa Deniz, binbaşının bu patlayıcıları kullanacağından endişe ederek durumu birkaç gün önce bazı tanıdıklarına haber vermişti. Keçiören'deki eve gelen ve hem Mustafa Deniz'in hem de Uzuner'in tanıdığı olan bir grup, patlayıcıları ve evdeki video kasetler de dahil dokümanları aldılar. Ersever ise Ankara'ya geldiği gün Uzuner'i aradı ve emanetlerini almak üzere geleceğini bildirdi. Ersever eve girdiğinde enterne edildi."

Fikri Sağlar ve Emin Özgönül Kod Adı: Susurluk, Derin İlişkiler adını verdikleri kitaplarında bundan sonraki gelişmeleri şöyle yazıyorlar (sayfa 109):

"Saat 12.05'te Kızılay'daki minibüs şoförü, İstanbul'daki patronu A.E.'yi (Alpaslan Ertuğ, S.Y.) arayarak Ersever'in söz verdiği halde gelmediğini bildirdi. A.E. bunun üzerine Ersever'in kendisi hakkında referans verdiği ve 'Başıma bir şey gelirse onu ara' dediği Emniyet Müdürü Hanefi Avcı'ya telefon açtı. A.E. Ankara'daki Uzuner'i, Hanefi Avcı ise Mustafa Deniz'i aradı. Uzuner, Ersever'in eve gelip emanetleri aldığını, Peugeot marka bir oto ve yanında iki arkadaşıyla ayrıldığını söyledi. Mustafa Deniz ise Ersever'den bilgisi olmadığını söyledi. Durum Ankara Emniyeti'ne bildirildi. Emniyet Uzuner'i sorgulamak istediği sırada bir başka birim devreye girip 'Bu bizim adamımız' diyerek sorgulamayı engelledi.

Ersever'in kaybolduğunu duyan ve Keçiören'deki eve gelen yardımcısı Mustafa Deniz de bu evde enterne edilip tek kurşunla öldürüldü ve cesedi 2 kasım günü Polatlı'nın Avcılar köyü yakınında bulundu. Ersever'in sevgilisi Neval Boz ise İstanbul'dan Ankara'ya geldi ve Uzuner'in nerede olduğunu bileceği

düşünceyle yine bu eve gitti. O da başına sert bir cisimle vurulup öldürüldü. En son öldürülen Neval Boz'un cesedi en erken 31 ekim 1993 günü Çamlıdere'de bulundu. Ersever'in cesedi ise 5 kasım 1993 günü Elmadağ yakınlarında arkasından eli bağlı ve ağzı bantlı olarak bulundu.

Ersever'in cesedinin üzerinde siyah takım elbise değil kadife pantolon vardı. Oysa Uzuner ifadesinde, Ersever'in Keçiören'deki eve geldiğini, üzerini değiştirip bir Peugeot otoyla ayrıldığını öne sürdü. Uzuner ve Ersever'in yıllarca kullandığı seyyar oto telefonu bu olaydan sonra Yeşil'e (Mahmut Yıldırım) geçti. Bu telefon halen Yeşil'in kod isimlerinden biri olan Ahmet Demir adına kayıtlı.

İlgili makamlar dönemin başbakanı Tansu Çiller'e 'Ersever ülke aleyhine zararlı faaliyette bulunuyordu, bu nedenle öldürüldü' bilgisini verdiler. Çiller de bunun üzerine 'kendi iç hesaplaşmaları' açıklamasını yaptı."

Gelelim benim adımın karıştığı bölüme.

Hanefi Avcı, itirafçı Uzuner'i "bir şekilde" sorguluyor.

Kemal Uzuner "Ersever eve geldiğinde yanında iki kişi daha vardı" diyor. Hanefi Avcı komisyonda diyor ki: "Kemal'in anlatımına göre, Sonerleri tarif eder gibi anlatıyordu. Ersever ortadan kaybolunca Sonerler arandı, onlar da 'gelmedik, gitmedik' dediler."

Soruşturmayı kimler benim üzerime doğru yöneltmek istiyordu?

Hanefi Avcı'ya göre Kemal Uzuner kafa karıştırmak için beni tarif eder gibi konuşuyordu. Tabii beni nasıl tarif ettiyse bilmiyorum!

O tarihe kadar hayatımda ne Hanefi Avcı'yı ne de Kemal Uzuner'i görmüştüm.

Diyarbakır'da birlikte çalıştığı Binbaşı Ersever'in öldürülmesiyle ilgili Hanefi Avcı'nın yaptığı açıklamalar tozlu raflardaki yerini aldı.

Kim bilir Hanefi Avcı sıranın kendisine gelmesinden korkup konuşmuştu belki de.

Sonuçta Susurluk Komisyonu Binbaşı Ersever cinayeti konusunda fazla bir ilerleme kaydedemedi.

Bir yıl sonra, temmuz 1998 tarihinde, Binbaşı Ersever'i yakından tanıdığını belirten gazeteci Çetin Ağaç, Cem Ersever ve JİTEM Gerçeği adlı bir kitap yazdı.

Kitapta Ersever'in yakınında bulunmuş isimlerle röportajlar vardı.

Görüşülen isimlerden biri de kod adı Şamil, gerçek ismi Şerif Tokgöz olan bir

itirafçıydı...

Çetin Ağaç, PKK itirafçısı Tokgöz'e soruyor:

– Hanefi Avcı'nın Susurluk Komisyonu'nda ortaya attığı Sinop Gümrük ve Muhafaza Müdürü Ali Balkan Metel'in şoförü olduğunu söylediği Kemal Uzuner'in bu işteki rolü nedir?

– O da itirafçılıktan gelme bir kişi, daha sonra devlet kadrosuna girerek kadrolu çalıştı. Son zamanlarda Ersever'in yanında olan nadir insanlardan biriydi. Hatta Binbaşı ölümüne yakın Ankara'ya gidiş gelişlerinde onun evinde kalıyordu.

– Birçok olayda Yeşil (Mahmut Yıldırım) suçlanıyor, peki gerçekten çoğunu o mu yaptı?

– Bu insanlar tetikçi, vur dersin vurur, getir dersin getirir. Bunlar için önemli iki şeyden biri para, ikincisi devlet güvencesi.

PKK itirafçısı Tokgöz sözlerini şöyle sürdürüyor:

“Yanıt: Ersever ölümünden önceki son bir ayında neler yaptı, nerelere gitti? Bu da basında son derece saptırıldı ve yanlış şeyler ortaya atıldı. Bunun nedenlerinden biri de bilinçli olarak kamuoyunu saptırma isteklerinden kaynaklanıyor. Güneydoğu'da çalıştığımız dönemlerde de bu sürekli uygulanan bir şeydi. Herhangi bir olay üstlere, bizim isteklerimize uygun ve zararsızmış gibi aktarılırdı. Yani on silah yakalanıyorsa bunun beşi resmî kayıtlara geçer, beşi beklerdi. Herhangi bir durum karşısında tedbir olsun diye. Mersin'de bir işadaminin katkılarıyla güvenlik şirketi kurulacaktı. Orada büro açıldı. Büronun başında ben duruyordum. Bir de bayan sekreter vardı.

Soru: Peki, Ersever'in fonksiyonu neydi?

Yanıt: O denetliyordu, başımızda o vardı. Son zamanlarda çok sık geliyordu Mersin'e. Yanında Neval Boz da oluyordu. Üç dört gün otelde kalıyor, gerekli çalışmaları yapıyor ve gidiyordu. Bu büronun asıl amacı ve yapılan çalışma 1998 başında harekete geçirilmesi planlanan, JİTEM'den ve bazı sivil kişilerden oluşan bir sivil örgütlenmenin yapılanması. Bu örgüt 1988 yılı ocak ayında Güneydoğu'da öncelikle PKK'ya karşı Ersever kontrolünde sivillerle beraber ortak harekât düzenleyecek ve PKK yok edilecekti. Bir gün yine Mersin'deki çalışmalarımı bitirdikten sonra Neval'i İstanbul'a gönderdik. Binbaşı ertesi gün bir yük uçağı ambarında bazı özel görüşmeler için Ukrayna'ya gitti. Orada yirmi-yirmi beş gün kaldı. Oradayken de çeşitli görüşmeler yaptık. Ukrayna dönüşü Mersin'e geldi ve orada hiç kalmadan aynı gün özel bir araçla Adapazarı'na

hareket etti. Veli Paşa (Veli Küçük) o zamanlar İzmit Bölgesi Jandarma İstihbaratı'nın başıydı. Bu sivil örgütlenmenin resmî kanadında Veli Paşa vardı.

Buna göre, İzmit, Adapazarı ve yöresinin tüm bölge kontrolü Veli Küçük'te, Ankara ve yöresinin Ersever'de, Mersin bölgesinin de Yüzbaşı Avni Özmer'de olmak üzere üç koldan yürütülecekti. Bunların denetiminde sivil insanlar görev yapacaktı.

Ersever, Adapazarı'nda bir hafta kadar kaldı. Hatta Adapazarı'ndayken yaptığımız bir konuşmada, 'Şamil, hazırlan, sen buradaki büronun elemanı olacaksın' dedi. Yine orada da bir işadınının yardımıyla güvenlik şirketi kurulmuştu. Bir tane de Ankara'da kurulacak ve faaliyetler güvenlik şirketi adı altında yürütülecekti.

Veli Paşa, Ersever'in elindeki bilgi ve dokümanların basına aktarılmasına karşıydı. Çünkü bu çalışmaların tehlikeye düşeceğini düşünüyordu. Ersever ise, kitap olarak bunların yazılarak ortaya çıkartılmasında ısrarlıydı. Bu arada, son bir ay özellikle nerede ve neler yaptığını çok gizli tutuyordu. Mersin'e geldiğinde hiçbir telefona çıkmıyor, daha sonra istediğini kendisi arıyordu. En son olarak Adapazarı'nda olduğunu, benimle beraber, Veli Paşa ve oradaki işadını biliyordu. Beni arayarak acilen Ankara'daki mahkemesine yetişmesi gerektiğini, daha önce kararlaştırdıkları evde olacağını söyledi. Ankara'da kalacağı ev, itirafçı olarak devlet kadrosuna geçen, daha sonra kadrolu istihbaratçı olarak çalışan Kemal Sadık Uzuner'in eviydi. Kemal, Veli Küçük Paşa'nın Diyarbakır'da Jandarma İstihbaratı Bölge komutanlığı yaptığı dönemde kadroya geçerek Silopi'de Ersever'in denetiminde uzun süre binbaşım (Cem Ersever) birlikte çalıştı. İlk istifa eden itirafçı da odur, hâlâ Veli Paşa'nın kontrolünde istihbarat konusunda çalışmaktadır.

Binbaşım mahkemeden bir gün önce Kemal'in evinde kalıyor ve ortadan kayboluyor. Onu kaçıran kişiler İbrahim Babat'ı arıyorlar fakat o gitmiyor. Ankara'daki ekibe Kemal'in evinde olduğunu bildirebilecek kişi, yani ortada kaldığını bilen kişi, Veli Küçük Paşa, Çimento fabrikası sahibi işadını (...) ve Kemal biliyor. Ersever'in ailesi Ankara'da olduğu halde onlar bile bilmiyor. Gerisini siz çözün, ben daha fazla konuşmak istemiyorum."

Rastlantı mı?..

Veli Küçük'ün adı Susurluk skandalında da gündeme geldi. Yeşil'in (Mahmut Yıldırım) "koruyucusu", Abdullah Çatlı'yı himaye eden kişi gibi hakkında birçok haber çıktı. Ne TBMM komisyonuna, ne basına konuştu, yargılanmadı bile. Sonra tümgeneral rütbesinden emekli oldu. Şimdi ünlü bir işadınının yanında

çalıştığı söyleniyor.

Veli Küçük'ü, Abdullah Çatlı'yı ve Yeşil'i (Mahmut Yıldırım) tanıdığını gizlemeyen Ali Balkan Metel Silopî'den Sinop'a, oradan da İstanbul Muhafaza başmüdürlüğüne atandı.

Yeşil'in nerede olduğu bugün hâlâ bilinmiyor.

Sonuçta Binbaşı A. Cem Ersever cinayeti hâlâ faili meçhul olarak ortada duruyor.

Bakalım önümüzdeki yıllar ne gibi gerçekleri gözler önüne serecek?

Burada bir parantez açmam gerekiyor:

Binbaşı Ersever'in İtirafları kitabının telif hakkını Aydınlık'a bağışlamıştım. Artık bundan vazgeçiyorum.

Bunun nedeni ise, çıkmasına az da olsa maddî katkıda bulunduğum bu yayın organında sürekli bana küfredilmesi, hakkımda onur kırıcı yazılar çıkmasıdır.

Ne tuhaf bir kafadır ki o, Türkiye'deki kontrgerilla faaliyetlerini ortaya çıkaran Soner Yalçın'ı, "ABD'nin entel-kontrgerillası" olmakla itham etmektedir! (Doğu Perinçek, 10 haziran 2001, Aydınlık)

Çömezlerinin yazdıklarından ise hiç bahsetmemek daha iyi.

"Aydınlık tarikatıyla" uğraşmak istemiyorum.

Dün yaptığım gibi bugün de yazarak öğrenmeyi ve öğretmeyi sürdürüyorum.

Parantezi kapatıyorum...

Türkiye "Yeşil" adlı bir tetikçinin varlığını ilk kez bu kitaptan öğrendi.

Türkiye'ye JİTEM'in adını ilk kez bu kitabın yazarı duyurdu.

Güneydoğu'daki bazı cinayetlerin failleri bu kitap sayesinde gün yüzüne çıktı.

Ve Türkiye yıllardır soyut bir biçimde tartıştığı-konuştugu kontrgerilla gerçeğini bu kitaptan öğrendi.

Ne mutlu tüm bunları ortaya çıkaran gazeteciye!..

Ve ne mutlu gerçeğin peşini bırakmayan siz okurlara...

Soner Yalçın
Ocak 2003, İstanbul

“Gladio’yu keşfettikten sonra ondan örgüt elemanlarının haricinde haberdar olan tek kişinin kendin olduğunu bilmek, bunun neticesinde de seni her an öldürebileceklerini düşünmek korkunç bir duygu...”

Fellice Casson¹

1. NATO bünyesindeki gizli kontrgerilla örgütü Gladio’yu ortaya çıkaran İtalyan savcı.

Giriş

Tarih 29 ekim 1993.

O akşam gece nöbetçisi muhabir Sinan Onuş saat 19.20’de çalan telefonu her zaman olduğu gibi, “Buyrun Aydınlık” diye açıyor.

Çok iyi Türkçe konuşan sakın bir ses “Kontrgerillacı Ersever’i infaz ettik. PKK adına arıyorum. Sıra Soner’de” deyip telefonu kapatıyor...

Aynı saatlerde Sabah ve Özgür Gündem gazeteleri de aranıyor. Meçhul kişi bu kez şöyle diyor:

“Türk İntikam Tugayı adına arıyorum. Bitlis Paşa’nın katili Ersever infaz edildi.”

Binbaşı Ahmet Cem Ersever 1993 yılı başında, PKK’ya karşı “gayri nizamî harp” verilmesini savunduğu için Türk Silahlı Kuvvetleri’nden ayrıldığını söylemişti. 9-14 haziran tarihlerinde Ersever’le röportaj yapmıştık. Aydınlık’ta yayımlanan bu röportaj nedeniyle Jandarma Askerî Savcılığı Binbaşı Ersever hakkında soruşturma başlatıp, dava açmıştı.

Duruşma tarihi 26 ekim 1993’tü. Ersever avukatına “Mutlaka geleceğim” demişti. Ancak gelmedi.

Eşi Yıldız Ersever ile avukatı Emin Emir, binbaşının nerede olduğunu onun arkadaş çevresine sordular. Kimse bilmiyordu.

İşte Ersever’in infaz edildiğine dair telefonlar o günlerde edildi gazetelere...

3 kasım 1993 tarihinde büromuza Soner Yalçın adına Ankara Otobüs Terminali’nden postalanmış bir zarf geldi. Açtım, zarftan Binbaşı Ersever’in nüfus cüzdanı çıktı. Nüfus cüzdanı beyaz bir kâğıdın içine konulmuştu.

İki gün sonra ise, Binbaşı Ahmet Cem Ersever’in elleri arkadan bağlanmış, ağzı bantlı, kafasına iki kurşun sıkılmış cesedi Ankara’nın Elmadağ ilçesi çıkışında kireç ocaklarında

bulundu.

Ertesi gün bir ceset daha ortaya çıkacaktı. PKK itirafçısı olduktan sonra Jandarma İstihbarat ve Terörle Mücadele biriminde memur olarak çalışan ve Ersever'in emekli olmasından sonra istifa eden Mustafa Deniz de, elleri arkadan bağlanıp kafasına tek kurşun sıkılarak öldürülmüştü. Cesedi Polatlı'da bulunmuştu.

İlk bulunan ceset Mahsune'ye aitti. Ersever'in ölüsü bulunmadan bir hafta önce, Ankara'nın 90 kilometre uzağında Kızılcahamam tarafındaki Çamlıdere beldesi yakınlarında bulunan yirmi beş-otuz yaşlarındaki sarışın kadının kim olduğu öğrenilememişti. Cesedin Ersever'in sevgilisi Mahsune'ye ait olduğu sonradan tespit edilmişti.

Ankara'nın üç ayrı çıkışında bırakılan bu cesetlerin benimle ne ilgisi vardı? Katiller beni neden tehdit etmişlerdi? Binbaşı Ersever'in nüfus cüzdanı niçin bana gönderilmişti?..

Birinci bölüm

Cem Yüzbaşı'nın yardımcıları

O dönemde çalışmakta olduğum 2000'e Doğru dergisi 8 aralık 1991 tarihinde "Kimlikleri ve eylemleriyle işte Mardin kontrgerillası" başlıklı bir haber yayımladı: "Son beş ayda Mardin, Ömerli, Savur, Nusaybin, Midyat, Batman ve İdil'e bağlı köylerde kontrgerillanın eylemleri sonucu 22 kişi öldü, 5 kişi yaralandı. Bu cinayetleri işleyenlerin eşkalleri ve yöntemleri aynı. Beyaz Renault'ya biniliyor. Kars şivesiyle Kürtçe konuşuyorlar. Gerilla kılığında dolaşıyorlar. Bu kontrgerilla ekibinin başında jandarma subayları A.Ö. ile H.K. var. Vurucu (tetikçi) timin şefi ise Karslı MHP'li eski bir öğretmen olan Y.S. Dört kişilik infaz timinde itirafçılar var."

2000'e Doğru, "Mardin kontrgerillası" haberinde baş harfleriyle verdiği kişileri, açık adlarının belirtildiği bir yazıyla Başbakanlık'a ve İçişleri Bakanlığı'na bildirdi. Türk Silahlı Kuvvetleri mensubu iki subay hakkındaki bilgileri ise gene isimleri açıkça yazarak Genelkurmay Başkanlığı'na iletti.

Ancak bu kurumlardan hiçbir yanıt alamadı. "Haberiniz doğru değildir" gibi bir açıklama bile yapılmadı.

Biz de "Mardin kontrgerillası" haberini geliştirmeye karar verdik. Araştırmaya devam ettik.

"Gerilla gibi giyinirler"

Subay A.Ö. mayıs 1992 tarihinden beri Jandarma Genel Komutanlığı İstihbarat Başkanlığı'nda görev yapıyordu. Bölücü ve Yıkıcı Azınlık Kısım Amirliği'nde görevliydi.

A.Ö. uzun yıllar Güneydoğu'da görev yapmıştı. Kontrgerilla faaliyetlerinde yanında hep "Cem Yüzbaşı" diye biri vardı. A.Ö. "Cem Yüzbaşı'nın yardımcısıydı. "Bu subaylar hep sivil dolaşırlar. İkiisi de istihbaratçı. Tehlikeli adamlar, dikkatli olun" demişti emekli bir kurmay albay.

Araştırmaya A.Ö.'nün biyografisini saptayarak başladık.

A.Ö. 1954 Muş-Bulanık doğumlu, Kafkas kökenliydi. Kuleli Askerî Lisesi'nden mezundu. Harp Okulu'nda öğrenciyken okul arkadaşlarından 43 kişinin ismini yazıp, "bunlar solcudur" diye okul komutanlığına ve MİT'e ihbar ediyor. İhbar dilekçesinin altına "Milliyetçi, Atatürkçü Subaylar" imzasını koyuyor.

A.Ö. 1974 Harp Okulu çıkışlıydı. Jandarma istihkâmcı, 1976-1977 döneminde Foça Komando Okulu'nda kurs görüyor. Burada da bazı subayları solcu diye ihbar ediyor. Cem'le Foça'dan tanışıyorlardı.

1 500 subayın resen emekli edildiği 12 Eylül döneminde darbe için aktif rol alıyor. A.Ö.'yle ilgili olarak bir astsubay şunları anlatıyor:

“1978 yılında Mardin 22. Sınır Tugayı’nda görev yaparken birlikte çalıştığı ve çok yakın arkadaşı olan Cem Yüzbaşı’yla birçok operasyona katıldılar. Daha sonra ikili Jandarma İstihbarat’ta da birlikte çalıştılar. Burada görev yapan subaylar gerilla gibi giyinirler. Kendileri Kürt değil ama çok iyi Kürtçe konuşurlar.”

A.Ö. Güneydoğu’daki birçok cinayetin sorumlusu olarak gösteriliyordu. Haberi yazmadan önce kendisiyle görüşmek istedim. Telefonla ulaştım. Hakkındaki bilgileri ve söylenenleri sıraladım. Görüşmek istediğimi söyledim. A.Ö. sert bir yanıt vererek bizimle görüşemeyeceğini belirtti. Telefonu yüzüme kapattı!

Binbaşı A.Ö.’nün bu tavrı doğrusunu söylemek gerekirse bizi oldukça öfkeliendirdi.

Araştırmaya devam ettik: A.Ö., 12 Eylül’den sonra ilk sınır ötesi operasyonlara katılan subaylardan. 12 aralık 1980 tarihinde Suriye’deki KAWA’nın kampını basan timin başında A.Ö. var. İçlerinde KAWA’nın Merkez Komite üyesi Hüseyin Aslan’ın da bulunduğu önder kadrodan 15 kişi bu baskında öldürüldü.

A.Ö., 12 Eylül’den sonra kısa bir süre Mardin Belediye başkanlığı yaptı.

Zeki Yumurtacı’nın katili

“Mardin kontrgerillası” içinde adı geçen diğer subay ise H.K.’ydi. H.K.’nin kontrgerilla olma “serüveni” oldukça ilginç. 12 Eylül darbesine birkaç ay kala İstanbul’a, Bakırköy İlçe Jandarma Bölük komutanlığına atanıyor. Darbeden sonra 12 Eylül sorgulamalarında bizzat yer alıyor. 18 eylül 1980 günü olay keşfi için Avcılar’a tatbikata götürdükleri devrimci Zeki Yumurtacı’yı öldürüyor.

Olay basına, “Polis ekibine ateş açan teröristler tatbikata götürülen arkadaşlarını vurdular” diye yansıtılıyor. Zeki Yumurtacı’nın kafasına silahı dayayıp öldüren kişi ise subay H.K.

Bu olayı anlatan albay şunları söylüyor:

“O günlerde İstanbul’da birçok solcu öldürüldü. İstanbul Emniyet Müdürü Şükrü Balcı’nın değişik bir taktiği vardır. Bir polisi veya subayı pisliğe bulaştırmak için tetik çektirir. Tetiği çeken kişi ise bu işlerden artık kurtulamaz. H.K. işte böyle bir numarayla pisliğe bulaştırıldı. Sanıyorum hâlâ da bu rezil işleri yapmaya devam ediyordur. Çünkü bu işlere giren subayın, polisin kurtulması zordur. H.K.’yi diledikleri gibi kullanırlar.”

Nitekim İstanbul-Avcılar’da başlayan faaliyet Mardin’de sürüyordu.

Kontrgerillacı Sayın ekibi

A.Ö. ve H.K.’yle başlayan “Kontrgerillacı subaylar” listesinde Cem Yüzbaşı da vardı.

Bu listenin başında ise, daha sonra bir suikasta kurban giden Asayiş Kolordu Komutanı Korgeneral Hulusi Sayın’ın kayınbiraderi Albay C.K. bulunuyordu.

Jandarma Genel Komutanlığı’nda 70’li yıllarda iki grup ortaya çıkmıştı. Sosyal-demokratların oluşturduğu ve başında Korgeneral İsmail Selen’in bulunduğu grup ile MHP’lilerin bir araya gelip liderliğini Korgeneral Hulusi Sayın’ın yaptığı ekip. İki grup

sürekli çatışma halindeydi.

“Kontrgerillacı subaylar” Hulusi Sayın’ın ekibi içindeydi. Ekipte “Yüzbaşı Cem” ve A.Ö.’den başka C.K., T.S., A.Ş., İ.Y., F.A. gibi birçok MHP’li subay daha vardı.

Bu “Kontrgerillacı subayların” 70’li yıllardaki “karargâhları” ise Ankara’daki Jandarma Okul Komutanlığı’ydı.

Ana Tamir Atölyesi’nden silah kaçırp bunları MHP’lilere veriyorlardı. Bu konuda haklarında soruşturma açılmıştı. Ancak soruşturma hasır altı edilmişti. Boğma zinciri gibi MHP’lilerin o yıllarda çok kullandıkları yaralama-öldürme aletleri de gene bu ekip tarafından sağlanmıştı.

Gruptaki MHP’li subaylar açıkça eylemlere de katılıyorlardı. Örneğin, subay F.A.’nın silahı solcu bir doktor olan Mehmet Güçlü’nün öldürülmesinde kullanılmıştı. Böyle olduğu kesinleştiği halde hiçbir şey yapılmamıştı. Tam tersine rütbesi hep yükseldi. Halen albay olarak görevinin başında.

Yüzbaşı Cem bu grubun aktif elemanlarından biriydi. MHP’nin toplantılarına çekinmeden üniformasıyla gidiyordu!

“Yüzbaşı Cem” giderek daha fazla ilgimizi çekiyordu...

JİTEM’i ilk kez duyuyorum...

JİTEM (Jandarma İstihbarat ve Terörle Mücadele) adını ilk kez 1991 yılı sonunda duymuştum. Ancak ilgimi çekmemişti.

Daha sonraki günlerde JİTEM’de görev yaptığını söyleyen bir astsubayla karşılaştım. 1992 yazının sıcak bir haziran günü oturup saatlerce sohbet ettik.

“Bu birim Jandarma’da ilk kez 1938 yılında değişik bir isimle kuruluyor. O yıllarda Jandarma Teşkilat ve Vazife Nizamnamesi’nin şekavetin izalesi (eşkıyalığın ortadan kaldırılması) ve ajan muhbir tayinine dair talimatı var. İşte bu talimat sonraki yıllarda reorganizasyona tabi oluyor. Sanıyorum 1987 yılında tekrar JİTEM adıyla kuruluyor. Jandarma istihbarat birimleri bölük pörçüktü. Hepsini bir komutanlığa bağlamak istediler. Adına da ‘Jandarma İstihbarat ve Terörle Mücadele’ denildi.

JİTEM’in örgütlenmesi şöyledir: direkt Jandarma Genel Komutanlığıyla irtibatlıdır. JİTEM Grup Komutanlığı’nın başında bir binbaşı bulunuyordu. Önce Cem Binbaşı vardı, o ayrıldı. Yerinde şimdi Nurettin Binbaşı var.”¹

Subay A.Ö.’nün komutanı “Yüzbaşı Cem” bu kez karşıma “Cem Binbaşı” olarak çıkmıştı. Astsubaya hemen Binbaşı Cem’i sordum. Çekindi: “Açık kimliklerini vermek istemiyorum. Zaten Cem’i fazla tanımıyorum. Benden önceydi. Nurettin Binbaşı Malatyalı. Kürt değil ama çok iyi Kürtçe konuşuyor. Binbaşı Cem şimdi sanıyorum Genel Komutanlık’ta görev yapıyor. Zaten burada görev yapanlar nedense daha sonra hep Genel Komutanlık’a tayin olurlar!”

Astsubay, JİTEM’in örgütlenmesi hakkında detaylı bilgiler verdi:

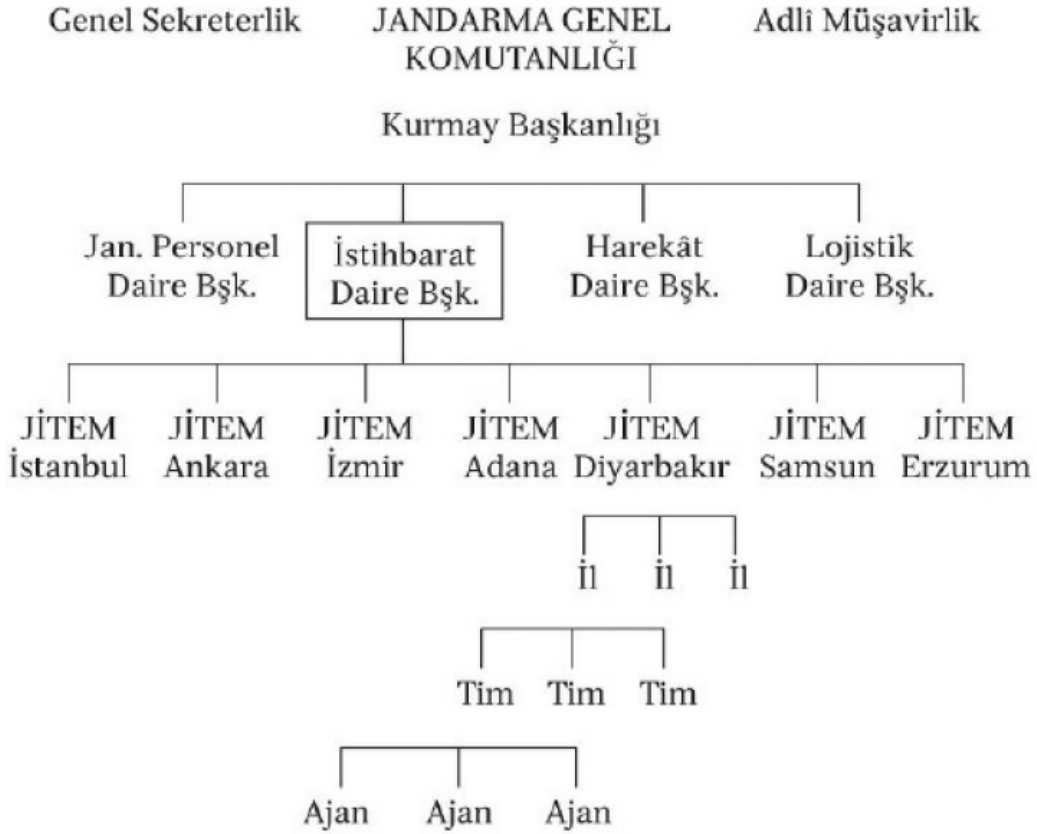
“JİTEM Grup komutanının alt kadrosunda bir veya iki subay ile birkaç astsubay görev

yapar. JİTEM Komutanlığı'na bağlı; gerilla gibigiyinen, altlarında özel arabaları bulunan JİTEM komutanları dışında kimseden emir almayan, kendi başlarına buyruk olan çoğunlukla dağda gezen, mağaralarda kalan timler vardır. Kaç tim olduğunu bilmiyorum."

Benim bildiğim kadarıyla eskiden Jandarma Genel Komutanlığı'nın "bölge birimleri" vardı. Bunların başında grup amiri bulunurdu. Türkiye yedi grup amirliğine ayrılmıştı. Bu yedi grup amirliğine ise iller bağlıydı. İller ise "yuva başları" denilen daha küçük birimlerden oluşuyordu.

JİTEM kafamı karıştırmıştı. Astsubaya bildiklerimi söyledim. Anlaştık: "bölge birimleri"nin yani grup amirliklerinin yerini, 1987 yılında JİTEM almıştı. Şimdi de yedi JİTEM birimi vardı. Bunlar direkt Jandarma İstihbarat Daire Başkanlığı'na bağlıydı.

Astsubay eline kâğıt kalem aldı. Jandarma'nın örgütlenmesini çizdi:

"PKK'lı sanırsınız"

Astsubay, Diyarbakır JİTEM'e bağlıydı. Ancak kendisi grubun elemanı değilmiş gibi anlatıyordu:

"Bunlar köy köy, mezra mezra dolaşırlar. Her timin kendi bölgesi vardır. Hepsi çok iyi Kürtçe konuşur. Zaten bunları birçok köylü PKK'lı sanır. Bu timleri siz de görseniz PKK'lı mı, asker mi olduğunu anlayamazsınız. Hepsi bıyıklı ve sakallıdır. JİTEM timleri bazen PKK kimliğiyle gidip, kavgalı köylüleri birbirleriyle barıştıır. Bu timlerin asıl amacı istihbarat toplamaktır.

Timlerin başında bir üsteğmen veya yüzbaşı bulunur. Bir timde subaydan başka birkaç astsubay ile en fazla iki de er vardır. Erler yemek, temizlik gibi yardımcı hizmetlerde kullanılır. Bu timlere son yıllarda itirafçılar da katılmaya başladı.

JİTEM timlerinin gizli ödenekleri vardır. Bu timlerde görev yapan subaylar çok iyi para kazanırlar. Bol primi, ikramiyesi vardır. Özellikle iyi istihbarat alındığında primleri artar.

Söylediğim gibi bu timlerin asıl amacı istihbarat toplamak, sorumlu olduğu bölgede istihbarat ağı kurmaktır. Köylüleri 'devşirip' muhbir yapmaktır. Köy korucusu olan bir köyde mutlaka JİTEM'in muhbiri vardır. Timler ile korucuların ilişkileri çok sıkı fıkıdır. Her köyde, mezrada bir muhbir bulunsun istenir. Ancak muhbir bulmak çok zordur. Genellikle korucular yapar bu işi."

JİTEM arabaları...

Astsubayın bundan sonra anlattıklarından dehşete düştüm. Astsubay, Güneydoğu'da görev yapan bazı subayların uyuşturucu ve silah kaçakçılığı yaptıklarını iddia ediyordu! Kişi ve yer isimleri veriyor, olayları detaylarıyla anlatıyordu:

"JİTEM çok iyi amaçlar için kuruldu. İstihbarat toplamak tek gayesiydi. Sonra dejenere oldu. Tim komutanları kendi gruplarını oluşturdukları için işi bilen elemanlar yerine, kendisine çıkar sağlayacak, kendi yaptığı kanundışı davranışlara göz yumacak itirafçıları, askerleri seçmeye başladılar. Çoğu tim elemanı yapılan kanundışı hareketlere göz yumdu. Üst rütbeler de ses çıkarmadı. Sonuçta ufak çapta başlayan kanundışı hareketler çok büyüdü. Binlerle ifade edilen paralar, milyarlarla ifade edilmeye başlandı. Nihayet JİTEM'de çalışanların hemen tümü bölgede uyuşturucu ve silah kaçakçılığında etkin rol almaya başladı."

Astsubay şaşkınlığımı anlamıştı:

"Evet şaşıracaksınız ama gerçek bu! JİTEM timleri bölgede uyuşturucu ve silah kaçakçılığı yapıyor."

Merakla sordum:

"Nasıl yapıyorlar?"

Anlattı:

"JİTEM timlerinin altında sivil arabalar var. Bu otomobiller, değişik renktedir. Plakaları ise resmî değil, sivildir. Güneydoğu'nun tüm karayollarındaki arama noktalarından rahatça geçerler. Durdurulmazlar, aranmazlar. JİTEM timi kimliğini gösterir, çeker gider.

İşte bu kolaylık nedeniyle, İran'dan, Irak'tan, Suriye'den gelen uyuşturucular, JİTEM arabalarına yükleniyor. Uyuşturucuyu alan JİTEM arabaları duruma göre Van veya Diyarbakır'a gidip uyuşturucuyu teslim ediyor. Uyuşturucular buradan İstanbul'a, Mersin'e gidiyor."

Astsubay "Sizin aracılığınızla yetkilileri uyarmak istiyorum" dedi ve konuşmasını sürdürdü:

"Asıl pusu JİTEM arabalarına atılsın! Arabalardan ne kadar eroin çıkacaktır görsünler. Araştırılsın; JİTEM timlerinde görev yapan subay ve astsubayların, batıya tayin olduktan sonra nasıl zengin oldukları! Son model arabaları, apartmanları, daireleri, nasıl aldıkları! Araştırırlarsa bulurlar; zengin olmayan JİTEM komutanının bulunmadığını!"

Daha detaylı bilgi vermesini istedim. İddiası büyüktü. Astsubay bu konuda tahmin ettiğimden daha bilgiliydi:

“JİTEM timleri, kaçakçılığı ilişki içinde oldukları korucu başları ve itirafçılar aracılığıyla yapıyorlar. Bunların çıkarları ortak olduğu için birbirlerini hep korurlar.

Size bir örnek vereyim: Silopi JİTEM’inden bir astsubay Şenoba’daki bir köylüyle ilişki kuruyor. Bu köylü hem muhbirlik hem de uyuşturucu kaçakçılığı yapıyor. Kuzey Irak’tan gelen uyuşturucuyu Yüksekova’da teslim alıyor. Tabii malı alacağı gün ve saat astsubaya bildiriliyor. Astsubay da JİTEM’in sivil plakalı Renault arabasıyla gelip uyuşturucuyu Diyarbakır’a götürüyor! Böyle kaç parti mal götürdüler...

Bir başka örnek daha vereyim. Yüksekova’da bir köyde, ‘eroin imalathanesi var’ diye duyum alınıyor. Köye baskın düzenleniyor. Köylülerle yapılan pazarlık sonucu Yüksekova Merkez Jandarma Karakol komutanı astsubay milyonlarca lira rüşvet alıyor. Sıfır hattında, yani sınırda bulunan bölük komutanlarının, alay komutanlarının, il jandarma alay komutanlarının yüzde 80’i bu işin içindedir.

Bölgeye gelen sınır komutanları, ister istemez bu işlere bir şekilde bulaştırılıyor. Yeni gelen komutana kaçakçılık yapan ağalar, korucu başları, belediye başkanları hemen ziyarete gelirler. Komutanın nabzını yoklar, hediyeler verirler. Samimi olmaya çalışırlar. Eğer samimi olurlarsa işler kolaylaşır. ‘Al gülüm ver gülüm’ başlar. Zaten tayini çıkan komutan yeni gelen subaya dönen dolapları anlatır. Eğer yeni gelen subay iyi niyetliyse, uyuşturucu kaçakçılığına karşı biriyse bu kez ağalar, korucular onu yerinden etmek için çeşitli dolaplar çevirirler. Nüfuzlarını kullanırlar. Araya kimler kimler sokulur; belediye başkanları, milletvekilleri, bakanlar...”

Resmî silah kaçakçılığı

Astsubay sadece uyuşturucu kaçakçılığı yapılmadığını anlattı. Bölgede, özellikle Körfez Savaşı’ndan sonra silah kaçakçılığı olaylarında büyük artış olmuştu:

“JİTEM timleri, muhbirler, PKK itirafçıları aracılığıyla tespit ettikleri sığınaklardan ele geçirdikleri silah ve mermileri kaçakçılar vasıtasıyla PKK’ya, Kuzey Irak’taki peşmergelere satıyorlar!”

Bu sözünün ardından hemen örnek bir kaçakçılık olayı anlattı:

“1991 yılının mart ayı başlarında Silopi JİTEM Tim Komutanlığı’ndan bir ekip Şenoba’ya geliyor. Buradaki ajanlarıyla ilişkiye geçiyor. Silah duyumu alıyorlar. Gündüz aldıkları bu duyumu yukarıdan kimseye bildirmiyorlar. Geceyi bekliyorlar.

Gece 01.00 sıralarında beyaz renkli Renault marka arabalarına binip yola çıkıyorlar. Uludere yol ayırımında arazi kesiminde, İnceler köyü yakınlarında gizli bir sığınakta 5 000 adet Kalaşnikov mermisi, birkaç tane Kalaşnikov tüfek ile Browning 14’lü tabanca buluyorlar. Bunları büyük bir gizlilik içinde arabalarına yükleyip götürüyorlar. Bu silahları Cizre ve Silopi’deki korucular aracılığıyla satıyorlar!

Asıl silah vurgunu Kürt mültecilerin Türkiye’ye gelmesi sırasında yaşandı. 500 bin kişi Işıkveren’in Altınyayla bölgesine yerleştirildi. Toplam 200 bin küsur silah teslim alındı.

Gidin bakın, kayıtlarda gözüken silah sayısı 1 600! Diğer silahlar nereye gitti? Araştırılsın istiyoruz!”

Astsubay kaçakçılık yapan subayların isimlerini de bir bir vermişti. Subayların nasıl kaçakçılık yaptıklarını örnek olaylarla anlatmıştı.

Astsubayın anlattıklarını, Güneydoğu’da görev yapan bir yüzbaşı da doğrulayınca, 21 haziran 1992 tarihli 2000’e Doğru dergisinde yazdım: “JİTEM’de görevli astsubay açıklıyor: uyuşturucu kaçakçılığı yapan subaylar.”

“Doğal olarak” haber basında yeterli ilgiyi görmedi. Sadece Meydan gazetesinden Behiç Kılıç haberden alıntılar yaptıktan sonra makalesini şöyle bitirmişti:

“Şehit düşen yoksul aile çocukları, pisi pisine ölen Kürt çocukları, siyasete sızan milyarlar terör sözcüleri ve ‘Terörün belini kırdık’ lafından başka marifeti olmayan yöneticiler... İşte bizim Güneydoğu bölgemiz. Ne zaman biteceği belirsiz kâbus.”

Aradan bir ay geçti. Jandarma Genel Komutanlığı “JİTEM” haberinde yer alan bilgiler doğrultusunda “soruşturma açabilmek” için 2000’e Doğru’ya başvurdu. Gönderilen yazıda mevcut bilgilerin Jandarma Genel Komutanlığı’na ulaştırılması rica edilmişti. Konuyla ilgili daha önce yaptığımız haberler ile elimizdeki bilgi ve belgeleri toparlayıp bir dosya yaparak gönderdim.

Dosyayı gönderdikten sonra Jandarma Genel Komutanlığı’ndan bir yazı daha aldım.

Bu kez haberi bize veren subayların isimleri isteniyordu! Olacak şey değil ama oluyor işte! Gazeteciye haber kaynağı soruluyor! Ben durumu subay arkadaşlara aktardım. Subaylar “Uyuşturucu ve silah kaçakçılığı yapanlar arasında kimler var hepsini bilmiyoruz. Bizi sorgulayacak kişilerin bu iş içinde olmadığını nereden bilelim?” diyerek ifade vermeyi reddettiler. Bunun üzerine komutanlığa haber kaynaklarımızın isimlerini veremeyeceğimizi bildirdim.

Jandarma Genel Komutanlığı’yla yazışmalarımızı da ayrı ayrı dergide haber yaptım.

“JİTEM dosyası” bizim için bu haberle kapanmıştı. Ancak bu kez “Cem Binbaşı dosyası” açılmıştı. Çünkü her taşın altından adı çıkıyordu...

Kimdi bu “Cem Binbaşı”?

1. Astsubay sadece Diyarbakır JİTEM’i biliyordu. Halbuki Türkiye’de yedi JİTEM Grup Komutanlığı vardı. Kurucusu ise halen Niğde Alay Komutanlığı’nda görevli Albay A.D.’ydi.

İkinci bölüm

Ersever'in peşinde

Cem Binbaşı'yla ilgili bilgileri toplamaya başladık. Gelen her türlü bilgiyi artık, "Cem Binbaşı" dosyasına koyuyoruz.

İlk önemli bilgi Silopi'den geliyor. Cem 1975-1977 yılları arasında Silopi İlçe Bölük komutanı. Üsteğmen. İlçeye dışarıdan gelen bazı öğretmenler, polisler, memurlar MHP'nin yan örgütü Ülkü-Bir'i açmak istiyorlar. İlçe gençleri derneğin açılmasına tepki gösteriyor.

Dernek açılacaktı açılmayacaktı tartışması kavgaya dönüşüyor. Olaya jandarma müdahale ediyor. Üsteğmen Cem de derneğin açılması yanında aktif tavır koyunca, gençler üsteğmenin üzerine yürüyorlar. Cem emrindeki bölüğe dönerek, "İşte karşınızda Rumlar var, ateş serbest" emrini veriyor. Ateş açılıyor, birkaç kişi yaralanıyor.

Ateş açma olayının yankısı ilçe sınırlarının dışına taşıyor. Konu TBMM'ye geliyor. Mardin Bağımsız Milletvekili Nurettin Yılmaz, Başbakan Süleyman Demirel'e sözlü soru önergesi veriyor. Üsteğmen Cem'in görevden alınmasını istiyor.

Olay kapanmıyor. Bazı avukatlar ile demokratik kitle örgütleri temsilcileri Diyarbakır'da olayı kınayan ve üsteğmenin görevden alınmasını isteyen bir basın toplantısı düzenliyorlar.

Üsteğmen Cem yargılanıyor. Ancak savcı takipsizlik kararı veriyor. Bu olay üzerine Üsteğmen Cem özel harp eğitimi için Foça'ya gönderiliyor.

O günlerde Üsteğmen Cem'in soyadını öğrenememiştik. Tanıyanlar kendisinden ya "Cem Binbaşı" ya da "Üsteğmen Cem" diye bahsediyordu.

Sonunda Cem'in bir devre büyüğü bir subay ağabeyinden bilgi aldık:

6 haziran 1950 Erzurum doğumlu. Arnavut göçmeni. 1972 Harp Okulu çıkışlı. Tam adı: Ahmet Cem Ersever!

Subay ağabeyi Ersever'in nerede görev yaptığını bilmiyor. "Ancak" diyor, "Güneydoğu'da olduğunu sık sık duyuyorum."

Rütbesi, hesaplamalarımıza göre binbaşı.

Kod adı ise "Testere"!..

Devletle kesik baş ticareti

Her geçen gün, "Ahmet Cem Ersever dosyası"na yeni bilgiler koymaya başlıyoruz. Her yeni bilgi bizi dehşet içinde bırakıyor.

Binbaşı Ersever için neler neler söylenmiyor ki:

"Mahallî ajanları organize eden kişidir. Şırnak ve Cizre'deki her faili meçhul olayda onun parmağı vardır. Bölgede üsteğmenliğinden itibaren kendini herkese 'Cem Üsteğmen' ve sonraları 'Cem Yüzbaşı' olarak tanıttı! Onun ismini devamlı olarak mahallî ajanlardan duyuyorduk. Bu ajanları yönlendiren ve onların maaşlarını veren de Cem Yüzbaşı'dır. Üstü yokmuş gibi davranır. Biz onun adını hiçbir yerde bölük ve tabur komutanı olarak duymadık. Sabit bir yeri yok.

1985 yılında Besta bölgesinde bir çatışma olduğunu duyduk. PKK'lı bir üst düzey komutanın kafasının kesilerek Şırnak'a getirildiği söylendi. Cesedin Komutan İsmail Kıyas'a ait olduğu bildirildi. Teşhis için eşi ve kayınpederi bulundu. Yakınları cesedin İsmail Kıyas'a ait olmadığını söylediler.

Ceset Şırnak Tugayı'na Geçitboyu Muhtarı Mehmet Zeyrek kanalıyla getirilmişti. Bu adamlar cesedi getirdikleri için de 2-3 milyon prim almışlardı. Yetkililer hâlâ cesedin PKK'lı bir komutana ait olduğunu söylüyorlardı. Güya, 'PKK'lılar tanınmasın' diye komutanlarının kafasını kesip götürmüşlerdi!

Aradan günler geçti. Bir kadın, 'Bundan on beş gün evvel evden kocamı alıp götürdüler. Bir daha da haber alamadım' diye tugaya başvurdu. Kadının anlattığına göre kocasını korucular götürmüştü. Daha sonra yapılan araştırmada kesik başlı cesedin kadının kocasına ait olduğu ortaya çıktı! Adam Balveren köyünün Tolgi mezrasındanmış. Zavallı köylünün kellesini kesenler Cem'in emrinde çalışan korucular ve ajanlardı!"

Bu olayla ilgili olarak Şırnak'taki bazı avukatlar suç duyurusunda bulunuyorlar. Fakat sonuç alamıyorlar.

Avukatların suç duyurusunda bulundukları bir başka olay ise şöyle meydana gelmişti:

Bu olaydan kısa bir süre sonra Balveren Karakolu'ndan köylülere, 'Bir cesediniz var gelin alın' deniyor. Ceset on dokuz yaşındaki Gürgün Savaş'a ait. Ailesinin anlattığına göre, Gürgün Savaş'ı Diyarbakır Cezaevi'nde tanıyan PKK'lı Hasan Irmaz daha sonra itirafçı oluyor. Fakat Gürgün Savaş'ın bundan haberi yok. Olaydan bir gün önce Hasan Irmaz PKK'lı gibi Gürgün Savaş'a gidip 'Akşam sizin evin önünden geçeceğim, bana yemek bırakın' diyor. Gürgün Savaş karısına, 'Bu akşam cezaevindeki arkadaşım Hasan gerillalarla buradan geçecek, kapıya ekmek koy' diyor. Sarı bir poşete dokuz ekmek ile bir kilo peynir konuyor. Azık çalıların yanına bırakılıyor. Gece saat 22.00'de gerilla kıyafeti giymiş bazı kişiler –ki bunların çoğu itirafçı ve korucudur–, yiyeceği bulamamış gibi Gürgün Savaş'ı çağırıyorlar. Gürgün Savaş'ı beyaz bir Renault'ya bindirip götürüyorlar. Ertesi gün Gürgün Savaş'ın işkence edilmiş cesedi bulunuyor...

Hasan Irmaz itirafçı olduktan sonra Cem'in yanında çalışmaya başlıyor. Bunlar PKK kıyafeti giyiyorlar. PKK sempatizanlarını tuzağa düşürüp öldürüyorlar. Faili meçhul birçok olayı da bu ekip gerçekleştiriyor. Bölgede Cem'in bilgisi olmadan kimse bu tür cinayetler işleyemez. Avukatlar kaç kez Şırnak Cumhuriyet Savcılığı'na suç duyurusunda bulundu. Savcı hep takipsizlik kararı verdi."

Gelen bilgilerin doğruluğunu araştırmak için bölgeyi çok iyi bilen herkesle konuşuyorduk; avukatlar, belediye başkanları, milletvekilleri, bakanlar, bölgede görev

yapmış subaylar...

Binbaşı Ahmet Cem Ersever'i, 2000'e Doğru'ya kapak yapmaya karar veriyoruz. Ancak elimizdeki bilgiler hâlâ yeterli değildi. "Araştırmayı bir süre daha sürdürelim" diyoruz.

Ersever Batı bölgesinde çok az görev yapmıştı. İlk görev yeri İstanbul'du. Bir yıl burada kalmıştı. İkinci görev yeri Silopi.

Silopi'de MHP'li olduğunu her fırsatta dile getirmesiyle ünleniyor. O yıllarda Kartal Tibet'in başrolünde oynadığı Tarkan filmleri çok popüler. Tarkan'ın Kurt'undan etkilenen Ersever yanında köpekle geziyor. Köpeğin adı ise Ecevit!

Sicilinde "aşırı milliyetçidir" notu var. Kendi olanaklarıyla Zazaca öğrenen Ersever enteresan bir subaydı. Kendisiyle yüz yüze konuşmak istiyoruz. Tuhaf; kimse nerede görev yaptığını bilmiyor...

Bir gün emekli bir kurmay albay benim yanımda Jandarma Genel Komutanlığı'nı telefonla arayarak, Ersever'in nerede olduğunu sordu. Emekli kurmay albayın öğrencisi subay bile eski komutanına Ersever'in nerede görev yaptığını söylemedi! "İstihbaratta çalışıyor" demekle yetindi.

Ersever 1984 yılından beri Güneydoğu'da görev yapıyordu. Doğrusu çok ilginçti; herkes bölgeden kaçarken Ersever yıllardır Güneydoğu'daydı!

Kaçakçılık dünyasına giriş

Binbaşı Ersever 12 Eylül'ün ilk günlerinde İskenderun'da kaçakçılar arasına ajan olarak sızmıştı. Burada elde ettiği bilgileri direkt olarak Jandarma Genel Komutanı Orgeneral Sedat Celasun'a bildiriyordu. Derlediği raporları Millî Güvenlik Konseyi'nde konuşuluyordu. Yakalattığı kaçakçıların mahkemelerinde tanıklık yapıyordu.

Ancak Ersever'in kaçakçılık dünyasındaki istihbarat toplama işleri fiyaskoyla sonuçlanacaktı. Ersever ünlü kaçakçı Nejat Söyler'e yardım etmişti! Ersever istihbarat toplarken aynı zamanda bazı karanlık işlere de karışmıştı.

1982'de Adıyaman'da önyüzbaşı olarak görev yapan Ersever, kaçakçılara yardım ettiği için açığa alındı. Teşekkül halinde kaçakçılık yapmaktan hakkında 6. Kolordu Komutanlığı'nda dava açıldı. Sonra bu dava Ankara 4 No'lu Sıkıyönetim Mahkemesi'ne havale edildi. Dava buradan İzmir'e gitti. Nedeni ise Ersever'in Kırkağaç'ta görev yapmasıydı. Beraat etti, 1983 yılında tekrar göreve döndü.

Ahmet Cem Ersever adına Ankara Sıkıyönetim 1 No'lu Askerî Mahkemesi'nin "MHP ve Ülkücü kuruluşlar davası" kararının gerekçeli hükmünde de rastladık...

MHP iddianamesinde Ersever

MHP davasının gerekçeli hükmünde tanıklardan Ülkücü Hüsamettin Aliveli, Kaçakçılık İstihbarat Daire Başkanlığı görevlileri tarafından alınmış ve üç sayfalık ifadesinde, Türkiye'ye kaçak olarak girerken Ersever'den yardım gördüğünü söylüyor. Aliveli, Ersever'in dönemin Ülkü Ocakları Genel Başkanı Muhsin Yazıcıoğluyla da gizli gizli görüşüğünü anlatıyor.¹

Gerekçeli hükmün 796. sayfasında Aliveli'nin ifadesinden şöyle bilgiler öğrenmiştik, Ersever hakkında:

“Kaçak olarak 1976 yılında Habur sınır kapısından Türkiye'ye girdiğini, Jandarma Yüzbaşı Ahmet Cem Ersever'in kendisine oturma müsaadesi için yardımda bulunduğunu, Ülkücü görüşü benimsediğini, Nejat Söyler'in Ortadoğu Nakliyat Firması'nda işçi olarak çalıştığını, Nejat Söyler'e ait TIR'larla kaçak tabanca ve diğer mallarla yakalandığını, Ankara'da Yüzbaşı Ahmet Cem Ersever'le birlikte Demirtepe'deki Ülkü Ocakları Genel Merkezi'ne gidip Genel Başkan Muhsin Yazıcıoğlu'yla görüştüklerini, Cem Ersever'in Muhsin Yazıcıoğlu'yla özel olarak kapıları kapatarak konuştuklarını beyan etmiştir.”

Ülkücü Hüsamettin Aliveli'nin ifadesinde, Ersever'in Muhsin Yazıcıoğlu tarafından, ünlü kaçakçı Nejat Söyler'e ait TIR'da yakalanan tabancalar ve kaçak mallar için görevlendirilerek İstanbul'a gönderildiğini bildiriyor.

Ersever, İstanbul'da kaçakçılık olayını soruşturan Gümrük ve Tekel Bakanlığı Müfettişi Necati Can'la görüşüyor. Necati Can'a, Yazıcıoğlu'nun mektubunu veriyor. Ersever, MHP'lilere ait olan 2 500 tabanca ve kaçak malların yakalanması görevini ihmal ettiği için açığa alınıyor.

Binbaşı Ersever kaçakçı Nejat Söyler'le ilişkisini hiç kesmiyor. Örneğin 1991'i 1992'ye bağlayan yılbaşı gecesini Ankara Kent Otel'de birlikte geçiriyorlar.

Kaçakçı Nejat Söyler ile Ersever'i tanıştıran kişi, Hüsamettin Türkmen.

Hüsamettin Türkmen, Nejat Söyler'in kızıyla evli, yani damat! Genç damat da kaçakçı! Irak uyruklu Türkmen.

Ersever ile kaçakçı Nejat Söyler'i 1977 yılında tanıştırdığı belirtiliyor. Yani Ersever Silopi'de görevli iken! Bilindiği gibi Silopi sınır ticaretinin yapıldığı en stratejik ilçelerden biri.

“Ahmet Cem Ersever dosyası”na MHP'yle birlikte bir de kaçakçılık olayı eklenmişti. “Dosya” giderek renkleniyordu. “Bunun altından mutlaka büyük bir olay çıkacak” diye bekliyorduk...

Ersever itirafçı timlerinin başında

Binbaşı Ersever hakkında inanılması zor olaylar anlatılıyordu. Her birini özenle “dosya”sına koyuyorduk.

Ersever 1988 yılında Şırnak bölgesinde görev yaptığı dönemde, İdil ilçesinden Mehmet Bayar adlı bir kişiyi gözaltına alıyor. Daha sonra Bayar'ın koynuna bomba koyup, ellerini arkadan bağladıktan sonra kaçmasını söylüyor. Mehmet Bayar kaçarken bomba patlıyor ve ölüyor. Bayar bu olaydan sonra TRT ekranlarında terörist olarak gösteriliyor! Ceset İdil Taburu'nun bahçesine gömülüyor.

“– Şırnak halkı Ersever'den çok korkar. Kontrgerillanın başı olarak bilir. On dört yıla yakın bir süredir Silopi, İdil, Şırnak, Cizre, Nusaybin gibi kritik yerlerde görev yapıyor. Bölgeyi çok iyi tanıyor.

– 5 ekim 1992 tarihinde, Türkiye'nin sınır ötesi operasyonundan hemen önce, Binbaşı Ersever Zaho Kaymakamı Berzenci'yle birlikte hareket ediyordu. Operasyon öncesi Türk gazetecileriyle görüşen Berzenci, kendilerine bir Türk binbaşının sürekli yardımcı olduğunu, sivil dolaştığını ve ara sıra gelip Zaho'da kaldığını söylüyor. Berzenci'nin anlattığı binbaşı peşmerge kıyafetiyle dolaşüyor, Türk sivil plakalı bir arabaya biniyordu. Binbaşının adının 'Cem Ersever' olduğu söyleniyordu!..

– Binbaşı Ahmet Cem Ersever'i Silopi'de herkes tanır. Binbaşı kendine bağlı bir ekiple çalışır. Bu ekibin içinde itirafçısından tutun da, korucusuna kadar herkes var. Ekip kırk kişi. Ersever Silopi'ye geldiğinde hac konaklama tesislerinde kalır.

– Binbaşı Ersever'in ekibinden bir grup, 1992 aralık ayının son haftasında Silopili dört köylüyü kaçırdı. Bu köylülerden Tahir oğlu Mehmet Tan son olarak Zaho'nun Simela bölgesinde elleri bağlı olarak bu ekip içinde görüldü.

– Ersever PKK'lı itirafçılardan kendine bir ekip kurdu. İtirafçı kod adı Şahin, Hamit Erdoğan; itirafçı kod adı Bedran, Âdem Yakın; itirafçı kod adı Zana, Hüseyin Yeşilmen ve itirafçı kod adı Berces, Berces Ergin, Ersever'in ekibi içindeler.

– Binbaşı Ersever'in Hacı Zeyrek adında bir ajanı vardı. Zaten bu kişi de ajanlık yaptığını saklamıyordu. Silopi Taburu'nda görev yapıyordu. Telefonlara bile çıkıyordu. Cem Ersever kendi içlerindeki bir hesaplaşma nedeniyle Hacı Zeyrek'i öldürttü. Hacı Zeyrek'in cesedi Silopi'nin kuzeyinde bir torba içerisinde bulundu!"

Anlatılanlara göre Binbaşı Ersever Güneydoğu'da her taşın altından çıkıyordu. "İtirafçılar ordusu" kurmasını anlıyorduk. Ersever kontrgerillanın "elkitabı"na uygun hareket ediyordu.

Kara Kuvvetleri Komutanlığı'nın ABD'den tercüme edip yayımladığı Kontrgerillanın Elkitabı denilen sahra talimnamesinin 31-15 numaralı maddesinde şöyle deniyordu:

"Politik şartlar ve durum müsaade ettiği takdirde, askerî, sivil veya gerilla tecrübesi veya eğitimi görmüş erkek ve kadınlardan mahallî fertler, yardımcı polis ve köy savunma birlikleri teşkilatlandırılmalıdır. Böyle bir tecrübe geçirmemiş olanlar ise ayrı ayrı ispiyon, propaganda ajanı, muhafız, kılavuz, tercüman olarak kullanılırlar."

Avukatıyla tanışıyorum

Binbaşı Ahmet Cem Ersever'i kapak yapmaya karar veriyoruz. "İşte kontrgerillanın şefi" diye. Tek sorunumuz var, elimizde Ersever'in hiç fotoğrafı yok. 1972 Harp Okulu yıllığını bulmaya çalışıyoruz.

Araştırmayı sürdürürken 1980'ler başında kaçakçılıktan yargılandığı 4 No'lu Sıkıyönetim Mahkemesi'nde Ersever'i savunan Avukat Bahattin Sönmez'i buluyorum.

Bahattin Sönmez aslında Nejat Söyler'in avukatıydı. Ancak Ersever'in savunmasını da üstleniyor, Ersever'i tanıyor. Bahattin Sönmez'den mahkeme dosyalarını istiyorum. Eski bir hâkim olan Sönmez, "Savunmasını üstlendiğim kişilerin dosyalarını kimseye veremem, bu benim için çok önemli bir ilkedir" diyor.

Avukat Bahattin Sönmez Cizreli. Kürt. Ersever'in Kürtlere neler yaptığını ayrıntılarıyla anlatıyorum. İstiyorum ki, Ersever'e sinirlensin ve dosyaları versin. Hayır. Avukat Sönmez ilkesinden ödün vermiyor. Araya sevip saydığı dostlarını sokuyorum. Sönmez'i kimse ikna edemiyor. Ancak Sönmez'le yaptığımız bir görüşmede Ersever'in kitap yazdığını öğreniyorum. Takma isimle yazdığı kitap piyasaya bile çıkmış, satılıyormuş. Ne var ki, avukat kitabın içeriğini ve adının ne olduğunu bilmiyor. Sadece kitap yazdığını duymuş. Zaten yıllardır görüşmüyorlarmış.

DEP Milletvekili Orhan Doğan

Bu arada bize ilginç bir bilgi daha ulaşıyor: "DEP Şırnak Milletvekili Orhan Doğan, Binbaşı Ersever'in samimi arkadaşıdır. Diyarbakır'da yedikleri içtikleri ayrı gitmezdi."

Hemen Meclis'e gidip Orhan Doğan'ı buluyorum. Doğan, Binbaşı Ahmet Cem Ersever'in adını önce anımsamıyor. Ayrıntılı bilgi verince hatırlıyor.

Orhan Doğan yedek subaylığını 12 Eylül'ün sıcak günlerinde, 1983'te, Diyarbakır Taktik Hava Kuvveti'nde askerî savcı yardımcısı olarak yapıyor. Oradan tanışıyorlar Ersever'le.

Orhan Doğan şöyle anlatıyor:

"Mahkemeler sırasında tanıştık. Oturup birkaç kez sohbet ettik. Ancak o kadar ayrıntılı hatırlamıyorum. Bende öyle fazla bir etki bırakmadı herhalde."

1993 yılı gelip çatmıştı. Ersever'in fotoğrafını hâlâ bulabilmiş değiliz. Haber masanın üzerinde durdukça sürekli yeni bilgiler geliyor.

Ersever'i kapak yapmayı planladığımız günlerde gazeteci-yazar Uğur Mumcu arabasına konulan bombanın patlaması sonucu yaşamını yitiriyor. Gündem değişiyor. Ersever dosyası rafa kalkıyor.

Yine o günlerde 2000'e Doğru dergisinin yerine Aydınlık gazetesini çıkarmak için uğraşıyoruz. 2000'e Doğru dergisini kapatıp Aydınlık'ı çıkarmaya başlıyoruz.

Binbaşı Ahmet Cem Ersever'i artık dizi olarak Aydınlık'ta yayımlamayı düşünüyoruz.

1. Önemli bir noktaya değinelim: Binbaşı Ersever Adıyaman-Kâhta'da görev yaptı. Bilindiği gibi Kâhta'da Menzil Şeyhi Raşit Erol vardı. Muhsin Yazıcıoğlu 12 Eylül'den sonra "İslam'ı keşfetmiş", Şeyh Raşit Erol'un müridi olmuştu. Binbaşı Ersever, Muhsin Yazıcıoğlu ve Güneydoğu'da 1991 yılında ortaya çıkan "Hizbullah" ilginç bir üçlü oluşturuyor!.. Ersever öldürüldükten sonra olaya geniş yer veren **Yeni Hafta** dergisi de Yazıcıoğlu ekibinin yayın organıydı. MHP'nin gazetesi **Ortadoğu** ise Ersever olayına hiç değinmemişti!..

Üçüncü bölüm

Ersever'le tanışıyoruz

Tarih 5 haziran 1993. Ulusal Basın Ajansı (UBA) saat 11.02'de Aydınlık'ın Ankara bürosuna bir haber geçiyor. Şöyle:

"ANKARA, 5 haziran (UBA) - PKK'nın ilan ettiği tek taraflı ateşkes kararından sonra Türkiye'de meydana gelen yumuşama ve siyasî çözüm arayışları 'imha politikasını savunan bazı askerleri' isyan ettirdi. Jandarma Genel Komutanlığı İstihbarat Grup başkanlığı görevinden istifa eden Kıdemli Binbaşı A. Cem Ersever, 'Bu iş Girek Vadisi'nde (Hezil Çayı) başladı, orada bitirilecektir, dağda başladı dağda bitirilecektir' dedi.

PKK'nın tek yanlı ateşkes kararından sonra başta İçişleri Bakanı İsmet Sezgin olmak üzere bazı siyasîlerin PKK lideri Abdullah Öcalan'a 'Bay Öcalan' diye hitap etmeye başladığına dikkat çeken Ersever bu yaklaşımın PKK'ya karşı verilen mücadeleyi zarara uğrattığını söyledi.

İstifasından sonra arkadaşlarıyla bir değerlendirme yapan ve görüşlerini açıklayan Ersever, PKK'ya karşı başlatılan operasyonların durdurulmasını eleştirdi. Cem Ersever bu konuda atılan yanlış adımları protesto amacıyla Jandarma Genel Komutanlığı'ndan kendisiyle birlikte bazı arkadaşlarının da istifa ettiğini bildirdi."

Ersever sadece UBA'ya değil bazı gazeteler ile diğer ajanslara da bildiri göndermişti. Ama bildiriye sadece UBA haber yapıp abonelerine ulaştırdı. Diğer basın kuruluşları ise bildiride "haber değeri" bulamamışlardı!..

Ajans ve gazetecilerin değer vermediği bildiri

Ersever'in gazete ve ajanslara gönderdiği bildiri "Ben A. Cem Ersever, PKK'yla mücadelede atılan adımların yanlış olduğunu, mücadelenin ehil ellerce yürütülmesi gerektiğine, TC'nin PKK sorununa karşı bir stratejisinin olmadığına inandığımı ve 1992 yılında zevahiri kurtarmak gerekçesiyle bilgisizce yapılan Kuzey Irak harekâtının devleti bir açmaza soktuğunu, PKK'ya siyasî kazanımlar getireceğini, güçlenmesini sağlayacağını, siyasî işportacı Celal Talabanî isimli şahsın Türkiye'de sadece PKK'nın askerî gücünü ele geçirmek maksadıyla tezgâhlar peşinde olduğunu beyan ederek, 1993 yılı mart ayında kıdemli binbaşı rütbesinde Jandarma Genel Komutanlığı İstihbarat Grup komutanlığı görevinden kendi isteğimle ve bazı arkadaşlarımla birlikte emekli oldum" diye uzun bir cümleyle başlıyor.

Ersever'in açıklaması şöyle sürüyor:

"1984 yılından bugüne kadar yapılan yanlışlar, ihanetler ve uygulamalar konusunda Türk kamuoyunun aydınlatılması gerektiğine inanıyorum ve Türk basınıyla kamuoyu önünde Celal Talabanî'nin ihanetleri, PKK ilişkileri, Güneydoğu'daki gerçek durum, köy korucuları, itirafçılar, faili meçhul cinayetler hakkında ve bazı siyasîlerin örgütsel

konumları hakkında açıklamalarda bulunacağım.

Basında yer alan, hükûmet yetkililerinin demeçleri de insanı çileden çıkaracak cinsten olan demeçlerdir ve her zamanki gibi aldatmacadan başka bir şey değildir. Her zamanki gibi koltuğundan olma kaygısıyla halkın gözünün içine baka baka yalanlar sıralandı. Terörist Apo'yu ateşkes kararından sonra 'Bay Öcalan' diye telaffuz etmeye başlamadılar mı?

Mademki PKK'nın ateşkesinin toparlanmak için bir taktik olarak ele alındığını biliyordular, neden bahar operasyonlarını durdurdular? Toparlanıp bir yol kesmeyle kırk insanı katletmelerine neden fırsat verildi? Mademki her şeyi biliyorlardı, yüz kişi sıkıştırıp on kişi öldürebilmek için kırk insanı yem olarak mı kullandılar? Yoksa oynamaya mecbur oldukları oyunda Apo 'mızıkçılık' mı yaptı? Bakın, Apo onlarla dalga geçercesine 'İsterlerse ateşkes devam eder, hâlâ vakitleri var' diyor. Türkiye Cumhuriyeti'ni ne hale soktuklarının farkında mıdır? Ben pek sanmıyorum. Ne zaman misyoner danışmanlar tarafından yönlendirilmekten kurtulacaklar? Yine aynı masalları yutturmaya devam ediyorlar."

Ersever'in adamı telefonda

Ersever'in yazılı basın açıklamasını yaptığı 5 haziran günü Ankara'da değildim. Ankara haber müdürümüz Hikmet Çiçek, UBA'nın haberinde "Binbaşı A. Cem Ersever" adını görünce hemen telefonla ajansı arıyor. Ersever'le yüz yüze görüşmek istediğini, varsa telefon numarasını rica ediyor. Ajans Hikmet Çiçek'e basın açıklamasının altındaki telefon numarasını veriyor. Hikmet Çiçek verilen 441 22 96 numaralı telefonu çeviriyor. Telefona çıkan şahsın Mustafa Deniz olduğunu o günlerde bilmiyorduk. Mustafa Deniz, Binbaşı Ersever'in büroda olmadığını söylüyor.

Hikmet Çiçek, UBA'nın geçtiği haberi anımsatarak soruyor:

"Ersever'in açıklaması çok ilgimizi çekti. Bu haberi manşetten vermeyi düşünüyoruz. Türk Silahlı Kuvvetleri, otuz özel harp subayının görevine son mu verdi?"

Telefondaki şahıs (Mustafa Deniz) şöyle konuşuyor:

"Ordu subayların görevine son verdi diye bir şey yok. Bu bizim açıklamamızda yok. Biz kendimiz ayrıldık. Ayrılanlardan biri de benim. Biz TC'nin yanlış politikalar yürüttüğüne inandığımız için, bir tepki duyduğumuz için ayrıldık. Bakın, Kürt politikası Ortadoğu politikasının bir parçası olarak düşünülmemelidir. Talabanî işportacı bir politikacıdır ve Irak Kürtlerini temsil edemez. Talabanî'yle kurulan ilişkilere karşıyız.

Eğer birisi size elindeki çubukla vurmaya çalışırsa önce çubuğu indirecek. Sonra 'Hakkın neyse onu alacaksın' dersiniz. Ağaları da koruyan PKK değil mi? Olan benim zavallı Kürt kardeşime oluyor. Türk'ün verdiği vergiler oraya mermi, silah parası olarak gidiyor.

Sorun bitmiyor çünkü etrafta sürekli İngiliz paraları dönüyor. Kürt ne zaman kendi kimliğine varır, sorun o zaman biter. Bu çözümsüzlüğü Türkiye'de kendi amaçlarına kullanmak isteyen belirli misyonerlerin olduğunu da biliyoruz. Bunların ortalığı ne kadar bulandırdığını da biliyoruz."

Mustafa Deniz, soluk almadan konuşuyor sanki. Sözlerini şöyle bitiriyor:

“Artık şuna kesin inanıyorum. Eskiden askerî ihtilallerle bazı sorunlara çözüm aranıyordu. Ama artık halk ihtilali olur! Bugüne kadar kime el uzattıysa beklentilerinin karşılığını alamayan halk kendisi gelir bu sefer. Ben Marksist değilim ama Marksizm’i gayet iyi bilirim! Ben bunları daha farklı anlamda söylüyorum. En iyisi siz bunları Ersever Binbaşı’yla konuşun. Siz telefon bırakın, gelince biz sizi ararız.”

“Buyurun ben Cem Ersever”

Aynı gün yani 5 haziranda Ersever, Hikmet Çiçek’i arıyor: “Buyurun ben Cem Ersever, beni aramışsınız.” Hikmet Çiçek basın açıklamalarını okuduğunu, daha geniş bir görüşme yapmak istediğini söylüyor. Ersever “Hayhay, ne zaman?” diyor.

Bir gün sonra Aydınlık’ın Ankara bürosunda görüşmeye karar veriyorlar.

Bu arada hemen Ankara’ya dönmem isteniyor!

6 haziran günü Aydınlık’ta Ersever’in basın açıklaması ile telefondaki şahsın anlattıkları, “Otuz özel harpçi ordudan ayrıldı” manşetiyle veriliyor.

6 haziran günü Aydınlık’ta çıkan habere İstanbul bürosu Ahmet Cem Ersever’in portresini yazıp haberin içine çerçeve olarak koyuyor.

“Koyu MHP’li” başlığıyla yazılan portrede bizim daha önce edindiğimiz bazı bilgiler veriliyor. “Bazı bilgiler” diyorum çünkü Ersever dosyası bendeydi. Haber yapıldığında Ankara’ya dönmemiştim.

Ersever’in portresi

Aydınlık’ta yazılan portre şöyleydi:

“Jandarma Kıdemli Binbaşı Ahmet Cem Ersever ordu içinde MHP’li olarak tanınan bir subay. 1976 yılında Silopi Jandarma Merkez Bölük komutanıyken Ülkü-Bir’in açılması için çaba gösterdi. Solcu gençlerle kavga etti. Gençler tarafından dövülürken Silopi halkının üzerine ateş açılması emrini verdi ve ‘İşte karşınızda Rumlar ateş serbest’ dedi. Açılan ateşle yaralananlar arasında o dönemin Silopi Belediye başkanı Reşat Öktem’in ağabeyi Fikret Öktem de vardı. O tarihte bu olay Cumhuriyet gazetesine yansımıştı. Gazete Ersever için ‘MHP’li üsteğmen’ demişti. Yine o tarihlerde Silopi’de Payan, İsterdiyan, Batuyan aşiretleri arasında çatışma çıkarmıştı. Konu Meclis’e getirilmişti. Ersever Silopi’den İzmir-Foça’ya tayin edildi.

12 Eylül’den sonra Türkeş’in çok yakını olarak bilinen subayların devreye girmesiyle istihbaratçı olarak Adıyaman’a gönderildi. 1984 yılında Siirt’te görev yaptı. Burada bulunduğu sırada Güneydoğu’nun her yerinden gözaltına alınan kişilerin sorgularına katıldı. İşkenceler yaptı. İşkence yaptıkları arasında Mardin eski Belediye başkanı Abdullah Arıkan da var.

1990 yılında Diyarbakır’da görevli. Emekli olmadan önce Güneydoğu’da uzun yıllar çalışmış üç subay ve bir astsubayla birlikte Zaho’da sivil olarak görev yaptı. Cizre, Silopi, Duhok, Zaho arasında sık sık dolaştı. Zaho’da karargâh kurmasından sonra Silopili Mehmet Tan esrarengiz bir şekilde kayboldu. 1989 yılında Silopi merkeze bağlı Piryan

köyünden Hacı Zeyrek'in, Balveren köyünden Gürgün İbrahim Savaş'ın bizzat Ersever tarafından öldürüldüğü belirtiliyor. Şenoba'nın Talih mezrasından Süleyman Saitoğlu'nu geceyarısı evinden alıp Eşek Mağarası'nda testereyle kafasını kestiği de söyleniyor.

Kısa aralıklar hariç 1976 yılından beri Güneydoğu'da istihbaratçı olarak görev yapan Ersever çok iyi Kürtçe konuşuyor. Sürekli biçim değiştiriyor. Ersever'in gittiği her bölgede faili meçhul cinayetler işleniyor."

Ersever kızıyor

Portrenin gazetede çıkması Hikmet Çiçek'i tereddüt içinde bırakmıştı. Ersever pekâlâ yazılanlara kızıp gelmeyebilirdi.

Ancak Ersever 6 haziran günü bir arkadaşıyla birlikte çıkıp gelmişti. Yanındaki kişi Mustafa Deniz'dir.

Hikmet Çiçek tahmininde yanılmamıştı: Ersever kızgındı.

"Ben Cem Ersever" diye elini uzatırken ekliyordu: "Benim hakkımda neler yazmışsınız öyle? İnsan açıp bana sormaz mı? Bakın dün sizinle telefonda konuştuk, o zaman sorabilirdiniz. Kusura bakmayın ama o yazdıklarınızı tekzip edeceğim."

Açıklama gazetede çıkarsa, ancak o zaman görüşme yapacaktı...

7 haziran günü Ersever'in açıklaması Aydınlık'ta çıktı: "Yazıda adı geçen özel harp teşkilatıyla bugüne kadar hiçbir ilgim olmamıştır.

MHP'li değilim ve geçmişte de olmadım. Hiçbir siyasi partiyle ilişkim yoktur.

Bugüne kadar antidemokratik ve yasadışı herhangi bir faaliyetim olmamıştır. Bana atfedilen olaylar, yazıda belirtilen atanma yerlerim ve tarihler gerçektir.

Kürt meselesi ve PKK olayını birbirinden ayıran Türk ile Kürt insanının başından PKK belasının def edilmesi gerektiğine inanan ve PKK'yla mücadelenin yanlış yürütüldüğünü savunan bir görüşe sahibim.

Bu nedenle PKK'ya karşı tedbir, mücadele adı altında kişiliğimi daha fazla rencide etmemek düşüncesiyle ve sivil toplumda bir fikrî mücadele platformu oluşturabilmek maksadıyla 1993 yılının mart ayında kendi isteğimle emekli oldum. Benimle birlikte iki sivil memur arkadaşım da istifa etmek suretiyle ayrılmışlardır. Bunun dışında ordudan kaç subayın hangi nedenle ayrıldığı konusunda bilgi sahibi değilim."

Dördüncü bölüm

Ve Ersever karşımda...

7 haziran sabahı bürodayım. Hikmet Çiçek henüz gelmemiştir. Masanın üzerindeki kitaplar dikkatimi çekti. Kürtler, PKK ve A. Öcalan ve Üçgöndeği Tezgâh adlı kitapları daha önce de görmüştüm. Hatta Kürtler, PKK ve A. Öcalan kitabını satın da almıştım. Bu kitabı almamın nedeni, Yeni Ülke dergisinin kitabı iki kez haber yapmasıydı. Kitabı MİT'in çıkardığını, "Ahmet Aydın" adlı kitap yazarının takma isim olduğunu yazmıştı.

Dergi, kitabın yazarı Ahmet Aydın'ın gerçekte, MHP Trabzon Milletvekili Koray Aydın olduğunu iddia etmişti. Dergiyi yanıltan olay ise MHP Milletvekili Koray Aydın'ın 10 şubat 1992 tarihinde TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'nda yaptığı konuşmasıydı. MHP Milletvekili Koray kitabın 4'üncü ve 5'inci sayfalarını sanki görüşü gibi okumuştur!..

Hikmet Çiçek söyleyince doğrusu biraz hayıflandım. Kitapları, Binbaşı Ersever yazmıştı!

Kürtler, PKK ve A. Öcalan adlı kitabı almıştım. Elimdeydi. Binbaşı Ersever'i araştırırken, takma isimle kitap yazdığı bilgisini de öğrenmiştim. Ancak bu iki farklı olay arasındaki ilgiyi kuramamıştım!

Hikmet Çiçek, Binbaşı Ersever'le tanışmasını anlattı. "Ersever'i sen araştırdın. Bugün telefonla arayalım, güzel bir görüşme yapalım" dedi. Aradık. Kızgınlığı geçmişti. Öğleden sonra büroya gelecekti.

Geldi. Aylarca peşinden koşmuştum. Kaç kişiden "icraatlarını" dinlediğim kontrgerilla şefi Binbaşı Ahmet Cem Ersever şimdi karşımdaydı...

Orta boylu, gür bıyıklı, hafif sarışın, saçlarının önleri seyrekleşmiş. Gözlüklü. Bir arkadaşıyla gelmişti; ince uzun boylu, esmer, bıyıklı, iri siyah gözlü, Kürt şivesiyle konuşan biriydi arkadaş. "Herhalde koruması" diye düşündüm...

Ersever'e espiyle karışık, "Aylarca sizi araştırdım, epey de bilgi topladım ancak şansınız yüzünden bir türlü kapak yapamadık!" dedim. Güldü. "Niye o kadar emek harcadınız, açıp bana sorsaydınız, size her şeyi anlattırdım" dedi.

"İşte bu şans şimdi yakaladık" dedim ve sohbete başladık. Ersever, "JİTEM'in patronu bendim" diye söze başladı...

"JİTEM'in patronu benim"

Cem Ersever - Güneydoğu'da 1981-1992 arasında on iki yıl çalıştım. 1992'de Ankara'ya grup istihbarat şefi olarak döndüm. Sizler 2000'e Doğru'da ara sıra, JİTEM'den söz ediyordunuz. Size gelip açıklama yapıyorlardı. JİTEM'in kurucusu benim, patronu benim. Ayrılana kadar bu böyle devam etti. JİTEM hakkında birtakım spekülasyonlar yapılıyor, söylendiği gibi değil. Bundan emin olun. Bizim halkımız istihbarat sözcüğünü duyunca, hemen aklına CİA gibi, Mossad gibi şeyler geliyor. Şunu söyleyelim: bizim istihbarat

teşkilatları bir CİA gibi, Mossad gibi veya geçmişteki KGB gibi olsaydı, bu işler başına gelmezdi. En azından şu Güneydoğu meselesi bu devletin başına gelmezdi.

Soner Yalçın - Acaba, siz ve otuza yakın subay kendiniz mi emekli oldunuz yoksa emekli mi edildiniz?

C.E. - Basında otuz kadar kişinin istifa ettiği yolunda rakamlar veriliyor. Sizden ricam, bu konuda herhangi bir rakam vermeyelim. Mart ayı personelin emekliye ayrılma zamanıdır. Bu ayda, dilekçeler verilir ve dilekçeler kabul edilmek zorundadır. Bir de ağustos ayında başvurular yapılır. Sayı otuzdan fazla ama bizle ilgisi yok. Beni destekledikleri veya doğru bir deyişle bizleri destekledikleri için ayrılanların sayısı da otuz değil. Ayrıca bu otuz kişi bir araya gelip de anlaşmış, protestoda bulunmuş da değil. Sizden ricam böyle bir rakama girmemeniz.

Kendi isteğimizle dilekçelerimizi verdik. Normal prosedür uygulandı. Bizde asker ve sivil arkadaşlar var. Siviller istifa ettiler. Benimki doğrudan emeklilik.

Gerekçemiz şudur: ben, şahsen Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin PKK'ya ilişkin faaliyetlerinde bir stratejisi olmadığına inanıyorum. Ben devletin belli bir makamında, kademesinde bulunan bir kişi olarak, devletin üst kademelerine defalarca yazdım. Konumuz üst kademelere çok çok yakındı. Düşüncelerimizin hemen hemen hepsini dile getirebiliyorduk.

Ayrılmamın nedeni şunlardır: bir; Türkiye Cumhuriyeti, teorik bir yetmezlik içerisindedir. İki; PKK'yla mücadelede örgütlenme yetersizliği içerisindedir. Üç; bir Kürt realitesinden bahsedilir ama, bu Kürt realitesinden ne anlaşıldığı açıklanmamıştır. Neler realitenin içerisindedir, neler dışındadır? Bu açıklanmamıştır. Diğer bir konu, Celal Talabani. Çok açık seçik söylüyorum, bu adam bir siyasî fahişedir. Bu adamın kişiliği ve ne yapmak istediği açıklığa kavuşturulmalıdır.

Bir diğer konu Türkiye Cumhuriyeti'nin stratejik ve taktik yetmezliği. Bir harekât konsepti yoktur. Bölgede bir gayri nizamî harp var. Başlangıçta iki üç eşkıya gibi laflarla klasik eşkıya hareketleriyle karıştırılması veya Osmanlı'nın son dönemleriyle, Cumhuriyet döneminin Kürt isyanlarıyla mukayese edilmesi bu devletin hem stratejik ve hem de taktik noksanlıklarının göstergesidir. Eğer gayri nizamî harp varsa, siz buna uygun bir harekât konsepti belirlersiniz. Hatırladığım kadarıyla 1984 yılında Diyarbakır Kolordu Komutanı Korgeneral Kaya Yazgan zamanında bir konsept vardı. Dünyanın her yerinde gayri nizamî harbe ilişkin konseptler iki yılda bir değiştirilir. Bizde ise hâlâ o eski konsept vardır. 1984'teki konsept sürüyor! 84'te sorunun algılanması farklıdır. 93'te cereyan eden olaylar farklıdır. Aradaki yıllara baktığımızda 84-85'te "bir komşu ülke" derken bugün Suriye diyorsunuz, Irak, İran, Ermenistan diyorsunuz. Bakınız bir şeyler değişiyor, ama sizin konseptiniz hâlâ aynı. "İki buçuk eşkıya" diyordunuz, şimdi ise gerilladan bahsediyorsunuz.

Yanlışlıklar...

S.Y. - Siz 1984'te de var mıydınız?

C.E. - Evet, ben 1984'ten bu yana PKK'yla mücadelenin içindeyim.

Bir diğer konu şudur: istihbaratla icra birimleri arasında kopukluk vardır. Diğer konu: bölgede faaliyet gösteren istihbarat birimlerinin durumudur. Bir diğer konu: köy koruculuğu. Güvenlik güçlerinin Güneydoğu'daki konumlanması yanlıştır. Ne olduğu anlaşılmayan bir itirafçılık yasası vardır. Tamamıyla ne olduğu anlaşılmayan, faili meçhul olaylar vardır. Bunları kim yapmıştır, nasıl olmuştur? Kuzey Irak'taki mevcut partiler; Kürdistanî Cephe meselesi vardır. Bölgedeki PKK'nın gücü, konumlanmaları vardır. Bir de polis, jandarma ve asker koordinasyonsuzluğu vardır. Olağanüstü Hal Bölge Valiliği bu amaçla kurulmuştur. Bu koordinasyonun varlığından kimse kolay kolay bahsedemez. Daha da önemlisi, 1992'nin ekim ayında Kuzey Irak'a yapılan harekâtın başlangıcı, cereyan tarzı ve bunun siyasî sonuçları hiç konuşulmaz.

Kuzey Irak harekâtının baştan sona planlanmasında, gerek Talabanî gerekse de Barzanî'yle birlikte ve rahmetli Eşref Bitlis Orgeneralim'le beraber, ben hem içerde hem de dışarda Kuzey Irak'ta bulundum. Birtakım çarpıklıklar, yanlışlıklar gördük. Birkaç adam çıkıyor ve benim devletimin yöneticilerine sahtekârlık yapıyor ve benim devletim de buna ses çıkarmıyor. Hepsini teker teker açıklayacağım, konuşacağım.

Soru şu: Türkiye Cumhuriyeti ne yapmalı?

Her şey ortada aslında. Bir; kırsal kesimde taktik üstünlüğü ele geçirecek. İki; kentlerde taktik üstünlüğü ele geçirecek. Burada yanlış anlaşılmasın. Ele geçirmekten kastım, halka baskı yapmak, demokratik hakları kısıtlamak vesaire değildir. Bunlar gereksizdir. Olağanüstü Hal bile gereksizdir. Devlet iki taktik üstünlüğü ele geçirecek ve bunun arasına da yapıtaşı harcı, psikolojik hareketi koyacak; vatandaşla konuşulacak. Ona derdini anlatacak, vatandaşın derdini dinleyecek ve bu yapıyı sağlamlaştıracak. Dolayısıyla Kürt sorunu ile PKK sorununu birbirinden ayıracak.

Bu arada ben şunu da söylemek isterim; bu konuda faaliyetlerime emekli olmadan önce başladım. Ayrılmadan önce bazı çalışmalarımız oldu. Bazı yayınlarımız oldu. Ahmet Aydın adıyla bazı yayınlarımız oldu. Bunlarda biz Türkiye'de neler olduğunu, neler bittiğini yazdık. Oldukça açık olarak yazdık, üstü kapalı bir şey yok.

S.Y. - Kitapları kimin adına bastırdınız?

C.E. - Ahmet Aydın mahlasıyla ben yayımladım. Eğer ben Cem Ersever adını vermiş olsaydım, Genelkurmay'dan izin almak zorunda olurdum. Bir asker olarak izin verilmeyeceğini iyi biliyordum. Dolayısıyla Ahmet Aydın mahlasını kullandım. Bu kitaplar bayağı olay oldu.

Devletin, istihbaratın bu işlerle hiç ilişkisi yok. Keşke olsaydı. Size sözün başında söyledim, istihbarat teşkilatları öyle abartıldığı gibi değildir.

Gazetecileri kim öldürdü?

S.Y. - Güneydoğu'daki gazeteciler niçin öldürüldü? Siz bölgedeki tüm istihbaratın toplandığı bir birimde görev yaptınız...

C.E. - Gazeteci öldürülmeleri konusunda ben şunu söylemek istiyorum: devlet, tedbir

adına o bölgede getirmiş olduğu şeylerle o bölgede yetersiz kalmıştır. Güneydoğu Anadolu'da bugün PKK'ya ihanetin cezası ölüm. Devlete ihanetin cezası ise on beş gün gözaltıdır. Güneydoğulu bir vatandaş olarak tercihinizi yapın. Yanlış anlaşılmasın, ben devlet de öldürsün demiyorum. PKK'ya ihanetin cezasının ölüm olması olayını ortadan kaldıralım diyorum. Vatandaşın can güvenliğini sağlayalım diyorum. Ama bunu sağlayamamışız. Böylesi bir ortamda, kimi güçler ortaya çıkıyor; kimin kimi vurduğu belli değil. Yediden yetmişe herkeste silah var. Bir insanın bu bölgede silahsız gezmesi, yaşaması mümkün değil. Arazi anlaşmazlığı, toprak meselesi vesaire, benim bildiğim, gördüğüm yerlerde bu sorunlar halledilmemiş. Davalar raflarda, sanki arkeoloji müzesi gibi. Kargaşa var; kimin kimi vurduğu belli değil. PKK gerçekten çok büyük bir katliam gerçekleştirmiştir. Devlet vatandaşını koruyamamıştır. Bunu söylediğimizde "Her köye, her mezraya asker mi koyacağız?" diye soruyorlar. Koyamazsınız, yapamazsınız. Bunu biz de biliyoruz. Ama üç beş kişi dediğiniz eşkiyanın sayısı bugün dokuz bini geçmiştir. Üç bin gerilla da Kuzey Irak'tadır. Toplam on iki-on üç bin yetmiş gerilla! Böylesi bir ortamda vatandaş şaşmıştır. Buna hukuk dilinde "ilhakı hak" deniyor. İlhakı hak olayıyla gazetecilerin ne ilgisi vardır ne ilgisi yoktur bunu bilemem. Olayları seziyorsunuz; "bu şu nedenle öldü" diyorsunuz.

Burada politik çıkar peşinde olan birtakım insanlar var. Güya devlet yanlısı! "Devlet yanlısı" kavramını kabul etmiyorum. Devlet yanlısı, "örgüt yanlısı" kavramları, biz bunu yanlış buluyoruz. Bunu protesto ediyoruz. Halka böyle yaklaşılmaz. Halkı kazanmak istiyorsanız o halkın güncel sorunlarına pratik çözümler getirmek zorundasınız. Peki, halkın güncel sorunu nedir: PKK baskısı ve terörüdür. Neden? PKK, halk tarafından çıkarılmış bir örgüt değildir. PKK'nın geçmişi bellidir. Başlangıçta, arkalarında Bulgar istihbaratı vardı, Suriye istihbaratı vardı. Açık konuşuyorum; Celal Talabanî ise PKK'yı Bekaa'ya bizzat yerleştiren adamdır. Cemil Esad'la, Hafız Esad'la görüşmeleri o yapmıştır. Talabanî KDP'nin o zaman Beyrut temsilcisidir. O zaman KDP'den ayrılmamıştı. İşte bu olacak şey değildir. Ne demek şimdi, Talabanî bizim devlet yanlısı mı?

Dağdaki teröristi ortadan kaldırın, vatandaşın güncel sorununu çözmüş olursunuz. Bir örnek verelim; 1985-1986. Bir karakola bir kilometre uzaklıktaki köyü gerillalar basmış; Şırnak'a bağlı bir köy; Kürtçe adı Biryen, Geçitboynu köyü. Basılan evde telsiz var, telefon var. Geceleyin, feryat figan, bu insanlar cephanelerinin bittiğini söylemiştir. Çılgın atmıştır, bunu herkes bilir. Kimse de kılını kıpırdatıp Biryen köyüne yardıma gitmemiştir. Sonuç; yanlış rakam vermeyeyim altı yedi ölü, bir o kadar da yaralı. Bir veya iki kişi kurtuldu. Kurtulan Ahmet Seyrek adında biri vardı, onu da daha sonra vurdular, devletin adamıydı. Şimdi bu şartlarda vatandaş devletten yana mı, örgütten yana mı olur? Siz yardıma gitmiyorsunuz; ancak ertesi gün sabahleyin gidildi. Siz vatandaşın can güvenliğini sağlayamıyorsunuz ki. Kalkıp da kimse, "O olay öyle olmadı" diye söylemesin. Öyle oldu. Kalkıp gidip köylülere sorarız. Orada anlatırlar. Ben yalnızca bir tanesini örnek verdim. Nusaybin, Akarsu, İstili'de koca bir jandarma karakolu vardır. Üç yüz metre uzağında da bir köy. Orada itirafçı bir kız vardı. Soyadı Elmaslar. Örgüt gelmiştir, koyun boğazlar gibi herkesi kesmiştir, sonra da çekip gitmiştir. Akarsu köyü artık devletin yanında olur mu? Baskı ve korkudan dolayı örgütün yanına gider. PKK bu şekilde, Kürt

halkını temsil ettiğini kamuoyuna duyurmaktadır. Halk Abdullah Öcalan'a "Kardeşim git, halkımızı savun, örgüt kur" dememiştir.

Hizbullah

S.Y. - Geçen yıl MİT Müsteşarı Teoman Koman'ın emekli olmadan önce basına bir yemeği olmuştu. Hizbullah'ı sormuştuk. Şöyle bir açıklamada bulunmuştu: "Hangi Hizbullah? Bir İran'daki Hizbullah vardır. Bir de PKK'nın baskınlarına karşı kendini koruyan, dinî inançları kuvvetli vatandaşlar vardır." Siz Hizbullah'ı nasıl değerlendiriyorsunuz?

C.E. - Koman Paşa'ya katılıyorum. Hizbullah ne? İlk İran'da çıkmış, daha sonra Lübnan'da üstlenmiş. İran İslam Devrimi'nin ihracına yönelik dinî, askerî bir örgütlenme. Hizbullah deyince ben bunu anlıyorum. Bir de "Hizbullahı Kürdistanı Irak" var. Irak'taki Hizbullah'ın başında Barzanî'nin kayınpederi vardır. Bunun Türkiye'de "Hizbullah" adı altında faaliyet gösterdiği iddia edilen örgütle bir ilişkisi yoktur. Bunların PKK'yla ilişkisi vardır. Öcalan, son günlerde çok kişiyle pek çok ittifaka giriyor. Çünkü dönemin taktiği bunu gerektiriyor. Zaten Abdullah Öcalan için dönemin taktiği gerektirmiştir; "Silahı bıraktım" demiştir. Avrupa'dan müşahitler çağırmıştır. Benim devletim de, "Abdullah Öcalan silahı bıraktı" diye sevinmiştir. Benim en sağda tanınan yazarlarım bile, "Ne güzel, Şırnak'ta askerler postalları çıkarıp, dağlarda rahatlıkla yatabiliyor" diye makaleler yazmıştır. Benim bunlara aklım ermiyor! Bir kavram kargaşası var. Kimse ne yaptığını bilmiyor.

Koman Paşa'nın dediğine gelelim; doğru söylemiş, Hizbullah falan yok. Bu adı yakıştıranlardan biri de sizsiniz. 2000'e Doğru'da "Hizbul-kontra" diye ilk siz yazdınız. İkincisi, Yeni Ülke. Üçüncüsü, bizzat PKK'nın cephe teşkilatları bu ismi çıkardı; "Hizbullah". Gerek arazi anlaşmazlığı, gerek namus, gerekse ilhakı hakta olsun, birbirlerini öldüren insanlara veya insan gruplarını –ki bu devletin otoritesinin olmadığını gösterir– kontrol edemiyorsunuz, onlara hâkim olamıyorsunuz. Herkes birbirini öldürüyor. Toplumda bazıları bu cinayeti işleyenlere Hizbullah diyor.

S.Y. - Vedat Aydın cinayetinden sonra bölgede faili meçhul cinayetler tırmandı. İki sene içinde altı yüze yakın insan öldürüldü.

C.E. - Artık halk bıkmış. Kiminin babası, kiminin kardeşi öldürülmüş. Vedat Aydın'ı, sizin muhabiri sonra konuşalım...

Örgüt yapısını bir de şöyle ele alalım: bir; PKK'nın eli silahlı gerillası, dağa çıkmış, kim olduğu biliniyor ya da bilinmiyor. Yüzde 90'ı biliniyor. Bunların kim oldukları devletin arşivlerinde var. Diğer kesim, şehir gerillası. Üçüncü; milis dediğimiz kesim. Milis kesim, hem kırsal kesimlerde hem de şehirlerde var. Sonra sempatizanlar geliyor. Halk burada kimin ne olduğunu biliyor. Kim gerilla, kim milis.

Vatandaşın devletten ümidi kestiği bir dönem. Vatandaş için, hukuk dilinde ilhakı hak doğmuş. Silah alıyor, vuruyor. Birikmiş sorunlar 91 yazında patlak vermeye başladı. İdeolojik kan davası yani.

Mustafa Deniz-1 Bundan önceki olaylarda da sürekli insan ölüyordu Doğu'da. Aşiret kavgalarında insanlar ölüyordu. Asırlar boyunca süren olaylar vardı. Ancak hiçbir aşiret kalkıp da devlete gidip "Benim kardeşimi şu adam vurdu" demez. Kendisi halleder. Kendi meselesini kendi çözmüş.

S.Y. - Yani bu eylemler, Hizbul-kontra denilen devlet destekli bir gücün eylemleri değil mi?

C.E. - Bu eylemler bir organizasyon işi değildir. Bakın ben kendi meslek bilgime göre anlatayım. Organizasyonda nasıl adam öldürülür, ben size söyleyeyim. Olaylar zincirleme birbirine bağlı olmalıdır. Olay sonucunda biri öldürülünce örgüt bir darbe yiyecektir. Onun yokluğu örgüte yıkım olacaktır. Bugüne kadar öldürülenlere bakıyorsunuz, bunlar örgüte bir şey kaybettirmemiş. Tersine örgüte çok şey kazandırmış. Vedat Aydın'ın öldürülmesiyle örgüte katılımlar artmıştır. Sizin gazetecilerin öldürülmesiyle bir sempatizan kitle yaratılmıştır. Eğer bunları var olduğu söylenen, hayal edilen Hizbul-kontra yapıyorsa, bunda bir devlet katkısı varsa ve devlet terörle mücadele ettiğini söylüyorsa, burada bir çelişki vardır. Bu tür organizasyonlara devletin kesinlikle girmemesi gerekir. Çünkü kendisine puan kaybettiriyor. Kitleyi, öldüren tarafın üzerine gönderiyorsunuz!

S.Y. - Ama bu cinayetler aynı zamanda kitleleri yıldırma için yapılmıyor mu?

C.E. - Yıldırma nasıl olur? Devlet nasıl adam öldürür? Bir işte devlet parmağı varsa, adamı öylesine öldürürsünüz ki, her gün bir kişiyi öldürürsünüz. Bu işte devlet parmağı varsa öyle yaparsınız.

S.Y. - Aşağı yukarı öyle olmadı mı?

C.E. - Ama birbirine bağlı insanlar öldürülür. Bunun dünyada örnekleri var. Türkiye'de olmadı. Her gün bir cenaze töreni yapamazsınız. Cenaze törenlerinde katliam yaparsınız, mezarını havaya uçurursunuz. Kitleyi oraya çeker, kitleyi yıldırırsınız. Bu tür eylemler yaparsınız. Böyle bir organizasyon yok ki ortada! O halde bu tür öldürmeler münferittir. Ferdîdir. İlla bir İslamî güç aranıyorsa, bölgede bunlardan bir ikisi bu işi yapıyorsa, ordaki tüm kitleyi suçlamak haksızlık olur.

"Şiddete hayır!"

S.Y. - Bu savaş şu anda hangi aşamada? Devlet yenilmiş midir?

C.E. - O devletin ne yapmak istediğine bakmak lazım. Meselenin özüne inmek lazım. Bu olay ne; adını koymak lazım; PKK ayrı, Kürt sorunu ayrıdır. Zamanında doğru söyleyenler dokuz köyden kovuldular. Örneğin Orgeneral İsmail Selen...

S.Y. - Selen'le konuşmuştuk. "Bu işler şiddet yöntemiyle olmaz" diyordu.

C.E. - Ben "şiddetle olur" demiyorum. Hayır hayır, yanlış anladınız. "Devlet yetersizdir" diyorum. Ama şiddeti kullanmadığı için böyle konuşmuyorum. Bu tür olaylar şiddetle bastırılmaz. Devlet şiddet kullanırsa en büyük hatayı yapmış olur. Aslında Türkiye tarihî hatalar yapmıştır.

İki örnek vereyim; bu iki olaydan Türkiye'nin ders alması gerekirdi. Devlete bu örnekleri hatırlattığımız zaman, "Türkiye Vietnam da, Küba da değil" dediler bize. Yapmayın, örnek alın. Evet, Küba değil, Vietnam da değil, biz de Amerikalı değiliz Güneydoğu'da.

Şu meseleyi bir düşünün bakalım:

Sene 1984: bu adamlar gökten zembille gelmediler. 15 ağustos Eruh ve Şemdinli baskınları oldu. Şemdinli'ye otuz kırk militan geldi. Uzaktan şöyle tarayıp roket attılar. Devlet ne yaptı? Şemdinli'deki taburun komutanını emekli ettik. Tedbirsizlik ve dikkatsizlikten. Ertesi gün Eruh saldırısı oldu. Kırk altı kişiyle saldırdılar. Eruh'taki bölüğün komutanı emekli edildi. Bölük komutanı zaten izindeydi! Ancak yine de emekli edildi! Şimdi her saldırıda adamları emekli edecekseniz, o bölgede görev yapanların tümünü emekli etmek gerekir. Çünkü basılmadık yer kalmadı. Daha dün Şırnak. Gelin Şırnak komutanı, Mete Sayar'ı emekli edelim! Zihniyet yanlıştı yani.

Bu saldırılar gökten zembille yapılmadı. Gerilla faaliyetinin geçmişi vardı. Yıllarca bu bölgede çalıştılar. Kuzey Irak'tan geldiler, Suriye'den geçtiler. Keşiflerini yaptılar. Üs bölgelerini tesis ettiler, üs bölgesi adı bile suçtu bizim literatürde. "Vay üs bölgesi olur mu?" Yahu niye olmasın, bu askerî bir faaliyettir. Gayri nizamî harp bu. "Peki olmaz" dedik.

O tarihte, "Vietnam örneği" var dedik. Fransızlar Dien Bien Fu savaşından sonra Vietnam'dan çekildiler, yerine Amerikalılar geldiler. Şunu yaptılar, bunu yaptılar. Küçük birlikler halinde Vietnam'a yayıldılar. Vietkong Amerikalıların küçük birliklerini teker teker vurmaya başladı. Bakın şu söylediklerimi Türkiye'yle bağdaştırın. Belki ben olayların çok içerisinde olduğum için kendime göre değerlendirip dar olarak anlatabilirim. Bazı şeyleri sormanızda fayda var. Amerikalılar, küçük birlikler vurulunca bunları daha büyük birlikler haline getirdi. Merkezî üsler kurdu, dolayısıyla alan açıldı.

Yani küçük birlikler ortadan kaldırılınca, gerillanın yayılmasının alanları açıldı. Bu alana Vietkong yerleşti, filizlendi. Ardından orta büyüklükteki Amerikan kuvvetleri vurulmaya başlandı. Amerika onları da çekti, büyük birlikler oluşturdu. Ancak sonuçta Amerika savaşı kaybetti. Bu büyük bir taktik hataydı...

İkinci örneğe geçmeden önce biz ne yaptık ona bakalım; demokratik devletin üç organı var: yasama, yürütme ve yargı. Yasama Ankara'da, yürütme ve yargı kırsal kesimde jandarma karakoluna kadar uzanır. PKK önce jandarma karakollarını vurmaya başladı. Yani yürütme ve yargıyı vurmaya başladı. Biz hemen karakollarımızı kapattık, etrafına hendekler açtık, kum torbaları koyduk, dikenli tellerle çevirdik. Vatandaş karakola yanaşamaz oldu. Orada görev yapan personele de bu savaşın gayri nizamî savaş başlangıcı olduğu söylenmedi. Tersine "iki buçuk eşkiya" edebiyatı yapıldı. Halk o dönemde çok iyi hatırlıyorum, akın akın bize geliyordu, bilgi vermek için. Karakolların boşaltılması, devletin belli merkezlerde toplanması, kırsal kesimdeki vatandaşı sahipsiz bıraktı. Tıpkı Vietnam'da olduğu gibi. Devletin büyük taktik hatasıdır bu.

M.D. - O dönemde vatandaş gelip, "Adamı vurdum, gelin alın" diyordu karakola. Devlete o kadar yakındı yani...

“Koruculuk ucube bir teşkilat”

S.Y. - Köy koruculuğu kurumu nasıl ortaya çıktı? Devlet bu örgütlenmeyle amacına ulaştı mı?

C.E. - “Bu vatandaşlar kendisini nasıl korusun? Nasıl yapıp da bu vatandaşları silahlandıralım?” diye düşünölmeye başlandı. Bir teşkilatlanma düşünöldü. Mevcut köy kanununa bir madde eklenip “köy koruculuğu” denilen ucube teşkilat ortaya çıkarıldı.

Bu teşkilat bence prematüredir. Erken doğumdur ve aynı zamanda bir ucubedir. Gayri nizamî savaşta bu tür teşkilatlar yapılır, halk silahlandırılır. Ama devlet önce bu tür alanları temizler, güvenliğini tesis eder, ondan sonra halkı silahlandırır ve “güvenliğini koru” der. Gerilla oradayken yapamaz bunu. Yaparsanız, işte şu andaki köy koruculuğu teşkilatına dönersiniz. Nedir şu andaki köy koruculuğu teşkilatı?

Her ay milyarlarca lira bacasız fabrika adı altında bunlara gidiyor. Bunlar PKK’ya mühimmat desteği yapıyor. Geçici köy korucularına verilen tüfeklere, fişeklere “GKK” damgası basılsın. Eğer bu GKK damgalı mermiler, tüfekler PKK’da çıkarsa, GKK, PKK’ya yardım ediyor demektir. Biz daha bu GKK damgasını basamamışız. Bunlar köylerinde birbirine sırtlarını dönmeyen adamlar. Bunların, PKK gibi kurnaz, siyasî ve askerî bir organizasyona karşı mücadele etmesi isteniyor. “Korucular arasında samimi olarak PKK’yla dövüşen yoktur” demiyorum, vardır. Ama kırk küsur bin köy korucusu arasında, bunun sayısı bini geçmez. Geri kalanı hiçbir işe yaramaz.

Köy korucuları birbirlerine güvenmezler, birbirlerine hasımdırlar. Bunlarla PKK’ya karşı mücadele edilir mi? Edilmez. Etmiyor zaten. Ne yapıyor bu sefer, aldığı silahı köyde hasımına karşı kullanıyor.

“Bini dövüşüyor” dedim, geri kalan otuz dokuz bini ne yapıyor? Bu olay bölgenin aşiret reislerinin, valisine, jandarma komutanına, emniyet müdürüne karşı yapılan, “Bölgemde şu kadar adamı silahlandırdım” yarışmasından başka bir şey değildir. Adam paranın tadını almış, devletten silahı da kapmış, mis gibi oturuyor, hiçbir şey yapmıyor, parasını yiyor. Yok efendim ekonomik girdiymiş. Hadi canım sen de! Organizasyon yanlış yapılmıştır.

Gelelim ikinci örneğe; Küba...

Küba Devrimi

Ne olmuştur Küba’da? 1957-1958 yıllarında gerilla yoğun bir şekilde Sierra Maestra bölgesindeki halkla iç içe geçmiştir. Batista rejimi gerillayla baş edemeyeceğini görünce, bu köyleri toplamış, büyük yerleşim birimleri kurmuştur. Bu kez eylemler büyük yerleşim birimlerini de kapsamıştır. Batista bunu görmüş, yerleşim birimlerini dağıtmaya çalışmış ama iş işten geçmiştir. Ve Küba Devrimi gerçekleşmiştir.

Buradan da ders almak gerekir. Bizde ne oldu? Birtakım faaliyetler sonucunda bazı köyler boşaldı. Bu insanların tümü, Sierra Maestra örneğinde olduğu gibi, gerillayla şu veya bu şekilde temas etmiş insanlardı. Yalnızca Cudi, Gabar değil, artık Şırnak, Cizre, Silopi Türkiye’nin Sierra Maestra’ları gibi olmuştur.

S.Y. - Yani yalnızca karakollar değil, köyler de boşaltılmaya zorlandı. Merkezî bölgeler

oluşturmak için...

C.E. - Hayır, devletin "Sen bu köyü boşaltacaksın!" diye bir baskısı yoktur. En azından ben duymadım. İstihbarat grup komutanlığı yapmış biri olarak bunu bilmemem mümkün değil.

S.Y. - Yüzlerce köyün, mezranın kendi istekleriyle mi boşaltıldığını söylüyorsunuz?

C.E. - Gidip sorarsanız "Beni zorladılar" diyecekler. 1987-1988'lerde yavaş yavaş göçler başladı. Örneğin Uludere bölgesinden Şırnak'a doğru çekilme başladı. Dağ taş asker doldu, operasyonlar yapılıyor; ama gerilla kızını, oğlunu götürüyor. Sonra da devlet gelip bunun hesabını köylüden soruyor. Köylü ne yapsın? Olaylar sürdükçe Cizre, Silopi, Şırnak, Nusaybin, Dargeçit orta yerleşim birimi haline gelmeye başladı. Bunlar toplumsal olayların çok yoğun olduğu yerler. Bunlar Sierra Maestra olmuş.

Ben şunu açıkça belirtmek istiyorum: politika tamamen yanlıştır. Ortada daha strateji yoktur. Bu nedenle uygun taktikler de üretilmemektedir.

"Türkiye tezgâha gelmiştir"

S.Y. - Sizin istifanız Bingöl olaylarından sonra mı, yoksa ateşkesten sonra mı?

C.E. - Mart ayıdır. İstifama kuşkusuz Bingöl olayları da neden olmuştur. Devlet daha kendi sevk ettiği askerinin adını bilmiyor. "Öldürülen erlerden bazılarının kimliği tespit edilmemiştir" diye açıklama yapılıyor. Olmaz öyle şey... Konakçı noktaları vardır asker intikallerinde. Bir yerden bir yere ismen, cismen evrakla teslim alınır, teslim edilir. Bu bile edilmemiş. Asıl istifamın nedeni Kuzey Irak harekâtıdır. Bugün 7 haziran 1993 Türkiye'sinde durum neyse, bunun sebebi 92'de yapılan Kuzey Irak harekâtıdır. Bu harekât yanlıştır, bilinçsizdir. Türkiye örgütsüzlükten, bilgisizlikten tezgâha getirilmiştir.

Bakın iki taraf da çok kayıp verdi. Ben Kürtleri kardeşim olarak kabul ettim yıllarca. Arî ırktandır, Turanî ırktandır... Ben Turanî olarak kabul ediyorum. Kürtlerle aynı ırktanız. Dillerinin farklı olması, ayrı ırktan olmasını gerektirmez. Biz bugün Özbeklerle tercüman aracılığıyla konuşuyoruz. Onlar Türk değil mi? Irk derken şunu belirteyim: bugün dünyada kan esasına dayalı saf ırkçılık yapmanız mümkün değildir. Türkler, yetmiş iki milletle karışmıştır. Bir kültür söz konusudur; Anadolu kültürüdür bu.

"İrkçılığa karşıyım"

S.Y. - Irk açısından bakmayı mı reddediyorsunuz?

C.E. - XXI. yüzyılın eşiğinde insanlara ırk açısından bakmak mümkün değil. Karışmışız.

Türkiye'deki hadise bana göre şudur: Biz VIII. yüzyılda Müslüman olduk. Türkler Müslüman olduktan sonra, İslamiyet adına Anadolu'ya o pislik Arap kültürü getirilmiştir. Türk milleti Arap kültürünün etkisinde bırakılmıştır.

S.Y. - İslamiyet zaten Arap kültürü değil mi?

C.E. - İslamiyet ve Arap kültürü çok ayrı bir olay. Benim Tanrı'ya inancım var. İslam hakkında fazla kapsamlı olarak konuşabilecek konumda ve durumda değilim. Bilgilerim

yetersiz olabilir. Ancak bunu rahatlıkla ifade edebilirim. Ben Türk milletinden peygamber çıkmadığına seviniyorum. Çünkü Tanrı, peygamberlerini, nizamından çıkmış, yolundan çıkmış, kokuşmuş insan topluluklarına göndermiştir ve tüm peygamberler Arap'tır. Bütün peygamberler Ortadoğu'da Samî ırkından çıkmıştır. İslam kültürü ile Arap kültürünü bağdaştırmamak gerekir. İkisi ayrı olaydır. Arap kültürü kokuştugu için bu peygamberler oraya gönderiliyor. Bunların bu yozlaşmış yapısını düzeltsin diye gönderilmiştir. İşte bize birtakım kişiler İslam adına yozlaşmış Arap kültürünü enjekte etmiştir, topluma vermiştir, bu bir. İkincisi İstanbul'un fethiyle beraber getirilen Bizans kültürüdür. Bizans'ın kültürü bozulmasaydı zaten Bizans, Doğu Roma ayakta kalırdı. İnsan topluluklarını ayakta tutan bence en önemli faktörlerden bir tanesi kültürdür. Eğer sizin kendinize özgü bir kültürünüz yoksa siz ayakta kalamazsınız. Sizi sömürürler, ezerler, yok ederler. İki faktör, yani İslam adına getirilen yoz kültür ile XV. yüzyıldan itibaren kokuşmuş Bizans kültürü karışımı içerisinde Anadolu insanı kıvranıp duruyor yıllardır. Mustafa Kemal Atatürk gerçek benliğine, gerçek kimliğine, kültürüne kavuşturmak istemiştir. Fakat onun ömrü yeterli olmamıştır. Olay budur.

"Kuzey Irak harekâtının koordinasyonunu ben yaptım"

S.Y. - Kuzey Irak harekâtında tarafların kaybı ne kadardı, sizin rakamınız nedir?

C.E. - Abdullah Öcalan'ın da bu konuda açıklamaları var. 80 civarında peşmerge öldü. 72 tanesi KDP'nin, 8'i kazaen ölmüş ya da Talabanî'nin adamlarıdır. PKK'nın 900 civarında yaralı vardır. Harekât sırasında bizzat Abdullah Öcalan'ın kendi ağzından konuşmalarını da takip ettik –tüm PKK savaşçılarının başındaki o komutanların adamlarıyla konuşmalarını da takip ettik–, PKK'nın kaybı 1 500-2 000 civarında, bunlar kayıplarla beraberdir. Telsizlerden dinledik bunları. 4 000 civarında kayıp var Talabanî ve Barzanî kuvvetleri de dahil. Türk askerlerinin kaybı ise 25-30'u geçmez. PKK'nın firar edenlerle birlikte kayıplarına 4 000-4 500 diyebiliriz. PKK'nın kaybı bu. Bazı kamp bölgelerine ağzınıza ıslak havlu takmadan giremiyordunuz kokudan. O kadar ceset vardı.

M.D. - Yüzlercesini de kendileri öldürttü.

C.E. - Şu bombardımanlardan ziyade toplu mezarlarda elleri arkadan bağlanmış...

M.D. - Gözleri bağlı.

C.E. - İşbirlikçi veya ikametçi veya dönek olanlar var deniyordu. Telsizlerden takip ediyorduk.

"Kuzey Irak harekâtı fiyaskodur"

S.Y. - Bu sayılarla harekâtı nasıl başarısız görüyorsunuz?

C.E. - Savaş siyasetin başka araçlarla devamıdır. Dünyaca ünlü strateji uzmanlarının söylediği budur. Kuzey Irak'ta son sınır ötesi operasyonda peşmergelerin koordinasyonunu yaptım. Emir komutalarını yürüttüm. Kuzey Irak harekâtı sonuçta politik bir başarısızlıktır. Çünkü askerî amaçlı bir harekâtın sonunda kesin zafer beklenir. Zafer PKK'yı Kuzey Irak bölgesinde yok etmektir. Ama böyle olmadı.

S.Y. - PKK'nın bu kadar kayıp vermesi neden?

C.E. - Ordu Türkiye'de yapamadığını orada nasıl yaptı? Burada PKK'nın çok büyük bir hatası vardı. Öcalan, reddediyor ama 2 ekimde peşmerge saldırıya geçtiğinde Suriye'nin bir köyünden telsizle emir verdi. Botan Eyalet Karargâh komutanı "Cemal" kod adlı Murat Karayılan'a verdiği talimat şu: "Düşmanın saldırdığı bölge Botan-Bahdinan savaş hükûmetinin kurulacağı bölgedir. Bu bölge bizim için çok önemlidir. Var gücünüzle bu savaşı verin. Cephe savaşı verin." Daha sonra bunu inkâr etti. "Ben cephe savaşı emri vermedim" dedi. Bu emri Karayılan'a, Osman Öcalan'a iletirken biz duyduk.

M.D. - Bugüne kadar söylediklerini yalanlamasaydı, Apo zaten ayakta duramazdı. O kadar kadroyu da öldürtmezdi. Çünkü, "Böyle demedim, kadro yanlış yaptı" demiştir hep. Ve kadrolarının "hata yaptı" diye kafasını koparmıştır. Kafasını koparmazsa hesabın kendinden sorulacağını bilir.

C.E. - Öcalan hataları hep kadroların üzerine yıkmıştır. Ayakta kalmasının nedeni de budur. Öyle bir parti düşünün ki, partinin merkez komite üyelerinin yüzde 85-90'ı aynı örgütte hain ilan edilsin. Ben bunu bizzat Murat Karayılan'a harekât sırasında telsizle söyledim. "Apo ağzıyla konuşma. Bir gün sen de suçlanacaksın" dedim. Merkez komite üyelerini seçen Abdullah Öcalan değil mi? Demek ki, Öcalan, hep hainleri seçmiş!

Gelelim tekrar harekâta: Kuzey Irak harekâtı siyasî açıdan tam bir fiyaskodur. İçinde bulunduğumuz duruma getirmiştir. Nasıl getirmiştir? 1992 yılında Celal Talabanî Türkiye'ye geldi. Talabanî'yi, bu muhterem, ben çok iyi tanırım. Harekât öncesinde ve sonrasında kendisiyle uzun uzun görüştüm, evinde misafir kaldım. Harekât öncesi ve sonrası çok şeyleri görüştük.

"Tezgâhı Amerika planlıyor"

S.Y. - Talabanî kimin adına hareket ediyor?

C.E. - Şimdi bütün bu tezgâhlar, Amerika tarafından planlanır. İngiltere'ye ihale edilir. İngiliz istihbaratı da bu işleri yapar. Açıkçası budur. Bunu her subay bilir.

M.D. - Askerî uygulamacısı Amerika'dır.

C.E. - Siyasî uygulayıcısı İngiltere'dir. İstihbarat işinde İngilizler para verip insanları satın alır. Talabanî'nin İngilizlerle, Amerikalılarla ilişkisi var.

Burada biraz Talabanî'den söz etmek istiyorum: 1934 yılında Süleymaniye'de doğdu. Hukuk fakültesinden mezun oldu. 1950'li yıllarda Irak Komünist Partisi'nin içinde yer aldı. 1958 yılında askerî darbe sonrası Molla Mustafa Barzanî'nin Irak'a dönmesi üzerine Kürdistan Demokrat Partisi içinde bulundu. Dönemin KDP Genel Sekreteri İbrahim Ahmed'le Barzanî'ye karşı sol muhalefet yaptı. 1966 yılında Irak yönetiminin yanında yer aldı. Uzun yıllar Irak yönetimiyle işbirliği yaptı. 1970'te Barzanî'nin Irak yönetimiyle anlaşması üzerine tekrar KDP'ye geçti. 1974 yılına kadar KDP'nin Ortadoğu temsilcisi olarak Beyrut'ta yaşadı. PKK'nın Bekaa'ya yerleşme yılları Talabanî'nin bu dönemine rastlar.

1975'te Barzanî'nin yenilgisinden sonra "Saddam'ın demir yumruğunu selamlarım"

başlıklı bir bildiri yayımladı. Bu bildiri meşhurdur. 70'li yıllarda bu sefer Çin ve Mao hayranı kesildi. 75'te Latin Amerika gerillacılığını savundu. 80'lerde ise Avrupa türü sosyal demokrasi yanlısı olarak görüldü. 1990'larda ise bu sefer, Amerika'nın "yeni dünya düzeni'nin propagandistliğini üstlenmiş durumdadır.

Talabanî değişik zamanlarda değişik güçlerin hizmetinde bir politikacıdır. Ben onu siyasi bir işportacı olarak tanımışım. Talabanî son yıllarda Ankara'yı yolgeçen hanına çevirdi. Kimin emrinde, kimin adına hareket ettiği, bugün hangi misyonu temsil ettiği sırdır. Türkiye Talabanî'yi "bölücü terör belasından kurtaracak kişi" olarak görüyor. Talabanî aslında Ortadoğu'daki bölücü faaliyetlere yüksek manevî güç kazandırmada kullanılan bir maşadır.

Dağınık Kürt potansiyelini bir noktada, bir çatı altında toplayarak bir hedefe yöneltmek isteyen "yeni dünya düzeni" savunucuları bu iş için, Celal Talabanî'ye kaliteli bir eleman gözüyle bakıyorlar. Celal Talabanî de bu konudaki cehaleti, yetmezliği sonuna kadar kullanıyor. Ve adeta tencereyi kedi kuyruğuna takmaya çalışıyor.

Şimdi buraya nasıl geldiğini söyleyecek durumdayım: 12 Eylül'de PKK'nın adamlarını, Talabanî'nin Bekaa'ya yerleştirdiğini biliyoruz. PKK Filistinlilerle değil Talabanî'yle ilişki içindeydi. Talabanî Apo ile Barzanî'yi buluşturarak Kuzey Irak'a girmesine de yardımcı oldu. Sonra PKK'nın Kuzey Irak'a dayanarak neler yaptığını gördüler. Kısaca PKK'nın yurtdışına çıkmasından Kuzey Irak'a yerleşmesine kadar Talabanî hep başrolde oynamıştır. Son dönemlerde Talabanî PKK'yı desteklemekten vazgeçmedi. Ancak PKK vasıtasıyla Kuzey Irak yönetimine yönelik TC'nin engelleme politikasını dengelemek istiyordu. Bunu da başardı. 92'de federe devleti ilan ederken KDP peşmergelerini PKK kampları üzerine gönderdi. Bunlar geniş bir senaryonun parçalarıdır.

PKK, 1992 yılını "atılım yılı" olarak gösterir, bana göre ise 92, PKK'nın askerî ve siyasi bir kriz içine girdiği yıldır. PKK bu krizi yeni bir atılıma dönüştürmek istedi. Talabanî bu oyunda başrolü oynadı.

Öcalan'ın karargâhını Şam'dan Erbil'e götürmeyi Türkiye devletine Talabanî önerdi. "Gelsin, benim kontrolümde olur. Türkiye'ye yönelik terörü de önlerim" dedi. Benim aklım ermedi ama Türkiye bunu kabul etmedi. O dönemde Talabanî Özal'ın yanından ayrılmıyordu. Talabanî kimlerin vasıtasıyla Özal'ın yanına gelmişti, bazı "misyoner danışmanları" var, gazeteciler. Onu siz de biliyorsunuz. Talabanî bu konuşmalardan sonra, askerî kesime gitti.

Kürt liderlerle gizli görüşme

Talabanî ne yapmak istiyor? Talabanî'nin aslında Kuzey Irak'ta fazla gücü yok. Silahlı kuvveti yok. Bunun eşi bayağı akıllı bir kadındır. Kayınpederi Londra'da oturur. Fikir babası odur. Londra'daki kayınpederi enteresandır. Talabanî'yi ara sıra Amerika, İngiltere kulağından tutar kaldırır. Türkiye adam yerine koyar. Talabanî böyle ayakta kalmıştır. Talabanî, Kuzey Irak'ta Mesud Barzanî'nin KDP'sine karşı bir güç olmak ister, adama ihtiyacı vardır. KDP hep birinci parti olmuştur, gücü vardır. KDP'yle denk güç olmak ister. Sonra süreç içerisinde KDP'yi ortadan kaldırmak isteyecektir. Sayısı on binlere varan bir

PKK gücünü yanına çekmek istemesinin amacı budur. Türkiye'ye karşı sürekli Apo kartını oynamak ister. Bu nedenle de Apo'yu iyice ele geçirmek için Erbil'e getirirse, Talabanî için iyi fırsat olacaktır. Hele PKK legalleşirse bu da çok işine gelir. Böylelikle Talabanî iki güce sahip olacaktır. Bir, PKK'nın askerî gücüne; iki, Türkiye'deki PKK'nın cephe teşkilatlarına sahip olmak istiyor. PKK'yı kullanmak ister. Bu aşamada şimdi bu düşüncelerle Türkiye'ye geldi Talabanî.

Kuzey Irak harekâtı öncesinde Türkiye'den yüz bulamadı. Sonra bir iki önemli aşiret reisini gönderdi. Bunlardan en önemlisi "savaş ağası" diyebileceğimiz Bradost aşireti reisi Kerimhan Bradost'tur.

Talabanî'nin Ankara'daki temsilcisi Serçil Kazas vardır. Kürtlükle uzaktan yakından ilgisi yoktur. Bütün hayatı Londra'da geçmiş. Bakın hep İngiltere karşımıza çıkıyor! Bu adamlar geldiler Ankara'ya. Kürt hareketinden kim sorumlu; jandarma! Jandarma Genel Komutanlığı'na bir teklifte bulundular. Kerimhan Bradost'u getirdiler. Bradost dedi ki: "Benim bölgemden..." Ki, Habur kapısının bulunduğu bölgedir.

M.D. - Sorun bölgesi.

C.E. - Evet sorun bölgesi. "Benim bölgemden PKK köylülerimi kovdu. Biz de onları kovmak istiyoruz. Bize yardım edin." Bu Türkiye'nin işine geldi. Hemen Bradost kartına yapıştı. Jandarma Genel Komutanlığı'nın kendi kuruluşları, bu işle ilgili uzman kadroları var. İş buraya devredildi. "Bunlarla bir görüşün, ne diyorlar?" denildi. Kazas'la konuştum. "Ne istiyorsunuz?" dedim.

"Bizim Bradost aşireti reisi Kerimhan rahatsız. Hakurk bölgesine uçak saldırıları oluyor. Köylüleri ölüyor, yanlış yerler bombalanıyor. Köylüler göç etmek zorunda kalıyorlar. Kerimhan, PKK'yı bölgeden kovmak istiyor. Siz de harekâta katılırsanız, bu adamları buradan atarım diyor" dedi.

Biz de "Çağırın konuşalım" dedik. Kerimhan Ankara'ya geldi. "Ben bunları kovmak istiyorum. PKK benim düşmanım, asacağım, keseceğim..." Saydı döktü...

Bu durumu yukarıya ilettim. Rahmetli Eşref Bitlis Paşa'yla konuştum, "Ciddiyeler yapsınlar, bizim de çıkarımıza" dedi. "Ama bunların durumunu anlayabilmek için bölgeye gidip bakmak lazım" dedim. Eşref Paşa, "Kim gidebilir?" diye sordu. "Ben giderim" dedim. "Alırım bir ekip, ben giderim." Bu görüşmeler 1992'nin haziran-temmuz aylarında yapıldı.

Eşref Bitlis

S.Y. - Bu görüşmeler sırasında Jandarma Genel Komutanı Orgeneral Eşref Bitlis'in adı çıktı. Bitlis'in konumu neydi sizce? Ordu içinde neyi temsil ediyordu?

C.E. - Ben, Bitlis Paşa'nın İstihbarat Grup komutanı olarak çalıştım. Bitlis Paşa, kendince bir şeyler yapmak istiyordu. Rahmetli bu mücadele içinde bulunan en şuurlu askerlerden birisiydi. Söyleyeceğim bu kadar. Kendisi ölmüştür, Eşref Paşam hakkında konuşmak istemiyorum.

S.Y. - Peki. Sizin açınızdan Eşref Paşa'nın öldürülmesinde bir kuşku var mı?

C.E. - Bana göre yok! Milyonda bir olabilecek bir kaza Eşref Paşa'yı bulmuştur. Suikast olsaydı bugüne kadar çıkardı. Yapanlar açıklamalarda bulunurdu.

S.Y. - Türk ordusu içinde bir kuvvet değil de, Amerika, İngiltere gibi bir kuvvet, kendi stratejilerine ters düştüğü gerekçesiyle suikast yapmış ve bunu gizlemiş olamaz mı?

C.E. - Bu konuda herhangi bir yorum yapmak istemiyorum. Şu an için bir soru işareti bulunmuyor, bana göre...

S.Y. - Eşref Bitlis'in stratejisi, Amerika, İngiltere, Almanya'yla çelişiyor muydu?

C.E. - Eşref Paşa şunu her zaman söylemiştir. Kürt meselesi ile PKK aynı şey değildir. Bu sözleri bakarak, siz yorumda bulunun! Eşref Paşa bu konuda bilinçliydi. Eşref Paşa dağdaki gerillanın kökünün kazınmasını arzu ediyordu. PKK sorununa çözüm bulmadan, Kürt sorununa –eğer varsa– çözüm aranmaya başlanabilir. Öcalan ve PKK ortada kalmayacaktır, ondan sonra eğer varsa çözüm aranacaktır. Dünyanın hiçbir yerinde, silahlı mücadelenin olduğu bir bölgeye, ekonomik, siyasî hiçbir yatırım yapılmaz. Bir çivi bile çakılmaz. Çakılırsa, taviz verilmiş olunur. "Güneydoğu'ya yatırım yapılmasın, kalkındırılmasın" demiyorum ben. Söylemek istediğim yapılacak her yatırımın, halkta "Bunlar PKK'nın sayesinde yapılıyor" izlenimi vermesi. TC böyle bir yanlışı yapmıştır...

M.D. - Gerçekte bölgedeki durum içler acısı. Bir bakkala gidip fiş isteyemezsiniz, size bıçak çeker. Fişi bilmiyor ki! Yol kenarlarında görkemli evler vardır, bunlar devletten kredi, teşvik olarak yıllardır para alırlar. Halkı sömüren ağalardır. Bir taraf aç, diğer taraf zenginlik içinde yaşıyor. Devlet orada "Halka yardım ediyorum, onlar da teröre karşı çıksın" diye paralar dağıtmıştır. Oysa bu paralar PKK için alınan vergi olmuştur. Paralar PKK'ya gitmiştir...

C.E. - İnsan ister istemez söylemek durumunda kalıyor; uzun zamandır devlet nizamı Güneydoğu'ya getirilememiştir. Batıda köylü veya esnaf bahçesinde yetiştirdiği salatalığı götürüp pazarda satar. Ancak Güneydoğu'da aynı kişinin elinde "müstahsil belgesi" olmadan götürüp satamaz. Güneydoğu'da gidip de alışveriş yaptığınız bir bakkaldan fiş isteyemezsiniz. Hır çıkar.

Serçil Kazas vasıtasıyla, Bradost, Jandarma Genel Komutanlığı'nda temaslara başladı. Adamlar, "Bu bölgenin temizlenmesinde bize yardımcı olun" dediler. Birkaç toplantı yapıldı. Bradost önce, "Benim yüzlerce, binlerce silahlı adamım var" dedi. Sonra "Celal Talabanî de operasyona katılsın" dedi. Bir gün sonra, "Ayrıca Yekiti'nin peşmergeleri de katılsın" dedi.

Devlet tabî ki olumlu baktı. Öyle bir bilgi düzeyindeyiz ki... Türkiye'de terör konusunda bilgili olmalıyız. Türkiye daha komşularını tanımıyor. Türkiye'de kurumları temsil edenler ne kendi siyasî tarihimizi, ne Kürt tarihini, ne Irak, ne Suriye tarihini biliyor. Komşulara yönelik stratejisi bile yok!

Bakın benim söylediğim şudur: Türkiye Cumhuriyeti bu soruna bir an evvel çözüm getirmek zorundadır. Bu iş yüz kişi öldürdük, iki yüz kişiyi kıstırdık türünden açıklamalarla olmaz. Şu kadar silah yakaladık diye çözüm olmaz.

“İsmail Selen harcanmıştır”

S.Y. - Nedir çözüm?

C.E. - TC Devleti dağdaki gerillayı temizlemelidir.

S.Y. - Ama nasıl “temizleyecek”?

C.E. - Haa işte burada birtakım yetmezlikler var. Örneğin bir Korgeneral İsmail Selen harcanmıştır. Şırnak'ta Selen 88 yılında yapılan bir brifingde, zamanın Genelkurmay başkanına, yapılan taktik hataları bir bir açıklamıştır. “Bu iş böyle olmaz” demiştir.

S.Y. - Selen ayrıldığı zaman şöyle bir açıklama yapmıştı: “Millî mesele hiçbir zaman şiddet yöntemiyle çözülmemiştir...”

C.E. - Doğru, şiddet yöntemiyle çöremezsiniz. Halkı teröristten ayıralım. Halka uygulanan bir şiddet olmasın. Ki ben olduğu kanaatinde değilim. Gerillaya karşı mücadele yapıyorsa hakikaten yapılsın. Ben operasyon birlik komutanlığı da yaptım. Masada oturmamıştım hiç. Benim aklım ermiyor. Yüz tane gerilla sıkıştırılmış, havada uçaklar, binlerce komando asker etrafta, sonuç, beş ölü, doksan beşi kaçmış. Teknoloji sende, araç gereç sende...

Kontrgerilla

S.Y. - Türkiye Devleti de PKK'yı yok etmek istiyor. Burada ayrılığınız nedir?

C.E. - Biz, gayri nizamî harbi bilmiyoruz. PKK, “TC özel savaş uyguluyor” diyor. TC özel savaş falan uygulamamıştır. Özel savaş kavramının içine ekonomik, sosyal, politik, kültürel tedbirler girer.

S.Y. - Gayri nizamî harbin ünlü bir teorisyeni var: David Galula. Bildiğimiz kontrgerilla yöntemi, siz bunu savunuyorsunuz...

C.E. - Galula, evet, Ayaklanmaları Bastırma Harekâtı diye bir kitabı var. İsterseniz bu “kontrgerilla” terimi üzerinde konuşalım. Kontrgerilla nedir? “Karşı gerilla” demektir. Türkiye’de kontrgerilla olduğunu kabul etmiyorum.

M.D. - Bu İtalya’daki Gladio’yla karıştırılıyor.

C.E. - Bu örgütler, birbirinden tamamen ayrıdır. Gayri nizamî harpte iki unsur vardır. Biri, gerillanın eylem yapmasını engelleyici tedbirlerin alınmasıdır. Yani anti gerilla faaliyetleridir. Literatürde böyle geçer. Gerillayı dağlarda, kırsalda, gerilla gibi davranarak yok eden birliklere ve bu faaliyete de kontrgerilla denir.

S.Y. - Devletin yaptığı da bu değil mi? Özel görev birlikleri, özel timler... Bunlar kontrgerilla değil mi?

C.E. - O zaman bu birliklerin kullanılmasında bir hata vardır. Beni başka şeyler söylemeye zorlamayın! Kontrgerilla birliği, karşı gerilla birliği vardır veya yoktur. Bu önemli değildir. Ben şunu vurgulamak istiyorum: bir taktik önderlik sorunu vardır.

Siz Güneydoğu’da görev yapan personelin terfi ve yükselme işlerini, başarı oranlarını, Güneydoğu’da elde ettiği başarıya göre tayin ve tespit etmeye kalkarsanız, o zaman

herkes yalan söyleyecektir veya düzeltelim bunu, başarılı gösterecektir kendisini...

S.Y. - Göstermek için çalışacaktır...

C.E. - Acaba gösterecek midir? Çalışacak mı, çalışmasına gerek var mı? Denetleyici bir makam var mı? Kim kimi denetleyecek?

M.D. - Onlara göre özel tim, bin metreden attığını vuran, iyi nişan alan adam demektir. Sadece...

S.Y. - Kontrgerilla sözcüğüne neden itiraz ediyorsunuz?

C.E. - Şundan itiraz ediyorum. Eğer kontrgerilladan yasadışı faaliyet yapan bir kuruluş kastediliyorsa buna itiraz ediyorum. Ama gerilla gibi davranıp gerillaya karşı mücadele kastediliyorsa, evet. Zaten bunu yapmak zorundayız.

Bizim derdimiz şudur; ben milletimizin sormasını istiyorum: "Bu savaş neden bitmedi?" Bizim bazı sorunlarımız var.

Abdullah Öcalan, 1985 yılı ağustos ayında Serxwebun dergisinin özel sayısında...

M.D. - 15 ağustosun yıldönümünde...

C.E. - Şöyle diyor: "Bana şanlı 15 ağustos direnişi başladığında dediler ki: 'Sen Kürt halkına ihanet ediyorsun...'"

M.D. - En başta Kemal Burkay dedi.

C.E. - Oraya da geleceğim... Kuzey Irak harekâtı, Burkay'ı gündeme getirmiştir. Ona sonra geleceğim... "Türk ordusu bir ejderdir. Kürt halkına katliamlar yapılmasına neden olmayın. Ejderin tavşanı yuttuğu gibi sizi yutar: Dersim'i, Ağrı'yı unutmayın" diyorlar Apo'ya. Bunu hatırlatıyor ve devam ediyor: "Şanlı 15 ağustosumuzun üzerinden bir yıl geçti. Ejder hâlâ tavşanı yutamadı!" Ben diyorum ki: "Dokuz yıldır ejder tavşan yutamamıştır! Tavşanlar gittikçe çoğalmaktadır!" Dağdaki gerilla başta yok edilmiş olsaydı, bu hadiseler olmayacaktı. Açıkça söylüyorum: taktik önderlik sorunu var.

"Benim derdim PKK'yla"

S.Y. - Bakın millî mesele böyle şiddet yöntemiyle çözülmez. Verdiğiniz örneklerden gelinmesi gereken nokta uzlaşma olmalıdır...

C.E. - Ben şunu diyorum, PKK, Kürt halkının başına musallat olmuştur. Zor kullanılmıştır...

M.D. - Bunun teorisi PKK tarafından, "zorun rolü" diye yapıldı.

C.E. - Evet "zorun rolü" diye Apo yazdı bunu. Örgütlenme üzerinde Serxwebun da bunu yazdı. "Zor hangi ölçüde kullanılmalıdır", çok güzel anlatmıştır! PKK halk tarafından görevlendirilmiş değil. Benim derdim Kürt insanıyla değil PKK'yla. Halk ile PKK birbirinden ayırt edilebilir. Halkı temsil eden kişilerle temas etmek lazım.

S.Y. - Bakın büyük kitle temeline dayalı silahlı mücadeleler hep zora dayanarak örgütlenmiştir. Hiçbir millet bir örgüte "Hadi sen silahlan" dememiştir. Bizim Kurtuluş

Savaşı için de aynı şey geçerlidir. Zor kullanılmıştır. Bugün PKK ile halk ayrılmaz bir hale gelmiştir?

C.E. - Hayır hayır, çok rahat ayrılır. Halktan doğru insanlarla temas etmek gerekir.

S.Y. - "Taktik yetmezlik" diyorsunuz. Hiçbir taktik hata dokuz yıl sürmez. Sorunu başka yerde aramak gerekmez mi?

C.E. - Taktik hatadır ve dokuz yıldır sürmektedir. En son Kuzey Irak harekâtı hatadır...

M.D. - Bir de şunu ayırt etmek gerekiyor. Sizin biraz önce dediğiniz şundan kaynaklanıyor. Doğu ve Güneydoğu'daki bütün halkın PKK'ya destek verdiği düşüncesi var sizde. Oysa biz dedik ki: "PKK halkın başına musallat olurken zorun rolü teorisiyle geldi." Ve şu anda bölgede, devlete ihanet on beş gün gözaltı, PKK'ya ihanet ise ölümdür. Vatandaşa "Tercihinizi yapın" diyorlar. İşte halk bu nedenle örgüte destek veriyor.

C.E. - Bakın bir örnek vereyim. Karakollarımıza baskın olduğu zamanlar şehirlerde kitle eylemleri olduğunda haber kaynaklarımız kısılırdı. Bakarsınız, bir PKK grubu kısıtılır, on-on beşi öldürülür. Suratımıza bakmayan adamlar gelirler çayımızı içerler.

M.D. - Örneğin Kuzey Irak harekâtı sırasında karakollara kafasını çevirip bakmayan insanlar, istihbarat birimleriyle ilişkilerini donduran insanlar, harekât sonrası gelmeye başladılar. PKK'nın en keskin milisleri, Silopi sorumluları Revşen'i polise teslim ettiler.

C.E. - Bu bizim savunduğumuz fikirleri destekleyen bir örnektir. Vatandaş devletin yetkin olmasını istiyor. Dağdaki gerillayı vurun, şehirdekilerin sesi çıkmaz.

M.D. - Bir de şehir ile kırsal alan arasındaki ilişki koparılacak. O zaman örgüte katılım da olmaz. O zaman birçok insan da örgüte gitmez.

C.E. - "İstihbarat yok" diyen her kimse yalan söylüyordur. Teoman Koman'ın söylediği doğrudur, her şeyi takip ediyoruz. Sadece icra yoktur. Bunun sorumlusu istihbaratçılar değildir. Sorumlu icradaki taktik yetmezliktir.

"PKK, FKÖ oldu"

S.Y. - Kuzey Irak harekâtına dönersek, harekât Talabanî'yi güçlendirdi...

C.E. - Sadece "Talabanî'yi güçlendirdi" demek yeterli değil, PKK, FKÖ olmuştur. Öcalan, Arafat'ın konumuna getirilmek istendi. PKK, FKÖ yapılmak istendi neredeyse.

Peşmergelere, harekât öncesi birtakım yardımlar yapıldı. Bunlar faaliyete başladılar. TSK'de güneyde temizlik harekâtı başladı. Kitabımda yazdım.

Şunu kamuoyu bilmiyor; orijinal metni şudur (metni gösteriyor): PKK-Kürdistanî Cephe anlaşması. PKK Merkez Komitesi adına Merkez Komite üyesi Osman Öcalan, PKK örgütü adına Kenan Simo, Kürdistanî Cephe Başkanı Rojnuri...

S.Y. - Basında çıktı, biz de yazdık.

C.E. - Osman Öcalan, kod adı Ferhat'tır, 29 ekim 1992 günü, Başbakanlık binasına gelerek, 5 ekim 1992 tarihli anlaşmayı yaptı. Harekât 2'sinde başladı, 5'inde anlaşma yapmışlar, üç gün sonra yani. Anlaşmayı kim yapmış; Kürdistan Başbakanı Kürsad. Celal

Talabanî tarafından bizzat gönderildi bu Kürsad. Biz peşmergelerden PKK'yı vurmalarını beklerken, peşmerge komutanı Şerdin gitti PKK'yla anlaşma yaptı!

Sürekli Türkiye'den yardım istiyorlardı. Türkiye'yi kandırıyorlardı. Türkiye de, kuzeyden sürdürdüğü PKK'lıları peşmergelerin öldüreceğini bekliyordu. İstihbarat servisleri ve ben –"ben" demeyi hiç sevmem ama işte geldik bu noktaya–, bunu biz zamanında uyardık; "Anlaşma yapıldı" dedik. Bu ciddiye alınmamıştır. Celal Talabanî, Kuzey Irak harekâtı başladıktan üç gün sonra, Kürsad ve Şerdin vasıtasıyla doğrudan doğruya Osman Öcalan'la anlaşmaya varmıştır. Ondan sonra, Hakurk bölgesinde tek kurşun dahi atılmamıştır. Bir de peşmergeler, "İran uçakları ateş açıyor, sıkıştık, İran PKK'ya destek oluyor" gibi şeyler yaydılar. Türkiye'yi dolduruşa getirdiler. Ben bunu nasıl protesto etmem. Anlaşma maddelerini göre göre nasıl ben itiraz etmem. Bakın neler yazılı: "Irak Kürdistanı toprakları üzerinde kalmak isteyen PKK militan ve üyeleri Türkiye sınırından uzak, hükûmetin tespit edeceği bir yere taşınacaktır. Bölge hükûmetinin vereceği belgeyle serbestçe seyahat edebilirler."

Ayrıldıktan sonra evlerine gittim. Her şeyin belgesi var bizde. Doğrudan doğruya Yekiti veriyor belgeyi. Süleymaniye, Erbil sokakları PKK'yla dolu. Efendim neymiş Kürdistan hükûmeti bu bölgede kalmak isteyen bu gruba, zaten bunlar Türkiye Kürdistanı vatandaşıdır, gerekli korumayı temin edecekmiş. Talabanî'nin bize başta verdiği söz bu değil, o toplantılarda ben de vardım. Toplantıda alınan kararlar PKK'nın imha edilmesine yönelikti...

S.Y. - Sonra Talabanî Türkiye'yle yeniden ilişki kurdu...

C.E. - Bakınız anlaşmada neler deniyor daha: "PKK üyeleri kendilerine ait bütün malvarlıklarını koruyabilecekler." Osman Öcalan, Erbil'de bir villa satın aldı! "Bölge içerisinde faaliyetlerini sürdürebilirler." Peki, TC ne kazanıyor? Kuzey Irak harekâtı, PKK'yı Sinaksd, Zivi, Haftanin, Kutalınan, Şivi, Hakurk gibi kamplardan, o yeraltındaki pis barınaklardan, sığınaklardan çıkarmış, Erbil'in, Süleymaniye'nin kaloriferli veya sobalı dairelerine taşımıştır. Başka bir işe yaramamıştır Kuzey Irak harekâtı...

S.Y. - O kadar insan öldürüldü.

C.E. - Ölsün ne olacak, yerine yenisi gelir!

Toyota'ların sırrı

S.Y. - Sınırdan uzaklaştırıldı açıklaması yapıldı...

C.E. - Şu anda sınırlarımız yine dolmuştur. PKK boşaltmış olduğu kamplara yeniden gelmiştir. Sınırdan sözde karakollar vardır. Bu sözde karakollara neredeyse kuşsütü bile gönderildi. Türkiye buraya her türlü yardımı yapmaktadır. Türkiye'nin parasını ödediği Toyota'ları orada görürsünüz. Gidin bakın Toyota'lar Zaho-Duhok arasında dolmuş olarak kullanılmaktadır. Bu arabalar sözde Zaho, Duhok ve karakollar arasında irtibat kuracaktı.

Ben vergi veren bir vatandaşım. Yasal haklarımı da çok iyi biliyorum. Ben konuşurum. Benim verdiğim vergiyle, bana hesap vermeden şu veya bu adımı atamazlar. Ben vatandaşım. Nerede bu karakollar, gösterebilir televizyonlarda da biz de görelim. Bir

tane bile yoktur. 24 aralık 1992, PKK karakollara tekrar gelmiştir. Yani harekâttan bir ay sonra. Bakın Mesud Barzanî radyo konuşmasında ne diyor: "Kürt halkı PKK'nın düştüğü durumu gördünüz, PKK Kürt halkını sevmez. Amacı Kürt halkını kışkırtmaktır. Ancak yine eski yerlerine geldiler." Bunu Barzanî söylüyor.

"Barzanî daha ulusalcı"

Kuzey Irak harekâtı devam ederken, PKK bir yandan da E-24 karayolunu kapattı. Kuzey Irak'a ambargo koydu. Gıda maddesi girişini engellemeye çalıştı. Harekât sürerken, Viranşehir'den Silopi'ye kadar yolu kapattılar, üç tane köprü havaya uçuruldu. Siz bu şartlar altında hangi istikrardan bahsediyorsunuz?

Türkiye'nin içinde ambargoyu önleyemiyorsunuz. Mesud Barzanî bana aynen bunu söylüyordu harekât sırasında: "Sizin ambargoyu engelleyememeniz yani E-24 karayolunu açamamanız bizim peşmergelerin moralini bozuyor."

Barzanî daha ulusalcı. Açık söylemek gerekirse, bir kaypaklığını görmedim. Yani, Apo'yu Türkiye'ye karşı bir koz olarak kullanmadı.

Emperyalizmin denetiminde Kürt devleti

S.Y. - Peki, Amerika'nın burada rolü ne?

C.E. - Onu bilemiyorum. Bunu çok açık olarak ifade edebilirim. Bütün bunların altında yatan şudur: bu bölgede emperyalizmin denetiminde bir Kürt devleti kurmak isteniyor. Ben böyle düşünüyorum.

Apo, önderlik sorununa ilişkin kitabında, bütün Kürdistan'ı parçalara ayırmıştır. Bu parçalardan Türkiye Kürdistanı'nın tüm Kürdistan bölgesine önderlik edeceğini yazmıştır. Şimdi parçadaki önderlik değişti. İpleri elinde tutan emperyalistler şimdi Kuzey Irak'a kendi denetimlerinde bağımsız Kürt devleti kuracaklardır. Daha sonra Türkiye, İran ve zamanla Suriye'de çıkan kargaşalıklara bu Kürt devleti, "Size yardımcı olayım" diyecektir.

Türkiye Cumhuriyeti'nin Kuzey Irak'la ilgisi, PKK temelinde şekillenmiştir. Bu yanlıştır. Sonuçta işte Talabanî gibi siyasî fahişe çıkar, PKK'yı bir koz olarak kullanır.

Kürdistanî Cephe, üç partiden meydana geliyor. Bunların dışında parti yok mu? Var. Kürdistan Muhafazakâr Partisi var, Millî Türkmen Partisi var. Bir Musul Vilayeti Oluşumu Konseyi var. Bakın çok enteresan bir noktaya geldik. Biz Türkiye'nin kafasına bunu sokamıyoruz; Musul vilayeti sorununu sürekli dile getiriyorum. Yazdım, çizdim, bağırdım. Siz büyük Kürdistan üzerine mi oynuyorsunuz yoksa kendi çıkarlarınızı mı düşünüyorsunuz? Lütfen, önce can, sonra canan. Bir Musul vilayeti oluşumu var. Ömer Surçi denen bir adam çıktı, konseyden söz etti. Siz bunu 2000'e Doğru'da "Amerika'nın oyunu" diye yazdınız. Hayır, burada "İngiltere'nin parmağı" var...

S.Y. - Bunların temsilcisi Hollandalı avukat...

C.E. - Arzu ederseniz, sizi Ömer Surçi'yle görüştürebilirim. Kendisi benim çok iyi dostum. Hollandalı avukat John Keller'la bunların arasında bir sözleşme vardı. Bu Hollandalı avukatla olan sözleşme altı aydır feshedilmiş durumda. Avukatın bu konuda konuşmaya

hiç hakkı yok.

M.D. - Şimdi yeni anlayış şu: "Yeni dünya düzenine ne kadar hizmet edersen, o kadar pay alırsın." Apo da bunu görüyor, "Bu politikalara ben de uymalıyım" diyor. PKK askerî, siyasî yönden bir çıkmaz içerisine girmiştir. Arayış içindedir.

C.E. - Ben uzun zamandır söylüyorum: PKK askerî yönden bir kısırdöngü içerisine girmiştir. Daha ne kadar köy basacak, ne kadar asker öldürecek? PKK siyasî kazanımlarını nerede toplayacak?

S.Y. - Kürdistan Ulusal Meclisi var...

C.E. - Olmaz, yetmez. Bakın ben Üçgündeki Tezgâh kitabımda açıklamaya çalıştım. Bir Kemal Burkay olayı çıkıyor şimdi. Yazık oldu, bir kedisi olacaktı. Kediyi yine aldılar elinden. PKK, askerî yönden vuruyor. Bu dünya kamuoyunda olumlu olumsuz tepkilere neden oldu. Bir biçimde gerillaya katılımlar oluyor. Bu düzenli orduya gider veya gitmez. Siyasî açıdan değerlendirelim. PKK'nın, "temsil ediyorum" dediği halkın siyasî kazanımlarını demokratik platformda, legal olarak kim muhafaza edecek? Kim savunacak, koruyacak, dile getirecek? Türkiye'de böyle bir oluşum yok. Celal Talabani vasıtasıyla bu yapılmak istendi, Türkiye'de...

"HEP, PKK'yı temsil etmiyor"

S.Y. - HEP Kürt halkının yasal temsilcisi olamaz mı?

C.E. - Hayır. HEP, PKK'yı temsil eden bir oluşum değildir...

M.D. - PKK'nın elinde bir araç olabilir.

C.E. - Apo'nun 1991 kasım çözümlerine bakın. PKK'nın HEP'le ilişkisi vardır ya da yoktur. Orada yazıyor, okuyun. Dönemin taktiği, stratejinin parçası, Türkiye'de, Kuzey Irak'ta olduğu gibi bir Kürt cephesinin yaratılmasıdır. Legalize etmektir. Irak Komünist Partisi Kürdistan seksiyonu sözcüsü bakın ne diyor: "Kuzey Kürdistan'da da Güney Kürdistan'da olduğu gibi legal Kürt cephesinin oluşturulması ve Kürt cephesinin politik faaliyetlerine Türkiye'nin izin vermesi gerekir." Bunu ben geçen ay Süleymaniye televizyonunda izledim.

PKK'nın askerî faaliyetlerinden sonra doğan politik çıkarları savunabilecek bir Kürdistanî Cephe'yi kurmak istiyorlar. Böylece Kemal Burkay gündeme geldi.

S.Y. - Bu Türk devletinin de işine mi geliyordu?

C.E. - Bilmiyorum. Ama eğer işine geldiğini düşünüyorsa çok büyük bir hata içinde demektir.

Ateşkes olmaz! Binlerce gerilla dağlarda duracak, bu siyasî cephe birtakım siyasî taleplerde bulunacak. Türkiye bu talepleri kabul etmediği zaman gerilla vuracak. Bu bir açmazdır.

Binlerce şehit verilmiştir. PKK'nın böyle bir şey yapamayacağını Türkiye Cumhuriyeti düşünemiyor muydu, herhalde bir rehabet içerisine girdi.

“Siviller sözünü dinletemedi”

S.Y. - Söylediğiniz stratejiyi kabul eden bir yönetim beklentiniz var mı?

C.E. - Bana sordular, “Neden emekli oluyorsun?” diye. Onlara şunu dedim: “Ben mücadeleyi bırakmıyorum. PKK yüzünden binlerce Türk’ün, Kürt’ün çocuğu ölmüştür. Asker olarak ben sözümü dinletemedim. Belirgin bir konumda olmama rağmen dinletemedim.”

“Demokratik bir yönetim” diyoruz. Tamam o zaman siviller, bir Ortadoğu politikası, bir Kürt politikası, bir PKK politikası tayin ve tespit etsinler. Askerler de bunu uygulasinlar.

S.Y. - Şimdi böyle olmuyor mu?

C.E. - Askerler politika tespit edip uygulayamazlar. Şu andaki uygulama Jandarma Genel Komutanlığı politika tespit ediyor, yukarıya bildiriyor.

S.Y. - MGK yapamıyor mu bu işi?

C.E. - Elbette zaten MGK’de askerler ağırlıkta. Her türlü politikanın tatbik ve tespitinden siviller sorumludur.

M.D. - Denetlenmesinden de.

C.E. - Biz asker olarak sözümüzü dinletemedik. Siviller de bu işi bilmediği için sözünü dinletemedi. Ama biz bu işi biliyoruz. Böylece biz askerliği bıraktık, sivil olduk. Sivil olarak derdimizi anlatmaya çalışacağız. Mesele budur. Kime ne kadar derdimizi anlatabilirsek, bir ekol oluşturmaya çalışacağız.

Bütün yönetimler suçludur. PKK’yla uzlaşmacı; bakın “Kürt” demiyorum, dağdaki gerillayla uzlaşmacı politikayı kim uygularsa ondan hesap sorulmalıdır. PKK’nın Türkiye’deki silahlı güçleri def olup gitmelidir. Ondan sonra diğer meseleye bakılmalıdır.

“Ateşkes ağıza alınmamalıdır”

S.Y. - Siz bölgede yıllardır bulunuyorsunuz. Dediğiniz gibi düşünen pek çok subay bölgede vardır. Anlaşıyor ki, ateşkes olabilmesi için, barışçı çözüm için, bunların değişmesi gerek...

C.E. - Oradaki askerî birliklerin çekilmesini mi kastediyorsunuz?

S.Y. - Değiştirilsin diyoruz. Bu savaşın içerisinde uzun zamandır bulunanların iyice kinlenmiş olduğunu düşünürsek...

C.E. - Yok, kinlenme diye bir olay değil...

S.Y. - Dokuz yıl orada savaşan bir subay, en yakın arkadaşları öldürülmüş, dokuz yıl önceki insan olabilir mi? Orada görev yapan bir subay “Ateşkesi biz yapmadık, Ankara yaptı” diyor. Öyle bir ruh hali var.

C.E. - Güzel söylemiş! PKK’yla uzlaşmacı bir tavra giren herkese hesap sorulmalıdır. Türkiye’de şu anda o bölgede devam eden bir gerilla savaşı vardır. Askerlerin görevi siyasî polemiklerin dışında oradaki gerillayla mücadele etmektir. Düşmanın ortadan

kaldırılması görevi vardır. Bir asker olarak söylüyorum bunu, bir sivil olarak değil. Oradaki arkadaşlarımın da böyle düşündüğünü sanıyorum. Bunlara verilmiş bir görev vardır: gerillayı yok et. Bu savaştır. Savaşta iki taraf birbirini öldürecektir. Türk ordusu da bu adamları yok etmek zorundadır. Ateşkes-mateşkes bunlar ağza alınacak kelimeler değildir. Oradaki insanların şahsiyetleriyle oynamak demektir.

S.Y. - Ateşkes, Öcalan açısından sadece bir taktik miydi?

C.E. - Dönemin taktiği uygulanmıştır.

S.Y. - O zaman çok kısa zamanda bu taktikten vazgeçmedi mi? 17 martta ateşkes ilan etti. Arkasından geçtiğimiz haftaki Bingöl baskını...

C.E. - Süre yeter. Apo fırsattan istifade birtakım görüşmeler yaptı. Üç ay boyunca toparlandı. Türkiye Cumhuriyeti üç ay boyunca operasyonlarını yapmadı. Bahar operasyonları yapılmadı. Şubat itibariyle bu operasyonların başlaması gerekirdi. Bölgeleri belli. Her eyalette iki tane kampı var. Kamptan çok, üs bölgesi demek daha doğru. Bu adamların kalıcı üs bölgesi var. Burada üs bölgelerinde yeşerdi, filizlendi. Zaten bunu istiyordu. Bahar operasyonları yapılmadı.

“Devlet Bingöl baskınını biliyordu!”

S.Y. - Bingöl baskını, Şemdin Sakık'ın Apo'ya rağmen bir eylemi olabilir mi?

C.E. - Bakın, Şemdin Sakık, Apo'ya rağmen hiçbir şey yapamaz. Şemdin Sakık, 1987 yılında Botan da Besta bölgesindeyken de Apo'yla anlaşmazlığa düştü. Hatta, Abdullah Öcalan onu temizlemek üzere tekrar çağırdı. Ondan özeleştiri aldı, özeleştiri verdi. Botan'da görevlendirildi. Döndü gitti geldi, Diyarbakır bölgesine, Hakurk bölgesine gönderildi. Bunlar Apo'ya rağmen şeyler değildir. Bu sistemin bir parçasıdır. Dönemin taktiği uygulanmıştır.

M.D. - Bingöl'den önce bazı PKK'lıların, “Eylemlere başlayacağız” diye demeçleri var. Elimizde bantlar var.

C.E. - Pekâlâ, şunu açıkça TC'ye sorun: 20 Mayıs itibariyle, Abdullah Öcalan'ın bütün birimlerine PKK'nın eylem yapması için emirler verildiğini biliyor muydu, bilmiyor muydu? Buna cevap versinler.

S.Y. - Biliyor muydu?

C.E. - Bildiğimiz bir şeyler var herhalde. Biz hadiseleri yakından takip ediyoruz. Emir verilmiş miydi, verilmemiş miydi?

M.D. - Ateşkes diye bir olay aslında yoktu!

C.E. - Bakın, Olağanüstü Hal Bölge valisi diyor ki: “Bu süre içerisinde PKK 200 eylem yapmıştır.” Ateşkes demek, yalnızca askerle çatışmaya girip girmemek değildir. Gidiyor köyleri basıyor. Hamo'nun, Mamo'nun ne günahı var.

S.Y. - Üs bölgeleri var diyorsunuz. Bunlara yönelik yapılacak operasyonları, komutanlar “yapmayın” diye durdurdu mu?

C.E. - Yapılmadı. Böyle bir emir verilip verilmediğini bilmiyorum. Bir örgütsel eylemi düşünün. Dağdan inip de pat diye vurmazlar. Bunun bir hazırlığı var. Bingöl eyleminin yapıldığı bölgeye adamlar gökten zembille mi geldi? Meşhur tabirle, "komşu ülkeden" falan mı geldi? Yıllardır oradalar. Bilmiyorlar mı onların orada olduğunu? Teker teker yerleri biliniyor. Sorun istihbaratçılara! Örneğin, Diyarbakır'daki üs bölgeleri nerelerdir? İstihbaratçılar, adıyla, sanıyla, haritadaki koordinatlarıyla size söyleyeceklerdir.

"Taktik önderlik sorunu vardır"

S.Y. - Yani siz diyorsunuz ki, ben kendimi komutanların yerine koyduğumda siz beni suçluyorsunuz. İstihbaratçı olarak Diyarbakır'da PKK'nın üssünü söylüyorum ama Yüzbaşı Hasan, Binbaşı İsmail bu üssü gidip yıkmıyor. Böyle birtakım hesaplar yapılıyor, uzlaşıyor mu diyorsunuz?

C.E. - Taktik önderlik sorunu var diyorum. Bakın bu çok kapsamlı bir sözcüktür. Kısaca söyle diyeyim: bir kişiye veya bir askerî gruba emir-komuta eden kişilerde bazı yetmezlikler olabilir. Askerî literatürde, taktik önderlik sorunu budur.

M.D. - Bir de başından beri söylenen şu: devletin stratejisi yok. Stratejisi olmadığı için kendisine uygulanan taktikleri algılamıyor. Mesela burada! Diyelim PKK bir taktik uyguladı, devlet taktik ve stratejik yetmezlik içinde olduğu için anlayamıyor. Teorik yetmezlik içinde çünkü.

S.Y. - Peki siz varsınız, siz bunları anlatıyorsunuz...

C.E. - Anlatamadık! Onun için ayrıldık. Ben saltanat gibi bir makamdan ayrıldım. Gak deyince ekmek, guk deyince su gelen bir makamdan ayrıldım. Durup dururken ayrıldım. Emekli albay olana kadar oturdum koltuğumda. Kimse beni atamazdı ki o makamdan.

S.Y. - Siz en yüksek makamlara söylüyordunuz...

C.E. - Elbette, ama anlamıyor.

S.Y. - O zaman en yüksek makamlar anlayışsız!

C.E. - Bilemiyorum. Taktik her seviyede taktiktir. En yüksek komutana anlayışsız demiyorum. Ama icra sırasında birtakım şeyler var. Şimdi en yüksek komuta mevkilerinde olan kişiler stratejik kişilerdir. Stratejinin tatbik ve tespitinde önemli faktör olan, rol oynayan kişilerdir. Şu açıdan strateji yok. Şu açıdan strateji var. Bugün Güvenlik Komutanlıkları diye bir olay var. Güvenlik komutanları emir veriyor. Ankara'da diyelim stratejik bir makam. Oranın stratejik makamı, bölgedeki makama diyor ki: "Bölgedeki PKK'yı yok et." Bu taktik yönü değildir. Stratejik yönüdür. Bu düşmanın orada nasıl yok edileceğini, oradaki birlikler hesaplar ve kitaplar. Bunu benim oradaki dövüşen arkadaşlarım iyi anlarlar.

S.Y. - Sizin söylediğiniz çok karışık oldu. Şöyle bir şey çıkıyor. Yukarıdaki adamlardan bir emir çıkmıyor. Bunlar yukarıdan aşağı doğru "PKK'nın üslerini yok edin" diye emir veriyor. Bu aslında yüzlerce komutana hitap ediyor.

C.E. - Doğru.

S.Y. - Şimdi o zaman yüzlerce komutanın yetersiz olması...

C.E. - Şimdi en tepedekinden bahsettik. Doğal olarak en tepedeki bu emri vermek zorunda. Yetersizlik aşağı doğru iniyor. Şimdi bakın, görevde emir iki tür icra edilir. Ben en başta söyledim, gayri nizamî harbi TC öğrenmek zorundadır. Gayri nizamî harbin kuralı vardır. Gayri nizamî harplerde görev emri başkadır, klasik anlamda emir çok ayrı bir olaydır. Şimdi bakın çok can alıcı bir noktaya geldik. Ben bunları söylemek istemiyorum...

S.Y. - Ama izah etmek zorundasınız...

C.E. - Bir operasyon birlik komutanını karşınıza çağırırsınız, emir veren makam olarak: "Şu şu noktada düşman var. Git gereğini yap." Bu noktadan itibaren operasyon birlik komutanı o hedef noktasına nasıl gideceğini, kaç kişiyle gideceğini, o bölgede bugüne kadar ne istihbarat yapılmış, düşman, hava, yol hakkında tüm istihbaratı alır. Hangi yoldan gideceğini, askerleri nasıl yürüteceğini, kaç saat yürüyüp, kaç saat duracağını, gittiğinde nasıl ateş edeceğini, hangi silahlarla ateş açacağını, bunları tayin ve tespit eder. Bizzat sıcak bir çatışmanın içinde olacak komutan olarak oraya gider ve bunların gereğini yapar. İlave istekler ve tedbirler olursa onu da ister, üst makamlardan ister. Şimdi bu görev tipi emir uygulamasıdır.

Bir de uygulamaya bakalım. Bu söylediklerimi orada dövüşen arkadaşlarım çok daha iyi anlayacaktır. 1986'da PKK sınır boyları hariç, bu tarihte bitme noktasına gelmiştir. Çünkü uygulama bu tarzdı. 1986'ya kadar uygulama bu tarzdır ve görev tipi emirler verilmiştir. Birlikler gitmiştir, ne yapılacağına kendisi karar vermiştir. Bu kadar ağır konuşmak istemiyorum, masa başında oturan birtakım insanlar tarafından telsizle oturduğu yerden, 30-40 kilometre uzaktan şuraya, buraya git, şöyle yap, buraya ateş et, şurayı tıka, burayı kapa, türünden emirler, 1986 yılına kadar verilmemiştir. Hadiseyi bilmem izah edebildim mi?

"TC'ye sorun"

S.Y. - Bu neden değiştirildi? Kim değiştirdi?

C.E. - Bilmiyorum, bilemem. Şimdi İsmail Selen döneminde çok düzgün bir taktik uygulanmıştır. Özellikle Cudi ve Gabar dağları bölgesinde arazinin en yüksek noktaları, su kaynakları küçük küçük birimlerle, küçük fakat güçlü bir şekilde tutulmaya çalışılmıştır. Bu dağdaki gerillanın ovaya inmesi demektir. Yaz şartlarında su kaynaklarının tutulması; tabii 1988-1989 şartlarında. O dönemde dağlar köylerle doluydu. Meskûn mahallerdi. Ama sorun teşkil etmiyordu. Buralar tutulmuştu. Daha sonra İsmail Selen'in görevden alınmasına neden olan tartışmalar sonucunda bu zirveler bırakılmıştır. Bakın Vietnam örneğine geldik. Küçük birimlerin araziye terk etmesi. Şimdi bölge hâkimiyeti diye bir hadise vardır, gerilla harbinde. O dönemdeki tedbirler bölge hâkimiyet tesisine yöneliktir. Gerilla hareket edemez, siz gerillanın yuvasını gider bulur ve onu tepelersiniz.

Böyle bir uygulama varken bilahare bu zirveler bırakılmıştır. Gerilla dağlara çekilmiştir, canı istediği gibi cirit atmış, suyunu da içmiştir. Artı, bütün araziye olduğu gibi mayınlamıştır. PKK ateşkes ilan etmiş de, bunu da soralım TC'ye; Abdullah Öcalan gene bütün eyalet komutanlarına bizzat emir vermemiş midir, "Köy baskınları yapmayın, askerî

birliklere büyük saldırılar yapmayın. Ama bu birliklerin etrafını, her yerini mayınlayın. Hareket ettirmeyin, keşif kolları çıkarsa saldırın” diye bir emir vermemiş midir? TC bunu bilmiyor muydu? Bakın bunlar hep taktik hatalardır. İsmail Selen’den sonra Hikmet Köksal geldi. Köksal da bu işi bilen komutanlardandır.

Stratejik hatalar

S.Y. - Peki Hikmet Köksal bunu bildiği halde niye böyle yaptı?

C.E. - Şartlar onu gerektirmiştir. Komutan olarak o kararını o şekilde kullanmıştır. O da kendi döneminin taktiğini uygulamak zorunda kalmıştır. Bakınız püf noktasını ben belirttim. Orası karanlık kalmasın. Küçük birlik harekâtı, bütün hepsi bu...

S.Y. - Şunu anlamadık: aşağıdaki adamların hiçbir sorumluluğu yok mu burada? Dediğinize göre Hikmet Köksal sorumlu, doğru mu?

C.E. - Hayır, Hikmet Köksal kesinlikle sorumlu değil. Bazı sorumlular var. Araştırma yapılırsa bunlar çıkacaktır. Ben ışık verecek bir şey söyleyeyim: acaba PKK’nın 1984 yılındaki ilk eylemlerinden sonra askerî birliklere, “Kışlanın dışına öğleden sonra çıkmayın”, “Gece arazide hareket etmeyin”, “Motorlu intikaller yapmayın” diye emirler verilmiş midir, verilmemiş midir? Bunlar taktik değil, stratejik hatalardır. Bu emirleri taktik unsurlar vermedi, stratejik unsurlar verdi.

Yani içinde bulunduğumuz şartlarda herkes bir özeleştirici yapmak zorunda. Ben kişisel olarak kimseyi itham etmiyorum. Devlet elini başına koyup şöyle bir düşünmeli; devleti temsil edenler, “Ben ne yaptım bugüne kadar?” demeli.

Peki, ben şunu da söyleyeyim: Eruh eylemi yapıldığında, Şemdinli eylemi yapıldığında şöyle bir emir var mıydı: “Silah kazaları çok olmaktadır, jandarma karakollarında tüm fişekler karakol komutanının odasında bir dolapta kilitlenecektir.” Şimdi böyle bir emir var mıymış, yok muymuş? O basılan bölümlerde mermiler acaba kilitli miymiş, değil miymiş? Yani şimdi Eruh’taki bölük komutanı emekli edildiyse, o karakollarda sırf silah kazası olmasın diye bu emirleri veren kişileri emekli etmek gerekir mi, gerekmez mi?

S.Y. - Şiddet yöntemleri geçersiz mi kaldı?

C.E. - Hayır hayır. Şiddet yöntemleri falan değil. Bakın uygulamada birtakım taktik yetersizlikler var. Bunlara uymadığın zaman, karar verecek makam, yukarısı hesap soruyor sizden, “Bunu niye böyle yapmadınız?” diye. Bir klasik anlayış var. Bir de getirilmek istenen özel anlayış var. Siz, beni bir yere komutan olarak gönderiyorsanız, burada alınması gerekli tedbirleri ben alırım. Ben size görev tipi diye bir emir izah etmeye çalıştım. Hem beni oraya komutan diye göndereceksiniz, ardından “şunu yapma, bunu yap” diyerek uzaktan kumandayla beni idare etmeye çalışacaksınız. Böyle şey olmaz. Sanıyorum hadise bundan kaynaklanmıştır. Eğer tam yetkili olarak oraya bir “asayiş komutanı” gönderiyorsanız, asayiş komutanının tekliflerine uyacaksınız.

Sivil memur

S.Y. - (Mustafa Deniz’e dönerek) Siz astsubay mısınız?

C.E. - Hayır sivil memur.

S.Y. - Emekli mi oldunuz?

M.D. - İstifa ettim.

S.Y. - Sizin hareketinizde de bir tepki mi var? Anlaşılan grup olarak istifa ettiniz?

C.E. - Bunları açıkça söylüyorum; grup meselesi, bir anlaşma, bir sözleşme söz konusu değil. Ben kendi adıma konuşuyorum. Şu anda hiç kimsenin sözcülüğünü yapmıyorum.

S.Y. - Bu istifa eden otuz kişilik grup...

C.E. - Şu "otuz kişilik" lafını lütfen kullanmayalım. Bizim için çok rahatsız edici. Otuz kişi de benimle ayrıldı diye bir şey söz konusu değildir.

S.Y. - Ama sizin görüşünüzü savundukları söyleniyor.

C.E. - Onların da ayrılmalarının temelinde bu yanlışlıklar var. Doğrusu bu.

Biz bu mücadeleyi sürdüreceğiz. Mücadelenin yanlışlarını ortaya koyalım. Nerede yanlışlık yapılıyorsa yanlış söyleyelim. Onlar da bildiklerini söylesinler, demokratik bir oluşum oluşturalım. Bir platform meydana getirelim. Bu yanlışların artık yapılmasını engelleyelim. Gayem budur: bir güç birliği, bir hareket birliği, demokratik bir platform yaratalım.

M.D. - Şunu da açıklıkla söyleyeyim: bu ülkede hangi ideoloji olursa olsun, ideoloji kılıfı altında, ihanetçi olmadıktan sonra herkes bizim kardeşimizdir.

S.Y. - Fikre, "ihanet" diye bakmamak lazım...

C.E. - Kendi halkını kötü duruma sokan ve belirgin bir ideolojiyi kılıf olarak üzerine almış, her türlü dalavereyi çeviren tiplerden bu memleketi kurtarmak lazım. Bunu açıkça söylemek gerekir. Ama kişi Marksistse Marksizmi açıkça savunsun, faşistse faşizmi savunsun, İslamcı ise İslamcılığı savunsun. O çizgide kalsın. Kendisine ve kendi çevresindekilere haysiyetsizlik, şerefsizlik yapmasın.

M.D. - İnsanlar toplumsal ve olgusal bilince sahip olsunlar. Bu topraklar bizim, bu ülke bizim. Burada yaşıyoruz. Topraklarımızı başkalarına peşkeş çekmeyelim.

"Askerî literatürde kontrgerilla var"

S.Y. - Bütün dünyada NATO'ya bağlı ülkelerde bir Gladio örgütlenmesi var. Ama Türkiye'de yoktur dendi. Gladio Türkiye'nin bir gerçeği. Kontrgerilla var...

C.E. - Askerî literatürde kontrgerilla gerçeği var.

S.Y. - 1990'da basına Özel Harp Dairesi'ni gösterdiler. Yeni adıyla Özel Kuvvetler Komutanlığı da bu yıl gezdirildi...

M.D. - "32. Gün" program yaptı. Tuttular A timlerini B timlerini kontrgerilla diye gösterdiler. Bu olacak şey değil...

C.E. - Bakınız, devamlı Özel Harp Dairesi suçlanmıştır. Özel Harp Dairesi niye kurulmuştur? Nedeni bellidir. Kendileri de açıklıyorlar. Böyle karanlık işler çeviren, onu

bunu kaybeden, yok eden, adamı alıp götüren bir şey değil. Bu memleketin kurulduğu günlerdeki askerî anlayışa göre, memleket düşman işgaline maruz kaldığında, o bölgelere girerek, sızarak, düşmana karşı gerilla faaliyeti başlatmak için kurulmuştur. ÖHD'nin görevi kesinlikle söylendiği gibi adam vurmak, adam kaçırmak, adam sorgulamak değildir.

M.D. - İşgal altındaki bölgelerde halk milislerini örgütleyerek direnişi gerçekleştirmeye çalışır.

C.E. - Kıbrıs'ta görev yapmıştır. Kontrgerilla sözleri kullanırken birazcık millî menfaatleri düşünelim. Kendi ülkemizin çıkarlarını düşünelim lütfen. Bunu söyleyenler için söylüyorum. Sizin için söylemiyorum, sizi tenzih ederim.

Elbette Kıbrıs'ta görev yapacak, elbette bilmem nerede görev yapacak. Oranın tansiyonuna göre, koşullarına göre hareket edecek. Böyle birimleriniz yoksa siz nasıl yaşayacaksınız? Her milletin var.

S.Y. - Amerika'yla ilişkisi var. Maaşını Amerika veriyor. Diyorsunuz ki Amerika'ya büyük patron olarak kim yaklaşırsa ondan bir şeyler kapar. ÖHD-Amerika bağlantısı...

C.E. - Askerî eğitim açısından ÖHD ile Amerika'nın ilişkisi düşünülebilir. Biz bir Türk askerî literatürü geliştirmemiştir. Türk sistemi yok. Belli yıllara kadar Türk ordusu Alman ekolünü benimsemiştir. Talimnamesi, eğitim sistemi Alman ekolü olmuş. Daha sonra kuruluşlar değişmiş, NATO'ya girmişiz. Eğitim sistemi Amerika'ya dönmüş. Amerikan talimnameleri tercüme edilmiş. Amerika ile ÖHD'nin bağlantısını böyle yorumlamak gerekli. Ben diğer konulara girmek istemiyorum. Çünkü bilgim yok...

"İçine girdiğim riskin farkındayım"

S.Y. - Aslında çok bilginiz var fakat siz henüz karar vermiş değilsiniz. Siz Türkiye'nin demokratikleşmesinde büyük roller oynarsınız, bildiklerinizi söylerseniz.

C.E. - (Gülüyor) Çevremizi bir görelim, hele. Ne yapacaklar, ne diyecekler. Ben içine girdiğim riskin farkındayım.

S.Y. - Devlet sizi rahat bırakır mı? Sizi bloke etmeye çalışırlar...

C.E. - Devlet mi, yoo kesinlikle ben şu an rahatım. Devletin bir şey yapacağını sanmıyorum.

S.Y. - Sizi tecrit etmek isteyebilirler... Bakalım hangi gazeteler sizden bahsedecek.

C.E. - Gazetelerin şu aşamada benden bahsedeceğini zannetmiyorum.

İran-PKK ilişkisi

S.Y. - PKK-İran ilişkisi ne düzeydedir?

M.D. - Şimdi bakın PKK'nın hesabı İran için şudur: İran İslam Cumhuriyeti kurulduğu, şahlık devrildiği zaman Ortadoğu'da benzeri olmayan tek rejimdi. Dünyada tekti, eşi benzeri yoktu. Ama bir kale sadece kapılarını kapatıp muhafızlarını, burçlarına dikerek korunamaz. Ne yapılması gerekirdi: devrim ihraç edilmeliydi. Irak'a yöneldi, başaramadı.

Türkiye'ye yöneldi. Birtakım örgütlenmelere girişildi ama başarılı olunamadı. Bu girişimler olduğu zaman Türkiye'de belli bir devlet otoritesi vardı. Şu anki kadar yıpranmamıştı. İran'ın yapmak istediği örgütlenmeler hangi ortamlarda başarılı olabilir: kaosun, terörün hâkim olduğu ortamlarda. İran, PKK'yı kendisine zemin yaratabilecek bir ortam için kullandı. Finans ettiği ya da finans edeceği örgütlenmelere zemin hazırlamak için PKK'yı kullanmıştır. Öte yandan İran kendi Kürt'ünü düşünmez. Eskiden her bahar ve her kış uçaklar gönderir, Kürtlerin yaşadığı yerleri bombalardı. Terörü desteklemesinin nedeni, Türkiye'de rejimini ihraç edebileceği ortamı yaratmak. Bu ortamı yaratabilecek devlete karşı güçleri desteklemiştir. Uluslararası politika şu değil midir: "Düşmanımın düşmanı benim dostumdur." Bu anlayış her zaman hâkim olmuştur...

C.E. - Ama Türkiye bunu hiç uygulamamıştır.

Uğur Mumcu cinayeti

S.Y. - Peki siz Batı'daki cinayetleri nasıl değerlendirdiniz: Uğur Mumcu, Turan Dursun, Muammer Aksoy...

C.E. - Mumcu konusunda şunu söyleyebilirim: bakınız bir saniye, bir bölümü TRT'de yayınlanan Yalçın Küçük ile Apo'nun görüşmeleri var. O görüşmeleri PKK merkezi kitap haline de getirdi. Sanırım 21 aralık 1992 tarihli Başkan Apo'nun Görüşmeleri adıyla PKK Merkezi tarafından hazırlanmış bir kitap. Onun içerisinde var. Bakınız Apo enteresan şeyler söylüyor. Buraya varmak lazım.

Apo, Yalçın Küçük'e, "Uğur Mumcu ölmeden yazılarında benden bahsediyor. Uğur Mumcu'nun sık sık sözünü ettiği geçmişimi anlatacağım, 1975'ten sonraki dönemimi" diyor. Ve ekliyor: "Genelkurmay başkanının bir değerlendirmesi var: 'Mehmetçik gazeteciler.' Bunlara gereken yapılmalıdır." Apo bunu Uğur Mumcu vurulmadan bir buçuk ay önce söylüyor.

S.Y. - PKK'dan şüpheleniyor musunuz?

C.E. - Öyle bir şey demiyorum. Ama Apo'nun bu tarz konuşmalarını da araştırmak lazım.

M.D. - Apo "Gazete sahipleri, köşe yazarları, bunların hepsine gereken cevabı vereceğiz" diyor. "Biz kendimizi savunmak zorundayız. Bizi terörist ilan ediyorlar. Biz ulusal kurtuluş mücadelesi veriyoruz. Biz bunlara yönelmek zorundayız. Kendimizi savunmaya hakkımız vardır" diyor.

C.E. - Ben, Uğur Mumcu'nun öldürülmesini İslamî örgüte bağlamıyorum. Açıkça söyleyeyim.

S.Y. - Uğur Mumcu'nun araştırdığı söylenen konu: Apo'nun 70'lerde MİT'le ilişkisinin olduğu... Var mı böyle bir şey?

C.E. - Zannetmiyorum. Şimdi bakınız, enteresan bir olay oldu: 15 ağustostan sonra 1985 şubatında ilk subaylarımızın şehit olduğu bir hadise: Şırnak'ın Kırkuyu köyünde bir pusu kurulmuştu. Kaymakam yaralandı, bir üsteğmen, hemşireler ve polis memuru öldürüldü PKK tarafından. Kaymakam yaralı olarak kurtuldu. Açık söyleyeyim, araştırmayı ben yaptım. Kaymakamın Apo'nun okul arkadaşı ve aynı köyden olduğu, o yüzden sağ

kaldığı söylendi. Ben, birisi veya birileri hakkında herhangi bir şey söyleyebilmek için o konunun araştırılması gerektiğine inanıyorum. Şaibeyle böyle şeyler olmaz. Siyasal Bilgiler Fakültesi'ne Abdullah Öcalan ve kaymakam hakkında yazı yazdım. Böyle bir olay kesinlikle yok. Abdullah Öcalan'la ilgili okuldan, işte bu tarihte okulu terk etti, şöyle yaptı, böyle yaptı, biçiminde yazı geldi: "Silik bir kişilik, pasif, kavgaya gürültüye dahi girmez, hiçbir olaya girmez." 70'li yılların başında; Abdullah Öcalan'ın kişiliği böyle. 75'te gruplaşmalar başlıyor. Gruplaşmaya başlamadan önce belki MİT'le ilişkisi olmuştur. Hani oralarda ne oluyor, ne bitiyor biçiminde bir temas kurmuş olabilir. Haber elemanı gibi. Ben, bunun ötesinde bir şey olduğunu zannetmiyorum. Açıkça söyleyeyim, ilk kitapta da belirtmişizdir; Abdullah Öcalan, Bekaa'da yüzlerce Kürt gencini "MİT ajanı" diye kurşuna dizdirmiştir. Serxwebun'da, Berxwebun'da bunların resimlerini yayımlamıştır. Eğer bunların bir tanesi Türk devletinin adamı olsaydı, PKK bugün bu hale gelmezdi.

M.D. - Apo her kongre öncesi yüzlercesini katletmiştir ve kampın çevresine gömmüştür.

"Nasyonalistim!"

S.Y. - Kıbrıs'ta da görev yaptınız mı?

C.E. - Hayır yapmadım. Kurcalanırsa çıkacaktır; "faşist üsteğmen" olarak hakkımda soruşturma açıldı. Silopi Jandarma Karakol komutanlığı yaptım. Orada feodallerle kapıştım ben. Türkeşçi diye itham ettiler.

S.Y. - Türkeş'le ilişkiniz var mı?

C.E. - (Gülüyor) Açıkça beyan edeyim: Ahmetçiliğim, Mehmetçiliğim falan yok, kesinlikle yok. Ben Türk liderlerinden bir tek Mustafa Kemal Atatürk'e inanan bir insanım. Kendime elimden geldiği kadar onu rehber almaya çalıştım. Türk milliyetçiliği hiç kimsenin tekelinde değildir. Bunu da açıkça söyleyeyim. Onun için şahısçı olamam. Nasyonalistim, bunu inkâr etmiyorum.

S.Y. - 1975'te Silopi'de Ülkü-Bir'i örgütlemeye çalıştığınız ve pek çok olayın olduğu, halkın buna tepki gösterdiği, bölük komutanıyken halka ateş açtığınız, o zaman Cumhuriyet'te yazılmış...

C.E. - İlhan Selçuk yazdı, Turhan Temuçin yazdı benimle ilgili. O zaman Yeni Ortam'da yazıldı. Dönemin milletvekili Nurettin Yılmaz benim hakkımda soru önergesi verdi. Süleyman Demirel'le ilgili Meclis araştırması açıldı. Silopi Jandarma komutanlığı görevimi yapmadığım gerekçesiyle 7 mart 1977'de. Bakın ben açık konuşuyorum: karanlık bir geçmişim olsaydı, şu anda, "Bir fikir platformu oluşturacağım, halkıma işin doğrusunu söyleyeceğim" diye, üstelik yetkisiz bir vatandaş olarak ortaya çıkmazdım. Karanlık bir geçmişim olsa devletin bana üç ay öncesine kadar sağlamış olduğu yetkilerin arkasına sığınır, orada oturup kalırdım.

S.Y. - Ülkü-Bir'i örgütlediniz mi?

C.E. - Hayır, kesinlikle hayır.

S.Y. - Ayrılmanızda, fikirlerinizin uygulanmadığını belirttiniz. Kuşkusuz asker olduğunuz için sınırlı konuşuyordunuz, yine de bu konuşmalarınız sizi o mekanizmaların dışına mı

attı? Size "İstifa edin" denildi mi?

C.E. - Hayır, öyle bir şey denmedi. Bir kırgınlık falan da yok. Ben dilekçemi Genelkurmay'a verdikten sonra on beş gün rahmetli Eşref Bitlis de dahil herkesin baskısına maruz kaldım. Bana "Niye ayrıldın gittin?" diye hâlâ soruyorlar.

"Türk'ün Apo'su!"

S.Y. - Şimdi artık bu meseleleri sadece düşünen bir insansınız. Uygulayan değilsiniz. Mevcut koşullarda bu devletle Türkiye nereye gidiyor? Örneğin olağanüstü hal yerine seferberlik ilan edebilir mi? Yoksa Türkler ile Kürtler arasında bir iç savaş mı görüyorsunuz veya Kuzey Irak'ı da içine alan bir Türk-Kürt federasyonu mu olur?

C.E. - Mevcut şartlarda ben bir kardeşlik kavgasından korkuyorum. Batı'da ve Doğu'da Türk ile Kürt'ün birbirini kırmaması gibi bir durumdan korkuyorum. Onlarca şehit geliyor. Son cenaze törenlerini görüyorsunuz. Bir birikim meydana geliyor. Yarın bir provokatör çıkar, emperyalizmin uyguladığı genel bir stratejinin bir parçası olarak biri çıkar, Türk insanını Kürt yerleşim bölgelerine doğru sevk edebilir. Bu Türkiye'nin sonu demektir. Şu anda bu istidatta kimse yok. Böyle biri çıkarsa, onun Abdullah Öcalan'dan farkı yoktur bence. Emperyalizmin ikinci maşası olur bu kişi. Birincisi Apo'dur. İkincisi de "Türk'ün Apo'su" olur. Şartlar böyle giderse böyle bir adam çıkar. Çok tehlikeli bir süreçteyiz şimdi. Toplum tahrik edilirse Türkiye için çok kötü gelişmeler olur.

Toplum şunu görsün: evet biz şehit vereceğiz. Savaşta şehit verilir. Vereceğiz ama karşılığında toplum bir şey görsün. İki buçuk eşkiyadan, on binlere geldik. Bu nedenle bir an önce Türk devleti dağdaki gerillayı temizlemek zorundadır. Bunun çözümü, kültürel ve ekonomik tedbirler değildir. Dağdaki gerillayı yok etmeden bunları yapamazsınız.

Çok samimi olarak şu noktaya temas etmek istiyorum; benim milliyetçiliğim, kültür milliyetçiliğidir. Milliyetçiliğimin temelinde dilde, fikirde, işte birlik vardır. Kültür milliyetçiliği esastır. Anadolu kültürüne herkes uymak zorundadır. Laz'ı, Çerkez'i, Tatar'ı, Azeri'si, Kürt'ü, Türkmen'i bu kültürün içindedir. Efendim, mozaikmiş. Birakalım bunları! İşte mozağin Kürt taşı gidiyor. Adamın biri çıkıyor bu taşı oynatıyor. Dürüst olmak lazım.

Son günlerde gündeme geldi: eyalet meselesi. Vilayetler birbiri arasında Kürtçe yazışacak. Kürtçe okullar açılacak, Kürtçe TV olacak. 12 milyon Kürt'ten, her gün Kürtçe'yi yaşamak isteyen, yazmak isteyen, şarkı söylemek isteyen, sanat yapmak isteyen, gazete okumak isteyen 100 bin insanı bile bulamazsınız. Hal böyleyken siz kalkar Kürtçe TV-radyo kurarsanız o toplumda bir millî benlik oluşmaya başlayacaktır. Kürtçe düşünmeye başlayacaktır. Kürt gibi davranmaya başlayacaktır.

S.Y. - Zaten davranmıyor mu?

C.E. - Hayır henüz davranmıyor. Kürt gelenek ve göreneklerinin Orta Asya Türk kültürüyle, Turanî kültür diyelim buna, çok iyi tahlil edilmesi gerekir. Bunlar bir günde beş günde konuşulacak, tartışılacak konular değil.

M.D. - Kürt gibi düşünmesi derken Apo'nun istediği gibi düşünmeye başlayacaklar.

C.E. - Giderek bu ne olacaktır. Hadi diyelim ilk aşama kültürel, sonraki aşama

otonomidir. Yarın, otonomi, bağımsızlığa gidecektir. Bunun gidişatı budur. Benim devletimin böyle bir düşüncesi varsa "Kardeşim siz ayrı bir milletsiniz, sizin her şeyiniz ayrı, geleneğiniz, töreniz, kültürünüz ayrı, şurayı bölelim, siz ayrı yaşayın" desin. Niye yüzlerce, binlerce şehit kanı döküyoruz?

S.Y. - Bu dediğiniz barışçı bir biçimde olur mu?

C.E. - Barışçı deyince aklıma hemen PKK geliyor. Başından beri belirtiyorum: PKK demek Kürt halkı demek değildir. Gideriz Güneydoğu'ya, gerçek halkla konuşuruz. Halk PKK hakkındaki somut düşüncelerini ortaya koysun.

M.D. - PKK'ya yardım eden çevrelerin kimler olduğu gayet iyi tahlil edilmiştir. "Halkların birliğinden yana olan, kardeşçe yaşamayı en çok savunan sosyalistlerdir" dediniz. Peki diyelim, oraya kültürel özerklik verildi ve bağımsızlığa doğru gidilecek kadar tolerans tanındı. Zaten belli bir kültür yapısı olan Batı'yla bu şekilde yine aralarında uçurum yaratılmayacak mı? O zaman siz kardeş birliği kurulacağına inanıyor musunuz? Kültürel entegrasyon olayı o zamanda geçerli olmayacak mı?

Aktüel dergisi

S.Y. - Bakın sizin savunduğunuz görüşü Cumhuriyet kurulduğundan beri yapmışız. Sonuç alınmamış, şiddet, asimilasyon denenmiş. Ancak olay bugünkü boyuta gelmiş. İşte bundan sonra birileri ayrılacaksa bunu önlemek mümkün değil. Yok eğer ayrılmayacaksa bunun bir tek yolu var, barışçı siyasî yolları bulmak. Diğer çözüm önerisi ayrılık getirir. Türkiye'yi Yugoslavya yapar. Bakın şöyle de düşünenler var: "Kürdistan denilen bölge Türkiye'ye yüküdür. Ekonomik olarak trilyonlar akıtmamız gerekiyor. Bu yükten kurtulduğunuzda, Batı'da kalan bölgenin millî geliri 5 000 doları geçer." Bunu savunanlar var.

C.E. - Bunu Aktüel dergisi savunuyor ve bunlar ne yaptığını bilmiyorlar. Bu birincisi. İkincisi, Kürtlerin üçte ikisi Batı'da yaşıyor. Böyle bir ayırım yaptık. Bir Kürdistan kurduk ve onlara hadi gidin dedik. O zaman kızını oğlunu, gelin damat vermiş olanlar ne yapacak? "Kızını oğlunu buraya bırak, tasını tarağını topla ve git" mi diyeceğiz? Bu olacak iş değildir.

S.Y. - Tamam bu olmaz. İşte bu nedenle Kürtlere verilecek haklar ayrılmaya yol açmaz.

C.E. - Bakın Kürt'ün hak istediği falan yok. Kürtler rahat etmek istiyor. Huzur istiyor. Bir yandan devletin yanlışları, öte yandan PKK'nın baskıları yüzünden halk bunalmış durumda. Ne yapacağını bilmez durumda. Halk, kendisine yol gösterecek insan, kurtarıcı bekliyor.

JİTEM

S.Y. - Nerelerde görev yaptınız?

C.E. - 1975'te göreve başladığımı söylemiştim. O dönemde Silopi'deki suçlamalardan Türkiye Cumhuriyeti'nin mahkemelerinde beraat ettim. Oradan ayrıldıktan sonra, Foça Komando Okulu'nda göreve başladım. Daha sonra tekrar Güneydoğu'ya geldim. Kâhta'da

jandarma komutanlığım var. Adıyaman Sıkıyönetim Komutanlığı'nda sorgulama amirliği yaptım. 15 ağustos baskınını müteakiben Siirt'e gittim. Diyarbakır İstihbarat Grup komutanı olarak Ankara'ya geldim. JİTEM adı yanlışdır. Öyle bir teşkilat yok. Tam adı Jandarma İstihbarat Grup Komutanlığı'dır. JİTEM, "Jandarma İstihbarat ve Terörle Mücadele" demek. Böyle bir örgüt yok. Böyle bir organizasyon hiçbir zaman olmadı.

S.Y. - Eskiden vardı.

C.E. - Hayır, o şöyleydi. Deneme mahiyetindeydi, kısa süreli JİTEM teşkilatı kuruldu. Sonra da kaldırıldı.

M.D. - JİTEM olması için icra unsurunun olması gerekiyor.

S.Y. - Siz sürekli istihbaratla mı uğraştınız?

C.E. - İstihbarat ve operasyon. Bu alanlarda faaliyet gösterdim. Benim Şırnak, Mardin, Van, Hakkâri, Siirt, Adıyaman, Bingöl, Muş, Diyarbakır gibi tüm illerde faaliyetim oldu.

S.Y. - "Kontrgerillacı subay" sözüne itiraz mı ediyorsunuz?

C.E. - Şöyle karşı çıkıyorum: kontrgerilladan yasadışı faaliyetler yapan bir kuruluş kastediliyorsa buna itiraz ediyorum. Ama gerilla gibi davranıp, gerilla ile mücadele eden kişi kastediliyorsa evet bizler bunu yapmak zorundayız.

"Başka güçler var"

S.Y. - 2000'e Doğru'ya A. Cem Ersever adı yabancı değil. Sizin adınız, örneğin Cizre İşçi Partisi Başkanı Resul Sakar'ın öldürülmesi olayında geçti. "Bölgede Binbaşı Ersever görev yapıyor" denildi. İşkenceli sorguları yönettiğiniz, Balveren köyünde birkaç kişinin ölümünden bizzat sorumlu olduğunuz söylendi. Adınız bu tür olaylarda geçti...

C.E. - Beni çok ünlendirmişler. Gerçi ben bunları biliyordum. Serxwebun, Berxwebun dergileri de sık sık yazdılar. Açıkça söyleyeyim: benim biraz önce ifade ettiğim gibi karanlık bir geçmişim olsaydı, ben bugün kamuoyunun önüne çıkmazdım. Bu tür ilişkilerim olsaydı, kamuoyunun önüne çıkmazdım. Kesinlikle atfedilen eylemlere yakından veya uzaktan hiçbir ilişkim yoktur. Bunu bütün samimiyetimle ifade ediyorum. Kontra denilen bir pratiğin içerisinde kesinlikle bulunmadım. Güneydoğu'da özellikle Cizre, Silopi, Şırnak, Uludere, Şenoba, Eruh, Derik, Siirt beni yakinen, ismen, bütün halk tanır. Halkın çok önemli bir kesimi, "Cem" dediğinizde, halka yapılan haksız uygulamalara karşı çıkan biri olarak tanımlayacaktır. Ben buna inanıyorum. Haa, başka güçler yok mu? Var. Bir mücadelenin içerisindeyiz. Bir düşman var.

Düşmanım ben, erkekçe bunu söyledim; ben senin düşmanınım, ama kalles düşman değilim. Bakın çok özel bir şeydir. Ben düşmanımı arkadan vurmam. Silahlı Kuvvetler'in bir mensubu olarak ne yapılması gerekiyorsa o yapılmıştır. Sıcak çatışmalar neyi gerektirmişse o olmuştur. İnsan ölür veya ölmez, bunu bilmem. Bunun dışında herhangi bir faaliyetim olmamıştır. Ama düşman, beni lekelemek için bu tür şeyleri söylemiştir. O da onların görevidir. Çamur atmışlardır. Kontra diye pek çok insan öldürmüşlerdir.

"Fotoğrafımı çekmeyin"

S.Y. - Bir fotoğrafinızı çekebilir miyiz?

C.E. - Hayır onu şu aşamada yapmayalım. Surat olarak fazla afişe olmak istemiyorum.

S.Y. - Peki yüzünüz gözükmeyecek şekilde çeksek.

C.E. - Görüşmeyi saptamanın bir anlamı yok. Suratımı kapatmak filan benim kişiliğime uymaz. Söz, ileride sizlerle beraber fotoğraflar da çektireceğim. Fakat bunun bir zamanı var.

Kaçakçılık yolları

S.Y. - Şimdi 92 yılında, Çukurca bölgesinde, Alan, Aktütün, Derecik karakolları baskınları oldu. Buralardaki ölü sayısı devletin açıkladığından daha fazla deniliyor. Yani 28-30 civarında. Bu karakolların tümü jandarma karakolu. Bunların hedef seçilmesinin nedeni, sadece bir PKK olayı mı? Deniyor ki: "Bu karakollara bağlı olan tabur, kaçakçılığı önlemeye çalışıyordu. Kaçakçılara göz yummuyordu. Bilinçli olarak bu karakolları hedef seçtiler. Bölgedeki bazı karakolların hemen 200 metre ötesinden kaçakçılar girer çıkar, orda bir işbirliği vardır ama buralarda kaçakçılara hayat hakkı verilmiyordu. O yüzden buralar basıldı." Siz böyle bir duyum aldınız mı?

C.E. - Bakınız, bu sınır hattı, PKK'nın Botan-Behdinan dediği iki bölgenin arasındaki sınırdır. Dolayısıyla söylediğiniz karakollar, daha birkaç tane daha var, PKK'nın ikmal yolları üzerindedir. Kutalman'ın, Şirin'in daha doğrusu, Şirin, Çukurca'nın güneyindeki kampların bulunduğu ARİ kampı, ERA kampı, o bölgenin bulunduğu yerler. Şimdi buraya elbette bir lojistik destek lazım. Kaçakçılıkta, bir kilo çayı, oyuncağı, garibanın, sırtçının sırtlayıp götürmesi, geçirmesi, getirmesi, şunu yapması, bunu yapması o eskidendi. Elbette bu karakolların görevi orada PKK'nın ikmal yollarını kesmektir. Lojistik desteğini kesmektir. Köylüler kaçakçılık yapıyorlar, halen de yapıyorlar. Kuzey Irak'a halen mal gidiyor. Şu anda Silopi Habur'dan, Gitta köyüne doğru, Çalışkan köyüne doğru olan kesimde resmen, Celal Talabani'nin, KDP'nin, Mesud Barzani'nin peşmergeleri Türkiye'ye silah sokuyor. Bunu durduramazsınız. Bu bir sirkülasyon. Gidiyor geliyorlar. Al gülüm ver gülüm işi. Bunu yapıyorlar. Ama anlaşmalı mı? Değil. Kesinlikle anlaşmalı değil. Elbette ki o karakolların ortadan kaldırılması gerektiği için PKK saldırmıştır. Basit bir kaçakçı-PKK ilişkisi değil. Kaçakçı da PKK'lı zaten. Onun ikmal yolları üzerinde çalışan lojistik unsurları PKK'nın.

M.D. - PKK'lı olmayan tek bir kaçakçı yoktur. Yoksa kaçakçılık yapamaz.

C.E. - Yapamaz zaten. Karşı tarafa gittiğinde, her yere PKK hâkim. Oraya haraç vermek zorunda, götürdüğü malları vermek zorunda. Şimdi düşününüz Cizre gibi, Silopi gibi, Sırnak gibi, Uludere gibi, Çukurca gibi, Yüksekova gibi yerlerde köylüden, işyeri sahibinden milyonlarca, milyarlarca haraç toplayan bir adam, kalkıp sırf kendi çıkarı için kaçakçılık yapan birisinden haraç almaz mı?

"Şemdinli direniyor"

S.Y. - Şimdi Kara Kuvvetleri'nin denetimindeki karakollar var değil mi?

C.E. - O bölgede Kara Kuvvetleri'nin denetiminde karakol yoktur. Yasayla Türkiye'nin hangi sınırını kimin koruyacağı belirlenmiştir. Bu sınırlardan Irak sınırı, şu anda İran sınırının bir bölümü jandarmanın elindedir, diğerleri Kara Kuvvetleri'nin elindedir. Suriye sınırı eskiden jandarmadaydı, geçen yıllarda Kara Kuvvetleri'ne devredildi. Zaten bu Kara Kuvvetleri ile Jandarma Genel Komutanlığı arasında yapılan bir protokol gereği, yavaş yavaş buraların hepsi Kara Kuvvetleri'ne teslim edilip, jandarma iç güvenliğe çekilecektir, sınır korumasıyla bir ilgisi kalmayacaktır.

M.D. - Şimdi bir de bu noktadaki karakolları, özellikle Botan-Behdinan arasındaki hattı kaldırma, PKK'yı Şemdinli'ye yöneltmiştir. Ancak halk PKK'yı istemiyor.

C.E. - Şemdinli direniyor.

M.D. - Şemdinli PKK'yı dışlamıştır, kesinlikle şehre almıyor. Ama geliş gidişlerde Şemdinli'ye yönelip, kendi mantıklarına göre Şemdinli'yi düşürebilmeleri için çok güçlü kuvvetlerle gelmeleri gerekiyor ve öncelikle de o yol üzerindeki karakolları imha etmeleri gerekiyor.

C.E. - Abdullah Öcalan Şemdinli üçgenini sakız gibi çiğner, devamlı söyler bunu. Bunun sebebi vardır. Tabii o bölgede bir zamanlar neydi sloganı: "Her şey bir parça özgür vatan için." Her şey bir parça özgür vatan toprağı için dediği yer, Şemdinli bölgesidir. Ama bu Şemdinli'ye gerilla güçlerinin, PKK güçlerinin girip orayı işgal etmesi anlamında değildir. Bu karakollara saldırıyla Şemdinli'yi ele geçirecek. Strateji odur. Bu nedenle saldırıyor.

M.D. - Şemdinli halkı Cizre, Silopi, Şırnak halkı gibi değildir. PKK'ya karşı gerçekten çok etkin mücadele vermiş bir halktır.

C.E. - Hoşlanmaz, sevmez yani. Cizre'de sonradan oluşmuştur. İşte Küba örneği, Sierra Maestra örneği gibidir. Silopi, Cizre, Şırnak bunlar birer Sierra Maestra'sıdır. Türkiye Cumhuriyeti devleti bir an evvel bu dediğimiz kırsal taktik üstünlüğünü ele geçirmek zorundadır.

Stratejik denge

S.Y. - Hiç ele geçirilir gibi oldu mu?

C.E. - Vallahi eğer Türkiye Cumhuriyeti şu anda ateşkesten bahsediyorsa, yok silah bırakmadan, bilmem neden filan bahsediyorsa, muhatap alıyorsa PKK'yı, aşamalardan stratejik dengeye gelinmiş demektir.

S.Y. - Stratejik denge...

C.E. - Aşamalar bellidir, stratejik savunma, stratejik denge, stratejik saldırı.

S.Y. - Şimdi stratejik denge mi?

M.D. - Devlet hâkimiyeti sağlanmış mıdır? Sağlanmıştır zaman zaman.

C.E. - Sınır boyları hariç bitmiştir PKK.

M.D. - En son 89'un sonlarından 91 yılının başlarına kadar PKK'nın bozgunu, Oymaklıkaya'daki büyük gruplarının imha edilmesiyle başladı. Şırnak, Silopi, Mardin'de

üst üste merkez komitesi üyeleri vuruldu. Mardin’de kaç tane müdahale grubu gönderildiyse de hepsi öldürüldü. Ve tam bir tükeniş aşamasına da geldi. Nerede bir daha PKK dirildi? Nusaybin’deki cenaze olayında. Kalburan diye bir çocuğun cenazesi vardı. Mardin’de öldürülen bir çocuk, teröristlerden biri. Orada, bu cenaze töreninde PKK gayet güzel bir şekilde halkı sokağa döktü. Nusaybin’de kitlesel gösteriler orta çıkmaya başladı. İlk Nusaybin’de başladı.

S.Y. - Yıl?

M.D. - 91 başıydı. PKK’nın tavrı bellidir. Gittikçe halkı sokağa dökkebilmek için ilkönce halkın en basit taleplerinden yola çıkarak miting, gösteri, yürüyüş yaptırdı. Daha sonra gittikçe yarı silahlı, dıştan korumalı gösteriler; en son tümünden silahlı şehir işgallerine kadar varan, işte Şırnak’ta gördüğümüz olaylar meydana geldi. Bunların hepsi aşama aşama oldu. Bu başında önlenememiştir. Ama “Git halkın üzerine kurşun sık” demiyoruz.

S.Y. - Peki şimdi stratejik denge işaretleri mi var?

C.E. - Eğer şimdi TC diyorsa “Silah bırakmadan yanayım. Ateşkesten yanayım” gibi. Zımnen de olsa stratejik dengeye gelmiş olduğunu kabul etmiş olur.

“İtirafçılarla yakın ilişkim oldu”

S.Y. - Kısmî af da bunun bir sonucu muydu?

C.E. - Kısmî affın sağlayacağı şudur: halen parti tarafından görevlendirilmek suretiyle birtakım kişiler, gerillalar dağdan gelecektir. Bunun örnekleri var; Vietnam’da, Küba’da da var, Güney Afrika’nın diğer ülkelerinde de var. Gelecektir, şehirlere yerleşecektir. Kır gerillasından kopacak. O zaman ne olacaktır; şehir gerilla faaliyetlerinde artış olacaktır.

S.Y. - PKK militanı yasallaşacak yani?

C.E. - Tabîî, tabîî.

S.Y. - Başka bir şey olmayacak...

C.E. - Rehabilite edilirse, bakın bunu da söyleyeyim. İşte “itirafçılık olayı” burda da yanlışdır zaten. Ben o çocuklara acıyorum. Perişan vaziyetler. İtirafçılarla çok yakın ilişkilerim oldu. Adam geliyor, bu da bir ucube olay. Kalkıyor geliyor kırsal kesimden. Jandarma sorgusunu yapıyor. Adam yer gösteriyor. Raporları hazırlanıyor. Mahkemeye gönderiliyor. Ondan sonra bunu veriyorsunuz, gidiyor cezaevine, itirafçı koğuşu denilen bir yere koyuyorlar. İtirafçılık olayı hakkında saatlerce çok şey söyleyebiliriz. Şimdi isterseniz bu konuya girmeyeyim ben, çünkü bazı yanlış anlamalar olabilir! İtirafçılık artık bir çıkar müessesesi haline de getirildi. Buna bir kontrol mekanizması gerekiyor. Adam öyle oluyor ki saf, korkmuş, geliyor cezaevine. Zaten adamlar ayrılmış polisin itirafçısı, jandarmanın itirafçısı diye. Çok enteresandır yani.

Polisin itirafçısı-jandarmanın itirafçısı

S.Y. - Böyle ayrılıyor mu ikiye?

C.E. - Niye ayrılmasın ki? Ayrılır tabîî, çünkü onlar sahipleniyor. Bakınız şimdi sorguda

esas şudur; sorguda işkence mişkence derler ya, yapan varsa bilmiyorum, ben görmedim, yapmadım; açık söylüyorum.

Sorgu olayı şudur; bilinmeyen şeylerin zorbalıkla, zor kullanarak ortaya çıkarılması değildir. Sorgu, eldeki mevcut bilgilerin, sorgulanan kişiye karşılıklı konuşma şeklinde ve yer göstermelerle teyit ettirilmesidir. Siz hiçbir şey bilmiyorsanız, karşınızdakine hiçbir şey sormazsınız ve öğrenemezsiniz. Yani "anlat" deyip adama vurmak, adamı dövmek hem insanlığın ötesi bir hadisedir, hem insanlığa yakışmayacak bir olaydır, hem de bu tür sorgular ideolojik sorgu değildir. Karşınızdakinin ideolojisini bilmiyorsanız, siz sorgu yapamazsınız. Onun dilinden anlamazsınız zaten. İşte ideolojik sorgularda, adam kaçmış gelmiş, kendisi her şeyini teslim etmiş devlete. Geleceğinden endişeli, "Beni öldürecekler mi?" diye. Yapılan propaganda o. "İşkence edecekler mi? Kaziğa oturtacaklar mı? Ne yapacaklar? Ailemi mi öldürecekler?" Ona öyle söylenmiş çünkü. Böyle bir tereddüt içerisinde. Karşısına bir sorgucu çıkıyor. Sorgucu ile sorgulanan arasında, bende hep öyle olmuştur, duygusal bir bağ kurulur. Sorgulanan kişi sorgusunu ilk yapan kişiye gönülden bağlı olur. Eğer bakar, karşısındaki yetişmiş bir sorgucuysa, ideolojik olarak, yapı olarak kendisini geliştirmişse ona bağlanır ve onunla kalır. Siz bu aşamadaki insanı kaldırıp götürüyorsunuz, başka bir güce veriyorsunuz. "Al" diyorsunuz, "bu adamı götür." İşte bunlar hep taktik önderlik noksanlığı diyoruz ya, o kapsamda kabul edilebilir.

"İtirafçılardan tim kuralım"

S.Y. - "Cezaevinde şu koğuşa at" diyorsunuz...

C.E. - Başka birlik adamı alıyor, adamı tanımamış, Hamo gitmiş teslim olmuş. Ben sorguluyorum, Hamo'yla ben gönülden anlaştım. Artık aramızda duygusal bir bağ kurulmuş, ben onun babası gibiyim, ağabeyi gibiyim, bir aile büyüğü gibiyim. Namusunu teslim etmiş bana, canını teslim etmiş. Her şeyi söylüyor bu adam. Bunu yediriyorum, içiriyorum, giydiriyorum, banyo yaptırıyorum kendiliğinden teslim olan kişiye. Efendim bundan sonra o adamı alıyorlar götürüyorlar başka bir yere. "Hö! Terörist! Yürü! Göster!" Bu kabil uygulamalara gelince adam şoke oluyor. Sorgucu başka davrandığı veya istihbaratçı başka davrandığı, icra unsurları başka davrandığı zaman adamda bir dengesizlik başlar ve bazı şeyleri gizlemeye çalışır. Benim baba-evlat, abi-kardeş gibi ilişkilerimi sürdürdüğüm insanlar var. Adam cezaevindeki polisin, askerin tavrını görünce, bazı şeyleri saklamaya çalışınca birtakım kişiler türüyor, her toplumda çıkar; cezaevi ağaları. Polisle görüşüyor, jandarmayla, istihbaratla görüşüyor. Bu kişiler içerisinde, onun geçmişini bilen, kendisi de itirafçıların içinde olan kimseler var, ona diyorlar ki: "Şu kadar para vermezsen senin şu işlerini söyleriz." Veya itirafçı dediğimiz kişi, haber gönderiyor: "Şu eylemde sen de vardın, şimdi sen köyünde oturuyorsun; şu kadar para vermezsen, bunları anlatırım." Bunlar cereyan eden hadiseler.

Eee ne oldu, itirafçı yapısı bozuldu. Neden? Biz bunlara cezaevleri yerine kamplar açalım. Bu adamlar gerilladır. Bu adamlar gerilla savaşını biliyorlar. İdeolojik olarak yetişmişler.

Ben hayatımda gelip teslim olan itirafçılardan "Ben yanılmışım, beni kandırdılar, beni dağa götürdüler, benim hiçbir şeyden haberim yoktur" falan diyenlere inanmadım

hayatım boyunca. Ama benim karşıma geldiğinde ideolojik olarak Marksizmi, Leninizmi benimsemiş. PKK'nın bağımsız Kürdistan kuracağına inanmış, "Kendi isteğimle PKK'ya gittim" diyen, "PKK'nın gerçek Marksist-Leninist olmadığını gördüm, Kürt halkı için, Kürdistan için mücadele etmediğini gördüm" diyenleri de baş tacı etmişimdir. Çünkü erkekçe çıkmıştır, konuşmuştur, yalan söylememiştir. Şimdi böylesine pırlanta gibi davranışlar içinde bulunan adamları, insanları biz niye içeri tıklarız. İdeolojik olarak yetişmiş; askerî yönden yetişmiş; dağları, araziye biliyor. İşte bunlardan kılavuz olarak, yol gösterici olarak, örgütü tanıtıcı olarak istifade edelim. Psikolojik harekât ekipleri kuralım. Bu insanları cezaevlerinde çürütmeyelim. Pişmanlık yasası ama en ucuzundan bir iki sene içeride yatıyorlar, çürüyorlar, olaydan uzaklaşıyorlar. Birtakım saplantılara giriyorlar. Psikolojik yapısı bozuluyor.

"İtirafçının teyidi gerekiyor"

S.Y. - Bazılarının cezaevlerinden alınıp operasyonlarda kullanıldığı söyleniyor.

C.E. - Cezaevi sürecindeyken, "bu adam devlete teslim oluyor" diye, örgüt bunun anasını babasını öldürüyor. Siz bu insanlardan ne beklersiniz. Bu çocukları rehabilite edelim. Topluma uyum sağlar hale getirelim. Hem bunlar örgüt hakkında bildiklerini hem de yaptıkları eylemleri anlatsınlar. Bunlardan propaganda ekipleri yapalım. Halkla temas etsinler.

S.Y. - Bunlar hiç operasyonlarda filan kullanılmadı mı?

C.E. - Şimdi operasyonlarda kullanılma olayı şudur; burada bir yanlış anlatma, aktarma var. İtirafçı geldiğinde birtakım şeyleri anlatıyor, geçtiği yerleri anlatıyor. Elbette bu verdiği ifadelerle göre, "Hadi git oradaki deponun silahlarını getir" diyemezsiniz. İtirafçıyla ve arazi yapısına uygun birlikle operasyon yaparsınız. İtirafçı yer gösterecek. Bu hadise yer gösterme olayı ve anlatımdır. İtirafçı operasyon yapıyor. Yoo... Böyle bir hadise yok. Yasalar bunu emrediyor zaten.

M.D. - İtirafçının teyidi gerekiyor.

C.E. - İtirafçı teyidi için de operasyona katılmak zorunda.

S.Y. - Bir iki nokta var size sormak istediğim UBA'ya yaptığınız açıklamada, bazı siyasîlerin örgütsel konumları hakkında ve...

C.E. - Bugüne sığacağını sanmıyorum bazı siyasîlerin örgütsel konumlarının.

Misyonerler

S.Y. - Bir de "misyoner danışmanlar" diyorsunuz, ondan kimi kastediyorsunuz?

C.E. - Siz biliyorsunuz aslında bu misyoner danışmanları; Cengiz Çandar gibi isimler.

S.Y. - Başka...

M.D. - Düşünürseniz bulursunuz...

C.E. - Düşünürseniz bulursunuz. Çünkü hakikaten inanın şu saatten sonra konuşmalarımız yanlış anlaşılabilir.

S.Y. - Siyasî konumlar hakkında bir iki cümle söyleyiniz.

C.E. - Şimdi Apo bazı kişileri kendisinin seçtiğini söylüyor. Bunun dokümanları mevcut. Bunlar devletin elinde var. Devlet bunları açıklasın. "Ben bunu istiyorum" diyor. Çıksın desin ki Apo her ay çözümlemeler adı altında bir broşür yayımlar, oturur böyle benim yaptığım gibi saatlerce konuşur. Siz de konuştunuz, tanıyorsunuz.

S.Y. - Konuşmadık.

C.E. - Konuşmadınız mı? Susmaz yani, söyledikleri gerçekten saçma sapan. Redaktörler bunları düzeltiyor. Küfürlü cümlelerle sayar döker. Redaktörler bunları kitap haline getirir, düzeltir ve yayımlanır. Örgütsel doküman olarak bunlar ele geçer. Özellikle 89, 90, 91 yıllarındaki bu çözümleme adı altında PKK'nın yayımlamış olduğu bazı belgeler var. Türk kamuoyu bunları bilsin.

M.D. - Kasım 1991 çözümlemeleri, şöyle kalın bir teksir.

C.E. - Ağustos ayında.

M.D. - Evet ağustos.

C.E. - Sigaranıza uzanacağım.

S.Y. - Tabîî buyrun.

M.D. - Şimdi bunları okursanız, siyasî partilere yaklaşımları, seçim döneminde ne taktikler izledikleri, bütün bunları kendi ağzıyla söylüyor.

C.E. - Burada önemli olan bunların halka ulaşabilmesi, Türk kamuoyunun bunları bilmesi lazım. Bakınız ben siyasî işportacılığa geleceğim. Şimdi ekim-kasım 1992 itibariyle Kuzey Irak harekâtı Celal Talabani'yle birlikte yapılmadı. Adam öylesine kazık attı ki. Bunu isterseniz ileride daha kapsamlı görüşürüz. Şimdi ocak ayında Süleymaniye'de bir üniversitenin açılış konuşmasında Celal Talabani'nin söylediği sözler var.

S.Y. - Bu yılın ocak ayında...

C.E. - Tabîî 93'ün ocağında. Bu arada Türkiye Cumhuriyeti'nden para, yiyecek, silah bilmem ne yardımı alıyor. Habur sınır kapısında bu herifin kamyonları gümrüksüz bilmem nesiz geçiyor. Üçgendeki Tezgâh'ta "Bunun hesabı sorulmalı" dedik. İstihbarat malzemeleri geçirdi, nereye gitti? Dünyanın en güçlü istihbarat örgütlerinin kullandığı malzemelerdendir bunlar.

M.D. - Türkiye'ye nereden girdi, nereden çıktı?

S.Y. - Telsizler falan mı?

C.E. - Hayır hayır, dinleme sistemleri.

S.Y. - Siz sınır ötesi ve Zaho'da görev yaptınız değil mi?

C.E. - Zaho, Duhok, Erbil, Süleymaniye, her tarafta yaptım. TC'nin müttefiki...

"TC"

S.Y. - Siz de "TC" diyorsunuz.

C.E. - (Kahkahayla gülüyor) Alışmış dilimiz.

S.Y. - Geçenlerde emniyete bir dilekçe veriyoruz, sayfanın yukarısına "TC Emniyet Genel Müdürlüğü" yazdık. Biz verdik. Komiser dedi ki: "TC yazıyorsun da niye Türkiye Cumhuriyeti yazmıyorsun?"

C.E. - (Kahkahayla gülüyor.)

S.Y. - "Bunun kısaltılmışı" dedik ama bu biraz ideolojik hegemonyayı gösteriyor.

C.E. - Bu PKK'nın tekelinde bir hadise değil.

S.Y. - Ama PKK'nın terminolojisini kullanmaya başlamışsınız.

C.E. - TC'nin ne olduğunu size özel bir sohbette söyleriz.

Talabanî bir konuşmasında aynen şunu söylüyor: "Arkadaşlar Kürdistan ulusal bağımsızlık mücadelesi için PKK bizim paralarımızla, desteğimizle dövüşüyor." Salon alkışlıyor.

M.D. - Ve diyor: "Bazı şeyleri burada söylemiyoruz, dostlarımız alınmasın diye."

C.E. - İşte bu Celal Talabanî'yi Türkiye başına taç etmiş. Kürt sorununu şak diye kesecek bir adam olarak görüyor.

M.D. - Türkiye Cumhuriyeti Talabanî'yi bu kadar muhatap almasa, size tüm samimiyetimle söylüyorum ki Celal Talabanî Kuzey Irak'ta kalamaz.

"Talabanî siyasî fahişe"

S.Y. - Talabanî'yi Türkiye'ye dayatan ABD mi?

C.E. - Sanıyorum.

M.D. - TC onu kurtarıcısı olarak görüyor.

C.E. - Bakın, Türkiye'nin Kuzey Irak'la ilişkisinin temelinde PKK var. PKK olmasa Türkiye, Kuzey Irak Kürtleriyle hiç ilgilenmeyecek. Haa kimin elinde güç var? Mesud Barzanî'nin hiç sesi çıkmıyor. Bunlar köylü. Talabanî ise tam bir kurnaz, siyasî fahişe. Ağzı laf yapıyor.

Celal Talabanî kalktı bana, geçen yıl oturuyoruz Süleymaniye'de karargâhında, kütüphanesinde konuşuyoruz. Ben dedim ki, "Kürtler Turanî'dir." "Evet" dedi, "Kürtler Turanî'dir." Ben buna inanıyorum. "Peki bu konuda neden kitap yazmıyorsunuz?" dedim. "Vallahi, ben çok yazdım" dedi. Kalktı kütüphanesinden üç dört kitabı çekti, "O zaman Marksizm-Leninizm modaydı, hep onların üzerine yazdım şimdi pişmanım" deyip lafı kapattı.

M.D. - Aslında bir özeleştirici yaptı.

C.E. - Böyle konuştu benimle, sonra kalkıp "Biz Türkiye'den diplomat istiyoruz, onlar kalkıp istihbaratçı gönderiyor" diye konuştu. Sonra bizim basın da yazdı, Kırmançi lehçesiyle konuşan istihbaratçılar Talabanî'yle görüştü diye. Üstelik devletin gizli belgelerinden alıp açıklamışlar. Yahu gizli filan değil ki. Zaten bunun gizlisi saklısı yoktu

ki...

TC, Talabanî'yi Kuzey Irak'taki Kürtlerin temsilcisi olarak kabul ediyor. Hayır. Türkiye Talabanî'ye yüz vermesin, onu hemen Kuzey Irak'tan kovarlar. Talabanî Kuzey Irak'ta diktatörlük kurmak istiyor, ona gidiyor. Bunun üzerine KDP ile Kürdistan Birlik Partisi'nin birleşme çalışmaları var.

Geçen ay bir Amerikan heyeti Kuzey Irak'a geldi. Meşhur Sam Amca. Onları alıp Amerika'ya götürdüler. Barzanî ile Kürdistan Birlik Partisi görüşmeleri bir an kesildi. Samir Abdurrahman'la tekrar görüşecek Barzanî.

S.Y. - Söylediğiniz gibi Türkiye Talabanî'nin oyununa gelecek kadar saf değil herhalde.

C.E. - Saf olduğunu söyleyeceğim. Ben bu devlette yetiştim. Bu devletin ekmeğini yedim, suyunu içtim. Hâlâ böyleyiz. Saf. Bakın bizim devlet adamımızın karşısına ağzı laf yapan biri gitse ona hemen inanır.

Demirel'le görüşme

S.Y. - Demirel'e anlattınız mı bunları?

C.E. - Sayın cumhurbaşkanıyla daha başbakan olmadan önce bir buçuk saat kendi evinde bir görüşmem oldu. Yönetimin yanlış olduğu, gidişatın kötü olduğu konusunda bazı şeyleri ifade ettim. Şaşırdı ve görüşme dileğiyle ayrıldık. Ancak o günden beri bir daha görüşemedik.

S.Y. - Sizi aramadı mı?

C.E. - Hayır.

S.Y. - Sizin görüşlerinize yakın görüşleri aslında.

C.E. - Görüşlerini bilmiyorum. Süleyman Demirel cumhurbaşkanıdır, devletin başındadır. Elbette yılların politikacısıdır. Engin tecrübeye sahiptir. Bu aşamada o makamda ne düşünebilir bilemiyorum. Ama mutlaka sorunun çözümü için bir şeyler düşünüyor ve ilgili makamlara söylüyordur.

"MGK'ye yazdık çizdik"

S.Y. - MGK'nin genişletilmiş toplantılarına katıldınız mı? Fikrinizi beyan ettiniz mi?

C.E. - Hayır. Ama bizim yazdıklarımız çizdiklerimiz elbette dolaylı olarak oraya gidiyor.

S.Y. - Misyoner danışmanlardan devlet adamlarını da kastettiniz mi?

C.E. - İsim vermem. Onlar kendilerini biliyorlar, çok iyi biliyorlar. Apo'ya Bekaa'da "sayın başkan" diye hitap ediyorlar. Yazıyorlar, çiziyorlar, ondan sonra da, "Türk kamuoyunu PKK hakkında bilinçlendiriyoruz" diyorlar. Bilinçlendirmekle alakası yok. "Sayın başkan" diyen kimseler onlardır. Apo öyle bir hale geldi ki "Bay Öcalan" bile dendi. Ateşkes meselesinde ve bunu ne yazık ki yöneticilerimizden bile duyduk. Bay oldu, o sümüklü Öcalan! TV'ye çıkarıyorlar. Aslında bunlar da önemli değil, bir insanın davranışı; yok burnunu gözünü siliyormuş. Bunlarla siz bir yere varamazsınız.

S.Y. - 9 haziranda Öcalan'ın yeniden basın toplantısı var.

C.E. - Yapsın.

S.Y. - Yazdığınız raporların bir nüshası elinizde var mı?

C.E. - Haa yukarıya verilen raporlar mı? Kafamda!

S.Y. - "Raporlar hani nerede?" diyebilirler...

C.E. - Vicdan sahibi olan herkes zamanında neyi söylediğinizi, neyi söylemediğinizi çok iyi bilir.

S.Y. - Bunları topladığınız kaynak var mı?

C.E. - Size iki kitap gösteriyorum. Bunlardan bir tanesi Kürtler, PKK ve A. Öcalan, diğeri Üçgendeki Tezgâh. Üçgendeki Tezgâh belgeseldir. Ancak burada bizim bir talihsizliğimiz var. Biz bu kitapları yayımladığımız dönemde bunu basacak yayınevi, matbaa bulamadık.

Bakınız PKK'dan nasıl korkmuş millet. Ankara'da, İstanbul'da Türkiye'nin hiçbir yerinde.

PKK iktidar olmuş!

S.Y. - PKK bakın iktidar olmuş.

C.E. - Evet... Bilemiyorum. Kürtler, PKK ve A. Öcalan adlı kitabı askerlikten ayrılma kitapçılık yapan bir arkadaş'a götürüp, "Bunu basar mısınız?" dedik. Bakın gene Türkesçiliğe falan kimse bağlanmasın. Şirketi: Kiyap Yayın Dağıtım, Yeni Düşünce gazetesinin elemanları bunlar. Mart 1993'te bastık.

M.D. - 21 marttan önce çıkacaktı. Fakat yetişmedi.

C.E. - Yetiştiremedik. Biz basın yayın işinden anlamayız, askerim ben o dönem. Aldılar, bastılar. Yeni Düşünce gazetesinde de reklamı yapıldı. Yeni Düşünce Kitap Kulübü diye. Biz geniş kitlelere hitap etmek istiyorduk. Bizim talihsizliğimiz, Yeni Düşünce'ye mal oldu. Kesinlikle bizim onlarla bir ilgimiz yok.

S.Y. - İsmail Selen Paşa da bir kitap yazıyordu, çıktı mı?

C.E. - Jandarma mevzuatı mı? O derlemeydi zaten. Yasal mevzuatın bir araya getirilmesi idi.

Bu iki kitaptakiler doğrudan doğruya benim ve arkadaşlarımdan fikir ürünüdür. Bizim bu sahadaki pratiğimizin ortaya dökülmüş şeklidir. Teorimiz de burdadır.

İsmail Selen

S.Y. - İsmail Paşa'yı iyi tanır mısınız?

C.E. - Çok iyi tanırım. Emrinde çalıştım.

S.Y. - Emekliye zorlandıktan sonra, Jandarma Komutanlığı çevreleri şöyle bir açıklama yaptı: Anıttepe'de, jandarma kantini var, oradan bazı paraları zimmetine geçirdiği ve açıklayamadığı...

C.E. - Mümkün değil, bu şerefsizliktir, haysiyetsizliktir. Bunu kim söylediye dünyanın en

alçak insanıdır. Açıkça söylüyorum bunu.

İsmail Selen'in o halde emekli olmasına sebep hadiseyi ben anlatayım:

O yılın yaz dönemi faaliyetleri için –Şırnak yeni tugay olmuştu o zaman kendisi asayiş komutanı– Şırnak'ta gene zamanın Genelkurmay başkanı Necip Torumtay'a brifing vermiştir. Yapılan uygulamalarda alınan tedbirlerle bu savaşın bir açmaza ve çıkmaza doğru gittiğini ifade etmiştir. Hemen görevinden alınmıştır. Jandarma Genel Komutanlığı'nda bir göreve getirilmiştir ve kendisine "Ayrılacaksın, ayrıl yoksa 30 ağustosta seni resen emekli ediyoruz" denilmiştir. İsmail Selen de emekliliğini istemiştir.

S.Y. - Torumtay neden istesin?

C.E. - Onu sayın Torumtay Paşam bilir, ben bilmem. Hadise budur, o brifingde olanlar bu olayı gayet iyi bilirler.

M.D. - Eskiden çok iyi bilirsiniz, PKK'nın adının bile telaffuz edilmesi yasaktı.

S.Y. - Şiddet yanlısı önlemler...

C.E. - Şiddet yanlısı yöntem falan değil. Uygulamada birtakım taktik yetersizlikler falan. Dediğim gibi beni komutan olarak göndereceksiniz, sonra da "şunu yap" diyeceksiniz. Olmaz öyle şey. Hadise bundan kaynaklanıyor.

"Devlet statükocu"

S.Y. - Bir yanda bin yıllık bir devlet var, öte yanda on beş yıllık bir örgüt. Bin yıllık devlet bilmediğinden mi, yoksa başka güçler tarafından yanlış yönlendirildiği için mi bu politikaları uyguluyor?

C.E. - İki tür hata yaptı devlet. Biri cahilliğinden. İkincisi, birilerinin yanlış yönlendirmesinden. Bu ikisini de düşünmek gerekir. PKK meselesinde bir yanlışlık olduğu ortada: on binlerce gerilla, yüz binlerce milis var. Üstelik bir de artış var. Devlet bunu bilgisizliğinden mi yapıyor?

PKK ilk kongresini 1978'de yapıyor. O sıralar Serxwebun'da yazılar çıkıyor. Almanya'da sattıkları kitaplar var: Kürdistan'da Zorun Rolü, Örgütlenme Üzerine, Kürdistan'da Kışla Kültürü ve Devrimci Görevlerimiz, Ortadoğu Bölgesel Savaşın Eşiğinde mi? PKK 1. Kongresinde Sunulan Politik Rapor... Bu kitaplarda, açıkça, çok yakında gerilla savaşını başlatacağını yazıyor. "Kürdistan'da önderliğe ihtiyaç vardır. PKK parçalanan Kuzey Kürdistan'a önderlik yapacaktır" deniliyor. Bunlar açıkça yazılıyor. PKK, 1984'te çıkıp Eruh'u bastığında, devlet, "Bunlar da nereden çıktı?.." demiştir! Kardeşim senin istihbaratın yok mu?

Genel olarak söylüyorum, devlet statükocu. Kendisini riske atmak istemeyen, gününü kurtarma peşinde olan insanlarız. Millet olarak böyle bir özelliğimiz var. Vatandaşın 84'ten önce bölgedeki jandarma karakollarına müracaatları vardır.

Halk dağlardaki silahlı adamlara alışık. Ama komün hayatı yaşayan kadınlı erkekli gruplar halinde dolaşan, sırt çantalı insanlara alışık değil. Bir istisna Tunceli çevresi; TIKKO gerillaları nedeniyle Tuncelililer alışık. Ama Mardin'in, Siirt'in insanı alışık değil.

Halk karakollara bunları bildiriyor. "Bunlar bizim bildiğimiz eşkıyalara benzemiyorlar" diyorlar. Kimse bunlara kulak asmıyor, 1984 yılından önce.

"MİT becerseydi..."

S.Y. - Siz bu olayların tümünün içindeydiniz. Dışarıdan biri gibi anlatıyorsunuz...

C.E. - Benim ne yaptığım önemli değil. Vicdanım rahat. Ben hesabımı veririm. Ama hesabını veremeyecek olanlar var. Yazdık söyledik, hiçbir şey olmadı. Ayrılanlara sordular, "Nereye gidiyorsun, sana ihtiyacımız var?" diye. Ben de dedim: "Madem bana ihtiyacınız var, neden beni dinlemiyorsunuz, neden dediklerimi yapmıyorsunuz?" Eğer kalsaydım ne olacaktı? Askerî kurallar içerisinde ben bu kadar yazıp çizebilirdim, hepsi bu.

Haa... Eğer siz bunu anlamıyorsanız, ben de gider sivil olurum, sabahtan akşama kadar her şeyi söylerim, yazarım, çizerim. İki tane kitap yazdık, iki tane daha yazarız. Yeni Ülke gazetesi demiş ki: "Bunları MİT çıkarıyor." Nerdee! MİT bunları becerseydi PKK bu hale gelmezdi. Bu kitaplarımda, dönen tezgâhların hepsini belgelerle ortaya koydum. Ancak sağ kesimin bir kitabı olarak görüldü. Oysa ben özellikle solcuların okumasını isterdim.

S.Y. - Ordudan ayrılmanızda, devletin PKK'nın yaptığı ateşkesi sıcak bakmasının mı etkisi oldu?

C.E. - Hayır. Ben ayrıldığımda henüz o sürece gelinmemişti.

S.Y. - Siz "Bu yolla gidilirse PKK başarılı olur" mu diyorsunuz?

C.E. - Olmayan bir Kürt milleti var hale getiriliyor!

ABD, İngiltere, Almanya, Fransa

S.Y. - Kuzey Irak'ta "insanî yardım örgütleri" adı altında birçok istihbaratçının cirit attığı biliniyor. Bunu dönemin bölge valisi Kozakçıoğlu da söyledi. Siz istihbaratçı olarak bunlarla hiç ilişkide bulundunuz mu?

C.E. - Yabancı ülkeden hiçbir istihbaratçıyla ilişki kurmadım. Zaten benim teşkilatımın mevzuat ve yasası buna uygun değildir. Bizim yaptığımız istihbarat, doğrudan PKK'nın faaliyetlerine yöneliktir. Şimdi ben size bir şey söyleyeyim; Amerika ve İngiltere'den söz ediyoruz. Şunu belirteyim; özellikle Ortadoğu bölgesinde emperyalizmin birtakım oyunlar oynadığı gerçektir. Şunun adını koyalım, emperyalizmden biz ne anlıyoruz.

Eskiden "bir komşu ülkeden" gelen PKK'lılardan söz edilirdi. Yahu söylesene "bir komşu ülke" hangisi? Bunu bile bir dönem söylemiyorlardı. Emperyalizm işte böyle oluyor. Kim bu emperyalist güçler, Amerika, Almanya, İngiltere, Fransa... Dünyadaki bütün tezgâhlar, bu benim inancım, Amerika tarafından planlanır, askerî operasyonlarını Amerika icra eder. İstihbarat çalışmalarını İngiltere yürütür. Kültürel faaliyetleri Fransa yürütür. Bu dolapların çevrilmesi için ortalığın karışması gerekir. Bunu tezgâhlayan da Almanya'dır.

S.Y. - "Yeni dünya düzeni"nde Amerika-Almanya çelişmesi Ortadoğu'ya yansımıyor mu?

C.E. - Mutlaka bu iki gücün çıkarları Ortadoğu'da çakışıyor. Almanya'nın Türkiye'deki

hesapları yıllardır bitmedi. İlk tezgâh Bağdat-İstanbul tren yoluydu. Şimdi Ankara-Alma Ata tezgâhını yapmak istiyor. Bunda da sanıyorum herhalde telekomünikasyon işi var!

CİA ajanı

S.Y. - Zaho, Erbil ve Duhok'ta istihbarat faaliyetlerinde bulunduğunuzu söylemişsiniz. Orada sayıları hayli kabarık olan yardım kuruluşları var. Bunlar istihbarat faaliyetleri yapıyor. Örneğin Amerika elçiliğinin birinci siyasî müsteşarı Forest bunlardan biri. Bu faaliyetlerden haberdar mıydınız?

C.E. - Forest'i bir yana koyun. William Eagletoon var. Bu adam 1960'lı yıllardan beri burada. Amerika'nın Kürt uzmanıdır! Molla Mustafa Barzanî ve KDP'yle ilgili kitapları vardır. Sanıyorum 70'li yıllarda Komala Yayınları tarafından çıkarılmış. Mahabat Kürt Cumhuriyeti isimli kitabı da var. Bu adamın faaliyetleri enteresandır. Gördüm, Kuzey Irak'taki "yardım heyetlerinin" neler yaptıklarını.

Bakın her konuyu bana soracağınıza ben size özel birilerini getireyim, onlar anlatsın size. Siz 2000'e Doğru'da Ömer Surçi için "Amerikan parmağı var" diye yazdınız. Amerikan desteği yok bunda. Bu adam gitti, İngilizlerle konuştu. Doğru konseyin sözcülüğünü Hollandalı Keller yapıyordu. Sonra Keller'i da dışladılar. Çünkü işi üçkâğıtçılığa dökmüştü. Konseyle benim ilişkim çok çok iyi. Kürdistan Mahafazakâr Partisi ve Musul Vilayeti Konseyi içindeki adamlar Erbil ile Süleymaniye'nin en elit kesimini oluştururlar. Okumuş yazmış insanlardır.

Ömer Surçi'ye Kuzey Irak yönetimi tarafından bakanlık teklif edildi. Ama o kabul etmedi. Surçi İntifada sırasında ilk ayaklanmayı başlatan kişidir. Ömer Surçi önce Saddam'a karşı mücadele verdi. Türk arşivlerinde belgeleri olması lazım, Surçi Türkiye'ye başvurdu; "Ya bizi bu Saddam pislüğinden kurtarın ya da biz silahlarımızla, aşiretlerimizle birlikte Türkiye'ye sığınacağız" diye. Türkiye buna cevap vermeyince gitti Saddam'ın yanında yer aldı. 1974 yılında biten Barzanî ve Talabanî'nin yenilgisiyle sonuçlanan Kürt-Arap savaşında Saddam'ın yanında yer almıştır. Peşmergeleri İran'a kadar süren Surçi'dir.

Kuzey Irak'taki İntifada sırasında Saddam kendisine telefon açmıştır, "Ömer Ağa ne oluyor?" diye. Surçi ise Saddam'a "Ne olduğunu sen anlayamazsın, bu kez iş bitti" demiştir. Ha, şu anda kalkıp gitsin Saddam'a gene görüşür. Çok önemli bir konumu var. Kuzey Irak'ın en stratejik yerinde çok güçlü bir aşiret yapısına sahiptir. Çevresinde de birçok aşiret var.

Kuzey Irak'ta asıl güç aşiretlerdedir. Barzanî'nin güçlü feodal yapısından kaynaklanıyor. Talabanî'nin ise bu nedenle gücü yoktur. Ancak en güçlüsü Surçi'dir. Surçi'nin bir kusuru vardır; ağzı laf yapamaz. İngiltere Surçi'ye şunu söylemiştir: "Biraz daha bekle, ondan sonra sana yardım ederiz." İşte bunların hepsini Surçi'den dinleyin. Türkiye'ye sık sık gelir. Sizle görüşürüm kendisini.

"Gidişin sonu: bağımsız Kürdistan!"

S.Y. - Peki sonuçta nereye varacak, bağımsız bir Kürdistan mı?

C.E. - Evet bu gidişin sonu bağımsız Kürdistan. Tabî emperyalizm müsaade ederse.

Emperyalizmin gayesi, Ortadoğu'da kendi denetiminde bağımsız bir Kürdistan kurdurmaktır. Emperyalizmin maşaları da belli; belli ölçülerde KDP de emperyalizmin maşasıdır. Yekiti de öyledir, hele hele Talabanî. Rafsancanî gibi bir adam bile çıkıp "Talabanî siyasî bir fahişedir" diyor. Ben sadece "işportacı" diyorum.

S.Y. - Çekiç Güç'ün Ortadoğu'daki rolü nedir? Bizim basın Çekiç Güç helikopterlerinin PKK'ya yardım ettiğini yazıyor, bu doğru mu?

C.E. - Doğru, yardım malzemesi attılar.

S.Y. - Peki bu durumu Jandarma Genel Komutanlığı'nın rapor ettiği, ancak daha sonra bu raporların değiştirildiği kulağımıza gelmişti...

C.E. - Sanmıyorum. Bakın bu yardım olayını gözle gören yok. Ama o bölgede çok kişi, Çekiç Güç helikopterinin özellikle Cudi Dağı üzerinden geçişlerinde havada kısa sürelerle durduğunu görmüştür. Bu sırada neler oluyor bunu bilmiyoruz. Bu konuda bir raporun olduğunu duymadım. Haa bu arada Kuzey Irak harekâtı sırasında girilen PKK kamplarında helikopter iniş pistleri vardı! Artık burada voleybol mu, futbol mu oynuyorlardı, yoksa helikopterler için mi yapmışlardı, bilemem. Özellikle PKK'ya Almanlar yardımcı oluyordu. Harekât sırasında Alman gazeteci olduğunu iddia eden birtakım kişiler yardım ediyorlardı. Kimdi o adam?..

Alman gazeteci

M.D. - Stefan Waldberg!

C.E. - Evet Stefan Waldberg. Dalyan gibi bir adam. Resmen PKK casusu. Bu adam yakalandı, mahkemeye verildi, hüküm giydi. Stefan Waldberg hakkında yakalanmadan üç gün önce PKK'lılar telsizleriyle kendi aralarında "Bizim Alman arkadaşımız gazeteci değil, bu arkadaş size bazı notlar belgeler getirecek. Tek başına gelecek" diye konuşuyorlardı. Bunun üzerine yakalanmıştır. Bu adam arandığı zaman pantolon paçalarına kadar her tarafı notlarla doluydu. Üzerinde bayraklar, ibrişimler...

M.D. - PKK'lılar "Dışarıya bile çıkaramıyoruz. Bu adamımızla birlikte çıkaracağız, Avrupa'daki arkadaşlar gazetelerde yazsın" diye telsizle emir verdiler.

C.E. - PKK özellikle Hantur Dağı bölgesinde sıkışmıştı. O zaman konuşuyorlardı, "Biz dışarıya haber veremiyoruz. Zaho peşmergeleri gazetecileri buralara sokmuyor. Alman arkadaşla bu bilgileri size gönderiyoruz" diye. Bunun üzerine yakalandı Alman. Yakaladığımızda mesleğini sorduk. "Elektronikçiyim" dedi. Önce "Yardımsever biriyim" filan da dedi. Arkasından biz ona PKK katliamlarını seyrettirdik. Oturdu ağladı. "Ben böyle olduğunu bilmiyordum" dedi.

"Çekiç Güç'ün zerre kadar yardımı olmadı"

S.Y. - Bu sınır ötesi operasyonda Türkiye'ye Çekiç Güç'ün yardım ettiği söylendi.

C.E. - Çekiç Güç kesinlikle o harekâta kılını kıpırdatmamıştır. Harekât sırasında Kuzey Irak'ta sorumlu düzeyde görev yaptım. Bize zerre kadar yardımı olmamıştır. Olsa söylerim, ne kazandırır ne kaybettirir ki! Önce şu Çekiç Güç olayını düşünelim. Çekiç Güç

ne? Ne yapıyor? Türkiye bunu niye tuttu? Türkiye'ye yararı ne, zararı ne? Şimdi bakın, kaçınıcı paralelden geçiyor...

M.D. - 36'ncı paralelden.

C.E. - Evet 36'ncı paralelden geçiyor. Bu 36'ncı paralelde bir hat çekmişler. "Bu hattın kuzeyinde Saddam'ın faaliyetleri ve uçuşu olmayacak" demişler. Şimdi benim devletimin politikasında kınadığım –"devlet" kelimesini kullanmayayım da "yöneticiler" diyeyim– yöneticileri kınadığım bir konu var; TC yöneticileri Kuzey Irak'la, PKK yüzünden ilgilenmişlerdir. PKK olmasa Kuzey Irak'la ilgilenmeyecek. Sanki Türkiye'nin Irak diye bir komşusu yok. Ekonomik, tarihsel, coğrafi, kültürel birtakım ilişkileri yok! Haa PKK var, bu nedenle ilgileniyoruz. Irak'ta bir de Türkmenler var. 36'ncı paralelde Musul vilayetinin 34 km güneyinde bir kasaba var. Burası Saddam'ın askerlerine serbest. Bu iş nasıl oluyor? Talabanî gibi biri kalkıyor Türkmen Kardeşlik Partisi adı altında Necmeddin Katayî adında birine parti kurduruyor. Türkmenleri kontrol altına almak için. Parti öylesine Türk ki, Arapça, İngilizce yazışıyor, Türkçe bilmiyor! Bir başkası çıkıyor, Millî Türkmen Partisi'ni kuruyor.

S.Y. - Bir parti daha kuruldu. Adı neydi?

C.E. - Hatırlamadım şimdi. Üç dört tane parti var. Türkmenlerle ilgili konularda Türkiye suskun. Radyo istasyonlarını daha geçen hafta kurdular. Günde sekiz saat yayın yapıyor. O bölgede konuştuğumuz Kürt-Türk insanlar diyorlardı ki: "Türkiye bize söz verdi, TRT'nin kanallarını biz buradan seyredeceğiz." Adam açıkça kendini asimile ettirmek istiyor. Erbil televizyonuna, Süleymaniye televizyonuna İtalyanlar çocuk programlarının kasetlerini göndermişler. Adamlar bar bar bağıyor bize, "Türkçe kaset gönderin, yayın yapın" diye. "Bin yıllık devlet geleneği var" deniyor. Hani nerede? Nereden düşman çıkar, nereden dost çıkar bunları hesaplamıyor ki. Bilmiyor. Türkiye başka şeylerle meşgul. Koltuklarında oturan birtakım statükocu insanlar "Aman... Beni sokmayan yılan bin yıl yaşasın" diyor. Gününü gün etme sevdası içinde. Bu benim söylediklerim yayılmacılık hevesi filan değildir. Türkiye nasıl bugün kalkıp Bosna-Hersek için "yardım yapacağım" diye feryat ediyorsa, bunu Irak için de, Kuzey Irak Kürtleri için de, Türkmenler için de yapmalıdır. Binlerce yıl beraber yaşadık biz bu insanlarla.

Gelelim Çekiç Güç'e... Bunun karargâhı filan her şeyi Adana'dadır. Bunun ne o bölgede, ne Silopi'de, ne Cizre'de, ne Uludere'de, ne sınır boyunda askeri var. Sadece Kuzey Irak'ta irtibat büroları bulunuyor. Birkaç irtibat bürosu var. Bunların radar takibi sonucu yaptıkları devriye uçuşları var. Şaklava-Erbil-Süleymaniye-Diyarbakır arası helikopter uçuşları var.

Çekiç Güç'ün orada bulunması Saddam'ın Kuzey Irak'a saldırısını engelliyor diye açıklanıyor. Saddam bu aşamada Kuzey Irak'a saldırır mı?.. Sence saldırır mı? (Mustafa Deniz'e soruyor.)

M.D. - Bu aşamada kesinlikle saldırmaz.

C.E. - "Yok" değil mi... Şunun için saldırmaz; emareler ortada. Adam tuttu, parasını bile ortadan kaldırdı. Çekiç Güç'ün bölgede bulunmasına bana göre hiç gerek yok.

“Peşmerge kıyafeti giydik”

S.Y. - Sınır ötesi operasyonundan önce peşmerge kıyafeti giyen subayların Kuzey Irak'ta görüşmeler yaptığı yazıldı...

C.E. - Anlatayım. Kuzey Irak'taki Kürt liderler Ankara'ya geldiler. Tekliflerini yaptılar. Dışişleri kanalıyla Jandarma Genel Komutanlığı'na teklifte bulunmuşlar. Bunlar sadece askerlerden yüz buldular. Jandarmanın tabîi bu konuyla ilgili uzman kadroları var. İş bize havale edildi. “Gidin görüşün” denildi. Bu harekâtı yaparlar mı yapmazlar mı? Yapıp yapmayacaklarını, onların bölgedeki durumlarını anlayabilmek için “Gideriz bakarız” dedim. Rahmetli Eşref Paşam'la geçti bu konuşma. “Kim gidecek?” dedi. “Ben giderim” dedim. “Alırım yanıma bir ekip giderim” dedim. “Olur” demesiyle çıktık gittik. Taa PKK kamplarının yanına kadar gittim. PKK kamplarından fotoğraf çektik, film çektik.

Dört istihbaratçı

S.Y. - Kaç kişiydiniz?

C.E. - Kaç kişiydik? (Mustafa Deniz'e soruyor.)

M.D. - Dört.

C.E. - Dört kişiydik. Talabanî'yle çok enteresan sohbetlerimiz var. Bunları anlattım size. Kendisine Türkiye'de iyi tanınmadığını uzun uzun anlattık. “Bu imajını değiştirecek şeyler yap” dedik. O zaman özeleştiri yaptı.

M.D. - İki gün boyunca geceyarılarına kadar konuştuk.

C.E. - Konuşmamız gece 2'de bitiyor, 6'da kalkıyoruz, kahvaltıyla tekrar başlıyoruz.

Baktım, Kerimhan kararlı gözüküyor, PKK'yla savaşacak. Kuzey Irak'ta hakikaten her yer PKK'lı kaynıyor. Kerimhan Bradost tuttu, “Benim bunu yapabilmem için elimdeki peşmerge sayısı yetmez. Mam Celal'in de desteklemesi gerekiyor. Onlar da bin peşmerge verirlerse o zaman bu temizliği yaparım” dedi.

M.D. - Hatta, “İki gün içinde bitiririm” dedi.

C.E. - Haa... Ben bunu harekât sırasında Barzanî'ye de söyledim, “Siz PKK'yı kışt deyince kümesine gidecek tavuk gibi görüyorsunuz. Bu iş bu kadar kolay olmaz, siz düşmanınızı tanımıyorsunuz” dedim. “Yok yok, biz peşmergeyiz, bu işi iki üç günde hallederiz. Çeker giderler buradan, gitmeyenleri de öldürürüz” dedi.

Neyse, gittim Talabanî'yle de konuştum. Peşmerge verip vermeyeceğini sordum. Onayladı. Geldim Ankara'ya. Hepsini bir bir anlattım. O sırada Talabanî, “Ben K. Irak'ta tek güç değilim. KDP de var. Biz KDP'yle karar alalım, bu işe tüm peşmergeler katılsın” dedi. Gittiler, “Yapacağız” dediler. Ancak o günlerde Eşref Bitlis Paşa'ya, “Bu adamlar bu işi yapar. Ancak bunlara güvenilmez. Bunları kontrol altında tutalım. Kerimhan Bradost'a güvenebiliriz. Ancak ben Zaho bölgesinden endişeliyim. Çünkü Zaho cephesinde PKK bir yıl önce kurmuş olduğu Partiye Azadiye Kürdistan (PAK) oluşumuyla bunların altyapısına girmiş. PKK çoğu yeri bu şekilde kazanmış. Özellikle o bölgenin Sindî aşiretini kazanmış. Aşiret reislerinin çoğunu kontrol altına almış. Talabanî'nin tüm adamları PKK'yı

destekliyor. Barzanî'ninkiler tarafsız. Bu şartlar altında Sindî aşiretinden oluşturulacak peşmerge birlikleri ile Zaho çevresinden oluşturulacak peşmergeler PKK'yla savaştırmaz" dedim. Nitekim öyle de oldu.

S.Y. - Sindîlerin önde gelenlerinden biri öldürüldü...

C.E. - Evet operasyondan öncedir. Bakın o tam bir provokasyondur.

S.Y. - MİT yaptı denildi.

C.E. - Hayır hayır, ilişkisi yok. Keşke MİT yapsa! Yahu her taşın altından da MİT'i çıkarıyorsunuz. Nerde kardeşim! Gerçi çok severim o kerataları. Keşke yapsalar. Kendi aralarındaki bir hesaplaşmadır bu olay. Çok enteresan, çok detaylı bir olaydır o. Neydi herifin adı hatırlıyor musun?

M.D. - Sadık Ömer.

C.E. - Evet Sadık Ömer, Sindî aşiretinin bir kabile reisiydi. Onun karşılığında KDP'den de roketle bir kişiyi çocuklarıyla birlikte öldürdüler.

2 ekimde bu adamlar Kuzey Irak'ta harekâta başladılar. Her askerî harekâtın sonunda kesin zafer beklenir. Amaç, PKK'yı Kuzey Irak'ta yok etmektir. Bu işin bir püf noktası budur. O dönemde ben bunu dile getirdim. Bu nedenle vicdanım rahat.

"Şeref sözü verdim, ayrıldım"

S.Y. - Peki peşmergelerle yapılan bu ortak harekâtıyla Kürt Federe Devleti bir şekilde tanınmış olmadı mı?

C.E. - Hayır tanıma diye bir şey yok. Biz işi belli bir seviyeye kadar getirdik, operasyon başladı. Bir ülke kendi kurumlarını, silahlarını, askerlerini kullanmadan da bir şeyler yapabilmeli. Bu böyle yapılmamıştır. Planlama yanlış yapılmıştır. Askerî hareket imhaya amaçlar. İmha görevi peşmergelere verilmiştir. 2 ekimde harekât başlamıştır. 5 ekimde Kürdistanî Cephe ile PKK arasında anlaşma yapılmıştır. Ayın 15'inde de anlaşmayı imzalamışlardır. Benim kızdığım bunlardır. Ayrılmama neden olan olay da budur. Çünkü Kuzey Irak harekâtında yaşamını tehlikeye atarak, canını dişine takarak harekâtın planlanmasında görev yapan ben ve arkadaşlarım oldu. Görüşmeleri yaptık, hazırladık, çizdik, yukarıya dedik ki: bu harekât şurada olur, burada olmaz. Bu adamların tasmaını bol bırakmayın. Talabanî gibi siyasî bir fahişe gelip bizi iğfal etmişti. 2 000 PKK'lı almıştır, barındırmıştır. Mağarada üşüyen, yiyecek bulamayan PKK'lılar harekât sonrası Talabanî sayesinde sanki bir FKÖ gibi algılanmıştır. Sobalı, kaloriferli evlere sokulup ağırlandı. Ben bunlara kızdım. Jandarma Genel Komutanlığı'na da, Talabanî ile Barzanîye de, "Bu harekât böyle sonuçlanırsa ben TSK'den ayrılıyorum" dedim. Gidin üçüne de sorun. Askerlik şerefimi kurtarmak için ayrıldım. Hadise budur...

Cemil Bayık Şırnak'a nasıl girdi!

S.Y. - Ankara, "Bölgeden istihbarat gelmiyor" diye yakınıyor...

C.E. - "Bölgeden istihbarat gelmiyor" diyen yalan söylüyor. "İstihbarat yok" diyen yalan söylüyor. İstihbarat var ama icra yoktur. Bir askerî birlik bir yerde konumlanmışsa bu

meskûn mahalde olur, kırsal kesimde olur, kendi emniyetini sağlayabilmek için birtakım gözetleme unsurları, ileri karakollar, devriyeler çıkarır. Bunlar istihbarat unsurlardır. Dürbünle bakar seyreder, bu bir istihbarattır. Gezer, yerde iz vardır; bu istihbarattır.

Bir örnek vereyim. Şırnak'a yaklaşacak kaç tane yol var. İki tane yol vardır. Biri, Kaymakam Çeşmesi yolundan Namaz Dağı'nın kuzeybatı istikametidir. Bu yolu kontrol altında tutarsanız, Şırnak'a geleni gideni görürsünüz. Diğeri, Şırnak'ın önünden asfalt geçer, işte Biryan denilen köye gider. Namaz Dağı'nın güneyi itibariyle Besta denilen bir bölge vardır, yolun üzerinde aynı adlı karakol bulunur. Oranın adı Seğirik'tir. Kürtçe'de "üç tepe" anlamına gelir. Bu üç tepeyi tuttuğunuz zaman siz, Cudi Dağı'nın kuzeyinden Namaz Dağı'nın güneyine; Şenoba'nın girişinden Şırnak'ın girişine kadar çok büyük bir alanı kontrol etmiş olursunuz. Şırnak'ın girişini çıkışını kontrol etmiş olursunuz. Bunu yapmayanlar hesap versinler, yoksa Şırnak'ın girişine, Karayolları şantiyesinin önüne polis ve jandarma ekipleri koyup da, "Sen kimsin?" diye arama yapmaya gerek yok ki. O aramalar hiçbir işe yaramaz. O aramalar terörist üretim merkezidir. Halka eziyetten başka bir işe yaramaz bu aramalar. Halkı arabalardan indireceksin, dayayacaksın, üstünü arayacaksın, kimliğine bakacaksın, deftere yazacaksın vesaire...

Size bir anımı anlatayım. Tarih vermiyorum, o zamanlar Şırnak'ta alay vardı. Dediğim yerde aramalar olurdu. Şırnak'a giren çıkan vatandaşın yolu burada kesilir, arabadan indirilir, kimlik kontrolü yapılır ve çıkış-giriş saatleri bir deftere yazılırdı.

Bu aramaların vatandaşa eziyetten başka hiçbir işe yaramadığını göstermek istedim. Üç tane kimlik hazırladık. Üç ayrı plaka. Kimlikleri Abbas Duran Kalkan, Selahattin Çelik ve Cemil Bayık adına hazırlattık. Üçü de PKK'nın merkez komite üyeleri o zaman. İki asker dikmişler yola, "Dur!" dediler, "Nereye gidiyorsun?.." Kimliği gösterdim, "Şenoba'ya gidiyorum" dedim. Deftere "Selahattin Çelik" diye yazdılar. Arabanın plaka numarasını aldılar. Birkaç saat sonra geri döndüm. Aynı askerler. Girişte bu sefer "Cemil Bayık" kimliğini gösterdim. Plakayı değiştirmişiz ama araba aynı. Onu da yazdılar.

Ertesi gün gittim, "Dün bir ihbar geldi, Cemil Bayık ile Selahattin Çelik buradan geçmişler" dedim. "Olmaz öyle şey" dediler. "Defterlerinize bakın" dedim. Adamların adları yazılı. Ne yapacaklarını şaşırdılar. Dönemin Sıkıyönetim komutanı Korgeneral Aşir Özözer'e kadar intikal etmiş olay. Beni çağırdı, "Ne yapacağız?" diye. Durumu anlattım, "Siz ne aradığınızı, ne yaptığınızı bilmiyorsunuz" dedim.

"Türk TIR'larını Talabanî yaktırdı"

S.Y. - Geçen yıl, Çekiş Güç'ün görev süresinin uzatılması Meclis'in gündemindeyken Kuzey Irak'ta iki olay oldu. Türk TIR'ları yakıldı. Bayan Mitterrand'a suikast girişiminde bulunuldu. Türk basını dahil herkes Saddam'ı suçladı. Nasıl oldu bu olaylar?

C.E. - Sorduğunuzu anladım. Ben cevabını vereyim ama bunun hesabını Talabanî vermeli! Olay sırasında oradaydık. Olay bir provokasyondur ve Saddam'ın, Irak'ın üzerine yıkılmıştır.

Türk arabalarının bombalanmasını hatırlayın. Siz düşünün şimdi, aklıselim sahibi bir insan olarak düşünün. Türk TIR'ları Musul'a giriyor, Birleşmiş Milletler yardımını

götürüyor. Tam o sırada da Çekiç Güç'ün Türkiye'de kalıp kalmayacağı Meclis'te oylanacak. Yani Türkiye "Saddam bela mıdır, değil midir; bu gücün Türkiye'de kalmasında yarar var mıdır, yok mudur?" buna karar verecek. Düşünün, böyle bir ortamda Saddam istihbaratına emir verecek, "Şu Türk arabalarını yakın da Çekiç Güç buradan gitmesin" diyecek! Aklınız alıyor mu böyle bir işi? Ama Türk hükûmeti bunu yutuyor mu, yutmuyor mu onu bilemem...

1. Binbaşı Ersever'le yaptığımız görüşmede yanında bulunan şahsın Mustafa Deniz olduğunu çok sonra öğrendik.

Beşincibölüm

Yeşil şişenin esrarı

Ersever'le üç gün içinde görüştük; sohbetimiz yaklaşık on iki-on üç saat sürmüştü...

Tam anımsamıyorum, galiba görüşmemizin üçüncü günüydü. Sohbeta başlamadan önce, "Büroda yeşil bir şişe var mı?" diye sordu. Hikmet ile ben şaşırıyorduk. Yeşil şişe de nereden çıkmıştı şimdi? Meraklandığımızı hissetti. "Büyük ihtimalle sizin büro dinleniyordur. Eğer bana yeşil bir şişe verirsiniz bunu öğrenebiliriz" dedi.

İdareden bir arkadaş çağırdım, "Bize bir yeşil şişe getirir misiniz" dedim. Arkadaş yüzüme tuhaf tuhaf baktı. Ersever'in "Soda şişesi olur" demesi üzerine arkadaş, gidip dışarıdan soda alarak geldi.

Ersever yeşil soda şişesini bir gözüne tutup pencere kenarına gitti. Pencereden görülen tüm binalara şişeden ayrı ayrı baktı. Bize dönerek; "Sanıyorum bu büro dinlenmiyor" dedi.

Nasıl anladığını sorduk. "Eğer kimseye söylemezseniz anlatırım" diyerek "yeşil şişenin sırrını" söyledi: "Bu yeşil şişeyi –ki, yeşil olması şart değildir kahverengi de olabilir– tek gözünüzü kapatıp diğer gözünüzle şişeden şu karşıda gördüğünüz dairelere bakın. Eğer dairelerin birinde burayı dinlemek için bir cihaz olsaydı o cihazdan çıkan ışınlar bu şişede kırmızı olarak görülecekti. Büro dinlenmiş olsaydı soda şişesinde kırmızı çizgiler oluşacaktı. Burası dinlenmiyor, içiniz rahat etsin, çünkü kırmızı ışık gözükmedi!"

Ersever, tuhaf bir adamdı. Kuşkusuz daha öğreneceğimiz çok şeyler vardı. Düşünsenize, 1984 yılından 1993 başına kadar Güneydoğu'daki istihbarat faaliyetleri içinde yer almış bir subay. Üstelik bölgedeki tüm istihbaratın toplandığı bir bölümün komutanlığını yapmış. Doğrusunu söylemek gerekirse iyi bir haber kaynağı bulmuştum ve kolay kolay bırakmayı düşünmüyordum...

Röportaja DEP'ten tepki

Ersever röportajının her satırı Türkiye'yi sarsacak nitelikteydi. Ancak basında yankı bulmadı. Ersever'in sözlerine ilişkin olarak gazetelerde tek bir satır yoktu. İlk tepki Demokrasi Partisi'nden (DEP) geldi: Diyarbakır Milletvekili Sedat Yurtdaş, Ersever'in açıklamalarını içeren yayını eleştiriyordu.

Yurtdaş'ın eleştirisine Aydınlık Genel Yayın Yönetmeni Ferit İlsever yanıt verdi. İlsever'in yanıtı şöyleydi:

"Sayın Yurtdaş bazı noktalara dikkat çektikten sonra 'Tüm tefrikadan çıkardığım sonuç, Emekli Binbaşı Cem Ersever ile Aydınlık gazetesi arasında bulunan ortak görüş noktalarının fazlalığıdır' diyor ve bu noktaları şöyle sıralıyor:

1. 'Ersever, Güney Kürdistan'daki yapılanmaya karşıdır. Aydınlık da karşıdır.'

Sayın Yurtdaşı yanılıyor. Aydınlık, Güney Kürdistan'da kurulan meclisi selamladı. Kürtlerin kendi kaderlerini tayin ve devlet kurma haklarını her türlü baskıya rağmen sonuna kadar savundu. Kürt devletinin antiemperyalist tutum almasını istedi. Ersever ve dayandığı güçlerin Güney Kürdistan'daki yapılanmaya karşı olduğu ise bir gerçektir.

2. 'Ersever, Celal Talabanî'nin Türkiye'yle ilişkisine karşıdır. Aydınlık da karşıdır.'

Yine bir yanılgı. Aydınlık Türkiye'nin ve bölge ülkelerinin Kürt liderlerle olan ilişkilerinin gelişmesini desteklemiştir. Hatta bölge ülkelerinin ve Kürt halkının temsilcilerinin antiemperyalizm, eşitlik ve özgürlük temelinde ortak platformlar oluşturmasını, aradaki sorunların emperyalistleri devre dışı bırakan bu platformlarda ele alınmasını önemli bir politika olarak benimsemiştir. Ersever'in ve temsil ettiği güçlerin bu ilişkilere karşı oldukları doğrudur.

3. 'Ersever, Celal Talabanî'nin PKK'yla ilişkilerine karşıdır. Aydınlık da karşıdır.'

Sayın Yurtdaşı yine yanılıyor. Aydınlık, Kürt örgütlerinin kendi aralarındaki sorunları düşmanca yöntemlerle ve şiddet yoluyla çözemeyeceklerini sürekli belirtmiş ve tüm ulusal güçler arasında dostluk ve antiemperyalizm temelinde kurulacak ilişkileri desteklemiştir. Aydınlık Celal Talabanî ile PKK ilişkisini de bu perspektifle değerlendirmiştir. Ersever'in ve arkasındaki güçlerin Talabanî-PKK ilişkisine karşı çıktıkları doğrudur.

4. 'Ersever ABD'nin Kürt politikasına karşıdır. Aydınlık da karşıdır.'

Aydınlık'ın ABD'nin Kürt politikasına karşı olduğu doğrudur ve bu onun için bir onur kaynağıdır. ABD emperyalist karakteri gereği yıllardır bölge halkları arasında kanlı çatışmaları kışkırtıyor ve tahakkümünü güçlendirmeye çalışıyor. Türk-Kürt ve tüm Ortadoğu halklarının çıkarı, ABD'nin politikalarıyla taban tabana zıttır.

5. 'Ersever Çekiş Güç'e karşıdır. Aydınlık da karşıdır.'

Aydınlık bölge halkları üzerine emperyalist tahakkümün denetleyicisi ve uygulayıcısı Çekiş Güç'e tabii ki karşıdır. Bu antiemperyalist bir tutumun gereğidir. Ersever ve arkasındaki güçler ise Çekiş Güç'ün tokmağı rolünü oynamaktadır. Ersever gibi Türk milliyetçileriyle Çekiş Güç'ü destekleyen Kürt milliyetçileri arasında bir paralellik kurulabilir, ama Aydınlık'la asla.

Ersever'ler PKK'ya karşıdır, onunla savaşıyorlar. Aydınlık ise Türk ve Kürt halklarının eşitlik, özgürlük ve antiemperyalizm temelinde birliğinden ve Kürtlerin tüm haklarını özgürce kullanabilmelerinden yanadır. Fakat onun özellikle antiemperyalist tutuma ve iki halkın özgürlük temelinde birliğine ters düşen bazı politikalarını ve uygulamalarını eleştirmektedir. Bu tutum Aydınlık'ın Türk ve Kürt halklarına ve devrime olan sorumluluğunun bir gereğidir.

Sayın Yurtdaşı Aydınlık'ın Ersever'lerin propagandasına alet olduğunu iddia ediyor. Sayın Yurtdaşı, Aydınlık'ın yayınıni hiç kavramamıştır. Ersever'in söylediklerinin her satırı, devletin şiddet politikasının iflasını gösteriyor. Aydınlık en has savunucuların ağzından bu şiddet politikasının çözümsüzlüğünü sergilemiştir. Ersever anlattıklarıyla bunu itiraf etmek

zorunda kalmıştır.”

Ferit İlsever’in bu yazısı 26 haziran 1993 günü Aydınlık’ta yayımlandı.

Bu arada gazeteyi arayan bazı okurlar da “Kontrgerilla subayı Ersever’i akladığımızı” söylüyorlardı...

Dava açılıyor

Ersever’in söylediklerinden rahatsız olan başkaları da vardı. Jandarma Genel Komutanlığı Askerî Savcılığı Binbaşı Ersever hakkında soruşturma açtı. 7 eylül tarihinde ise 1993/309 esas numaralı bir iddianame hazırlandı.

Askerî Savcı Hâkim Binbaşı Ünal Güloğlu tarafından hazırlanan iddianamede Ersever’in işlediği suç şöyle belirtiliyordu:

“Kendisine özel bir mezuniyet verilmediği halde, görevi ve sıfatı icabı muttali olduğu askerî muamelat, teşkilat ve harekâta müteallik işler hakkında açıklamalarda bulunmak.”

Binbaşı Ersever çağrıldığı halde ifade vermeye gitmemişti. Hakkında arama müzekkeresi çıkarıldı. Ersever avukatı Emin Emir’in ısrarıyla ifade vermeye gitti. Ersever’in askerî savcıya gitmek istememesinin nedeni, kendisini hemen cezaevine atacakları korkusuydu...

Ersever’in savcılık ifadesi

Binbaşı Ersever savcılık ifadesinde şunları söylemişti:

“Yıllardır hizmet vermeye çalıştığım Jandarma Genel Komutanlığı ve bağlı kuruluşlarıyla, bu teşkilatta görev yapan her kademedeki personeli tahkir ve tezyif edici, PKK ve diğer devlet düşmanı örgütlere imkân sağlayıcı davranış ve açıklamalar kesinlikle bugüne kadar tarafımdan yapılmamıştır ve bundan sonra da beklenmemelidir. Geçmiş hizmetlerim ışığında, jandarma teşkilatından ayrıldıktan sonra devlete ihanet ederek, şu veya bu sebeple açıklamalar ya da açıklama adı altında çirkefe bulaşanlarla aynı kefeye konulmadığım düşüncesine halen sahibim. Bu cümleden olarak,

– Aydınlık gazetesinde yayımlanan konuşmalarım bir açıklama değil, Aydınlık grubuyla ideolojik tartışma mahiyetini taşımaktadır.

– Davranışım, malum basının uzun zamandan beri gerek kişisel haklarıma yaptığı saldırılar ve gerekse geçmişte beraber hizmet yürüttüğüm silah arkadaşlarıma yapılan ve yapılacak saldırıların önünün alınması ve Türk basınında bu konuda bir psikolojik harekât başlatma maksadına yöneliktir.

– Üzülerek de olsa belirtmek zorundayım ki, başlangıçta ‘iki buçuk eşkiya’ hareketi olarak tanımlanan PKK çetesi, mücadelede yapılan yanlışlıklar ve noksanlıklar nedeniyle içinde bulunduğumuz hale gelmiştir. Jandarma mensubu iken, kendi komutanlarıma askerî terbiye ve imkânlar içerisinde her zaman bu hataları ve noksanlıkları söylemek ve yazmak fırsatını buldum. Bu temelde görevimi yaptığımı inanıyorum. Ancak konuyla ilgili yetişmiş ve hatta uzmanlaşmış kadroların tekliflerinin ciddiye ve dikkate alınmaması, hataların devam ettirilmesi beni haklı olarak ayrılmaya zorlamış, PKK çeteleri ve

yandaşlarıyla mücadeleyi sivil olarak, kendi olanaklarım çerçevesinde yürütmeye kadar götürmüştür. Bir vatandaş olarak güvenlik kuvvetlerine bu konuda her zaman yardımcı olmaya hazırım. Terörle mücadeleyi Türk Silahlı Kuvvetleri'ne ihale ederek köşeye çekilen siviller, sonuçta ortaya çıkabilecek felaketin veya sonu bağımsız Büyük Kürdistan olacak bir maceranın faturasını Türk Silahlı Kuvvetleri'ne kesmek istemektedirler. Bu nedenle Türk kamuoyunun bölücülere karşı yürütülen mücadeleyle ilgili olarak doğru bilgilerle aydınlatılması gerektiğine inanıyorum. Özellikle jandarma teşkilatının halkla ilişkilerini geliştirerek, halkın hainler ve çıkarıcılar tarafından kullanılmasının önüne geçilmesini diliyorum.

– Bundan böyle yapacağım her açıklama veya basın toplantısının metnlerinin Jandarma Genel Komutanlığı'na faks aracılığıyla gönderileceğini, bu konuda daha sağlıklı bir takibi komutanlığın yapacağını umduğumu, yasal haklarını iyi bilen sivil bir vatandaş olarak, devlet düşmanlarıyla mücadeleyi ideolojik çerçevede basın-yayın yoluyla sürdüreceğimi, yapılmasını arzu ettiğimiz psikolojik harekâtın uygun görüldüğü takdirde tarafıma bildirilmesini, bugüne kadar yapılan yayınların sonucunun beklenerek mevcut mücadele ortamında bana ve arkadaşlarıma yardımcı olunmasını arz ederim.”

Ortağı İhsan Hakan

Ersever'le yaptığımız röportajdan sonra “Mezopotamya” adlı şirketini araştırıyoruz. Niçin şirket kurmuştu? Şirket “belli işler” için paravan olarak mı kullanılacaktı?

Binbaşı Ersever emekli olduğu tarihten iki hafta sonra, 17 mart 1993 tarihinde, adını ilk kez duyduğumuz İhsan Hakan'la birlikte “Mezopotamya Film Video Basın Yayın Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi”ni kuruyor.

Ankara 18'inci Noterliği'nde onaylanan şirketin ana sözleşmesinde iki ortak görülüyor:

1. Ahmet Cem Ersever, TC uyruğunda, Akdeniz Cad., No: 17/4, Anıttepe/Ankara.
2. İhsan Hakan, TC uyruğunda, Mimar Sinan Mah., Varlık Sok., No: 37/5, Manisa.

Ersever'in verdiği adresi eviydi. Araştırdık: evli ve bir çocuk babasıydı...

Sözleşmeye göre şirketin amaç ve konusu şunlardı:

1. Her türlü sinema, televizyon filmleri senaryolarının hazırlanması, çekimi, banyosu, montajı, dublajı, çoğaltılması, dağıtımı ve pazarlaması ve benzeri işlerini yapmak, yaptırmak.
2. Her türlü özel ve tüzel kişilere ait gazete, radyo, televizyon ve sair her türlü süreli ve süresiz yayın araçlarıyla yapılan basım, yayın, grafik, ilan ve reklam işlerini yapmak, yaptırmak.
3. Konusuyla ilgili alanlarda süreli ve süresiz yayın ve dağıtım işlerini yapmak ve yaptırmak.
4. Plak, kaset, bant ve benzeri her türlü materyaller üzerine her türlü müzik, efekt kayıtları; her türlü telif, anonim veya adapte müzik eserlerinin orkestrasyonu, kaydı, neşri, çoğaltılması ile alımını, satımını ve dağıtımını yapmak, yaptırmak.

5. Özel ve tüzel kişilerin eğitim, tanıtım ya da özel amaçlı film, video, fotoğraf çekim, basım ve çoğaltım işlerini yapmak, yaptırmak.

6. Plastik ve görsel sanatlarla ilgili yurtiçinde ve yurtdışında sergi ve gösteri salonları açmak, işletmek.

7. Günlük, haftalık, aylık veya daha kısa ve uzun dönemli veya dönemsiz olarak Türkçe ve yabancı dilde gazete, dergi, kitap, ansiklopedi, risale, broşür çıkarmak, basmak; yurtiçinde ve yurtdışında yaymak, satmak, pazarlamak.

8. Konusuyla ilgili ve diğer ticarî alanlarda ithalat-ihracat yapmak, yaptırmak. Konusuyla ilgili işleri yürütebilmek için her türlü gayrimenkul, taşıt, araç gereç, ekipman almak, satmak, kiralamak, kiraya vermek, işletmek.

Şirkete para temini amacıyla her türlü gerçek ve tüzelkişilerden her ne ad altında olursa olsun krediler almak, bu kredilere karşılık şirket üzerinde ipotekler ve diğer aynî haklar tesis etmek, ipotekler fevk etmek. Yukarıda gösterilen konularda yabancı sermayeyle işbirliği yapmak.

Ankara Ticaret Odası'na 33/971 numarayla kaydı yapılan şirketin merkezi Ankara olacaktı. Şirketin süresi tescil ve ilan edildiği tarihten başlamak üzere elli yıldı. Şirketin sermayesi 100 bin lira değerinde 100 hisseye ayrılmış olup 10 milyondur. Bunun 55 hisse karşılığı 5,5 milyonu Ersevere, 45 hisse karşılığı olan 4,5 milyonu İhsan Hakan'a aitti.

Şirketin müdürü ilk yirmi yıl için Ahmet Cem Ersever'di!.. O günlerde İhsan Hakan üzerinde hiç durmamıştık.

Altıncı bölüm

İlk gizli buluşma

Binbaşı Ersever röportajımız sırasında zaman zaman “Teybi kapatın, şimdi söyleyeceklerimi yazmayın” demişti. Uyarısını dikkate alarak bunlara gazetede yer vermedik. Tutumumuz Ersever’in güvenini kazanmamızı sağladı.

Bir ara, “Size bir olay anlatacağım. Gazetede de yazabilirsiniz. Ancak kesinlikle haberde benim adım geçmeyecek” dedi.

Şu bilgileri verdi.

“Yaklaşık üç ay önce Mersin limanına Kuzey Irak’a götürülmek üzere Seylan çayı getirildi. Çaylar buradan karayoluyla Habur sınır kapısına götürüldü. Kapıda gümrük memurları tarafından yapılan kontrol sırasında poşetteki çaylardan kuşku duyuldu. Tahlil yapıldı. Ekspertiz raporlarıyla bunların Seylan çayı olmadığı, piyasada satılmayan en döküntü çay yaprakları ile Tekel depolarındaki radyasyonlu çaylar olduğu saptandı. Değiştirme Mersin gümrüğünde yapılmıştı. Bazı arkadaşlar olayın üzerine gitti. Ancak bakanlık olayı kapattı!

Seylan çayını Mersin gümrüğünde radyasyonlu çaylarla değiştiren kişi, Kürdistan Yurtseverler Birliği’nin (KYB) Türkiye temsilcisi Serçil Kazas’tır. Yani Celal Talabanî’nin sağ kolu, kendi halkını dolandırıyor!

Sadece çayda hile yapmıyorlar. Avrupa’dan Kuzey Irak’a yardım malzemesi olarak gönderilen giyim eşyalarını da Mersin’de değiştiriyorlar. Kuzey Irak’a bizim bitpazarlarındaki döküntü elbiseler gönderiliyor. Hatta bu giysilerin çoğu döküntü olmasına rağmen Kuzey Irak’ta satılıyor!

İşte size bir başka ilginç olay daha; sigara kâğıdı ambargo kapsamındadır. Habur’da bu konuda hep güçlük çıkarılır. Örneğin Kürdistan Birlik Partisi’nin Türkiye temsilcisi Hayrullah Ahmed’in getirdiği sigara kâğıtları beş aydır kapıda bekletiliyor. Ama Kazas’ın getirdikleri rahatça giriyor! Ankara’da Jandarma Genel Komutanlığı’ndaki bazı generaller devreye girerek Kazas’a kolaylık sağlıyorlar.”

Ersever’e “Hangi subaylar?” diye soruyorum. Yüzüme bakıyor, henüz güvenmediği belli. “İaşe ve ikmal işlerine kimler bakıyorsa onlar” demekle yetiniyor.

Paranın bir kısmı Türk yetkililere

Ersever, Kazas’ın Türkiye hükûmeti tarafından kendisine tanınan bazı ayrıcalıkları da istismar ettiğini söylüyor:

“Hükûmet Kuzey Irak’tan gelecek kişiler için Kürt temsilcisine bir gün için beş kişilik vize olanağı sunmuş. Kazas bu vizeleri satıyor. Kişi başına 300 dolar alıyor! Bedava vermesi gereken vizeyi halkına parayla satıyor.

Bu işlerden dolayı o kadar çok para kazanıyor ki, paranın bir bölümünü Türkiye'deki görevlilere dağıtıyor. Belki de bunlar ortaktır, araştırın. Kazas'ın istemediği personel hemen yerinden edilir. Örneğin Habur sınır kapısında pasaport polisi olarak görev yapan soyadını anımsamıyorum Satım diye bir komiserin görevden alınmasını Kazas istedi. İstek dakikasında yerine getirildi. Buralarda büyük paralar dönüyor.

Habur gümrüğünde yaşanan bir başka olay, elektronik dinleme araçları kaçakçılığıdır. Kazas'ın yardımcısı Fethi Haşim'in, Habur kapısından elektronik malzeme adı altında 'böcek' diye tabir edilen son model dinleme cihazları geçirdiğini öğrendik. Kapı dedektöründen geçerken ne olduğu anlaşılmaması diye aletler amyantlı kâğıtlara sarılmış. Ancak bu dinleme cihazları gümrük memurları tarafından ele geçirildi. Türkiye'ye girişine ya da Türkiye'den alındığına ilişkin bir belgenin olmaması üzerine mala el kondu. Bakanlıktan gelen talimat üzerine olay kapatıldı, malların geçişine izin verildi! Dikkat edin, dinleme cihazları Kuzey Irak'a niçin sokuluyor? Bu aletler kimlerin? Araştırın bunları...

Serçil Kazas konusunda yetkilileri uyardık. Bu adam yıllarca Londra'da yaşadı. Eşi İngiliz. Kayınpederi de çok karışık bir adamdır. İngiliz servisinden olduğu söyleniyordu. 'Kazas yeni kurulacak Kürt hükûmetinde maliye bakanı olacak' deniyor. Adamın yıldızı her geçen gün parlatılıyor. Bizimkiler ise hâlâ uyuyor. Kimin eli kimin cebinde, bizimkilerin haberi yok!"

Binbaşı Ersever, Celal Talabanî ile onun Türkiye temsilcisi Serçil Kazas'tan nefret ediyordu. Bize anlattıkları doğru muydu acaba? Söylediklerini Kuzey Iraklı bir Kürt lidere ilettik. Doğruladı. Ersever'in anlattıkları 9 haziran tarihli Aydınlık'ta "Kuzey Irak Kürdü'ne çay kazığı" başlığıyla yayımlandı. Tabî Ersever adı haberde hiç geçmedi.

Barda buluşuyoruz

Ersever, Serçil Kazas'ı hedef alan haberin Aydınlık'ta çıkmasına çok sevinmişti. Sevinmesine neden olan bir başka olay ise, haberde adının hiç geçmemesiydi. Bize yavaş yavaş güven duymaya başlamıştı.

Aradan bir süre geçince Ersever'i telefonla aradım. Biraz kızgındı:

"Anladım ki, sizinle bizim dillerimiz çok farklı. Terminolojimiz ayrı. Röportajda bazen öyle sözcükler kullanmışsınız ki, bu beni Türk Silahlı Kuvvetleri içinde çok güç duruma sokar.

Zaten Aydınlık'a konuştuğum için arkadaşlardan çok tepki aldım. Biraz moralim bozuldu. Arkadaş, siz de bizim çevrelerde ne kadar kötü tanınıyorsunuz. Herkes sizin vatan haini olduğunuzu söylüyor. Kuşkusuz bu bizim arkadaşların hatası, yazdıklarınızı okumuyorlar. Aslında, inan, devlet bile sol grupları tanımaz. Kimin neyi savunduğunu bilmez. Sadece devlette üç beş kişi bu olayların ayrıntılarıyla farkındadır. Onlara da yetki verilmez!"

Bana da, "Kontrgerillacı bir kişiyi akladığım için" eleştiri yapıldığını söyledim. "Tamam görüşelim" dedi. Ancak büroya gelemeyeceğini, dışarıda buluşabileceğimizi söyledi. Kabul ettim.

Saat 14.00'te gazetenin önüne çıkacaktım, görüşeceğimiz yere yürüyecektim. Arkadaşıyla beni takip edeceklerdi...

Öyle yaptım. Belirlenen saatte bürodan çıkıp yürüdüm. Gazeteye yakın bir bara girdim. Beş dakika sonra Ersever ile yanındaki arkadaşı (Mustafa Deniz) masaya gelip oturdular.

"Merhaba Soner Bey" deyip elini uzattı. Tokalaştık. Mustafa Deniz'le tokalaşırken Ersever, "Telefonda neden öyle konuştuğumu anladınız mı?" diye sordu.

"Herhalde telefonları dinleyenlere mesaj vermek için" diye yanıtladım sorusunu.

"Soner Bey, şurası bir gerçek ki, Aydınlık'a konuştuğum için çok tepki alıyorum. Arkadaşlarım sizle konuştuğum için beni eleştirdiler. İsterseniz bundan sonra büro dışında buluşalım ve yazılmamak üzere sohbet edelim."

Büro dışında görüşecektik. Telefonda kod adıyla konuşacaktık. "Ahmet" diyecektim sadece.

İlk "gizli" görüşmemiz yayımlanan röportaj üzerine konuşmakla geçti. İki taraf da birbirini tanımak istiyordu...

"Kitaplarımı okudun mu?" diye sordu.

Üçgendeki Tezgâh adlı kitabını henüz okumadığımı ama diğerine göz attığımı söyledim. Bu sözüm üzerine Mustafa Deniz yanımdan birden kalktı. On dakika sonra geldi. Elinde Üçgendeki Tezgâh adlı kitap vardı! "Bunu mutlaka okumalısınız" dedi. Teşekkür edip kitabı aldım.

Talabanî kasedi

Binbaşı Ersever, "Elimde Talabanî'yle ilgili çok önemli bir kaset var. İlgilenmek ister misin?" diye sordu.

"Memnuniyetle" yanıtını verdim.

"Biz Kuzey Irak'ta sınır ötesi operasyon yapmışız. Barzanî ve Talabanî bizim hükûmete söz vermişler; bölgelerinden PKK'yı atacaklar. Sınırın o yanında karakollar kuracaklar vesaire... Bizim basın o günlerde Talabanî'yi göklere çıkarıyor.

İşte bu Talabanî, Türkiye'ye PKK'yı yok edeceğini söylerken aynı tarihlerde Kuzey Irak'ta Süleymaniye Üniversitesi'nin açılışı konuşmasında, PKK'ya nasıl destek verdiklerini, Kürtlerin bir araya gelerek Büyük Kürdistan'ı kuracaklarını söyledi. Size röportajda bunları anlattım. İşte bu konuşmanın kasedini verebiliriz. Üstelik, kasette yaptığı konuşmanın tarihi de yazılı. Nasıl bu kaset Türkiye'yi yerinden oynatır değil mi?" dedi.

"Hele bir bakalım" yanıtını verdim.

Ancak kasedi bedava vermeyeceğini, kasedin Mezopotamya Basın Yayın Şirketi'nin malı olduğunu söyledi. "Biliyorsun Mezopotamya Şirketi'ni bu amaçla kurduk. Biraz para kazanalım ki şirketi yaşatabilelim!"

Özel televizyon şirketlerinde arkadaşlarım olduğunu, birisiyle kendilerini

görüştürebileceğimi belirttim. Ersever, "Hemen şimdi değil, kaset Kürtçe, biz onun tercümesini yapalım. Altı Türkçe yazılı olsun. Ondan sonra arkadaşla görüşelim" dedi.

Kasedi bir arkadaşıma anlattım. Çok ilgilendi. Binbaşı Ersever'i birkaç kez aradı. Ancak bir türlü yan yana gelmediler.

Aradan aylar geçti. Ertürk Yöndem "Perde Arkası" programında kasedi iki kez yayınladı!..

Kaset Yöndem'in eline nasıl ulaştı acaba? Binbaşı Ersever ile Ertürk Yöndem'in arkadaşlıkları yıllar öncesine dayanıyor. Yöndem bölgeye gittiğinde mutlaka Ersever'e uğruyor. Programları için en büyük yardımı Binbaşı Ersever'den görüyor...

Mersin'deki pis tezgâh

Binbaşı Ersever'le yaptığımız "gizli" görüşmeden iki gün sonra Özgür Gündem gazetesi sürmanşetten "Pis tezgâh" başlığıyla şu haberi verdi:

"Kontrgerillacı Binbaşı Ahmet Cem Ersever büyük kentlerde Kürtlere karşı provokasyon hazırlığı yapıyor. Pilot kent: Mersin.

Jandarma Genel Komutanlığı İstihbarat Grup başkanlığı görevinden, 'devletin Kürt sorunundaki politikasını çok yumuşak bulduğu için' istifa eden Kontrgerillacı Binbaşı Ahmet Cem Ersever'in büyük kentlerde Kürtler ile Türkler arasında çatışma çıkarmak amacıyla provokasyon hazırlıklarına başladığı öğrenildi.

Provokasyon için pilot bölge seçilen Mersin'de karargâh kurduğu öğrenilen Ersever'in Mersin Valisi Çetin Birmek ile Belediye Başkanı Kaya Mutlu'dan destek gördüğü öne sürüldü. Ersever'in daha çok MHP kökenli militanların örgütlenmesine hız verdiği bildirildi.

Faili meçhul cinayetleri yönlendirdiği ve organize ettiği aynı zamanda birçok insanı bizzat öldürdüğü bilinen Binbaşı Ersever'in şu anda MHP'nin 1980 öncesi militanlarını toplayarak kontrgerillanın bir örgütlenme biçimi olan Dinamik Araştırmalar Stratejisi (DAS) oluşturuyor."

Binbaşı Ersever röportajdan önce acaba Mersin'de miydi? Gelen bilgiler Mezopotamya Basın Yayın Şirketi'ni Mersin'de kurduğu şeklindeydi. Ersever devletin bilgisi dahilinde mi üniformasını çıkarmıştı? Aydınlık'a gelip konuşması da bir taktik miydi? Kafamda bu sorular vardı. "Neyse, yakında öğreniriz herhalde" diye düşünmüştüm.

Bu arada Ersever'in Kuzey Irak ve Güneydoğu'da görüldüğüne ilişkin de haber gelmişti. Artık emindim. Ersever bir şeyler çeviriyordu. Ama neydi?

Ersever'le ilgili olarak gelen bir başka bilgi ise binbaşının ne yapmak istediği konusunda bizi biraz aydınlatıyordu:

"Ersever MHP'lilerden çok, şehit ailelerinin çocuklarıyla ilgileniyor. Ağabeyi öldürülmüş, babası öldürülmüş, yakın akrabası öldürülmüş gençleri bir araya getirmek istiyor!"

Senaryo yavaş yavaş ortaya çıkıyordu.

Telefondaki şahıs (Mustafa Deniz) Hikmet Çiçek'e ne demişti:

“Artık şuna kesin inanıyorum. Eskiden askerî ihtilallerle bazı sorunlara çözüm aranıyordu. Ama artık halk ihtilali olur. Bugüne kadar kime el uzattıysa beklentilerinin karşılığını alamayan halk kendisi gelir bu sefer.”

Ersever her görüşmemizde benzer sözleri tekrarlıyordu:

“PKK’yla sadece, onların metotlarıyla dağda mücadele edilir. PKK gerillası gibi dağda yaşayacaksın, gerektiği zaman gizlice sınır ötesine geçeceksin ve PKK yok olana kadar böyle savaşıyorsun. Devlet bana izin versin böyle bir teşkilat kurayım. Ancak nerede bizde öyle devlet!”

Anlaşılan, Binbaşı Ersever PKK’yla savaşacak bir “halk ordusu” kurma hayaliyle emekli olmuştu...

Bu planı ise daha emekli olmadan önce Tercüman gazetesinden Ali Öncü’ye anlatmıştı.

Anadolu Halk Cephesi

Binbaşı Ersever röportaj sırasında gazetecilerden sadece Tercüman’dan Ali Öncü’yü tanıdığını söylemişti:

“Biz görevdeyken Ali Öncü bölgeye gelir. Sık sık görüşürdük. Son olarak üniformayı çıkarmadan birkaç hafta önce görüştük. Ali Öncü’yü bölgede her tarafa götürdüm. Herkesle görüştürdüm. Bölgeyle ilgili mart ayında Tercüman’da bir dizisi yayımlandı...”

Ersever ağzından bir şey kaçırmıştı sanki. Hemen sustu...

Ali Öncü ve mart ayındaki diziyi not defterime kaydettim. Ersever’le görüşmeden sonra Tercüman’daki yayını aradım. Buldum.

Ali Öncü’nün mart ayında kaleme aldığı dizi oldukça ilginçti:

Ali Öncü “Kontrgerilla gerçeği” başlığıyla beş gün süren bir dizi yayımlamıştı. Gazeteci Öncü, Güneydoğu’da PKK’ya karşı silahlı “mücadele veren” bir örgütün varlığını ortaya çıkarmıştı: Anadolu Halk Cephesi!..

Ali Öncü “Başlarken” adlı sunuş yazısında bakın ne diyor:

“Türkiye’de bir süredir kontrgerilla tartışması sürüyor. Ülkemizin Güneydoğu’sunda faili meçhul cinayetler sürüp gidiyor. Bu cinayetlerin arkasında kimler var? Failler neden yakalanmıyor? İçişleri bakanının dediği gibi olaylar hakkında konuşup bilgi vermediği için mi cinayetler ortada kalıyor yoksa devlet el altından cinayetleri işleyenlere sahip mi çıkıyor? Olaylar daha ziyade Batman’da, Silvan’da, Nusaybin’de ve Diyarbakır’da cereyan ediyor. Biz de o bölgeye gidip duyduğumuz bazı bilgilerin doğruluğunu tahkik etmek istedik. Ve gördük ki kontrgerilla denilen örgüt aslında devletten bağımsız olarak çalışan ‘intikam gruplarından’ oluşuyor. Bu grupta yer alanlar kendilerini ‘Anadolu Halk Cephesi’ olarak tanımlıyor. Hedefleri ‘devleti korumak’, Türkiye’nin birlik ve bütünlüğüne zarar veren PKK sempatisanlarını ‘temizlemek’. Anadolu Halk Cephesi reisiyle ilginç bir söyleşi yaptık.”

Ali Öncü “Anadolu Halk Cephesi”yle nasıl tanıştığını anlatıyor!

“Yaklaşık on üç yıldır gidip geldiğim, gerek halktan gerekse yönetim kesiminden kişilerce çok iyi ilişkiler kurduğum Güneydoğu Anadolu Bölgesi’nde bazen aynı soruyu kendi kendime çok sorduğum oldu. Devlet yanlılarını PKK öldürüyor. Peki son günlerde moda haline gelen ve özellikle PKK yanlısı oldukları alenî olan kişileri kim öldürüyordu? Bu devletin kendini savunma yöntemi olabilir miydi? Kendime bu soruları sorarken yöredeki özellikle devleti seven kesimden bazı kişileri kullanarak etrafa haber saldı. Bu kişilerle konuşmak istediğimi bildirdim. Silopi’de otuz gün süren bekleyişim aslında ümitsizdi. Çünkü kimsenin ‘Bu öldürülmelerin sahibi biziz’ diye karşıma geleceğini ‘Ben kontrgerillayım’ diyeceğini ummuyordum.

Ama bir gün Silopi’de kaldığım otelde hiç tanımadığım yaşlı bir adam geldi ve bana şunları söyledi:

‘Ali Bey oğlum. Akşam hazır ol. Geceyarısı seni alacaklar. Gözlerin bağlı olacak. Yolda soru sormayacaksın. Kimsenin kim olduğunu öğrenmeye çalışmayacaksın. Seni götürecekler. Gittiğin yer Anadolu Halk Cephesi’nin karargâhı olacak. İstedğin soruyu sor. Cevap verecekler. Gönüllü savaşçılar sana yüzleri kapalı olmak üzere resim de çektirecekler. Onların liderleriyle konuşacaksın. Bu arkadaşlar Anadolu Halk Cephesi’nin elemanlarıdır. Ayrıca korkmana gerek yok sana zararları dokunmaz.’

PKK militanlarının cirit attığı bir ortamda bu teklifi kabul etmek için deli olmak gerekirdi.

Korku dolu ve heyecanlı bir bekleyiş başladı. Odamda yalnız beklerken her tıkırtıda elim belimdeki silaha gidiyordu. Saat 3.30’u gösterirken kapım çalındı. Yüreğimin sesini duyuyordum. Çok korktuğumu söylemezsem yalan söylemiş olurum. Vücudumu garip bir sıcaklık kaplıyor, kanım adeta beynime yoğun bir baskı yapıyordu. Bu ölüm korkusuydu.

Karşımda yüzleri poşuyla kamufle edilmiş beş kişi duruyordu. Hepsi tepeden tırnağa silahlıydı. Bazıları köşe başlarını tutarken kapıyı çalan ve bana yaklaşarak biraz Doğu şivesi kokan bir aksanla konuşan biri, ‘Ali Ağabey, seni bizim reis istiyor. Konuşacakmış. Mesajını aldı. Yarım saat-kırk beş dakikalık bir yolumuz var. Yalnız gözlerinizi bağlamamız gerek. Yirmi dakika kadar da seni yayan yürüteceğiz’ dedi.

Tüm makine-teyp ve gazetecilikle ilgili aletlerim hazır olduğundan çantamı sırtlayıp ‘Ben hazırım’ dedim. Gözüm bağlandıktan sonra iki kişi koluma girdi. Yaklaşık yarım saat kadar yürüdük. Çantamı bir başkası taşıyordu. İlk anlarda yürümekte zorluk çekiyordum. Sonra alıştım. Yürümemiz bittiğinde kendimi motoru çalışan bir arabanın içinde buldum. Sağda solda motoru çalışan üç oto daha bulunuyordu. Sonra yolculuk başladı. Karanlık bir dünyada yol alıyordum. Ancak otomobilimizin sarsılmasından yolumuzun asfalt değil de dağ yolu olduğunu fark ettim. Yaklaşık bir saat sonra araba durdu. Etraftan Kürtçe ve Türkçe sesler geliyordu.

Burası Anadolu Halk Cephesi’nin karargâhıydı. Gözlerim çözüldüğünde kendimi her tarafı Türk bayraklarıyla bezenmiş bir odada buldum. Karşımda ellerinde otomatik Kalaşnikovlar olan bir grup oturuyordu. Grubun en ortasındaki kişi bir adım öne oturarak: ‘Kardeş ne soracaksan sor. Ben PKK’nın kontrgerilla dediği Anadolu Halk Cephesi’nin lideriyim.’”

Öncü'nün konuştuğu "lider" Ersever'in bize söylediklerinin benzerini anlatıyordu...

Ali Öncü'nün bu yazı dizisini bir görüşmemizde Ersever'in önüne koydum. Güldü. "Ali Öncü iyi senaryo yazıyor!" dedi.

Ersever'in kafasındaki örgüt

Ersever ile Ali Öncü yıllar önce tanışmışlar. Öncü bölgeye her gittiğinde mutlaka Ersever'in yanında kalıyor. "Anadolu Halk Cephesi" adını Ersever bulmuş. Mizansen'i ise gazeteci Öncü yazmış! Tabii "reis" Binbaşı Ersever'di. "Reis"in çevresindeki "militanları" ise JİTEM elemanlarıydı...

Ersever, "Ali Öncü'yle o görüşmeyi yaptığımda üniformam üzerimdeydi. Mecburen öyle konuştuk. Ancak daha sonra emekli olduktan sonra Ali Öncü'yle röportaj yaptık. Sizden önce ilk Tercüman'a konuştum. Ancak yayımlamadılar" diyordu.

Ali Öncü'nün "Kontrgerilla gerçeği" dizisine dönelim. Çünkü gerçekten de Ersever ve ekibi böyle bir örgüt kurmak istiyorlardı. Acaba Ersever bu nedenle mi emekli olmuştu?..

"Anadolu Halk Cephesi" olmasa da böyle bir kontrgerilla örgütünün bölgede faaliyette olduğunu biliyordum. Bu örgüt adını bazen "Türk İntikam Tugayı", bazen de "Osmanlı Türk İntikam Tugayı" olarak duyuruyordu. Bu örgütün elemanlarının kimler olduğu konusunda fazla bilgi yoktu. Zaten bugüne kadar örgüt üyesi kimse yakalanmamıştı! Kuşkusuz devletle "çok sıcak ilişkisi" vardı. Örgütün eski MHP'lilerden ve itirafçılardan meydana geldiği söyleniyordu. Hepsi tetikçiydi.

İstihbaratçının not defteri

Binbaşı Ersever'in Ali Öncü'yle yaptığı ve Tercüman'ın yer vermediği yazı dizisi geç de olsa yayımlandı. 8 ağustos da "İstihbaratçının not defteri" başlığıyla verilmeye başlandı.

Gazeteci Öncü "Anadolu Halk Cephesi" lideriyle ikinci kez bir araya gelip görüşme yapmıştı!.. Ancak Öncü, bu kez mizansen yapmadan anlatıyordu:

"Binbaşı Cem Ersever'le sohbet şeklinde geçen röportajımızı Silopi'nin ücra bir yerinde yaptık. Ben sordum, o cevapladı. Otomuz Cizre'nin son evini geride bırakırken yan tarafımızda büyük bir homurtu ve bir an önce denize ulaşabilme telaşıyla akan Dicle Nehri adeta bize el sallıyordu. Binbaşı Cem Ersever emekli ikramiyesiyle peşinatı yatırıp aldığı otomobilin direksiyonunda büyük bir gururla oturuyordu. Binbaşı Ersever'le beraber son yamacı çıktığımızda sol tarafımızda bütün heybetiyle Cudi göründü."

Ancak röportaj Tercüman'da yayımlanınca Ersever küplere bindi. Aydınlık'taki röportajı için hakkında soruşturma başlatılmıştı. Sıkışık olduğu böyle bir dönemde Tercüman'ın da yayına başlamasını "Bana provokasyon yapıyorlar" diye değerlendiriyordu. Üstelik boy boy fotoğrafları. Ersever fotoğraf çektirmemeye özen gösteriyordu.

Ersever hemen Ali Öncü'yü aradı. Ali Öncü diziden Ersever'in adını hemen çıkardı. Dizinin ikinci günü "Ersever'in yerini bugünkü yazımızda adı bizde saklı bir başka istihbaratçı alıyor" diye açıklama yapıldı.

Ersever, Ali Öncü'ye, özellikle fotoğrafını yayımladığı için çok kızmıştı. Ersever,

Tercüman yayınıni "Artık konuşma" mesajı olarak yorumladı. Ancak bu yoruma rağmen, 8 ağustosta Ali Öncü daha önce söylediklerini hem de fotoğraflı yayımlayınca Binbaşı Ersever bu kez ağustos ayında arka arkaya Panorama, Turkish Daily News ve Tempo'ya röportajlar verdi!

Ersever "Artık konuşma" mesajları verenlerin üzerlerine gidiyordu...

Yanıtsız kalan mektup

Binbaşı Ersever'le yaptığımız "gizli" görüşmelerde bir şeyler yaptığının ipuçlarını yakalayabiliyordum. Ancak ne olduğunu hâlâ öğrenemiyordum.

Ersever'in faaliyetleri konusunda az da olsa bir şeyler duyuyordum: 9 haziran 1993 tarihinde Jandarma Genel Komutanlığı İstihbarat Bakanlığı'na mektup yazmıştı, psikolojik propaganda konusunda görev bekliyordu.

Binbaşı Ersever'in bu mektubu göndermesindeki amaç Jandarma Genel Komutanlığı'ndan izin almaktı. "Devlet düşmanlarıyla mücadeleyi basın-yayın yoluyla sürdürmek istiyorum" diyordu. Aydınlik'ta çıkan röportajın tepkisini de öğrenmek istiyordu.

Ancak Jandarma Genel Komutanlığı, Ersever'e hiç yanıt vermemişti. Kırılmıştı Ersever; yine de boş durmuyordu...

Müsteşar yardımcılığı teklifi

18 temmuz 1993 tarihli Aydınlik gazetesinin manşeti şöyleydi: "Devlet terörüne müsteşarlık."

Haberde, "Güneydoğu'da görev yapan güvenlik güçlerinin yapılanmasında önemli değişiklikler yapılacağı öğrenildi. Güneydoğu'da savaşıacak 'özel kuvvetler'in, İçişleri Bakanlığı bünyesinde düşünülen 'Güvenlik Müsteşarlığı' ya da diğer adıyla 'Terör Müsteşarlığı' kapsamında örgütleneceği bildirildi. Yeniden yapılanma 'Gayri nizamî harp' esaslarına göre gerçekleştirilecek" deniyordu.

Haberde devletin "Ersever'in programı"nı kabul ettiği belirtiliyordu. Kürt sorununun çözümü konusunda devlet Ersever'in önerilerini kabul etmiş görünüyordu...

O günlerde Ersever, TBMM Başkanı Hüsamettin Cindoruk'la yan yana geliyordu. Askerlerden umduğunu bulamayan binbaşı sivillerden medet umuyordu! Görüşmelerinde Cindoruk'un Ersever'e birtakım vaatleri olmuştu. Ancak bu vaatler sonraki günlerde de "vaat" olmaktan ileri gitmiyor. Örneğin Cindoruk, Ersever'e, "Terörle mücadele konusunda bir müsteşarlık kurulacak. Sana müsteşar yardımcılığı görevi verilecek" demişti.

Ancak bu müsteşarlık, basındaki tepkiler nedeniyle kurulamamıştı. Ersever'e göre bu müsteşarlığın kurulmasını Aydınlik önlemişti:

"Siz haber yaptınız, siyasî liderlerden, milletvekillerinden tepki demeçleri alıp yayımladınız. Bunlar koalisyon ortağı SHP'yi çok etkiledi, baskı yaptılar hükûmete. Türkiye'de hükûmetler basından çok etkileniyor. Aslında 1987 yılında bu özel birliklerin

kurulmasını ilk önce, rahmetli Diyarbakır Jandarma Asayiş komutanlığı sırasında Korgeneral Hulusi Sayın önermişti. '100 bin kişilik özel ordu' kurulmasını istemişti. Dönemin hükûmeti, kamuoyunda 'Kontrgerilla kuruldu' denir endişesiyle öneriyi benimsememişti."

Çiller'in yanıtı

"Terör Müsteşarlığı" kurulamayınca Cindoruk, Ersever'in Başbakanlık'a bağlı bir güvenlik biriminde çalıştırılması için Çiller'e teklif yapıyor.

Ancak Çiller Ersever için, "Bu arkadaşımız basında fazla afişe oldu. Biz onu herhangi bir göreve getirirsek bunu göğüsleyemeyiz. Basın üzerimize fazla gelir. Şimşekleri çekeriz" diyordu.

"Büyük ümitlerle" emekli olan Ersever, ne "Halk Ordusu'nu" kurabiliyor ne de tekrar "devlet hizmetine" dönebiliyordu. Morali iyice bozulmuştu. Görev yaptığı dönemlerde generallere bile kafa tutan, dosyası takdirnamelerle dolu olan, "başarılarından" ötürü para, kol saati ve yurtdışı gezileriyle ödüllendirilen Binbaşı Ersever'in yüzüne artık kimse bakmıyordu...

Yedinci bölüm

Sonun başlangıcı

Binbaşı Ersever son görüşmemizden sonra yine ortalıkta gözüküyordu. Telefonla arıyordum. Hep telesekreter çıkıyordu. Not bıraktım ama aramıyordu. Yine nerelere gitmişti acaba?

O günlerde Süleyman Demirel cumhurbaşkanı olup Köşk'e çıkmış, DYP'de genel başkanlık yarışını Tansu Çiller kazanmış, yeni kabine kurulmuş, yeni bürokrat atamaları yapılmıştı. Türkiye'nin gündemi oldukça kabarıktı.

Bu arada Sivas Katliamı meydana geliyor. Metin Altıok, Hasret Gültekin, Uğur Kaynar, Behçet Aysan, Asaf Koçak... Yakın dostlarımı kaybediyorum.

Ersever gündemimizden çıkıyor. 16 temmuz günü telefonla kendisi arıyor. "Aynı yerde görüşelim" diyor. Buluşuyoruz. Bu kez yalnız.

Nerede olduğunu sordum. "Eski dostları ziyaret ettim. Türkiye'nin her yanında eski arkadaşlarım var. Gidip hal hatır sordum. Yıllardır görmediğim dostlarıma misafir oldum" dedi.

Yüksek Askerî Şûra'da kimlerin emekli olacağı, kimlerin terfi edeceği haberleri, o günlerde basında sık sık yer alıyordu. Ersever'e terfiler konusunu açıyorum.

"Diyarbakır Jandarma Asayiş komutanı değişiyor. Korgeneral Necati Özgen bu görevinden alınacak zaten sinirleri çok bozuldu. Bir yıldır dinlendirileceği söyleniyor. Özgen'i bölgede görev yapan subayların çoğunluğu sevmez. Korgeneral Necati Özgen Kıbrıs Barış Kuvvetleri komutanlığına gönderilecek. Özgen'den boşalan yere Kıbrıs Barış Kuvvetleri Komutanı Korgeneral Hasan Kundakçı gelecek, Kundakçı özel harpçi bir subaydır. Siirt Tugay komutanlığı, Özel Harp Dairesi başkanlığı, Adapazarı'nda 2. Piyade Tümen komutanlığı görevlerinde bulundu. Bence gayri nizamî savaş için Kundakçı biçilmiş kaftan! 1957 harp okulu çıkışlı. Kundakçı yurtdışında da özel harp konusunda kurslar gördü."

Ersever bu sırada Jandarma Genel Komutanı Orgeneral Aydın İlter'in de değişebileceğini söyledi: "Jandarma Genel Komutanı Orgeneral Eşref Bitlis ölünce boşalan bu yer önce Orgeneral Hikmet Bayar'a teklif edildi. Bayar kabul etmeyince, görev Orgeneral Aydın İlter'e verildi. Ancak şimdi Hikmet Bayar'ı tekrar Jandarma Genel komutanı yapmak istiyorlar. Tabii kabul ettirebilirlerse!"

Binbaşı Ersever'in söylediklerini kurmay albay bir dostuma anlattım. "Ben seni birkaç saat sonra ararım" dedi. Aradı: "İlk söylediğin doğru, Özgen gidiyor Kundakçı geliyor. Yer değiştiriyorlar. Diğer konusunda ise söylenti varmış."

Haber doğrulanmıştı. 17 temmuz günü Aydınlık'ta "Topyekûn savaşa özel komutanlar" başlığıyla Ersever'in söylediklerini yazdım. Tabii Binbaşı Ersever'den bahsetmeden...

Birkaç gün sonra bazı gazetelerde bizim haberi "yalanlayan bilgiler" çıktı. Ancak sonuçta, Ersever'in verdiği bilginin doğru olduğu anlaşıldı! Özgen ile Kundakçı yer değiştirdi. Ersever "Eğer ikna edilirse Bayar'ın Jandarma Genel komutanı olacağını" söylemişti. Jandarma Genel Komutanı Orgeneral Aydın İlter değiştirilmedi. Belki de Hikmet Bayar "ikna edilememiştir".

"Beni koruyun"

Binbaşı Ersever hakkında açılan davadan çok çekiniyordu. Sürekli olarak, "Beni mutlaka cezaevine gönderecekler" diyordu. Hemen arkasından da ekliyordu: "Tabii ele geçirebilirlerse!" Abarttığını söylüyordum. Kendisine ancak bizim yardımcı olacağımızı belirtiyordu: "Eğer mahkemede tanıklığınız istenirse beni koruyacak şeyler söylemelisiniz. O zaman bana bir şey yapamazlar!"

Askerî savcı Ünal Güloğlu bir gün Hikmet ile beni çağırdı. Soruşturma için tanıklığımıza başvurmuştu. Gittik. Savcı ayrı ayrı ifadelerimizi aldı. Savcının ısrarla üzerinde durduğu nokta: "Ersever görev başında iken; öğrendiği, bildiği duyduğu, bilgileri basına vermiş miydi?" Savcı, "röportaj mı, yoksa sohbet mi yaptığımızı" sordu. Binbaşı Ersever'i röportaj için değil, sohbet etmek için çağırmıştık. Üstelik görüşmemizde yer yer sert tartışmalar olmuştu.

Savcı, gazetede yazılanların tümünü Ersever'in mi anlattığını sordu. Konuşma dili ile yazı dilinin çok farklı olduğunu bu nedenle bazı cümleleri düzelttiğimizi, üstelik okuyucunun bazı bilgileri daha önce bilmeyeceğini düşünerek Ersever'in kitabından da bölümler koyduğumuzu söyledik.

"Ersever görüşme için para almış mıydı?" Hayır. Savcıya merak edip sordum: Binbaşı Ersever'in Aydınlık'a anlattıklarının büyük bir bölümü kitaplarında var. Kitapları için soruşturma açılmadı. Üstelik kitapları ordu karargâhlarında satılıyor. Neden şimdi Ersever için soruşturma açıldı? Üstelik Ersever, daha sonra başta Turkish Daily News, Panorama, Tempo, Tercüman olmak üzere birçok yayın organına demeç vermiştir. Niçin Aydınlık'taki röportajı nedeniyle soruşturma açılmıştı? Acaba üst düzey bir komutanı "Dava açın" diye emir mi vermişti?..

Ersever savcılıktaki ifademizden çok mutlu olmuştu. Aslında biz bir şey yapmamış, doğruyu anlatmıştık. Ancak o bizim için devamlı "Çok dürüst insanlarsınız, size teşekkür ederim" diyordu...

Halit Güngen'i öldürenleri ararken

Binbaşıyla gizli olarak yaptığım görüşmelerde hep aynı soruyu, "2000'e Doğru'da beraber çalıştığımız Diyarbakır bürosunda görevli gazeteci arkadaşımız Halit Güngen'i kimin öldürdüğünü" soruyordum.

Halit Güngen 18 şubat 1992 tarihinde Diyarbakır'daki 2000'e Doğru bürosunda akşam 19.30 sıralarında, kimliği belirsiz kişi veya kişilerce kafasına sıkılan tek kurşunla öldürülmüştü. Emniyet yetkililerine göre 25 santimetre uzaklıktan sıkılan kurşun omurilik soğanından girip kaşının üzerinden çıkmıştı. Halit Güngen salonda yerde yatarken,

tuvalette tinerle yangın çıkarılmak istenmişti. Apartmandaki komşular yangın sonucu tuvalet ampulünün patlaması üzerine çıkan sesi duymuş ve çıkan dumanları görerek itfaiye çağırmış, polise haber vermişlerdi.

Gelen polisler büroyu aramışlar ancak Halit Güngen'i öldüren merminin kovanını ve çekirdeğini bulamamışlardı. Olaydan kısa bir süre sonra Diyarbakır'a gittiğimizde polisler bize, çekirdeği bulamadıklarını söylemişler, eğer bulursak hemen kendilerine vermemizi rica etmişlerdi.

Halit Güngen öldürülmeden önce 28 haziran 1991 tarihinde geceyarısı 2000'e Doğru Diyarbakır bürosunun bulunduğu apartmandaki dairelerin kapılarına tehdit bildirisi yapıştırılmıştı. Bilgisayar çıkışlı tehdit yazısında şöyle deniliyordu:

"Apartman sakinleri! 2000'e Doğru'yu ve piçlerini dışarı atın. Aksi halde bu bina havaya uçacaktır. Can ve malınızdan biz sorumlu değiliz. Beş gün süreniz var."

1991 yazının bir başka özelliği ise o günlerde "Hizbullah" denilen İslamî bir örgütün ortaya çıkmasıydı. Kim tarafından kurulduğu bilinmeyen bu örgüt, 1991 yazında arka arkaya silahlı eylemlerde bulunmaya başladı. İlginçtir "Hizbullah" özellikle PKK'nın önemli kurmaylarını hedef alıyordu!..

Yöredeki demokrat isimler kontrgerillanın artık eylemlerini "Hizbullah" adına yaptıklarını söylüyorlardı. "Hizbullah"a bu nedenle "Hizbul-kontra" denmeye başlanmıştı. Halit Güngen "Hizbullah"ın Diyarbakır Çevik Güç merkezinde eğitildiğini ortaya çıkarmıştı. Bu haberinden üç gün sonra öldürüldü.

2000'e Doğru çalışanları olarak Halit Güngen'in katilini veya katillerini bulmaya söz vermiştik.

Batman İmam Hatip Lisesi son sınıf öğrencisi Nedim Uysal üzerindeki silahla yakalanmış ve 27 ekim 1992 tarihinde gözaltına alınmıştı. "Hizbullah" örgütünün elemanı olduğu söylenen Nedim Uysal'ın tabancası 0275 modeldi, 121702 seri numaralıydı ve 9 mm çapındaydı. Silahın yapılan balistik muayenesinde 1 kasım 1992 günü, 3587 sayılı ekspertiz raporuna göre Halit Güngen'in öldürülmesi olayında da kullanıldığı anlaşılmıştı!

Biraz önce de bahsettiğim gibi gerek emniyet yetkilileri, gerekse biz aramamıza rağmen silahın mermi kovanını ve çekirdeğini bulamamıştık. Şimdi nasıl oluyordu da Nedim Uysal'ın, Halit Güngen'in katili olduğu açıklanabiliyordu? Biz polisin bu açıklamalarına itibar etmedik.¹

Ersever'e bu nedenle devamlı Halit Güngen'i kimin öldürdüğünü soruyordum. Yıllarca bölgede görev yapmıştı. İstihbarat Grup komutanlığı görevinde bulunmuştu. Mutlaka bu olayın faillerini biliyordu...

"Katilleri söyleyeceğim"

Bir gün yine telefon etti. Tarih 23 ağustos 1993. "Görüşelim" dedi. Aynı yerde buluşmaya karar verdik. Her zaman olduğu gibi önce bara ben girdim. Beş dakika sonra kendisi geldi. Artık yalnız geliyordu.

Merhabalaşıp hal hatır sorduktan sonra bara, arka arkaya iki genç girdi. İkimiz de şüphelendik. "Kalkalım" dedik. Önce gazete istikametine doğru yürüdük. Ersever yürürken, "Şimdi birden dönelim bizi takip edenleri şaşırtırız" dedi. Aniden döndük. Birkaç adım attıktan sonra eliyle bazı işaretler yaptı. "Bizi takip edenler çevrede adamlarımız olduğunu anlarsa peşimizi bırakırlar" dedi.

Zafer Çarşısı içindeki kahveye gittik. "Burası eskiden solcuların karargâhıydı" diye bir hatırlatmada bulundu. Bir masa seçip oturduk. Birer kola söyledik.

Konuşmaya Ersever başladı: "Hani bana hep bir soru soruyordun; 'Arkadaşımızı Diyarbakır'da kim öldürdü?' diye, bugün sana katillerini söyleyeceğim!"

Heyecanlanmıştım. İki aydır güvenirliliğini kazanmak için çaba sarf ettiğim Binbaşı Ersever artık gerçekten "iyi istihbarat" vermeye başlıyordu...

"Güneydoğu üç gruba ayrılmıştır; birinci grup Diyarbakır, Bitlis, Bingöl, Elazığ, Tunceli hattı; ikinci grup Şırnak, Cizre, Uludere, Şenoba hattı; üçüncü grup ise Nusaybin, Midyat, Mardin, Kızıltepe hattıdır.

Tetikçi Babatlar

"İlk iki grubu iyi bilirim. Ancak üçüncü grup hakkında çok fazla bir bilgiye sahip değilim. İkinci grubu siz 2000'e Doğru'da yazdınız. Aslında oldukça iyi ortaya çıkardınız. Hilal ANAP Belediye Başkanı Yakup Kara ve dört arkadaşını otomobilden indirerek kurşuna dizeler Babatlardır. İkinci bölge, korucu Babatlardan sorulur. Bu bölgedeki tüm faili meçhul olayların tetikçisi korucu Babatlardır. Babat aşiretinin reisi Hâzım Babat aynı zamanda korucu başıdır. Devlete yaranmak için çekinmeden adam öldürür..."

Babatlar ve Hâzım Babat adı bize yabancı değildi. Hilal Belediye Başkanı Yakup Kara 28 haziran 1991 tarihinde Şenoba Jandarma Tabur Komutanlığı'na bir kilometre uzaklıkta öldürülmüştü. Cinayetin tetikçileri: Osman Babat, Alihan Babat, Nuri Babat, Ekrem Babat ve Necip Üren'di. Adı tespit edilemeyen bir korucu ile üç tane de sivil giyimli subayın olduğu öne sürülmüştü. Taburun yanı başında, hemen her 100 metrede bir askerî arama noktasının bulunduğu böyle bir yerde, katiller ellerini kollarını sallaya sallaya gitmişlerdi.

Olayı, 2000'e Doğru'ya bütün ayrıntılarıyla anlatan bir yüzbaşı cinayetin Tabur Komutanlığı'nda planladığını söylemişti. Haber 17 Mayıs 1992 ve 24 Mayıs 1992 tarihli 2000'e Doğru'larda çıkmıştı. Bu cinayetin ayrıntılarını soruyorum Ersever'e. "Söylediğim gibi bu gruptaki faili meçhul cinayetleri Babatların işlediğini bilirim. Ancak nasıl planlanır, tetiği kim çeker bilemem" diyor.

Ersever nedense Babatlar hakkında ayrıntılı bilgi vermekten kaçınıyordu.

Türkeş'in koruması Yeşil2

Ersever birinci grupta yer alan Diyarbakır, Bitlis, Bingöl, Elazığ, Tunceli hattındaki faili meçhul olayları hakkında oldukça bilgiliydi:

"Bir dönem basın bir isim üzerinde durdu: Sakallı! Özellikle Tunceli bölgesinde yaptığı işleri ve işlediği faili meçhul cinayetleri SHP Tunceli Milletvekili Kamer Genç Meclis'e

getirmişti. Soru önergesi vermişti; 'Kim bu Sakallı?..' diye.

Sakallı'yı tüm Tunceli tanır. Kısa zamanda ünlendi. Yüzü fazla tanınınca hemen bölgeyi terk etti. İşte bu birinci gruptaki faili meçhul cinayetlerin sorumlusu, bu Sakallı'dır.

Sakallı'nın gerçek adının ne olduğunu ben de bilmiyorum. Kimse de bilmez. Zaten böyle kod isim kullanan kişilerin isimleri sorulmaz. Sakallı bana adının Ahmet Demir olduğunu söylemiştir. Belki gerçek adı budur. Ancak merak edip hiç sormadım bile. Herkes birbirini koduyla tanır.

Sakallı, Elazığlı. Dört veya beş kişiyle dolaşır. Elazığ'da 1970'li yıllarda sıkı bir MHP'liymiş. Hatta bir ara Türkeş'in koruma görevlisi olmuş veya şoförlüğünü yapmış. O dönemde de tetikçi.

Sizin basın ve yöre halkı ondan hep Sakallı diye bahsetti. Aslında biz onu 'Yeşil' diye biliriz. Kod adı Yeşil'dir!"

Duyduklarıma inanamıyordum. Yıllardır araştırdığımız kontrgerillanın içyüzünü ortaya çıkarabilirdik. Sakin olmaya çalışıyordum. İstiyordum ki, Binbaşı Ersever anlattıklarının o kadar büyük haber olmadığını sansın. Koladan bir yudum aldım. Ersever'in söylediklerini can kulağıyla dinliyordum.

"Bakın, ne polis ne de asker söylediğiniz anlamda kontrgerilla değildir. Evet, bölgede kontrgerilla vardır! Onu şöyle anlatayım: 70'li yıllarda ki MHP tetikçileri bir sonraki dönemde polis ve askerin emrine girdi. Belki MHP'nin içine de emirle girmişlerdi, onu bilemem. Bunlar hasta ruhlu kişilerdir. Davranışlarına bakınca zaten hemen anlarsınız psikopat olduklarını. Bunlar devletin yanında olmaktan güven duyarlar. Güçlü olduklarını hissederek. Sık sık kendilerini vatana ve millete adadıklarını söylerler. Sivil yaşamda ne iş yaptıklarını kimseye söylemezler. Soranlara "polisim" veya "istihbarattanım" derler. Emniyete, jandarmaya rahat girip çıktıkları için, arkadaş çevreleri de bunların polis ya da asker olduğundan emindirler!

Bölgede sanıyorum böyle yüze yakın kişi vardır. Bunların çoğu tetikçidir. Tek amaçları PKK'yla savaşmaktır. Silahları, mermileri ve paraları devlet tarafından karşılanır. Bir şekilde illegal korucudurlar. Gözlerini kırpmadan adam öldürürler, işkence yaparlar. Kendilerine 'Türk İntikam Tugayı' veya 'Osmanlı Türk İntikam Tugayı' gibi isimler verirler. Bu adamlar birbirleriyle de rekabet ederler. 'Kim daha iyi devletin gözüne girecek' diye yarışarak adam öldürürler! Herkesin kendi grubu vardır. Birbirilerini kıskanırlar. Bunların en güçlüsü ve en tehlikelisi Sakallı, yani Yeşil'dir..."

DYP milletvekili adayı kontrgerillacı

Ersever'den kod adı Yeşil olan Ahmet Demir hakkında daha ayrıntılı bilgi vermesini istedim. Ersever, Ahmet Demir'in birlikte çalıştığı bir kişinin daha adını verdi: Mehmet Yazıcıoğulları!..

"Yeşil'le birlikte bölgede birçok faili meçhul olaya karışmış bir isim daha vardır: Mehmet Yazıcıoğulları. Bu adam Bingöllü'dür. Bölgede tanınmış bir simadır. Bingöl'de benzin istasyonu ve turistik tesisi vardır. Bu tesis –sizin tabirinizle– kontrgerillanın bölgedeki en

önemli üslerinden biridir!

Mehmet Yazıcıoğulları da 70'li yıllarda sıkı bir MHP'li. Bir dönem öğretmenlik yapmış. Sana bu adam hakkında bir şey daha söyleyeceğim küçükdilini yutacaksın; Mehmet Yazıcıoğulları 1991 erken genel seçimlerde DYP milletvekili adayydı. DYP Bingöl listesinin altıncı sırasındaydı. Seçilemedi. Adam seçilse şimdi Meclis'teydi. Belki önümüzdeki seçimlerde girer Meclis'e!..

Mehmet Yazıcıoğulları ile Ahmet Demir birlikte çalışırlar. Finansman kaynağı Yazıcıoğulları'dır. Tabii harcadığı parayı bir şekilde devletten alır."

Ersever iki isim ortaya atmıştı. Ancak detaylı bilgi vermiyordu. "Eğer olaylar hakkında ayrıntılı bilgi verirsem benim söylediğimi hemen anlarlar. Doğrusunu söylemek gerekirse bu da benim hiç işime gelmez. Adamlarla hâlâ oturup konuşuyoruz. Bölgeye gittiğimde mutlaka onlara uğruyorum. İstersen bir gün seni de götürüyüm. Ancak Aydınlık kimliğiyle değil. Sana sahte bir kimlik yaparım ben. Takma bir isim buluruz, yüz şeklini, saçını bıyığını değiştiririz. Seni tanımasınlar. Oturup sohbet edersin. Her şeyi kendi gözlerinle görürsün!"

Ahmet Demir ile Mehmet Yazıcıoğulları'na misafirliğe gitmeye karar verdik! Bu arada sordum: "Nasıl biridirler? Fizik yapıları nasıl mesela?"

"Yazıcıoğulları otuz altı-otuz yedi yaşlarında. Bingöl'de kendisini herkes tanır. Yeşil ise kırk iki yaşında. Örneğin Yeşil kendini Sırrı Sakık'a 'Komiser Ahmet Demir' olarak tanıtmıştı. Dediğimiz gibi Demir ve Yazıcıoğulları'nın polisle filan ilgisi yoktur. Ama bunlar kendilerini komiser olarak tanıtmaktan zevk alırlar. Kompleksli insanlardır.

Bunlar her eylemi dört beş kişilik bir timle yaparlar. Yapılacak işin çapı büyükse hemen ek olarak birkaç kişi buluverirler. Bu ekibin Yeşil dışındaki elemanlarının hepsi Bingöllü'dür. Kırmançi lehçesiyle konuşurlar."

Güngen'i Yeşil öldürmüştü

Halit Güngen'i kimin öldürdüğünü söyleyeceğini anımsattım: "Önce Halit Güngen öldürüldü. Ardından gazeteciler öldürülmeye başlandı. Tetiği çekenler kimlerdi? Neden gazeteciler hedef seçildi?"

Binbaşı Ersever, "Gazeteci öldürmede bir strateji yoktur" diye başladı sözlerine: "İlk öldürülen Halit Güngen ile son öldürülen Ferhat Tepe belli bir amaca ulaşmak için planlanıp işlenmiş cinayetler değildir. Rasgeledir. Eski MHP'lilerin bölgeye gelmesinin tek nedeni adam öldürmektir. 'Kimi öldürürsek daha fazla göze gireriz' diye düşünürler. Bunlara göre, 2000'e Doğru devletin hoşuna gitmeyen, bölgede görev yapan subayların-polislerin açıklarını bulan, devlet, millet düşmanı bir dergidir. Eğer 2000'e Doğru'dan bir kişiyi öldürürlerse devletin gözüne daha fazla gireceklerini düşünürler. İşte bu nedenle gidip Halit Güngen'i öldürürler. İnan, tek amaçları subayın, polisin gözüne girmektir. Cinayet işlediklerinde itibar kazanacaklarını bilirler. Zaten cinayet işlemeleri için polis-asker bunlara her türlü kolaylığı gösterir!"

Binbaşı Ersever gösterilen kolaylığa örnek veriyor:

“2000’e Doğru’nun Diyarbakır bürosu bir dönem yoğun baskı altındaydı. ‘Birileri’ tarafından ‘Burayı bombalayacağız’ diye kâğıtlar filan atılmıştı. Dergi önlem için polise başvurmuş, güvenliklerinin sağlanmasını istemişti. Sonra ne oldu? Polis verildi. Ancak büronun 800 metre uzağında nöbet tutturuldu! Sonra da Halit Güngen öldürüldü.”

Peki Halit Güngen’i kim öldürmüştü? Nihayet yanıt aldım:

“Diyarbakır, Bitlis, Bingöl, Elazığ, Tunceli hattındaki cinayetlerin büyük bir bölümü kod adı Yeşil olan Ahmet Demir ile Bingöllü Mehmet Yazıcıoğulları ekibine aittir. Bu konuda çok fazla detay veremem. Aksi takdirde benim kim olduğum ortaya çıkar.”

Jandarma alayından alınıp kurşuna dizilen beş kişi

“Peki, senin anlattığını bilmeyecekleri bir olayı ayrıntılarıyla ver” diyorum. Biraz düşünüyor. Anlatıyor:

“Bize istihbarat geldi: ‘Üçü PKK’lı ikisi PKK sempatzanı beş kişi bir araçla Muş’a geliyorlar.’ 27 Mayıs 1992 günü saat 2.00 sıralarında, Muş ili merkez Muratgören köyü, Murat Köprüsü’nde bunlar jandarmalar tarafından durduruluyor. Hepsi gözaltına alınıyor. Bunlar, yirmi yedi yaşındaki Saim Çelik, kırk bir yaşındaki Veysi Çağlayan, yirmi üç yaşındaki Curi Türkdal ile soyadları belirlenemeyen Rehber ve Ruken.

Muş Alay Komutanlığı’nda bunlar sorgulanırken içeriye Ahmet Demir ile Mehmet Yazıcıoğulları giriyor. ‘Yer göstermeye götürüyoruz’ diye adamlarıyla bu beş kişiyi alıp götürüyorlar. Dikkat edin Muş Alayı’ndan alıp götürüyorlar. O zamanki Muş Alay komutanı, İstihbarat Şube müdürü, sorgulama amiri kim, araştırın bakalım, altından neler çıkacak?

Ahmet Demir ile Yazıcıoğulları aldıkları beş kişiyi doğrudan Murat Köprüsü’ne götürüyorlar. Yeşil ile Yazıcıoğulları tetiği çekerken iki adamları da gözcülük yapıyor. Bu zavallı beş kişinin öldürülmesi planlıydı. Daha sonra bu olay MİT’in üzerine atıldı. MİT olayın üzerinde kalmasından çok rahatsız oldu. Hatta başlarına bir şey gelmesin diye, iki elemanını Ankara’ya çekti.”

Binbaşı Ersever’in anlattığı bu olayı gazeteci Ali Çağatay, “MİT beş kişiyi kurşuna dizdi” başlığıyla 11-17 şubat 1993 tarihinde Aktüel dergisinde daha önce yazmıştı.

Haber, Ersever’in anlattıklarıyla uyuşuyordu. Ancak Ersever’in söylediğine göre beş kişiyi MİT değil, Yeşil kod adlı Ahmet Demir ile Mehmet Yazıcıoğulları’nın ekibi öldürmüştü.

Kontrgerilla ile devletin nasıl işbirliği yaptığının en belirgin göstergesi bu olay sonrası gelişmelerdir.

Öldürülen Saim Çelik ile Veysi Çağlayan’ın yakınları Muş Barosu’ndan Sait Sever, Ali Haydar Ekmekçi, Abdullah Güneş, Ferit Yeşilbingöl ve Selahattin Kaya adlı avukatlardan kendilerine yardımcı olmalarını istiyorlar. Savcılığa dilekçe veriliyor. Savcılık olaya el koyuyor. Savcı Nail Yalçın soruşturmayı başlatıyor. Önce, o gece görev yapan jandarma erleriyle konuşuyor.

Maktulleri geceyarısı gelen yedi kişilik istihbarat timi götürmüştü. Alay komutanı

kendisini sıkıştıran Savcı Nail Yalçın'a, "Savcı bey, bunun bizimle alakası yok. İstihbaratın işi" demek zorunda kalıyor. "İstihbaratçı" deyince savcının aklına hemen Millî İstihbarat Teşkilatı geliyor. Tabii bu arada savcının kulağına birileri MİT'in adını fısıldıyor.

Neden MİT'in adı fısıldanıyor? 2937 sayılı MİT Teşkilat Yasası'nın 26'ncı maddesi şöyle diyor: "MİT mensuplarının görevlerini yerine getirirken, görevin niteliğinden doğan veya görevin ifası sırasında işledikleri iddia olunan suçlardan ötürü haklarında cezaî takibat yapılması başbakanın iznine bağlıdır."(!)

Savcı Nail Yalçın bunun üzerine Adalet Bakanlığı'na başvuruyor. Bakanlığın yanıtı kısa oluyor: "Kimlikleri tespit edilmeyen MİT mensuplarının sorgulaması yapılamaz. Talebinizin reddine!"

4 aralık 1992 tarihinde Savcı Nail Yalçın bu olayla ilgili takipsizlik kararı veriyor.

Hazırlık: 1992/361, Karar: 1992/307 numaralı dosya rafa kaldırılıyor. Ancak olay kapanmıyor...

"Soğukkanlı ve hoşgörülü"

SHP Adıyaman Milletvekili Celal Kürkoğlu 19 şubat 1993 tarihinde konuyu Meclis'e getiriyor. Dönemin başbakanı Süleyman Demirel'e yazılı soru önergesi vererek bu olayı aydınlatmasını istiyor.

"27 mayıs 1992'yi, 28 mayıs 1992'ye bağlayan geceyarısı Muş-Varto-Bingöl yol ayrımında jandarma tarafından durdurulan araçtan şüphe üzerine gözaltına alınan kişilerin sorguları Muş Alay Komutanlığı karakolunda sürerken odaya giren yedi MİT görevlisi sorguyu kendilerinin yapacağını belirterek söz konusu kişileri beraberinde götürmüşlerdir. Murat Köprüsü civarında bu kişileri kurşuna dizmişlerdir. Olayın açığa çıkmasının ardından müştekilerin olayın üzerine gitmesi üzerine savcı dava açmış, Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğü yedi MİT görevlisi hakkında takibata izin vermediği için, 'takibat yapılmasına mahal olmadığına' karar verilmiştir.

1. Söz konusu olay doğru mudur? Olay doğru ise sanıkları, kendilerini 'istihbaratçı' olarak tanıtan şahıslara teslim eden jandarma yetkilileri kimdir? Haklarında ne gibi işlem yapılmıştır?

2. Takibat açılmasına izin vermeyen Adalet Bakanlığı yetkilileri kimdir? Bunun gerekçesi nedir?

3. Söz konusu katiller gerçekten devlet görevlisi midirler?

4. Eğer başkanlığa bağlı MİT görevlisi iseler bu kişilerin isimleri ve görevleri nedir? Kimin zamanında işe alınmışlardır? Geçmişleri nedir?

5. Uğur Mumcu cinayetinden sonra ortaya çıkan ve tarafınızdan da 'MİT içinde bir grup tarafından' hazırlandığı ileri sürülen sahte rapor olayı ile bu olayı birleştirdiğimizde MİT'in, birçok karanlık uygulamanın yapıldığı bir kuruma dönüştüğü ortaya çıkmaktadır. Söz konusu katiller için ve MİT'in içine çekildiği bu çirkin durumdan çıkartılması için ne yapmayı düşünüyorsunuz?"

Sezgin'in yanıtı

Olayın en önemli yerine geldik; dönemin İçişleri bakanı İsmet Sezgin, 20 nisan 1993 tarihinde Milletvekili Kürkoğlu'nun olayla ilgili sorularına bakın nasıl yanıt veriyor:

"Adıyaman Milletvekili Celal Kürkoğlu tarafından sayın başbakanımıza yöneltilen, başbakanımızca da kendileri adına tarafımdan cevaplandırılması istenilen yazılı soru önergesinin cevabı aşağıya çıkarılmıştır:

27.05.1992 günü saat 02.00 sıralarında, Muş ili, merkez Muratgören köyü, Murat Köprüsü mevkiinde bir minibüsün aranması sırasında oto içerisinde bulunan beş terörist üzerlerinde 3 adet Kalaşnikov marka uzun namlulu silah, 1 adet tabanca, 1 adet el bombasıyla birlikte yakalanmıştır.

Yakalanan beş PKK militanı ile yakalandıkları mahalde buluşmak üzere gelen diğer bir PKK örgüt mensubu grupça güvenlik güçlerine ateş açılmış, açılan bu ateş sırasında yakalanan beş militan ateşe maruz kalarak ölmüştür. Sıcak temas bir süre devam etmiş ve gecenin karanlığından da yararlanan teröristler olay mahallinden kaçmayı başarmışlardır.

Bahse konu olayla ilgili olarak Muş İli Cumhuriyet Başsavcılığı'nca 28.05.1993 tarihinde gerekli soruşturmaya başlanmış olup, soruşturma halen devam etmektedir.

Bölgede görev yapan güvenlik güçlerimiz kanunların kendilerine verdiği yetkiler çerçevesinde, vatandaşlarımızın huzur ve güvenliğini sağlamak için soğukkanlı ve hoşgörülü bir şekilde görevlerini sürdürmektedirler.

Önergede ileri sürüldüğü gibi yerinde infaz gibi bir durum kesinlikle söz konusu değildir."

İçişleri Bakanı İsmet Sezgin 7 şubat 1992 tarihinde ise şunları söylemişti:

"Kim kontrgerilla hakkında bir şey biliyorsa belgeleriyle çıksın ortaya söylesin. Kontrgerillanın ne olduğunu, nerede, nasıl faaliyet gösterdiğini açıklasınlar istifa edeyim."

Anlaşılan Bakan Sezgin istiyor ki, kontrgerillayı kulağından tutup karşısına dikeceksin...

Sayın Sezgin kuşkusuz görmek istemiyor. Çünkü ortada o kadar olay ve belge var ki...

"Pis silahlar"

Binbaşı Ersever ile Zafer Çarşısı'ndaki kahvede sohbetimizi sürdürüyoruz.

İsmet Sezgin'in Meclis'teki açıklamasını söylüyorum. Gülüyor:

"Sezgin'in açıklamasına bir şey diyemem. Ancak o açıklamada, ele geçen silahlar sanıyorum üç adet Kalaşnikov, bir tabanca, bir el bombası var. İşte bizimkilerin kafası bu kadar çalışır; demek istiyorlar ki, bu beş kişinin hepsinin elinde silah var! Bir gün her şeyi ellerine gözlerine bulaştıracaklar, bundan eminim!"

Konuşmasını sürdürüyor:

"Bak, devletin bu işlerden kesinlikle haberi vardır. Şimdi Jandarma Genel Komutanlığı

bölgedeki faili meçhul cinayetleri bilmiyor mu? İçişleri Bakanlığı, MİT bilmiyor mu? Hepsini biliyorlar. Halk da biliyor. Aslında bölgede kim kimi öldürüyor herkes biliyor.

Şu yakalandı denilen silahlar ve bomba olayını anlatayım sana. Şimdi bizde PKK'lılardan ele geçirilen silahların hepsi envantere geçirilmez. Bir kısmı alıkonur. Bunlara biz 'pis silah' deriz. Bu beş kişinin kurşuna dizilmesi gibi olaylar gerçekleştirilirse öldürülenlerin yanlarına bu pis silahlar bırakılır. Savcılık araştırma yapmaz, yapsa da bu silahlarla korucuların, güvenlik güçlerinin öldürüldüğünü tespit eder! Silah zaten PKK'lılardan yakalanmıştır. Sanıyorum İstanbul'daki infazlarda da aynı oyun tezgâhlanıyor."

Ersever "çok konuştuğunu" düşünerek, "Artık benden bu günlük bu kadar" dedi. Bırakmaya hiç niyetim yok. "Yeşil'in işlediği cinayetlerden birini daha anlat, sohbeti bitirelim. Zaten benim de görüşmem var" dedim.

Dağa gitmek isteyen kız

"Araştır bakalım; 21 şubat 1993 tarihinde Elazığ'da İnsan Hakları Derneği Başkanı Avukat Metin Can ile Doktor Hasan Kaya'ya işkence yapıp kafasına birer kurşun sıkan kimdi? Kimler avukat ile doktoru öldürüp Tunceli'nin Dinar Köprüsü'ne attırdı? Kim?"

Elazığ, Bingöl, Tunceli hattındaki cinayetlerin hepsini Yeşil işler. Buradaki tüm faili meçhul cinayetleri araştırırsan karşına Ahmet Demir ile Mehmet Yazıcıoğulları çıkar!

Araştır bakalım; 27 temmuz 1992 tarihinde Mazgirt ilçesine bağlı Kepektaş köyündeki evinden alınıp, öldürüldükten sonra Elazığ'daki Asrî Mezarlık'a gömülen Ayten Öztürk'ü kimler öldürdü? Kızcağz Yeşil'in ekibini PKK'lı sanmıştı ve kendisini dağa götüreceklerine inanıyordu."

Ersever yıllardır birlikte "görev yaptığı" Yeşil ve Mehmet Yazıcıoğulları'nın cinayetlerini bana niçin anlatıyordu? Mutlaka bir nedeni vardı...

Ersever'in bu son anlattıklarını 25 ve 26 ağustos 1993 tarihinde arka arkaya Aydınlık'ta manşetten verdik. Ersever'in adını vermemiştim. Ersever'den "kontrgerilla subayı" diye bahsettim. Bakalım ne gibi tepkiler gelecekti?..

İlk arayan Hıdır Öztürk oldu. Ayten Öztürk'ün babası. Telefonda konuşurken ağlıyordu. "Ne yapabilirim?" diye sordu. "Gazeteyi delil göstererek suç duyurusunda bulunun" dedim. Mahkemede seve seve tanıklık yapacağımı da ekledim.

Doktor Hasan Kaya'nın kardeşi Mahmut Kaya'dan mektup aldım: Kaya-Can cinayetleriyle ilgili olarak Avrupa İnsan Hakları Komisyonu'na başvurduğunu yazıyordu. Komisyon Mahmut Kaya'nın ifadesine başvuracaktı. Olayla ilgili tüm bilgi ve ipuçlarını kendisine ulaştırmamı rica ediyordu. "Yazınızın bir yerinde özel harpçi subayla iki saati aşkın konuştuğunuzu yazmışsınız. Sanırım bu durumda elde ettiğiniz bilgiler gazetenizde yayımlanandan fazla olmalıdır. Gazetede yazılı olmayan kısmın kardeşim ve arkadaşının katledilmesiyle ilgili detayları varsa lütfen bana iletebilir misiniz?"

Kuşkusuz Mahmut Kaya'ya Binbaşı Ersever'in adını veremezdim. Bilgi ve belge konusunda fazla yardımcı olamayacağımı ama her platformda konuyla ilgili tanıklık yapabileceğimi bildirdim.

Metin Can-Hasan Kaya cinayetlerini Ersever'le alelacele konuşmuştuk. İstiyordum ki bu olayla ilgili daha detaylı bilgi ve belge alayım.

İnsan Hakları Derneği Tunceli Şube Başkanı Mehmet Gülmez ile Avukat Ali Demir haberimiz üzerine, gerekli tahkikatın yaptırılması için başta Adalet Bakanlığı olmak üzere, Elazığ ve Tunceli Cumhuriyet başsavcılıklarına suç duyurusunda bulundular:

"Tunceli ili Akpazar nahiyesinde evinden alınıp işkence yapıldıktan sonra Tunceli Dinar Köprüsü altında öldürülen Av. Metin Can ve Dr. Hasan Kaya'yla ilgili olarak ekte sunduğumuz 26 ağustos 1993 tarihli Aydınlık gazetesinde açıklamalar vardır. Bu konuda gerekli yasal soruşturmanın yaptırılmasını ve ismi geçen kişilerin cezalandırılmasını arz ve talep ederiz."

"Avukat ile doktoru Elazığ Emniyeti'nde sorguladık"

Tahkikatın açılıp açılmayacağını beklerken KURD-HA 14 ekim 1993 tarihli haber bülteninde, PKK'nın Metin Can ile Hasan Kaya'nın katilini yakaladığını bildiriyordu:

"ARGK'nin, bir süre önce Elazığ'da kontrgerilla tarafından kaçırılarak katledilen Elazığ İHD Şube Başkanı Avukat Metin Can ve Doktor Hasan Kaya'nın katillerinden biri olan Orhan Öztürk adlı kontrayı Malazgirt'te yakaladığı öğrenildi."

Acaba Orhan Öztürk Yeşil'in timinde görevli miydi? Bir süre PKK kamplarında eğitilip gerilla yapılan Orhan Öztürk daha sonra yakalanıp itirafçı yapılmıştı. İtirafçı Orhan Öztürk bu kez de PKK militanları tarafından yakalanınca tetikçilik yaptığı olayları itiraf ediyordu!

Orhan Öztürk'ün anlattıkları 18 kasım 1993 tarihinde Özgür Gündem'de yayımlandı. Anlattıkları Binbaşı Ersever'i doğruluyordu:

"Eylemimi Suriye Kürdistanı'ndan İdris Ahmed ve Diyarbakırlı Mesut Mehmetoğlu adlı itirafçılarla gerçekleştirdik. Avukat Metin Can ve Doktor Hasan Kaya'yı evinden aldığımızda çeşitli yayın organlarında yer alan ve gerçek adı bilinmeyen Yeşil de araçta bizi bekliyordu. Kontrgerilla komutanı Yeşil'in Elazığ Emniyeti'yle de ilişkisi vardı. Kaya ile Can'ın sorgulaması Elazığ Emniyet Müdürlüğü'nde yapıldı. İşkenceden sonra Tunceli-Mazgirt arasında bulunan köprü'nün altına götürdük. Onları orada öldürdüm. Bu eylemi İçişleri bakanı ve birçok devlet yetkilisi de biliyordu."

Orhan Öztürk, Doktor Kaya ve Avukat Can cinayetinin ayrıntılarını da veriyordu:

"Doktor Hasan Kaya'nın evine gece saat 02.00'de ben ve Suriyeli İdris Ahmed gittik. İdris Ahmed 1,65 boylarında, sarışın, ela gözlü, yirmi üç-yirmi dört yaşlarında, olgun biridir. Suriye'nin Halep şehrinden olan İdris Ahmed, PKK saflarında on yıl faaliyet yürütmüş, daha sonra itirafçı olmuş. Şimdi kontrgerillanın faaliyetlerini yürütüyor. Önce Avukat Metin Can'ı evinden alıp doktorun evine gittik. Yeşil'in daha önce bize vermiş olduğu talimat gereği, kendimizi PKK'lı olarak tanıtip, hastamız olduğunu belirterek tedavi etmelerini istedik. Önce kabul etmediler. Daha önce parti saflarında bulunduğumuz için hareketlerimizle onları inandırdık. İdris Ahmed'in hareketleri daha inandırıcıydı. Bu adamları Elazığ otogarından iki üç kilometre ötede uzun bir ahır vardır, oraya götürdük."

Yeşil, Elazığ sorgu ekibinden iki üç kişi ve Suriyeli İdris Ahmed bunlara işkence yaptılar. Yarım saat kadar işkence faslı sürdü. Doktor ile avukatın yüzleri parçalanmış bir vaziyetteydi. Bu adamları Tunceli-Mazgirt arasındaki köprüye götürdük. Köprü'nün yakınlarında alay ve askerî karakol gibi askerî birimler vardı. Karakolla aramızdaki mesafe 2 kilometreydi. Burada ben 16'lık bir tabancayla kafalarına birer kurşun sıkarak infaz ettim. Yanımda İdris Ahmed ve Diyarbakırlı itirafçı Mesut Mehmetoğlu vardı. Yanımızda Yeşil ve Elazığ sorgu ekibinden üç kişi daha vardı. Bunlar Yeşil'in arabasında bekliyordu. Silah seslerini karakol duydu, ancak olaydan haberdar oldukları için olay bölgesine gelmediler. Söylendiğine göre bu köprü'nün çevresinde Yeşil çok infaz yapmış.

Olayda beyaz Land Rover tipi, 06 plakalı bir araç kullanıldı, ancak plakanın diğer numaralarını tam olarak hatırlamıyorum. Yeşil, doktor ve avukatın adres ve telefon numaralarını, kimlerle, hangi yurtseverlerle ilişkileri olduğunu Elazığ Emniyet Müdürlüğü'nden almıştı!"

"Evine git, kocan gelecek"

Avukat Metin Can ile Doktor Hasan Kaya 21 şubat 1993 günü kaçırıldı. Cesetleri altı gün sonra, 27 şubat 1993 tarihinde bulundu. Can ve Kaya'nın kaçırılışının ikinci gününden itibaren Demokratik Kitle Örgütleri, Ankara ve Elazığ'da protesto gösterileri yaptılar. Elazığ SHP binasında yüzlerce kişi Can ve Kaya'nın bulunması için açlık grevine başladı. Başbakan Süleyman Demirel ile Adalet Bakanı Seyfi Oktay'a telgraf çekildi. Ankara Adliyesi önünde avukatlar eylem yaptılar.

İnsan Hakları Derneği olayı başta TBMM Başkanı Hüsamettin Cindoruk olmak üzere, başbakana İçişleri bakanına ve Adalet bakanına bildirdi. Kaçırılma olayını duymayan kalmadı. SHP yöneticileri demeçler verdiler. İçişleri Bakanı Sezgin, Metin Can'ın eşi Fatma Can'la yaptığı görüşmede, Fatma Can'a sarılarak evine gidip oturmasını, kocasının geleceğini söyledi. Fatma Can, İçişleri bakanının güvencesiyle evine gitti. Bu arada Canların evine sık sık telefon geliyordu, "Türk İntikam Tugayı elemanlarından"! Can ve Kaya'nın ayakkabıları SHP il binası önüne bırakılmıştı. Kaçırılanlar ne kadar rahat hareket ediyordu... Hiç yakalanma korkuları yoktu anlaşılan!.. Olay başbakana, İçişleri bakanına, Adalet bakanına intikal ettirilmişti. "Türk İntikam Tugayı" ise rahattı!..

Güçleri Meclis başkanını, başbakanı, başbakan yardımcısını aşmış olmalıydı ki, Can ve Kaya kafalarına sıkılan MKE yapısı 9 mm çapındaki silahla öldürüldüler.

Emekli Kurmay Yarbay Talat Turhan, son kitabının adını ne de güzel koymuştu: Kontrgerilla Cumhuriyeti...

1. Nedim Uysal'ın mahkemesi Diyarbakır DGM'de devam ediyor. Hazırlık no: 1992/3395, esas no: 1992/476, iddianame no: 1992/426.

2. Green Berets (Yeşil Bereliler), Amerikan ordusunda 1960'larda sivil giyinen, gayri

nizamî harp için yetiştirilmiş kontrgerilla elemanlarına verilen isim. Binbaşı Ersever’in söylediği kontrgerillacı “Yeşil” kodunu Green Berets’in “Green”inden mi esinlenerek almıştı?

Sekizinci bölüm

Son buluşmamız

Tarih 8 ekim 1993. Sekreter "Ahmet" adında birinin aradığını söyledi. Arayan Binbaşı Ersever'di. Ankara'daydı. Görüşmek istiyordu. "Aynı yerde" diye kararlaştırdık. 23 ağustostan beri Ersever'le görüşmüyorduk. Mezopotamya Basın-Yayın Şirketi'ni kapatmıştı. Bu nedenle arabasının telefon numarasını vermişti: 9.081.67687

Eylül ayı boyunca araba telefonundan Ersever'i aratmıştım. Ancak araba hep alış sahası dışındaydı.

Saat 15.00'te aynı barda buluşacaktık.

Bir başka görüşmenin uzaması sonucu 15.10'da bara gittiğimde, Ersever cin-tonik kadehinin sonuna gelmişti. "Kırk dakikadır seni bekliyorum. Peşimde adamlar vardı, zor atlattım. Bu nedenle yarım saat erken geldim" dedi gülerek.

"Bu tür adamların özelliğidir. Her zaman takip edildiklerinden şüphelenirler" diye düşünmüştüm. Yine de "Kim takip ediyor?" diye sordum. Tanımadığını söyledi; "Takip edenlerin PKK'lı olduğunu sanmıyorum. Ben PKK'dan çok devletten korkuyorum!" dedi.

Bir cin-tonik de ben söyledim. Sohbeta başladık. Bunun son görüşmemiz olacağını hiç düşünmemiştim...

26 ekim günü mahkemesi vardı. Biz de tanıktık. Konuyu hemen mahkemeye getirdi:

"Ben avukatımla konuştum. Eğer siz Aydınlık'taki röportaj için, 'Ersever'le sohbet ettik. Haberimizi kitaplarından ve daha önce çıkan haberlerden derledik' dersanız, benim için çok iyi olacakmış."

Ersever'e, zaten gerçeğin de bu olduğunu söyledim. Askerî savcılıktaki ifademizi aynen tekrarlayacağımızı, bu konuda neden endişe ettiğini anlamadığımı belirttim.

"Sakallı Ankara'daymış"

Bizden kuşku duyuyordu! Hani biz komünist insanlarız ya, başını belaya sokmak için bir şeyler uydurup cezaevine girmesine yol açabiliriz! Bu sözlerim üzerine kuşkulandığı için mahcup oldu:

"Yok onu demek istemedim. Ben sizlerden ve PKK'dan başıma bir bela geleceğini sanmıyorum. Devlet beni içeriye tıkmak istiyor. Eğer beni cezaevine gönderirse, bundan sonra hiçbir kimse çıkıp konuşmaz. Bu isteniyor. Sanıyorum bunun önünü kesmek için bana dava açtılar!"

Konuyu değiştirdi; "Sakallı haberiyle ilgili tepkiler geldi mi?" diye sordu. Ayten Öztürk'ün babasının, Tunceli ve Elazığ'daki bazı avukatların suç duyurusunda bulunduklarını, Hasan Kaya'nın ağabeyinin ise Avrupa İnsan Hakları Komisyonu'na başvurduğunu söyledim. Beklediği bu değildi. Yeşil ve Mehmet Yazıcıoğulları'nın tepkisini merak ediyordu. Birden,

“Sakallı Ankara’daymış. Beni sormuş!..” dedi.

Ankara’ya kadar geliyor mu?..” diye sordum, hayretle.

“Devletle bazı işleri vardır. Onlar için gelir.”

Doğrusunu söylemek gerekirse ürperdim. Ancak Ersever çok rahattı:

“İstersen seni onlarla tanıştırayım. Gel şu mahkemeden sonra bölgeye birlikte gidelim. Dediğim gibi sen bıyıklarını saçlarını filan değiştir. Sana bir de kimlik yapayım ben. İstersen orada yaptığımız sohbetleri gizli kameraya bile çekersin. Yalnız, orada benimle ilgili duyacağın sözleri yazmayacaksın, banttan çıkaracaksın!”

“Ne yaptın ki sen?”

Gülerek:

“Bir şey yapmadım canım. Oradaki çocuklar beni övmek için uyduruk şeyler anlatabilirler!”

Laf arasında, “Yeşil Elazığ’da bir kamu dairesinde çalışıyor gözüküyor. Hangi kamu kuruluşu bilmiyorum. Senin için öğrenmeye çalışırım” dedi.

Yeşil’den neden korkmadığını merak etmiştim. Sordum. Şöyle yanıtladı: “Onlar benim kim olduğumu iyi bilirler! Onlar bölgede dev, bilmedikleri coğrafyada cüce olurlar.”

“Adam verin dağa çıkayım’ dedim”

Bu arada bana küçük bir uyarıda bulundu:

“Sizdeki adıyla Sakallı, bizdeki adıyla Yeşil kod isimli Ahmet Demir ve Mehmet Yazıcıoğulları’yla ilgili yazdığın haberde bir hata yaptın. Beni iyi saklayamadın. Tamam, benim adımlı vermedin, ‘Halen görev yapan özel harpçi bir subay’ dedin. Ancak bu yeterli değil. Aslında beni de onların arasına katacaktın! ‘Binbaşı Ersever de Yeşil ve Yazıcıoğulları’yla birlikte cinayet işliyor’ diyecektin. O zaman işlerimiz daha kolay olurdu. Arada sırada Aydınlık’ta benim aleyhime bir şeyler yaz! Aslında geçen gün Bitlis Paşa’nın ölümünden önce benim paşayı takip ettirdiğimi yazmışsınız. Yani nereden çıkarıyorsunuz bunları? Sen beni tanımıyor musun? Bitlis Paşa’nın ben niye karşısında olayım? Birileri sizi yanıltmak istiyor. Aç sor bana. Gerçi Aydınlık’ta beni böyle kötülemeniz çok iyi oluyor, işime geliyor. Dikkat et, ben Aydınlık’a bazen çatan demeçler veriyorum...¹

Özgür Gündem devamlı bana saldırıyor. Ben Mersin’de kontrgerillayı örgütlüyormuşum... İşte böyle bol bol uçuyorsunuz. Ortada bir Ersever adı var nasıl olsa, her şeyi ona yüklüyorsunuz. Yahu arkadaş, devlet bana Mersin’de öyle bir görev verse seve seve yapmaz mıyım? Öyle devletin ben gözünden öperim. Ben devlete gittim, ‘Bana şu kadar adam verin dağa çıkayım’ dedim. Hepsi ‘hayır’ dedi. Siz hangi devletten bahsediyorsunuz arkadaş? Ben jandarmaya JAİK diyorum: Jandarma Ayak İşleri Komutanlığı!”

Bu arada Binbaşı Ersever’e Diyarbakır HEP İl Başkanı Vedat Aydın’ı kimin kaçırp öldürdüğünü sordum...

Vedat Aydın olayı

Vedat Aydın HEP Diyarbakır il başkanıydı. 5 temmuz 1991 tarihinde gece 23.45'te evinden alındı. Eşi Şükran Aydın o geceyi şöyle anlatıyor:

"Yatmaya hazırlanıyorduk. Kapı çalındı. Vedat çıktı baktı. İçeri geldi, 'Polis gelmiş, karakola kadar gidecekmişiz' dedi. Polisleri içeri almadık. Yeniden yanlarına gitti, sanıyorum 'Yarın sabah ben gelirim' dedi. Kabul etmediler. Döndü, giyindi ve yanlarına gitti. Ben de arkasından çıktım. Üç kişiydiler. İkiisi Vedat'ın kollarına girdi. Vedat 'Ben yürürüm, sarhoş değilim' dedi. Telsizli olanı 'Bırakın bir şey olmaz' dedi. Polisler kollarını bıraktılar. Telsizli bana da dönerek, 'Korkmanıza gerek yok, bir şey olmaz' dedi. Aşağı indiler. Pencereden baktım. Bir Renault araba bekliyordu. Arabanın uzun devre farları yanıyordu. Plakasını görmedim. Vedat'ı kolundan bükerek arabaya bindirdiler."

Şükran Aydan eşini götürülenleri şöyle tarif ediyor:

"Biri uzun boylu, zayıf, sarışın, seyrek saçlıydı. Elinde telsiz vardı. Diğer ikisi uzun namlulu silah taşıyordu. Onlar da orta boylu, esmer ve bıyıklıydılar. Sarışın, uzun boylu olanı tarif ettiğimde bu kişinin Diyarbakır Emniyeti'nde çalışan Metin isminde biri olduğunu söylediler."

Vedat Aydın'ın cesedi 7 temmuz günü Maden-Ergani arasında, Diyarbakır-Elazığ il sınırını oluşturan köprü'nün altında bulundu. Aydın'ın kafasının arka kısmında darp nedeniyle çökme, vücudunda kurşun yaraları ve işkence izleri vardı. Vedat Aydın'ın üzerinden kimlik kartı çıkmamıştı. Bu nedenle (!) Vedat Aydın alelacele Maden'de defnedildi. Yapılan bir ihbar üzerine Aydın'ın defnedildiği öğrenildi. Bu arada olayla ilgili olarak İçişleri Bakanlığı bir yazılı açıklama yaptı:

"Diyarbakır il merkezinden 5 temmuz 1991 cuma günü 24.00 sıralarında kendilerine polis süsü veren dört kişi tarafından ikametgâhından alınıp götürülen Diyarbakır HEP İl Başkanı Vedat Aydın öldürülerek Elazığ ili Maden ilçesi hudutları içerisinde kırsal kesimde yol kenarına bırakılmıştır. Yapılan araştırma ve bölge yetkililerinden alınan bilgilere göre Vedat Aydın'ı evinden alan kişilerin devlet güvenlik görevlisi olmadıkları anlaşılmıştı. Terörle mücadeleyi ilk görevleri arasında kabul eden bakanlığımızca bu tür olayları lanetlerken gerçek suç faillerinin tespiti ve yakalanması konusunda tüm imkânların kullanılacağından ve her türlü araştırma ve soruşturmanın noksansız yerine getirileceğinden hiç kimsenin şüphesi olmamalıdır."

Olağanüstü Hal Bölge Valiliği de bir yazılı açıklama yaparak olayı kınadı:

"Bu olay nefretle karşılanmıştır. Faillerin mutlaka bulunması için her türlü gayret sarf edilmekte, çok yönlü araştırmalar sürdürülmektedir."

Vedat Aydın'ın kaçırılması olayı Türkiye'nin başlıca gündem konuları arasına girmişti. Gazeteler habere geniş yer vermişti. Vedat Aydın'ın fotoğrafları basında boy boy yer almıştı. Siyasî parti liderleri Vedat Aydın'ın bulunması için demeçler vermişlerdi. Bu arada Vedat Aydın'ın cesedi bulunuyor ve kimliği belirsiz diye defnediliyor! Vedat Aydın cinayetinin bu "küçük ayrıntısı" bile faillerin kimler olduğu konusunda gerekli ipucu veriyor...

Tirmandırılan gerginlik

Vedat Aydın cinayeti bir dönüm noktası oldu. 1991 yazında Güneydoğu'da başlayan faili meçhul cinayetler her geçen gün hızla arttı. Faili meçhul olaylarla birlikte bölgede güvenlik güçlerinin kontrolünde "Hizbullah" adlı İslamcı bir örgüt sahneye çıktı. Sonuçta Güneydoğu bir yılda ortalama 200 faili meçhul cinayetin yaşandığı bir bölge haline geldi.

Vedat Aydın cinayetinden önce, Diyarbakır'da tansiyon çok yükseltilmişti. 18 haziran gecesi HEP eski Diyarbakır il başkanı Avukat Mustafa Özer'in arabasına yerleştirilen bombanın patlaması sonucu araba hurdaya döndü.

25 haziran gecesi Özgür Halk dergisi, Medya Güneşi dergisi ve İnsan Hakları Derneği'nin Diyarbakır Şubesi'nin de bulunduğu Temiz Apartmanı'nda bombalar patladı.

28 haziran gecesi 2000'e Doğru Diyarbakır bürosunun bulunduğu Çalışkan Apartmanı'nda tehdit ilanı yapıştırıldı: "Apartman sakinleri! 2000'e Doğru'yu ve piçlerini dışarı atın. Aksi halde bu bina havaya uçacaktır. Can ve malınızdan biz sorumlu değiliz."

Aynı gece bir gazete bayii havaya uçuruldu!

Haziran ayı boyunca süren bu eylemler kentteki havayı çok gerginleştirmişti... Vedat Aydın cinayeti ise tansiyonu çok artırmıştı.

Vedat Aydın'ın cenazesi işte böyle bir ortamda kaldırılacaktı. Cenaze alelacele gömüldüğü Maden'den çok uzun bir araç konvoyuyla Diyarbakır'a getirildi. Konvoy Diyarbakır'a girdiğinde bütün yolları polis, asker ve özel timin tuttuğu görüldü. Kente giriş çıkış kontrol altına alınmıştı. Silvan, Batman ve Mardin'den girişler yasaklanmıştı.

Saat 14.00 sıralarında cenaze, namazın kılınacağı Sümer Camii'nin önüne getirildi. HEP Genel Başkanı Fehmi Işıklar burada 10 bin kişiye hitap etti.

Cenaze kortejine ateş açılıyor

Saat 15.00 sıralarında cenaze korteji Mardinkapı'nın yanındaki mezarlığa doğru yürüyüşe geçti. Bu arada kortejdekinlerin sayısı 50 bini buldu.

Urfakapı önlerinde sivil kıyafetli güvenlik güçleri ile yürüyenler arasında, birkaç dakikalık atışma oldu. HEP otobüsünden, "Taş atmayın, taş atan bizden değildir" anonsuyla kitle sakinleştirildi.

Kortej, Mardinkapı Polis Karakolu'nun önüne geldiğinde burada maskeli, sivil giyimli, eli silahlı kişiler görüldü. İlk çatışma burada meydana geldi. "Rütbesi belli olmayan bir jandarma subayının" emriyle korteje ateş açıldı. Ateş beş dakika sürdü. Kitle yine yatıştırılmaya çalışıldı. Ancak yürüyenler de giderek tahrik olmaya başlamışlardı...

Bu olayın ardından kortejin bir bölümü mezarlığa girdi, geri kalanı ise Mardinkapı Karakolu'nun önünden geçişine izin verilmediği için arkada kaldı.

Saat 18.00'de 30 bin kişi mezarlığa ulaştı. Vedat Aydın Mardinkapı Mezarlığı'na defnedilirken HEP Genel Başkanı Işıklar telefonla Olağanüstü Hal Bölge Valisi Hayri Kozakçıoğlu'yla görüştü. Işıklar, otobüsün üzerinden Kozakçıoğlu'yla aralarında geçen konuşmayı şöyle anlattı:

“Ben Kozakçıoğlu’ndan söz aldım. Şimdi sizler bize yakışır bir biçimde sessizce evlerinize dağılın. Yolunuz kesilmeyecek, ateş edilmeyecek. Biz herkes evine ulaşınca kadar burada bekleyeceğiz. Daha sonra yaralı ve gözaltındaki arkadaşlarla ilgileneceğiz.”

Yaklaşık 30 bin kişilik topluluk beşerli gruplar halinde kente dağılmaya başladı. İşte büyük olay bundan sonra çıktı. Halkın üzerine ateş açıldı. Kurşun yağıyordu. Çığlık çığlığa bağırانlar, kaçarken düşüp ezilenler... Binlerce insan panik halindeydi. Atılan göz yaşartıcı bombalar nedeniyle göz gözü görmüyordu.

Bu sırada mezarlıkta bekleyen HEP otobüsünün çevresi özel tim tarafından kuşatıldı. Otobüsün dışında bulunan herkes arabaya dolduruldu. Otobüsün içerisinde 70 kişi vardı. İçeride aralarında milletvekilleri ile yerli-yabancı gazeteciler de bulunuyordu. Özel tim önce otobüsün tekerleklerine ateş açtı. Arkasından otobüsün üst camlarına kurşun yağdırdı. Kırılan camlardan içeriye üç el sis bombası atıldı. İçeridekiler dışarı fırladı. Otobüsten çıkanlar özel tim tarafından yere yatırılarak dövülmeye başlandı. Genel Başkan Fehmi Işıklar, Milletvekilleri İbrahim Aksoy, Adnan Ekmen, Ahmet Türk kalaslarla dövüldü. Dayaktan gazeteciler de nasibini aldı. Fotoğraf makineleri, teypler kırıldı.

Diyarbakır savaş alanına dönmüştü. Sonuçta 7 kişi öldü, 800 kişi yaralandı.

9 ağustos 1991 tarihinde Diyarbakır Emniyet Müdür Vekili Nurdan Akçay ile Jandarma Kurmay Binbaşı M. İhsan Batı’nın hazırladığı “Olay ayrıntılı rapor”da ilginç bir cümle var: “Bu ve benzer olaylarda bundan böyle görev alacak kuvvetler birbirleriyle daha dikkatli ve koordineli bir şekilde, muhabere gizliliğine riayet edilerek kullanılmalıdır.”

Raporda böyle bir cümlenin geçmesinin nedenini, Binbaşı Ersever’in anlattıklarını dinleyince anladım...

Hepsi silahlı 100 itirafçı

Binbaşı Ersever Vedat Aydın cinayetini pek anlatmak istememişti. “Çok karışık bir olaydır o. Ben de tam çözemedim” derken bana öyle geldi ki, bu olayın sorumlusu kendisiydi!.. Çünkü 2000’e Doğru’nun apartmandan çıkarılması için kapısına yapıştırılan ilanları anlatırken gözleriyle gülüyordu. Sanki, “Biz yaptık” demeye getiriyordu. Bana göre 1991 yılının haziran ayında patlayan bombaların Vedat Aydın cinayetiyle direkt bağı vardı. Provokasyonlar için ortam hazırlanmıştı...

Ortamı hazırlayan Binbaşı Ersever’in, Vedat Aydın’ın katillerini bilmemesi olanaksızdı. Ancak Ersever susuyordu. Sadece, “Çok karışık bir olaydır o. Herkes bir şeyler söyledi bu olay hakkında. Ancak benim bilgim yok. Bilgim olmadığı hiçbir olay hakkında da konuşmam” diyordu.

Bu sözlerinden sonra ilginç bir şey söyledi:

“Eğer Diyarbakır Emniyet Müdürü Ramazan Er olmasaydı, o gün çok kan dökülecekti! Ölü sayısı çok artardı. Ben olayları telsizden izliyordum. Emniyet görevlisinin biri Ramazan Er’i uyardı: ‘Efendim sivil giyimli 100 kişi korteje doğru ellerinde pankartlarla geliyor. Hepsi silahlı, Vedat Aydın’a küfrediyorlar. En büyük Türkiye diye bağırıyorlar. Ne yapalım?’ Ramazan Er, o topluluğun cenaze kortejiyle karşılaşması sonucu neler olacağını

hemen anladı. Emrindeki birçok polisi bu 100 kişiyi durdurmakla görevlendirdi. Sanıyorum bu 100 kişi provokasyon için görevlendirilmişti! Emniyet müdürü büyük bir olayı önledi. İki grubu birbirine yaklaştırmadı.”

Kimdi bu 100 kişi? Ersever, “Bilmiyorum, belki cezaevindeki itirafçılar olabilir!” dedikten sonra ekledi: “Diyarbakır’daki olaylardan sonra bazı milletvekilleri HEP’ten koptu. Korktular herhalde!”

Binbaşı Ersever, Vedat Aydın olayını anlatmak istemiyordu. Ancak ben gerekli mesajı almıştım...

Ersever röportajında ne demişti: “Cenaze törenlerinde katliam yaparsanız, kitleyi oraya çeker yıldırırsınız!”

Diyarbakır aydınlarının seçkin bir temsilcisi olan, çevresinde çok sevilen Vedat Aydın gibi bir kişinin öldürülmesinin bir amacı vardı. Bir aydır Diyarbakır’da patlayan bombaların da bir anlamı vardı.

Kanlı bir pusu hazırlanmıştı. Cenazede provokasyon yapılacaktı. Tıpkı 1 Mayıs 1977 tarihinde İstanbul’da Taksim Meydanı’nda 34 kişinin ölümüyle sonuçlanan provokasyon gibi... 12 Eylül darbesinden sonra ilk kez bir kitle eylemine sahne olan Diyarbakır’da, Binbaşı Ersever’e göre, provokasyon tam uygulamaya konulmamıştı.

Ancak sonuçta istedikleri amacı elde ettiklerini söylemek ister gibi, “Diyarbakır’daki olaylardan sonra bazı milletvekilleri HEP’ten koptu. Korktular herhalde!” diyordu.

Vedat Aydın cinayetinin bir “amacı” vardı. Peki yetmiş dört yaşındaki Musa Anter neden katledilmişti?

Musa Anter cinayeti

Güneydoğu’da eylül ayları hep sıcak geçer. Tıpkı 1992’nin eylülü gibi... Diyarbakır Belediyesi, Kültür ve Sanat Festivali kapsamında Kürt Enstitüsü ve HEP kurucusu, yazar Musa Anter’i kitaplarını imzalamak üzere Diyarbakır’a davet etmişti.

Diyarbakır, Batman, Silvan başta olmak üzere bölgede hemen her gün faili meçhul cinayetler işleniyordu. Bu nedenle Musa Anter polis tarafından devamlı izleniyor, korunuyordu. Musa Anter, Diyarbakır Büyük Otel’de kalıyordu.

19 eylül 1992 tarihinde 23.00 sıralarında otele gelen iki kişi resepsiyon görevlisine Musa Anter’le görüşmek istediklerini söylemişlerdi.

Resepsiyon görevlisi Musa Anter’i telefonla arayıp durumu bildirmiş, yetmiş dört yaşındaki Anter resepsiyon görevlisine yorgun olduğunu, kimseyle görüşemeyeceğini belirterek, “odasında bulunmadığını” gelen kişilere söylemesini istemişti. Resepsiyon görevlisinin, Musa Anter’in otelde bulunmadığını söylemesi üzerine gelen “ziyaretçiler” otelden çıkıp gidiyorlar. Ancak bir saat sonra tekrar otele geliyorlar, görüşme isteklerini tekrarlıyorlar.

Anter, resepsiyon görevlisine, “Bu saatte babam gelse görüşmem” yanıtını veriyor. Gelenler tekrar otelden ayrılıyorlar.

20 eylül günü Anter festival çerçevesinde çeşitli etkinliklere katılıyor. Birçok dostuyla, hayranıyla sohbet ediyor. Kitaplarını imzalıyor. Saat 18.30'da otele dönüyor. Otelin ikinci katında akrabası Orhan Miroğlu'yla oturup sohbet ederken resepsiyondan çağrılıyor. Telefon geldiği söyleniyor. Telefonda görüştüğü şahıstan kendilerini otelden almak üzere birinin gönderilmesini istiyor.

Kısa bir süre geçiyor. Bir gece önce otele gelen iki kişiden biri, resepsiyona, Anter'le görüşmek istediğini bildiriyor. Resepsiyon görevlileri durumu Anter'e iletiyor. Anter'in olumlu yanıt vermesi üzerine söz konusu kişi ikinci kata, Anter ile Miroğlu'nun yanına çıkıyor.

Saat 20.15 sıralarında Musa Anter, Orhan Miroğlu ve "ziyaretçi" otelden çıkıyorlar. Bir taksiye binip uzaklaşıyorlar. Taksi Seyrantepe istikametine doğru gidiyor. Otobüs terminalini geçip Ergani yoluna devam ediyor, sonra birden Silvan yoluna sapıyor. TEK İşletme Müdürlüğü'nün karşısında duruyor. Arabadan iniyorlar. Taksi çekip gidiyor. Seyrantepe'de 36. Sokak'a doğru yürüyorlar.

"Ziyaretçi" aniden silahını çıkararak Musa Anter'e dört kurşun sıkıyor. Kurşunlar Anter'in sol bacağına, kalbine, kafasına ve eline isabet ediyor. Orhan Miroğlu ise göğsünden ve elinden iki kurşun yarası alıyor.

Anter ve Miroğlu Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'ne götürülürken, Musa Anter yolda yaşamını yitiriyor.

Anter'in vurulduğu duyulduktan hemen sonra olay yerine giden Diyarbakır Söz gazetesinin üç muhabiri esrarengiz bir şekilde kaçırılıyor. Zeki Özer, Hüseyin Çiçek ve Ferit Aslan adlı muhabirler cinayetin işlendiği yerin yakınında 21 SV 004 plakalı Renault marka bir otomobilde bulunan silahlı üç kişi tarafından zorla götürülüyor.

Olağanüstü Hal Bölge Valisi Ünal Erkan'ın araya girmesi sonucu, 21 eylül 1992 günü sabaha karşı saat 02.00 sıralarında Elazığ yolunda üç muhabir serbest bırakılıyor!..

Muhabirleri kimler kaçırmıştı? Muhabirler tanımıyordu. Güvenlik kuvvetleri olayı araştırıyorlardı! 21 SV 004 plakalı otomobil Silvan'dan Adıyamanlı bir köylüye satılmıştı. Bu nedenle araba plakası Adıyaman Emniyet Müdürlüğü tarafından Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü'ne iade edilmişti. Plaka henüz kimseye verilmemişti...

Musa Anter'in "ziyaretçisi" kimdi? Anter bu kişiyi tanıyor muydu?

Binbaşı Ersever'e, Musa Anter cinayetini de sordum. Ancak binbaşı bu olay hakkında da konuşmak istemedi. Sadece, "Sen bir araştır bakalım, Musa Anter o gün itirafçılar ile PKK'lıları barıştırmak için yapılacak toplantıya mı gidiyordu?"

Anter cinayetini ayrıntılarıyla anlatması için çok ısrar ettim. Ama Ersever hep "Önce sen bu konuyu araştır, ondan sonra konuşuruz, hem bunu bana niye soruyorsun? Git, adı Orhan mıydı neydi ona sor! Anlatsın sana nereye gittiklerini."

"Ecevit Irak ajanı!"

Ersever basına çatmaya başladı. "Her aldığınız haberi doğru olup olmadığına bakmadan

yazıyorsunuz. Geçen gün televizyonun karşısına geçtim. Uzun boylu, yakışıklı, yılların gazetecisi ve televizyon programcısı bir adamı seyrettim. Güya her haberi çekinmeden yaparmış. Yahu arkadaş, adam 1981 yılında Soğukoluk'tan yirmi tane kızı Ortadoğu'ya sattı. Sonra tutup Soğukoluk'un haberini yaptı! Mutlaka Soğukoluk'un patronlarıyla arası açıldığı için televizyon haberini yaptı. Bu adam Florya'daki kendi gece kulübünün haberini yapsın. Sırası gelirse biz de bu bildiklerimizi ortaya dökeriz. Benim zavallı halkımın bilmediği o kadar büyük gerçekler var ki; sen biliyor musun Ecevit'in bir Irak ajanı olduğunu!"

Ecevit'in Irak ajanı olduğunu söyleyince aramızda şöyle bir diyalog geçti:

"Şimdi sen de o çok kızdığın bizim basına benzemeye başladın, asparagas haber diye buna denir işte."

"Sana belgesini getireyim, kendi gözlerinle gör."

"Eğer elinizde bir belge varsa bile, bu belge CİA tarafından hazırlanıp size sızdırılmıştır. Amerika bugün Ecevit'in Irak'ın yanında olmasından, ambargonun kalkması için yaptığı girişimlerden, Çekiç Güç'ü istememesinden son derece rahatsızdır. Bu tür belgelerle Ecevit'i yıpratmak istiyor. Ancak sen yine de getir. Bakalım, içinde neler var."

"Belki biliyorsundur; Türkiye 1937 yılında Irak'la hudut protokolü yaptı. 1987 yılında bu hudut protokolünü yeniledik. Yeni anlaşmaya göre, Türkiye Irak'a yapılacak sınır ötesi operasyonlarında Bağdat'a mutlaka haber verecekti. Bu nedenle Diyarbakır'da bir Iraklı subay, Bağdat'ta bir Türk subay görevlendirilecekti. Türk subaylarından biri de bendim. Irak'ta irtibat subaylığı da yaptım."

Belgeyi Irak'ta ele geçirdiğini söylüyordu. Bir sonraki buluşmamızda belgeyi getirecekti.

Arapça ve Farsça kitaplar...

O sırada Ersever'in beyaz naylon torba içinde üç cilt kitabı dikkatimi çekti. Kitaplarla ilgilendiğimi anladı. Çıkarıp masanın üzerine koydu. Arapça ve Farsça sözlüklerdi.

"Sadece Kürtçe öğrenmekle kalmadım. Arapça da bilirim. Ancak Kürtçe kadar değil. İlerletmek için aldım bu kitapları."

Bugüne kadar kitaplara çok para verdiğini söyleyince, "Kitaptan gelen kitaba gider. Sizin yazdığınız kitaplar da çok satıyor" dedim.

"Satıyor ama biz parasını alamıyoruz" diyerek kâğıt kalem çıkardı. Hesap yapmaya başladı.

Bazı rakamları topladı, çıkardı, sonunda, "İşte bana toplam olarak kala kala 2 milyon kaldı" dedi.

"Arabayı satacağım"

"Bu iki kitabı başka bir yayınevi basıp dağıtsaydı, etkisi çok daha fazla olurdu. Ne yapalım ki gerçek şu: herkes PKK'dan korkuyor. Korkudan basacak matbaa bulamadık arkadaş. Gittik yine mecburen askerlikten ayrılma kitapçılık yapan MHP'li arkadaşlara.

Yeni Düşünce gazetesi de reklamını yapınca kitabın etkisi azaldı tabii. Geniş kitleye hitap edemedik. Bu kitapta yazılanlar benim ve arkadaşlarımla fikirlidir. Aslında kolektif yazılmış bir kitaptır. Paranın bir bölümünü bu arkadaşlara verdim. Bana kala kala 2 milyon kaldı. Sonuçta parasız kaldık. Arabamı satacağım bugün. Saat 17.30'da satın alacak adamla görüşeceğim."

Ersever bu arada üçüncü kitabının yazımının bittiğini söyledi; "Bugünlerde dizgiye vereceğim" dedi. Piyasaya çıkmadan önce kitabına bir göz atmak istediğimi söyledim. "Memnuniyetle, bak içinde neler neler bulacaksın. Apo'nun bilinmeyen yönlerini gözlerinin önüne sereceğim. Bu adam Ermeni'dir, bunu ispatlayacağım." Kitabının adını "Şam'daki Kemancı" koymayı düşünüyordu...

4 eylül 1993 tarihinde Batman'da DEP Milletvekili Mehmet Sincar'ın öldürülmesi o günlerde hâlâ gündemdeydi. "Mehmet Sincar'ı kim öldürdü?" diye sordum...

Lojmanlarda kalan "yıldız tim"ler...

DEP milletvekili Mehmet Sincar'ın katilini sorduğumda Ersever biraz durakladı.

"Alaattin Kanat adını hiç duydun mu?" diye sordu. Duymuştum. Ancak "hayır" yanıtını verdim.

Alaattin Kanat'ı anlatmaya başladı:

"Mardin'in Ömerli ilçesi doğumlu. Sanırım 1986 yılında PKK'ya katıldı. Örgüt içinde hızla yükseldi. Generalliğe kadar terfi etti. Kod adı zaten General Zinnar! Mardin ve Batman bölgesi sorumlusuydu. 1990 yılında İstanbul sorumluluğuna atandı. Burada Diyarbakır Cezaevi Komutan Yardımcısı Binbaşı Esat Oktay Yıldırım'ı öldürdü. Apo, Alaattin Kanat'ı Bekaa'ya dönüşünde askerî törenle karşıladı. Bu adam PKK'nın en değerli komutanlarından biriydi. Ancak daha sonra örgütle ters düştü. Apo, Alaattin Kanat'ın öldürülmesi için Bayram Akkuş adlı bir militanı İstanbul'a gönderdi. Ancak Kanat, Bayram Akkuş'u öldürdü. Örgütle ipleri iyice koptu. Gelip bize teslim oldu. İtiraflarda bulundu. O güne kadar bizim ele geçirdiğimiz en önemli PKK'lı General Zinnar'dı.

Alaattin Kanat bugün Diyarbakır'da Olağanüstü Hal Bölge Valiliği'nin lojmanlarında kalıyor. Bu lojmanlar Kurtoğlu Mahallesi'ndedir. Alaatin Kanat'ın eşi hemşiredir, lojmanda birlikte kalıyorlar.

"Alaatin Kanat'ın otuz kırk kişilik sadece itirafçılardan oluşan bir ekibi vardır. Bu ekibi Diyarbakır Cezaevi'nde itirafçılar koğuşunda yaptı. Cezaevine yeni bir 'kuş' geldiğinde bunlar hemen onu ekibin içine almaya çalışırlar.

İtirafçıların oluşturduğu timlere 'yıldız tim' denir. Elimizde birçok yıldız tim vardı. Sadece itirafçı kadınlardan oluşan bir yıldız tim göndermiştik dağlara, oldukça faydasını görmüştük.

Dediğim gibi bu itirafçılar ekiptir. Ekibin bir diğer üyesi Recep Tiril'dir. Psikopatın tekidir. Bir diğer eleman Salman kod adlı..."

Binbaşı Ersever, Salman kod adlı itirafçının adını bir türlü anımsayamadı. "Allah Allah,

yaşlanıyorum galiba... Yahu bu adamın adını nasıl hatırlamam. İnsanın annesinin, babasının ismini unutmaması gibi bir şey. Neyse ben hatırlayınca sana söylerim” deyip ekibin diğer üyelerinin isimlerini vermeye devam etti:

“Bu Salman kod adlı adam Eruhlı. Ekibin diğer üyesi Âdem Yakın Batmanlı. Karısı Cizreli. Âdem Yakın 1990 yılında Tahtoraş (adı tam bu olmayabilir, S.Y.) çatışmasında yakalandı. O da itirafçı. Bunların hepsi Olağanüstü Hal Bölge Valiliği’nin lojmanlarında kalıyorlar. Valilik personeli ve Jandarma Bölge Komutanlığı personeliyle aynı yerde.

Bu adını hatırlayamadığım Salman kod adlı kişi eroin ve silah kaçakçılığı işlerini de yürütür. Hatta itirafçı olduktan sonra gasp suçundan da içeriye düştü. Tabîî hemen çıkarıldı.

Siz doğru yazdınız; bu eroin-silah kaçakçılığı işinde jandarma ve polis de vardır. Bunların hepsi işbirliği yapar.”

Milletvekili Mehmet Sincar cinayeti

Bu arada hemen konuyu değiştiriyor. Mehmet Sincar cinayetine geliyor:

“Hürriyet gazetesinde okudum, DEP Milletvekili Leyla Zana ve Hatip Dicle basın toplantısı yapmışlar, katilin Alaattin Kanat olduğunu söylüyorlar. Batman’a gittiklerinde birkaç sefer Alaattin Kanat’la karşılaşmışlar herhalde.

Mehmet Sincar olayında Alaattin Kanat ile Batmanlı Âdem Yakın var. Bak, Alaattin Kanat kesinlikle tetik çekemez. O ekibin beynidir.”

“Âdem Yakın mı?” diyorum. Onaylar gibi gülümsüyor, “evet” anlamda kafasını sallıyor.

“Âdem Yakın da PKK’nın komutan seviyesindeki önemli adamlarından biriydi. İtirafçı oldu. Bu itirafçılardan önemli adamlar 1986 yılından beri Olağanüstü Hal Bölge Valiliği lojmanlarında oturuyorlar. Bunların hepsini devlet besliyor. Açın sorun Ünal Erkan’a bu itirafçıların resmî sıfatları var mı? Neden lojmanda oturuyorlar? Âdem Yakın, 1986 yılından beri lojmanlarda oturuyor. Bu ekibin tetikçisi Âdem Yakın’dır. Kısa boylu, esmer suratlı, tıknaz biridir.”

Ersever yine çok önemli bilgiler veriyordu. İtirafçıların diğer “icraatlarını” da anlatmaya başladı.

İtirafçılık kurumu nasıl işliyor!

“Önce itirafçılar iyi çalıştı doğrusu. Mesela sadece kadın itirafçılardan bir tim oluşturdum. Çok iyi istihbarat topladılar. Ancak daha sonra itirafçılar para işlerine girdiler.

Bunların bir başka yaptıkları iş ise şudur: PKK’ya vergi veren yani haraç veren kişileri tespit ederler. Bu kez kendileri gidip haracı veren adamı tehdit ederler. ‘PKK’ya para verdiğini öğrendik, seni götürüp işkence yaparız’ diye korkuturlar, şantaj yaparlar. Adamlar ise bu kez itirafçılara para verir!

Biraz önce söylediğim gibi bunlar uyuşturucu kaçakçılığı da yaparlar. Van-Hakkâri operasyonlarını bu ekip yapar. Diyarbakır Cezaevi’ne uyuşturucuyu da bunlar sokar.

Yine bunların yaptıkları bir başka iş, gasp. Araba kaçırp satarlar. Adam soyarlar. Bak, bir devlet yetkilisi çıkıp da 'Bunlar doğru değil, Ersever yalan söylüyor' diyemez. Devlet bunların hepsini biliyor ve göz yumuyor. İtirafçılara mecbur kalmıştır koskoca Türkiye Cumhuriyeti.

Bu adamlar devleti de soyuyorlar; Pişmanlık Yasası'ndan yararlanıyorlar. Yasaya göre bir itirafçı diyor ki: 'Ben bakkallık yapacağım.' Kiraladığı dükkânın kontratını ve aldığı malların faturasını getiriyor, devlet bu giderlerin parasını hemen ödüyor. Üstelik bununla da kalmıyor. Bu adamlara her ay istihbarat ödeneğinden 2-3 milyon lira harçlık veriyor.

Bu itirafçılar çok acımasız insanlardır. Bizden daha milliyetçi kesilmişlerdir. Bir numaralı PKK düşmanındırlar.

Âdem Yakın, Cudi Dağı'nda bir çobanın kafasını testereyle kesip bize getirdi."

Ersever bir ara konuşmasına kısa bir ara verdi. Sonra sözlerine, "çok pişman olmuş bir adam" havasıyla devam etti:

"Bu itirafçıları ve ajanların kullanılmasını ben istedim. Bu adamlar PKK'nın her şeyini biliyorlardı. İyi yetişmişlerdi, tabii hepsi değil. Bunlarla günlerce operasyona giderdik, gıkları çıkmazdı. PKK'ya benden daha fazla düşmandılar. Sonra sayıları çok arttı. Şirazeden çıktılar."

Ersever'in anlatmasını istediğim bir diğer konu, 1991 yılı ortalarından beri bölgede yüzlerce kişiyi öldüren "Hizbullah" örgütünün nasıl kurulduğu, devletle ilişkisinin ne olduğu, tetikçilerin kimler olduğuydu. Ersever daha önceki konuşmalarımızda bu soruyu hep geçiştirmişti, Âdem Yakın'ı anlatırken birden konu "Hizbullah"a geldi.

"Hizbullah'ın tetikçileri itirafçılar"

"Hizbullah'la bağlantılı olan iki kişi Alaattin Kanat ile Âdem Yakın'dı. Bunların bize hep söylediği şu olmuştur: 'Hizbullah PKK'nın düşmanıdır. Düşmanımın düşmanı benim dostumdur. Güvenlik güçleri kesinlikle Hizbullah'la uğraşmasın, onun yolunu açsın.' Adamların dediği de oldu. Güvenlik kuvvetleri Hizbullah'ı koruyup, güçlendirmişlerdi. Hizbullah'ın tetikçilerinin çoğu itirafçıdır."

Saat 17.40 olmuştu. Ersever, "Gitmem gerekiyor" diye ayağa kalktı. Her seferinde olduğu gibi yine hesabı kendisi ödedi. Bunu anımsatınca, "Söz, gelecek sefer parayı sana verdireceğim" dedi.

Ersever, tam ayrılırken döndü, "Bugün anlattıklarımın hiçbirini yazma. Mahkeme sonrasında yan yana gelemim. Daha sana anlatacağım çok olay var. Hele şu mahkeme bir sonuçlansın" dedi. Mahkemeden bir iki gün önce Ankara'ya geleceğini, beni arayacağını söyleyerek, "Arkadaşlara selam söyle. Eğer mahkemede söylediğim gibi tanıklık yaparsanız, ben bu işten yırtarım" diye ekledi.

Tam gidecekken gene durdu, sonra, "Allah Allah, inanılmaz bir olay, şu Salman kod adlı herifin adı bir türlü aklıma gelmedi" diyerek yürüdü gitti.

Bu Ersever'i son görüşümdü.

Gazeteye döndüm. Aradan yaklaşık bir saat geçmişti. Adının "Ahmet" olduğunu söyleyen biri beni arıyordu!

Telefonu aldım. Karşıdaki ses, "Sonunda hatırladım, Adil Timurtaş" dedi. Ersever sonunda Eruhlu Salman kod adlı kişinin isminin Adil Timurtaş olduğunu anımsamıştı.

Adil Timurtaş adını verdikten sonra "iyi günler" deyip telefonu kapattı.

İtirafçılar arasındaki rekabet

Binbaşı Ersever'in anlattığı itirafçılardan bazılarının adını önceden biliyordum.

24 haziran 1990 tarihli 2000'e Doğru dergisinde 87 itirafçı üzerine yapılmış bir araştırma vardı.

İşte bu araştırmadan bazı notlar:

"Diyarbakır'da kıdemli, sadık itirafçılar var. Bunlara aylık 250 bin lira veriliyor. İbrahim Yalçın, Adil Timurtaş, Recep Tiril, Halit Çelik, Hasan Adak, Halil Külter, Sadık Babat bunlardan. 'Özel hakları' var. Cezaevi yönetimi, itirafçı koğuşlarına porno kaset ve posterler dağıtıyor. 'Güvenilir' konumda olanlar zaman zaman dışarıya 'eğlenceye' götürülüyor. İstanbul'a gidenler bile varmış. Mahsun Korkmaz'ın öldürülmesini sağladığını anlatan itirafçı Adil Timurtaş koğuşta İstanbul'da genelevde ve pavyonda nasıl eğlendiğini anlatıyor.

İtirafçı koğuşlarında müthiş bir rekabet yaşanıyor: ağalık rekabeti. Kim örgüte daha fazla zarar veriyse onun şansı fazla. Bu nedenle sürekli yeni itiraflar üretiliyor. Diyarbakır'da itirafçı koğuşlarında sık sık kavga çıkıyor bu nedenle. Üstelik cezaevi müdürleri itirafçı gruplar arasında taraf tutarak birbirlerine düşürüyorlar...

İtirafçılar arasında Suriye ve Irak vatandaşları da var. Mardin bölgesinde çıkan bir çatışmada yakalanan Suriyeli Ramazan Muhammed devletin en sadık itirafçılarından. Yine Suriyeli Mehmet Bora ve Velid Hüseyin çatışmalarda yakalanmışlar. On yedi yaşında iki Iraklı var: İdris Salih ve Telli Haydar. Onlar da itirafçı."

Binbaşı Ersever'in itirafçılarla ilgili olarak anlattıklarından hiç kuşku duymadım. Geçmiş yıllarda cezaevlerinden gizlice dışarı çıkarılıp tetik çektilen itirafçılar artık bu işleri alenî yapmaya başlamışlardı. Öyle ki, "devlet için" nasıl "kelle götürdüklerini" mahkemelerde bile çekinmeden anlatıyorlardı.

"Operasyonlara gidiyorum, mahkemenize gelemeyeceğim"

Bunlardan biri de Abidin İvak'tı. Abidin İvak 1991 yılında PKK saflarına katılmıştı. Mahsun Korkmaz Akademisi'nde eğitim gördükten sonra Tatvan bölgesinde görevlendirilmişti.

30 eylül 1992 tarihinde buradan İstanbul'a gitti. 20 aralık 1992 tarihinde polis tarafından yakalandı. Pişmanlık Yasası'ndan yararlanmak üzere itirafçı oldu. İtiraflarıyla İstanbul'da on altı kişiyi yakalattı. İvak ve itirafları sonucu yakalananlar hakkında İstanbul DGM dava açtı. Bu arada itirafçı İvak örgütsel faaliyet gösterdiği Bitlis yöresine götürüldü. İvak burada da yirmi kişiyi yakalattı. Bu kez Diyarbakır DGM İvak hakkında tutuklama

kararı çıkardı. Ancak İvak Bitlis yöresinde "görevdeydi"! 14 haziran tarihinde Diyarbakır DGM zaten cezaevine hiç uğramayan İvak hakkında tahliye kararı verdi!

Ancak işler İstanbul DGM'de iyi gitmiyordu. İstanbul'da süren davada birçok kişi İvak'ın itirafları sonucu tutuklanmıştı. Avukatlar İvak'ın duruşmaya getirilmesini talep ediyorlardı. İstanbul DGM ise İvak'ın Diyarbakır DGM'deki davasını gerekçe göstererek İvak'ı getirtmiyordu. Ancak İvak Diyarbakır'daki davadan tahliye edilince İstanbul DGM İvak'ı istemek zorunda kaldı.

İtirafçı İvak 31 ağustos tarihinde İstanbul DGM'ye bir faks çekti:

"İstanbul cezaevinde itirafçı koğuşı olmadığı, ayrıca sürekli izne çıktığımdan dolayı mahkemenize gelememekteyim. Diyarbakır 3 No'lu DGM hakkımda tahliye kararını vermesine karşın halen aynı suçtan yargılanmam beni her yönden mağdur etmiştir. Şu an güvenlik kuvvetleriyle operasyonlara katılmam her yönüyle devletin yanında olduğumun göstergesidir. 9 eylül tarihli duruşmamda tahliye kararımın onaylanarak tarafıma iletilmesini talep ederim."

İvak adres olarak, Diyarbakır DGM'deki davadan tahliye edilmesine rağmen İstanbul'daki davasının sürüyor olması nedeniyle Diyarbakır E tipi Cezaevi'nin B/38'inci koğuşunda kalıyordu, buranın adresini vermişti. İvak'ın el yazısıyla kaleme alıp gönderdiği faksın üzerinde bir telefon numarası vardı: 655 24. Bu telefon numarası Bitlis Emniyet Müdürlüğü'ne aitti! Diyarbakır Cezaevi'nde kalıyor, Bitlis'ten faks çekiyordu...

İvak, davasının Diyarbakır DGM'ye gelmesi için çaba harcıyordu. 23 temmuz 1993 tarihinde Diyarbakır DGM'ye bir dilekçe verdi:

"Kendi isteğimle ve arzumla güvenlik güçlerine samimi ikrarlarım sonucu İstanbul'da on altı kişilik örgüt mensubunun silahlarıyla birlikte yakalanmasını sağladım. Daha sonra Bitlis'ten gelen güvenlik güçlerine Bitlis ilinde faaliyetlerim olduğundan buraya gelerek içinde kendi grubum dahil örgüt mensuplarının ölü ve sağ ele geçirilmelerini sağladım. Yaklaşık sekiz aydır defalarca yüce mahkemenizden gerekli kararlar alınarak güvenlik güçleriyle operasyonlara katıldım. Sürekli güvenlik güçleriyle çalıştığımdan dolayı İstanbul'daki mahkememi takip etmem söz konusu olmamıştır. İstanbul cezaevinde itirafçı koğuşı olmadığı, ayrıca sürekli izne çıktığımdan buradaki mahkemeye gitmem imkân dahilinde değildir. Yüce mahkemenizden büyük ricam, dava dosyamın Diyarbakır Devlet Güvenlik Mahkemesi'ne getirilmesini sağlayacak girişimlerin olmasını talep ediyorum."

İvak Olağanüstü Hal Bölge Valiliği'ne de başvuruyor. 28 temmuz 1993 tarihli başvurusu şöyle:

"Burada sekiz aydan beri sürekli izindeyim. Başta grubum olmak üzere birçok kellenin alınmasını ve silah, sığınak ve örgüt milislerini, şehir komitesini yakalattım. İstanbul'da davam sürüyor. Oraya gitme imkânım olmadığı için siz devlet büyüğümüzün elinden gelen çabayı göstermesini rica eder, İstanbul'da bulunan dava dosyamın Diyarbakır'a aktarılması konusunda elinizden geleni esirgemeyeceğinizi rica ederim."

Sekiz aydır Bitlis Emniyet Müdürlüğü'nün emrinde görev yapan itirafçı Abidin İvak

kimlerin "kellesini" almıştı?

Bu olay bir gerçeği ortaya koyuyordu: Diyarbakır Cezaevi'ndeki itirafçılar kontrgerilla eylemlerinde tetikçi olarak kullanılıyordu.

Binbaşı Ersever bu olayların tüm ayrıntılarını bana anlatacağını söylemişti.

Daha önce basında itirafçılarla ilgili çıkan haberleri okuyarak Ersever'le sıkı bir görüşme yapmayı planlıyordum.

İtirafçılarla ilgili araştırma yaparken 13 ekim 1993 tarihli Panorama dergisinde ilginç bir haber yayımlandı...

Yücel Y. anlatıyor

Binbaşı Cem Ersever'le son görüşmemizin tarihi 8 ekim 1993. 12 ekim günü "Kanal 6" ekranlarında bir reklamın spotları sık sık gözüme çarpıyor: "Basında ilk kez... Bir kontrgerilla elemanı anlatıyor... Ben kontrgerilla iken..." vb.

13 ekim tarihli Panorama dergisini aldım. Baktım ki Yeşil, bu kez Panorama dergisinin sayfalarına "konuk" olmuştu.

Panorama muhabiri İsmail Hakkı Yılmaz, Yeşil'in kontrgerilla timinde görev yapan yirmi üç yaşındaki Yücel Y.'yle konuşmuştu.

Haberde kontrgerillanın bir başka yönüyle ilgili bilgiler vardı; Gaziantep'in Nizip ilçesine bağlı bir köyde yaşayan Yücel Y. 71/1 tertip olarak Manisa'nın Kırkağaç ilçesinde jandarma komando eğitimi gördüğünü söylüyordu. Anlattığına göre, kamuoyunda kontrgerilla olarak adlandırılan Özel Harp Dairesi, Doğu ve Güneydoğu Anadolu'daki çatışma bölgelerinde 1984 yılından beri "A timleri" adı verilen özel görevler için yetiştirilmiş birimler aracılığıyla faaliyet göstermekteydi. A timleri sadece subay ve astsubaylardan oluşmaktaydı. Çatışma bölgelerinin genişlemesi ve Özel Harp Dairesi'nin yeni işlevler üstlenmesi çerçevesinde, 1991 yılından itibaren ayrıca "B timleri" oluşturmaya başlanmıştı. B timleri subay ve astsubaylara ek olarak erleri de içine almıştı. Yücel Y. bu B timindeydi.

Yücel Y. Manisa'nın Kırkağaç ilçesindeki Jandarma Okulu'nda gördüğü acemi eğitiminin birinci ayının sonunda tabur komutanı Binbaşı Aydın ...'nin odasına çağırılmıştı. Odada kendisi gibi acemi olan üç er daha vardı. Yücel Y'nin ifadesine göre diğer üç kişi de kendisi gibi Kürt'tü. Binbaşı kendilerinin binlerce er arasından seçildiğini belirtip, dört kişinin üstün nitelikli askerler olduğunu söylemişti. Yücel Y. askerden önce futbolcu olarak uzun bir süre Nizipspor ve Kilispor'da top koşturmuştu. Kürtçe'si doğal olarak iyiydi. Siyasetten nefret ediyordu. Aslında PKK'ya karşı özel bir antipatisi olmamakla beraber sempati beslemek diye bir düşüncesi de yoktu. Binbaşı kelimesi kelimesine böyle olmasa da benzer cümleleri elindeki kâğıttan okumuştı.

PKK militanı gibi

Binbaşı elindeki kâğıdı okuduktan sonra erlere, eğer özel birliklere katılırlarsa askerden sonra kendilerine bütün devlet kapılarının açık olduğunu ve parlak bir geleceğin

beklediğini söylemişti. Teklifi reddeden çıkmamıştı.

Böyle başlar Yücel Y.'nin, "PKK kıyafetli askerlik macerası". O günden sonra Yücel Y'nin saç ve sakallarını uzatması emrediliyor. Ama kendisine bunun nedeni dahil hiçbir şey açıklanmıyor. Yücel Y. saç ve sakalları uzadıktan sonra Tunceli İl Jandarma Alay Komutanlığı'na gönderiliyor.

İl Jandarma Alay Komutanlığı'nda diğer birliklerden ayrı bir yere yerleştiriliyor. Görev açıklanıyor: PKK militanı kimliğiyle kendisine verilen emirleri yerine getirmek. PKK gerillalarının klasik ayakkabısı Mekap'tan silahlarına kadar, her şeyle donatılıyor. PKK militanları arasındaki popüler isimlerden "Hogir" kod adı veriliyor kendisine.

Kıyafet kolay ama militan kişiliğine bürünebilmek onun terminolojisiyle konuşup, militan gibi davranmak ayrı bir meziyet! Yücel Y. nasıl "PKK militanı" olduğunu anlatıyor:

"Tunceli'de Yeşil lakaplı biri vardı. Bizi o eğitiyordu. Zaten askerliğimin çoğunu da onunla geçirdim. Yeşil Ahmet... Bir de "Baran" kod adlı astsubay vardı. Mesela, birbirimize PKK gibi ya kod adımızla ya da abi diye hitap ediyorduk. Bir eve gittiğimizde aramızda sadece biri konuşuyordu kural olarak. PKK gibi sadece filtresiz Bitlis sigarası içiyorduk. Gene onlar gibi sadece gece dolaşıyorduk. Gündüz ya mağarada ya da köylerde kalıyorduk. Bize her şeyi Yeşil öğretti."

"Çerkez Ethem" kod isimli Yusuf Geyik

Yücel Y'nin bulunduğu tim çoğu zaman Yeşil'le birlikte PKK'ya sempati duyan köylere gidiyorlar. İstihbarat faaliyeti yürütüyorlar. Gidilen evlerde ev sahibiyle sadece Yeşil muhatap oluyor. PKK propagandası yapılıyor. Köylülerden PKK'ya sempati duyanlar, dağa çıkmak isteyenler "ayıklanıyor". Örneğin Tunceli'nin Hozat ilçesine bağlı bir köyde iki kız kardeş PKK'ya katılmak istediklerini belirtiyorlar. Yücel Y. kız kardeşlerden sadece birinin adını hatırlıyor: Besnan. Bu iki kız kardeş alınıp Elazığ'ın Palu ilçesi yakınlarında başka bir özel birime teslim ediliyor. Yaklaşık iki ay sonra aynı köye gittiklerinde Yeşil, ev sahibine kızlarının Suriye sınırından geçerken şehit düştüklerini söylüyor!..

Yücel Y.'nin kendisi de bilmiyordu, JİTEM elemanı olduğunu.

Yücel Y.'ye göre ilk başlarda yürütülen faaliyetler istihbarat toplamaktan öteye geçmiyor. Ancak bir süre sonra silahlı eylemlere de başlıyorlar:

"1992 yılının sonbahar aylarında işler değişti. PKK'lı olarak köy basmaya başladık, Yeşil komutasında."

Tunceli'nin Mazgirt ilçesine bağlı Dedebağ köyü ekim ayı içinde basılıyor. Bir korucunun evi yerle bir ediliyor. Özellikle Kars'ın Digor, Göle, Susuz, Selim ilçeleri; Elazığ'ın Ağın ve Palu ile Bingöl'ün Karlıova ve Solhan ilçelerine bağlı tarafsız köyler seçiliyor. Tarafsız köyler önce PKK'ya yardım etmeleri için gerilla kıyafetli JİTEM timi tarafından uyarılıyor, isteksiz davrananlar sıra dayığından geçiriliyor. Yücel Y.'nin deyimiyle bunlardan bazıları "saf dışı" ediliyor! Tüm bunlar ise PKK adına yapılıyor!

Yücel Y. tim mensupları arasında Yeşil'den başka TİKKO saflarında bir dönem bulunup sonra itirafçı olan "Çerkez Ethem" kod adlı bir kişinin de olduğunu söylüyor.

Çerkez Ethem adı daha önce 8 mayıs 1993 tarihinde Gerçek dergisinde yer almıştı. Dergi, bu kontrgerilla elemanının portresini çıkarmamıştı. Yücel Y.'nin anlattığı doğrudu.

Çerkez Ethem bir dönem TİKKO militanı. Asıl adı Yusuf Geyik. İstihbaratçılar arasındaki kod adı Çerkez Ethem, halk ise onu "Bozo" diye biliyor. Tunceli'nin Geyiksu nahiyesine bağlı bir köyünden itirafçı olduktan sonra otuz kişi yakalattırıyor. Sorgulamalarda ve işkencelerde bizzat bulunuyor. Daha önce bazı öldürme eylemlerine karıştığı için Erzincan Devlet Güvenlik Mahkemesi'nde yargılanıyor. Tutuklanıp Diyarbakır Cezaevi'ne konuluyor. Ancak diğer itirafçılar gibi cezaevinden sık sık dışarı çıkıyor.

Çerkez Ethem de "komutanlığını" Yeşil'in yaptığı kontrgerilla timinin tetikçilerinden sadece biriydi!..

Şırnak milletvekili Mahmut Alınak, Yücel Y.'nin anlattıklarını 14 ekim 1993 tarihinde yazılı soru önergesi haline getirip, başbakana sordu. Başbakan henüz bu önergeyi yanıtlamadı...

"Kara liste"nin bulunduğu defter

Gerek Yücel Y'nin anlattıkları gerekse Bozo kod adlı itirafçı Yusuf Geyik'in eylemleri Binbaşı Ersever'in anlattıklarını doğruluyordu. 18 kasım 1993 tarihinde itirafçı Ayhan Öztürk'ün PKK'ya yaptığı "itirafları" ise, Ersever'in bana "Şimdilik bunları yazma" diye anlattıklarını teyit ediyordu. Ayhan Öztürk çok ilginç bilgiler veriyordu:

"Her itirafçı kontrgerilla elemanı yapılır. Diyarbakır Cezaevi'ne gittikten kısa bir süre sonra Alaattin Kanat ve İdris Ahmed adlı eski PKK itirafçıları beni kendi denetimlerine alarak kontracı olarak yetiştirdiler. Cezaevi döneminde birçok itirafçı dışarı çıkarak kontra eylemi yapıyordu. Ben cezaevi dönemimde dışarı çıkmadım. Ancak Alaattin Kanat, İdris Ahmed, Yakın ve Emin adlı itirafçılar her çıktıklarında en az on beş gün dönmüyordu. Bunların dışarıda olduğu dönemlerde birçok yurtsever öldürülüyordu. Pişmanlık Yasası'ndan yararlanarak cezaevinden çıktım. Dışarı çıkar çıkmaz beni kontrgerilla faaliyetlerinde etkin rol oynayan ve kontrgerillanın önemli adamlarından Yeşil kod adlı kişiye götürdüler.

Son iki yıl içinde faili meçhul diye bilinen yüzlerce cinayeti Yeşil kod adlı kontrgerilla elemanı işlemiştir. Yeşil'in elinde 'kara liste' dediği kalın bir defter var. Bu defteri hiçbir zaman yanından ayırmaz. Hatta o defterle birlikte yatar. O defterde infaz edilecek yüzlerce yurtseverin ismi olduğu gibi birçok ordu mensubunun ve devlet adamının da ismi var. Yeşil bu devlet adamlarını ve ordu mensuplarını, infazları onaylamadıkları için listeye dahil etmiştir.

Yeşil: "devletin bir memuru"

Yeşil bazen üç bazen de altı kişiyle birlikte gezer. Ekibini yanından hiç ayırmaz. Bir yere gitmeden önce devlet yetkililerinden yol durumunu öğrenir. Yeşil özel harekât timi mensubu olup emirleri de direkt İçişleri Bakanı İsmet Sezgin'den alıyor! Emirleri alan Yeşil bunları diğer kontrgerilla elemanlarına taksim ediyor. İtirafçı kontra Alaattin Kanat'a da eylemin projesi çizdiriliyor."

İtirafçı Ayhan Öztürk'ün "Emirleri İçişleri Bakanı İsmet Sezgin'den alıyorduk" şeklindeki sözlerine inanmak oldukça güç! Gerçekten Türkiye Cumhuriyeti'nin İçişleri bakanı bu tür faili meçhul cinayetlerde bir rol üstleniyor mu?

Yeşil'in kimliği bu soruyu bir şekilde yanıtlıyor. TBMM İnsan Hakları İnceleme Komisyonu Yeşil hakkında araştırma yapmıştı.

Sakallı (Yeşil) Meclis'te

TBMM İnsan Hakları İnceleme Komisyonu Başkanlığı'nın 1 mart 1991-31 ağustos 1992 tarihleri arasını kapsayan faaliyet raporunun 29'uncu sayfasında Yeşil'le (Sakallı) ilgili şu bilgiler var:2

"Nisan 1991'de Tunceli ilinde Sakallı kod adlı bir görevlinin vatandaşlara kötü muamelede bulunduğu iddiaları üzerine konuyu araştırmak üzere Kahramanmaraş Milletvekili Atilla İmamoğlu ile İzmir Milletvekili Akın Gönen'den oluşan bir alt komisyon kurulmuştur.

14-15 nisan 1991 tarihlerinde bölgede incelemelerde bulunarak vatandaşlarla ve yetkililerle görüşen alt komisyon üyeleri tarafından Sakallı kod adlı kişinin jandarmaya asayiş hizmetlerinde haber elemanı olarak bilgi getiren ve hizmet eden bir kişi olduğu ve hizmetlerinden yararlandığı, ancak hakkındaki şikâyetler üzerine 25.4.1991 tarihinde hizmetinden yararlanılmaya son verildiği, bu kişi hakkında yer ve zaman gösterilerek yapılan bir şikâyet olmadığı tespit edilmiştir."

Dönemin TBMM İnsan Hakları İnceleme Komisyonu Başkanı Trabzon Milletvekili Eyüp Âşık, Sakallı (Yeşil) hakkında şunları söylüyordu:

"Benim komisyon başkanlığım sırasında bu konuyla ilgili gelen şikâyetler üzerine Tunceli'ye bir heyet göndermiştim. Heyet, 'Sakallı' kod adlı kişinin devletin bir görevlisi olduğunu söyledi. Bu bilgiyi heyete vali ve Emniyet yetkilileri vermiş. Heyetin, kod adlı devlet görevlisi olamayacağı yönlü itirazları üzerine merkeze alındığı söylenmiş. Şimdi 'Sakallı' denilen adam hakkında bize verilen bilgi 'Ankara'ya tayin edildi' şeklindeydi. Ondan sonraki gelişmeleri bilmiyorum. Ancak o zaman faili meçhul cinayetlere sık rastlanmıyordu. Ondan sonra çoğaldı. Bugünkü komisyon yöneticilerinin bu olayı yeniden takip etmesi lazım."

Görünen o ki, "Sakallı" konusunda TBMM İnsan Hakları İnceleme Komisyonu Başkanlığı'na kasıtlı olarak yanlış bilgi verilmişti.

Ersever'le son telefon konuşması

Halkın, "Sakallı", kontrgerillacıların "Yeşil" kod adıyla tanıdıkları Ahmet Demir, Mehmet Yazıcıoğulları, Zinnar kod adıyla Alaattin Kanat, Çerkez Ethem kod adıyla Yusuf Geyik, Salman kod adıyla Adil Timurtaş, Âdem Yakın, Ayhan Öztürk gibi bu isimlerin patronu JİTEM Komutanı Binbaşı A. Cem Ersever'di. Bir başka deyişle kontrgerillanın beyni Ersever'di...

Anlayamadığım konu, Ersever neden bu isimleri ve eylemlerini bana anlatmıştı?

Panorama dergisinin konuştuğu Yücel Y., Binbaşı Ersever olabilir miydi?

Kafamdan bu soruları geçirirken Panorama'nın haberinden bir gün sonra Ersever telefonla beni aradı. Sesini telefon ahizesinden zor duyuyordum. Sanıyorum Ankara dışından arıyordu.

"Panorama'daki haberi okudun mu?" diye sordu.

"Sen misin?" diye sordum.

"Hayır. Kimin yazdığını merak ettiğim için seni aradım. Çok ilginç değil mi? Araştıracam. Gelince seni ararım" deyip telefonu kapattı. Zaten telefonda fazla konuşmazdı...

14 ekim 1993 tarihinde Yücel Y.'nin anlattıklarını ve benim daha önce Ersever'in Yeşil'le ilgili anlattıklarını yazdığım makaleleri birleştirip bir haber yaptım. Kontrgerilla yavaş yavaş Türkiye basınının gündemine tekrar geliyordu. Bu konuyu aydınlatacak en önemli isim ise kuşkusuz Binbaşı A. Cem Ersever'di.

26 ekim günü mahkemesi vardı. Mahkemeden bir iki gün önce Ankara'ya gelecekti ve beni arayacaktı.

Tarihini tam anımsamıyorum. Mahkemeye on-on beş gün kala Binbaşı Ersever telefonla beni gene aradı. Mahkemede neler söyleyeceğimizi merak ediyordu.

Şu yanıtı vermiştim:

"Ahmet Bey neden telaşlanıyorsunuz? Yine aynı şekilde konuşacağız."

"Size güveniyorum. Gelince görüşürüz" dedi ve telefonu kapattı.

Bu artık Binbaşı Ersever'le son konuşmamızdı...

1. Binbaşı Ersever, 18 ağustos 1993 tarihli **Tempo** dergisinde şunları söylemişti:
"Aydınlık ve Özgür Gündem sürekli bana saldırıyor. Ben onlara, "Yeni formüllü ACE (Ahmet Cem Ersever) mikroplara karşı' yanıtını veriyorum."
2. O tarihlerde "Yeşil" kod adlı Ahmet Demir "Sakallı" diye tanınmıştı. "Sakallı" kod adını Tunceli halkı koymuştur.

Dokuzuncu bölüm

Ersever kayboluyor

27 ekim günü öğleden sonra CHP eski genel sekreteri Kasım Gülek'le sohbet etmeye gitmiştim. Gazeteye döndüğümde Binbaşı Ahmet Cem Ersever'in avukatı olduğunu söyleyen bir kişinin aradığını söylediler.

Merak ettim ama üzerinde fazla da durmadım. Aradan iki gün geçti.

29 ekim günü gazetenin gece nöbetçisi muhabir Sinan Onuş saat 19.20'de telefonu her zaman olduğu gibi, "Buyurun Aydınlık" diye açıyor.

Çok iyi Türkçe konuşan sakın bir ses, "Kontrgerillacı Ersever'i infaz ettik. PKK adına arıyorum, sıra Soner'de" deyip telefonu kapatıyor.

Aynı saatlerde Sabah ve Özgür Gündem gazeteleri de aranıyor. Meçhul kişi "Türk İntikam Tugayı adına arıyorum, Bitlis Paşa'nın katili Ersever infaz edildi" notunu bırakıyor.

Diğer gazetelere benden bahsetmemişlerdi. Aydınlık'a beni tehdit eden mesajı vermelerinin nedeni kuşkusuz Ersever'le yaptığım "gizli görüşmeleri" bilmeleriydi. Ersever'le 9-14 haziran tarihleri arasında yaptığımız ve yayımladığımız röportaj nedeniyle tehdit edilmiyordum. Öyle olsaydı görüşmeyi birlikte yaptığımız Hikmet Çiçek'i de tehdit ederlerdi. Üstelik röportajın üzerinden dört ay geçmişti. Telefonla arayan şahıs Ersever'le görüştüğümü biliyordu...

Yurtdışına kaçmayı düşünüyordu...

Ersever'le ilk günlerdeki görüşmelerimizde yanında Mustafa Deniz vardı. Son birkaç görüşmeye ise Mustafa Deniz'i getirmemişti, Ersever'e Mustafa Deniz'in nerede olduğunu sorduğumda, "Mezopotamya yayıncılık iflas etti. Arkadaşlara para verecek kadar zengin biri değilim. Onu işe yerleştirdim" demişti.

Binbaşı Ersever'le yaptığımız görüşmelerde takip edilmediğimize emindik. Peki telefondaki şahıs yaptığımız gizli görüşmeleri nereden biliyordu? Beni niçin tehdit ediyordu?

Gazetede bir durum değerlendirmesi yaptık.

Binbaşı Ersever mahkemenin vereceği mahkûmiyet kararından çok korkuyordu. Kendini cezaevine "tıkacaklarını" söylüyordu. "Eğer cezaevine yollamaya kalkışılırsa yurtdışına kaçarım. Artık hayatımın bundan sonraki dönemini yurtdışında başka bir kimlikle sürdürürüm. Kimse bir daha Ersever'i bulamaz" demişti.

Bu sözleri de anımsayarak telefondaki şahsın bizzat Binbaşı Ersever olduğunu düşündük. İzini kaybettirmek istiyordu. Belki yurtdışına çıkmıştı bile...

Yine de gazete bürolarına gelen telefonları Aydınlık'a haber yaptık.

1 kasımda Ersever'in avukatı Emin Emir aradı:

"Ersever mahkemeden bir gün önce gelecekti. Bana size uğrayacağını söylemişti. Birkaç gündür arıyoruz, nerede olduğunu kimse bilmiyor. Siz bu konuda bir şeyler biliyor musunuz?"

Ersever'in telefon ederek mahkemeden önce bana geleceğini söylediğini ancak aramadığını söyledim. Avukata, "Mahkemeden çekiniyordu, yurtdışına filan gitmiş olmasın?.." diye sordum.

Avukat, "Herhalde izini kaybettirmek istiyor. Benim yorumum da sizinle aynı" dedi.

Avukatın bu yanıtı üzerine gazetelere telefon eden kişinin Ersever olduğuna iyice inanmaya başladım...

Postadan gelen nüfus cüzdanı

3 kasım günü masama oturmuş haber yazarken görevli arkadaş postadan Soner Yalçın adına gelmiş bir zarf uzattı.

Zarfin içinden beyaz bir kâğıt arasına konmuş Binbaşı Ersever'in nüfus cüzdanı çıktı!

Ankara Şehirlerarası Otobüs Terminali'nden postalanan zarfın üzerinde 28 ekim 1993 tarihi vardı.

İlk bakışta zarfın üzerinin kimin tarafından yazıldığı belli olmasın diye, sol elle kaleme alındığını düşünmüştük. Dikkatimizi çeken bir diğer konu adresteki "Mithatpaşa" adının "Mittatpaşa" diye yazılmış olmasıydı; "h" harfi yerine "t" harfi kullanılmıştı.

Hikmet Çiçek durumu Binbaşı Ersever'in avukatı Emin Emir'e bildirdi. Avukat büroya geldi. Gene Ersever'in izini kaybettirmek için "bu numaralara" başvurduğunu düşünüyordu. Biz de aynı görüşteydik. Avukat Emin Emir zarfın üzerinin Türkçe bilmeyen veya az bilen daha çok Arapça, Farsça'dan anlayan bir kişi tarafından yazılmış olabileceğini söyledi. Tespiti bize ilginç geldi. Ancak üzerinde durmadık. Çünkü Ersever Arapça biliyordu. Artık emin olduk; izini kaybettirmek istiyordu.

Üçgenin ilk köşesi: Elmadağ

Tarih 5 kasım 1993. Gazetede sabah gündemini yapıyoruz. Binbaşı Ersever'in avukatı Emin Emir telefonla beni arıyor.

"Hayrola" deyip telefonu aldım. Avukat donuk bir sesle "Ersever'in cesedi bulundu" dedi...

Elleri arkadan bağlı, ağzı bantlı, kafasına bitişik atışla iki kurşun sıkılı cesedi Ankara-Elmadağ çıkışındaki kireç fabrikası arazisine bırakılmıştı. Sabah cesedi fabrikada çalışan bir işçi bulmuştu.

Binbaşı Ersever'in cesedini kayınbiraderi Emekli Hava Pilot Albay Koray Gökçek teşhis etmişti. Vücudunda darp izi yoktu. Boş kovan bulunmamıştı!

Adlî Tıp'ta yapılan otopsi sonucunda Ersever'in muhtemelen 1 kasımı 2 kasıma bağlayan gece öldürüldüğü tespit edilmişti.

İlk bilgileri aldıktan sonra telefonu kapattım. Çok ilginçtir, aklıma birden "Telemen olayı" geldi.

İbrahim Telemen silah kaçakçısıydı. 1979 yılının şubat ayı sonlarında gazeteci-yazar Uğur Mumcu'yu telefonla aramış, "Beni öldürecekler. Sizinle konuşmak istiyorum. Elimde belgeler var" demişti. Uğur Mumcu'ya bir de ihbar mektubu göndermişti. Mektupta yeraltı dünyasıyla ilgili ipuçları vardı. Ayrıca bazı isimler de vermişti. Mumcu ve Telemen görüşmeye karar verirler. Ancak 31 mart 1979 günü Telemen kalmakta olduğu İstanbul'daki Opera Oteli'nin yedinci katından bazılarına göre atlayarak ölür, bazılarına göre ise atılarak öldürülür!

Benim bu olayda Telemen'i anımsamamın nedeni, kuşkusuz "Çok şey bilen" bir kişinin daha öldürülmesiydi.

Telemen sadece bir mektup yazmıştı. Konuşsa kim bilir yeraltı dünyasıyla ilgili neler neler anlatacaktı...

Binbaşı Ersever de bildiklerinin çok az bir bölümünü anlattı.

Ya hepsini anlatsaydı!..

Cinayete ilişkin ipuçları

Gazetede yeniden bir durum değerlendirmesi yaptık. Binbaşı Ersever'i kim öldürmüştü?

Katiller ne kadar profesyonel olurlarsa olsunlar, her cinayette mutlaka bir iz bırakırlar. Ersever cinayetinde de bir açık vermişlerdi: Aydınlık'ı arayan kişi "Sıra Soner'de" demişti.

Neden "sıra Soner'de"ydi?

Binbaşı Ersever bazı gazetecilerle de gizli görüşmeler yapıyordu. Ancak bu gazeteciler çalıştıkları yayın organlarında "dişe dokunur" bir şeyler yazmıyorlardı. Belki de Ersever onlara önemli şeyler anlatmıyordu.

Ancak Binbaşı Ersever nedenini anlatmakta zorluk çektiğim bir nedenle Yeşil kod adlı Ahmet Demir ile DYP milletvekili adayı Mehmet Yazıcıoğulları'nın işlediği cinayetleri söylemişti.

Ersever bununla da kalmamış kendisinin bizzat örgütlediği tetikçi itirafçıları anlatmaya başlamıştı. Üstelik bu kontrgerilla çetelerinin silah ve uyuşturucu kaçakçılığı yaptıklarını da birer birer ortaya dökcekti.

Ersever'in cesedi bulununca aklıma hemen Yeşil kod adlı kontrgerilla elemanı geldi. Zaten Ersever de söylemişti: "Yeşil Ankara'daymış, beni arıyormuş!"

Niçin peşindeydiler? Ersever'in bana haber sızdığını öğrenmişler miydi? Ersever, kontrgerilla çetesinin cinayetlerini yazdığım da, "Beni iyi saklayamamışsın. Haberi benim verdiğimden kuşkulananabilirler. Gazetede arada sırada beni kötüleyen yazılar yaz" demişti...

Tanıdığı kişiler tarafından öldürüldü

"Sıra Soner'de" demelerinin nedeni kuşkusuz yazdığım haberlerdi.

Binbaşı Ersever'i daha fazla bilgi vermemesi için mi öldürmüşlerdi?

Şurası kesindi: Binbaşı Ersever tanıdığı kişiler tarafından öldürülmüştü. Aksi halde, Ersever'i yakalamak çok zordu. Çok iyi silah kullanıyordu. Bir çatışmada yedi mermili tabancayla yedi kişiyi öldürebileceğini söylüyordu. Tanımadığı kişilere çatışmadan teslim olması söz konusu olamazdı.

Ersever mahkeme günü olan 26 ekimden önce ele geçirilmişti. Otopsi raporuna göre cinayetin yetmiş iki saat önce işlendiğini düşünürsek, Ersever kendisini kaçıran kişilerin elinde bir süre sağ olarak kalmıştı. Sorgulanmıştı. Gazetede bunları konuşurken cinayetin sırrını bir tek kişinin çözebileceğine karar verdik: Mustafa Deniz.

Avukat Emin Emir'i aradık. Ersever'in arkadaşlarından kimse ortalıkla gözüküyordu. Avukat, Mustafa Deniz'i de bir iki aydır görmüyordu. "Herhalde artık Ersever'le birlikte değiller. 'Mustafa Deniz ağabeyinin yanında kalıyor' diye bir bilgi gelmişti bana da" dedi.

Kafamda "Acaba Ersever'i tuzağa Mustafa Deniz mi düşürdü?.." diye bir kuşku belirdi. Belki Ersever'in cenaze töreninde Mustafa Deniz'i görebilirdik...

Cenazede olay

Ankara Kocatepe Camii'nin yolunu tuttuk. Ersever'in cenazesi öğle namazında camiye getirilecekti.

Binbaşı Ersever için askerî tören yapılacaktı. Cami avlusunda gözümüze ilk çarpan isimler: İçişleri Bakanı Nahit Menteşe, Millî Savunma Bakanı Mehmet Gölhan, Emniyet Genel Müdürü Mehmet Ağar, İçişleri eski bakanı İsmet Sezgin, Jandarma Genel Komutanlığı Kurmay Başkanı Korgeneral Çetin Haspişeren, TBMM Millî Savunma Komisyonu Başkanı Baki Tuğ, MGK Genel Sekreterliği Toplumla İlişkiler Başkanlığı (TİB) eski başkanı Emekli Tümgeneral Hilmi Şengün ile Jandarma Genel Komutanlığı'ndan bazı subaylar...

Binbaşı Ersever'in cenaze töreni bir anda tepki gösterisine dönüştü. Yaklaşık elli kişilik bir grup, cenazenin askerler tarafından taşınmasını, "Mücahidini korumayan devleti ne yapalım!.." diye engellemeye çalıştılar.

Bu grup Ersever'in tabutunu çevreleyerek cenazeyi top arabasına kendileri taşımak istedi. Askerlerin karşı çıkması üzerine tabutun başında sert bir tartışma başladı.

Cenazeyi taşımakta ısrar eden grup, bir subayın "Askerlerin taşınması daha şerefli olur" demesi üzerine, "Biz şerefsiz miyiz? Siz sağlığında koruyamadınız. Bunların hesabını soracak bir kişi çıkmayacak mı? Biz ona karşı son görevimizi yapacağız, tekbirlerle kaldıracağız" diye tepki gösterdiler.

Bunun üzerine tabut yaklaşık 20 metre kadar askerler ve bu gruptan insanlar tarafından karışıklık içinde taşındı. Daha sonra tepkiciler arkaya geçtiler ve cenazeyi top arabasına kadar askerler taşıdı. Yürüyüş sırasında, "PKK Meclis'te", "Kana kan intikam", "Şehitler ölmez", "Ersever'i PKK öldürmedi" sloganları atıldı. Son slogan ise kuşkusuz çok ilginçti...

Ersever'in cenazesi Cebeci Asrî Mezarlığı'nda toprağa verildi.

“Beni sağ yakalamak istiyorlar”

Cenaze törenine katılan yüksek rütbeli bir jandarma subayı, “Cem, tongaya basmayacak kadar zeki biriydi. Onu çok güvendiği biri ele geçirmiş olmalı” yorumunu yaptı.

Cami avlusuna biriken çok kişi subayla aynı görüşü paylaşıyordu. Ersever cinayeti PKK eylemine benzemiyordu.

Zaten aynı gün KURD-HA’nın Düsseldorf bürosundan bir açıklama yapıldı: “ERNK çevresinden aldığımız bilgiler Ersever cinayetini PKK’nın işlemediği yolundadır.”

Öte yandan Anadolu Ajansı, Ersever’in PKK tarafından öldürüldüğünü ileri sürdü. Ajansın elinde hiçbir belge ve bilgi olmadan abonelerine al elacele böyle bir haber geçmesi çok kişiyi hem şaşırttı, hem düşündürdü! Aynı gün İçişleri Bakanı Nahit Menteşe Ersever’i PKK’nın öldürdüğünü söyledi!..

Hayri Birler, Turkish Daily News’da 18 ağustos 1993 tarihinde Binbaşı A. Cem Ersever’le röportaj yapmıştı.

Gazeteci Birler de Ersever’le sık sık buluşup sohbet ediyordu. Hayri Birler, Ersever’in cesedi bulunduktan sonra Ersever’in daha önce anlattığı bir olayı 6 kısımda yazdı:

“Ersever takip edildiğini söylemişti; ‘Evvelsi gün apartmandan çıktım, arabaya binip motoru çalıştırdım. Bir arabanın beni takip ettiğini fark ettim. İçinde üç kişi vardı. İkisi önde, biri arkada oturuyordu. Sıhhiye’ye kadar sürdüm, arkamdaydılar. Ulus’a yöneldim, hâlâ arkamdaydılar. Aydınlikevler’e gittim, arkamda yakın takipteydiler. Oradan Cebeci’ye döndüm, peşimi bırakmıyorlardı. Kim oldukları belli değildi, ama ne yaptıkları açıldı. Üzerimde silahım vardı. Hava kararıyordu. “Beni sağ yakalamak istiyorlar” diye düşündüm. “Ne olacaksa olsun” diyerek trafiğin olmadığı Tuzluçayır-NATO yoluna sapmaya karar verdim. Aracımı bir müddet sürdüm, sonra U dönüşü yaparak üzerlerine sürdüm, kaçtılar.”

Tahmini doğru çıkmıştı, Ersever’i sağ yakalamak istiyorlardı. Sorgulanacaktı. Öyle de oldu. 26 ekimde kayboldu, otopsi raporuna göre 1 veya 2 kısımda öldürüldü.

Nasıl sağ yakalandı? Kim nerede sorguladı. Neden infaz edildi? Soruları çoğaltmak mümkün. Şurası bir gerçektir, Ersever çok önemli sırlar taşıyordu. İşte bazıları:

- Güneydoğu’daki faili meçhul cinayetler;
- JİTEM’in uyuşturucu ve silah kaçakçılığı;
- Bölgedeki yabancı istihbarat birimlerinin faaliyetleri;
- Devletin Barzanî ve Talabanî’yle ilişkileri;
- Ordu içindeki MHP örgütlenmesi;
- Devletin özel savaş alanındaki bütün istihbarat bilgileri;
- Kontrgerillanın örgütlenmesi ve faaliyetleri...

Binbaşı Ersever’in cesedi bulunduktan sonra Milliyet gazetesi şu manşeti atmıştı: “Çok

şey bilen subay öldürüldü!”

Cem Ersever’in eşi susuyor

Yıldız Ersever, kocası Güneydoğu’da görev yaparken kızıyla birlikte hep Ankara Anıttepe’deki Jandarma lojmanlarında oturmuştu.

Binbaşı Ersever’in Türk Silahlı Kuvvetleri’nden ayrılmasına karşı çıktı. Ancak uzun bir süredir kocasıyla ilişkisi zaten iyi değildi. Söz dinletemezdi.

Ersever, aldığı emekli maaşının hepsini eşine ve kızına gönderiyordu. Gönderiyordu, çünkü emekli olduktan sonra da evinde oturmuyordu. Yıldız Ersever istihbaratçı kocasına artık nerede olduğunu sormayacak kadar deneyim sahibiydi. Tek amacı kızına iyi bir öğrenim olanağı sunmaktı.

Binbaşı Ersever’in cesedi bulunduktan sonra, Yıldız Hanım evinin kapılarını basın mensuplarına kapattı. Sadece Aydınlık muhabiri Sinan Onuş, Yıldız Ersever’den birkaç cümle alabildi. Yıldız Ersever şunları söyledi:

“En son 7 ekimde gördüm. Maaşını bırakıp gitti. Bir daha da görmedim, biz bir şey bilmiyoruz. Her şeyi gazetelerden öğreniyoruz. Kocamın ağzı çok sıkıydı, sonra neden gazetelere konuştu bilmiyorum.”

Bugüne kadar ne Jandarma Genel Komutanlığı’ndan ne de Emniyet’ten kendisine soru sorulmadığını ifade eden Yıldız Ersever, “Kimse gelip bize soru sormadı. Devletimize güveniyoruz, katilleri mutlaka yakalayacaktır” diye konuştu.

Üçgenin ikinci köşesi: Polatlı

2 kasım günü Polatlı’nın Avcılar köyü yakınlarında yirmi beş-otuz yaşlarında, uzun boylu, zayıf, saçlarının ön bölümü seyrek, uzun burunlu bir erkek cesedi bulundu.

Beş gün sonra cesedin Binbaşı Ersever’in yakın arkadaşı Mustafa Deniz’e ait olduğu anlaşıldı. Ersever’in cesedi bulunduktan sonra Mustafa Deniz de teşhis edilmişti.

Soruşturmayı yürüten subay, “İki ölüm arasında gün farkı yok, saat farkı olabilir” dedi.

Mustafa Deniz elleri arkadan bağlı, şakağına tek kurşun sıkılarak öldürülmüştü. Ersever cinayetinde olduğu gibi olay yerinde mermi çekirdeği ve boş kovan yoktu.

Ağabeyi Mehmet Deniz Manisa’dan çağrıldı. Cesedin kardeşine ait olduğunu söyledi.

Mehmet Deniz ile gazeteciler arasında şöyle bir konuşma geçti:

- Kardeşiniz kaç yıldır sizden ayrı yaşıyordu?
- Mustafa hemen hemen üç dört senedir bizden ayrı Ankara’da yaşıyordu.
- Askerliğini yaptıktan sonra mı Ankara’ya geldi?
- Evet. Askerliğini Güneydoğu’da yapmıştı. Arada bir misafir olarak bize geliyordu. Kısa sürelerle bizimle kalıyordu.
- Geçimini nasıl sağlıyordu?

– Parasını Emniyet’ten aldığını biliyorum. Ama askerler mi, polis mi veriyordu, bilmiyorum.

Çift kimlikli Mustafa Deniz

Mustafa Deniz kimdi?..

Binbaşı Ahmet Cem Ersever 5 mart 1993 tarihinde üniformasını çıkarıp emekli olunca, JİTEM’de görev yapan iki sivil memur da birlikte istifa ediyorlar. Bu iki sivil memurdan biri PKK itirafçısı olduktan sonra JİTEM’de memur olarak çalışmaya başlayan Mustafa Deniz’di.

Mustafa Deniz itirafçı olduktan sonra kendisine yeni bir kimlik ve nüfus cüzdanı veriliyor. “İhsan Hakan” adını alıyor. Ankara-Çankaya Nüfus Memurluğu’nun kayıtlarına göre, Mustafa Deniz’in adı artık İhsan Hakan olmuştu. İhsan Hakan 19 ocak 1993 tarihinde 1285 kayıt numarasıyla resimli bir nüfus cüzdanına sahip olmuştu! Bu cüzdana göre, Ankara-Çankaya 056-01 cilt, 65 kütük sıra, 01 sıra numarasına kayıtlı Mehmet Emin ve Saliha oğlu, Ankara 11 kasım 1965 doğumluydu.

Aslında Mustafa Deniz Ağrı-Doğubeyazıt nüfusuna kayıtlı Deniz ailesinin sekiz çocuğundan biri. Mustafa Deniz, daha dört yaşındayken babası evi terk etmişti. Geçimlerini akrabaları sağlıyordu. Küçük Mustafa sabah ilkokula gidiyor, öğleden sonra ayakkabı boyacılığı yapıyordu. Ortaokul ve lise yıllarında da bu işe devam etti. Doğubeyazıt Lisesi’ni birincilikle bitirdi. İstanbul Üniversitesi Veterinerlik Fakültesi’ni kazandı.

İstanbul’da Atatürk Öğrenci Sitesi’nde kaldı. Burada PKK sempatizanlarıyla tanıştı. Arkadaşı Hakan Vural’la birlikte PKK saflarına katılmak için önce Yunanistan’a gitmeye karar verdiler, Meriç Nehri’ni yüzerek Yunanistan’a geçtiler. İltica talebinde bulundular. Atina’daki Lavrion Kampı’na gönderildiler.

Mustafa Deniz’in iltica talebi kabul edildi. Ancak Atina’daki bir üniversiteye kayıt yaptırabilmesi için Veterinerlik Fakültesi’nden belge getirmesi isteniyordu. Mustafa Deniz Meriç Nehri üzerinden Türkiye’ye döndü. Fakülteden belgeleri alıp tekrar aynı yolu izleyerek Yunanistan’a geçti. İkinci kez iltica ettiği öğrenilince üniversiteye kayıt yaptırmada zorluklarla karşılaştı. Bunun üzerine Mustafa Deniz, sahte bir pasaport bularak Yunanistan’dan uçakla Suriye’ye gitti. Bekaa Vadisi’ndeki Mahsun Korkmaz Akademisi’ne ulaştı.

Bekaa’da eğitim görüyor. Eğitim bitince önce Serhat (Van-Ağrı-Kars) Eyaleti’ne sorumlu olarak atanması kararlaştırılıyor. Ancak deneyimi az olduğu dikkate alınarak tecrübe kazanması için Botan’da (Hakkâri-Siirt-Şırnak) takım komutan yardımcısı olarak görevlendiriliyor. Kırk sekiz kişilik bir grupla Dicle Nehri’nden sandallarla Türkiye’ye geliyor.

Mustafa Deniz, çeşitli silahlı çatışmalara giriyor, köylerde eğitim çalışması yapıyor. Yakalanıyor. Günler süren sorgulamadan sonra itirafçı oluyor. Kırk dokuz sayfalık bir itirafta bulunuyor. İtirafçı olduktan sonra “Heval” kod adını alıyor.

Mustafa Deniz'i sorgulayan bizzat Binbaşı Ahmet Cem Ersever. Ersever, PKK saflarında mücadele edip önemli görevler üstlenmiş kişileri itirafçı yaptıktan sonra JİTEM'e memur olarak alıyordu. Mustafa Deniz akıllı, analiz yeteneği olan bir kişiydi. Ersever, Mustafa Deniz'i hemen "ekibine" dahil etti.

İstifa eden ikinci itirafçı kimdi?

Mustafa Deniz'in itirafçı olduğu bilinmiyordu. Binbaşı Ersever, Aydınlık'a yaptığı açıklamada kendisi emekli olduktan sonra iki sivil arkadaşının da istifa ettiğini söylemişti, o kadar.

Bunlardan biri Mustafa Deniz'di, peki diğeri?

Mezopotamya Basın Yayın Şirketi'nin iki ortağı vardı: Binbaşı Ersever ile İhsan Hakan. Binbaşı Ersever'in TSK'den ayrılmasından sonra istifa eden iki kişinin Mustafa Deniz ile İhsan Hakan olduğunu düşündük.

Mustafa Deniz de öldürüldüğüne göre kilit isim İhsan Hakan'dı! Cinayeti kimlerin işlediğini o bilebilirdi.

Ancak daha sonra öğrendik ki, Mustafa Deniz itirafçı olup, JİTEM'de çalışmaya başlayınca adını değiştirip İhsan Hakan adını almıştı. Binbaşı Ersever'in ortağı Mustafa Deniz'di.

Binbaşı Ersever'le birlikte ayrılan "ikinci kişi"nin kim olduğu henüz yanıtlanmamış bir sorudur.

Binbaşı Ersever'le yaptığımız ilk görüşmelerde Mustafa Deniz de vardı. Ancak Ersever'le son buluşmalarımızda Mustafa Deniz artık gelmiyordu. Buluşmalarımızda Ersever, ona iş bulup yerleştirdiğini söylemişti. Ancak Mezopotamya Basın Yayın Şirketi kapandıktan sonra Mustafa Deniz'in Ersever'e çok kırıldığı da ileri sürülüyordu. İşler umdukları gibi gitmemişti...

Mustafa Deniz'le gömülen sır

Genel başkanlığını Muhsin Yazıcıoğlu'nun yaptığı Büyük Birlik Partisi'nin yayın organı Yeni Hafta dergisi 22 kasımda Mustafa Deniz'le ilgili olarak şu bilgileri veriyordu:

"Ersever tarafından İzmir Emniyet Müdürlüğü'ne Kürtçe mütercim olarak, parttayım çalışmak üzere yerleştirilen Mustafa Deniz 31 ekim günü arandı. Kendisine Ersever'in bir süredir kayıp olduğu ve bu konudan haberdar olup olmadığı soruldu. Mustafa Deniz ise bir süredir kendisinin de Ersever'den haber alamadığını belirtti. Ersever'in kaybindan endişe eden yakınları, Mustafa Deniz'e kendisini iyi korumasını ve dikkat etmesini tavsiye ettiler."

Habere göre Binbaşı Ersever, "tutsak" alındığında Mustafa Deniz serbestti!..

Mustafa Deniz'in Binbaşı Ersever'e son aylarda kırgın olduğu doğruysa, insan ister istemez düşünüyor; Mustafa Deniz yoksa çift taraflı mı çalışıyordu? Ersever'i pusuya düşüren Mustafa Deniz miydi? Ersever'i öldürenler daha sonra güvenmeyip Mustafa Deniz'i de mi öldürmüşlerdi?

Şurası kesin: Mustafa Deniz, Binbaşı Ersever'in son iki yılında hep yanındaydı. Ersever'in sahip olduğu bilgilerin çoğunu Mustafa Deniz de biliyordu. Eğer yaşasaydı, Ersever'in kimin tarafından öldürüldüğünü de bilebilecekti...

Üçgen tamamlanıyor: Kızılcahamam

SHP Genel Başkanı Murat Karayalçın'la 31 ekim tarihinde Abant'a giden gazetecilere, jandarmalar genç bir kadın cesedinin fotoğrafını gösterdiler. "Bu kadını öldürüp atmışlar. Bu fotoğrafı gazetenizde yayımlayıp altına da 'Kimliği meçhul maktul' diye yazarsanız belki tanıyan birileri çıkar" diyerek fotoğrafı gazetecilere vermek isterler. Gazeteciler fotoğraf ve haberlerle fazla ilgilenmezler. Sıradan bir cinayet olayı diye düşünürler.

Binbaşı Ersever'in ve arkasından yakın arkadaşı Mustafa Deniz'in ölümleri gazetelerin birinci sayfalarından verildi. Televizyonlar olaya geniş yer ayırdılar. Özellikle Ankara bu haberle çalkalanmaktaydı.

10 kasım günü gazete manşetlerinde bu kez Binbaşı Ersever'in sevgilisi Mahsune'nin de öldürüldüğü haberi vardı. Ankara'nın 90 kilometre uzağındaki Kızılcahamam TEM otoyolunun Çamlıdere mevkiinde yirmi beş-otuz yaşlarında genç bir kadının cesedi bir hafta önce bulunmuştu.

Sol kulağının arkasına yediği sert bir darbe sonucu öldüğü belirtilen genç kadının üzerinden Ulusoy otobüs firması tesislerinde yemek yediğine ilişkin fiş ile telefon kartından başka bir şey çıkmamıştı.

Çamlıdere Cumhuriyet Savcısı Nihat Coşkun, "Fişin alındığı işyerine öldürülen kadının fotoğrafı götürüldü, ancak bir sonuç alınamadı. Yine cesetten çıkan telefon kartı da PTT Genel Müdürlüğü'nce incelendi, ancak herhangi bir bulgu elde edilemedi" diyordu gazetecilere. Savcı Nihat Coşkun'a göre Mahsune başka bir yerde profesyonelce öldürüldükten sonra ilçe dışına atılmıştı.

Ceset bulunduktan sonra kimliği konusunda soruşturma yapılmış, kimlik tespitiyle ilgili Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na yazı gönderilmişti. Bir sonuç elde edilemeyince, cesedi muhafaza edecek teknik donanım da bulunmadığı için genç kadın gömülmüştü.

Binbaşı Ersever'in cesedi bulunduktan sonra araştırma yapan güvenlik kuvvetleri Çamlıdere'de bulunan cesedin, Ersever'in Suriye uyruklu sevgilisine ait olduğunu tespit ettiler. Mahsune de Ersever'le aynı gün ortalıktan kaybolmuştu.

Üçgendeki Tezgâh kitabını yazan Binbaşı Ersever ile sevgilisi Mahsune ve iş ortağı, arkadaşı Mustafa Deniz'in cesetleri üçgen oluşturacak şekilde, Samsun, Eskişehir ve İstanbul çıkışlarına bırakılmıştı!

Asıl adı: Neval Boz

Ankara Kızılcahamam TEM otoyolunun Çamlıdere mevkiinde cesedi bulunan Mahsune Dguebe, Binbaşı Ersever'in sevgilisiydi. Asıl adı Neval Boz'du. Doğum yeri Antakya'ydı.

Neval Boz ilk ve ortaöğrenimini Antakya'da yapıyor. 1987 yılında üniversite sınavlarına giriyor. Kazanamıyor. Birçok Antakyalı arkadaşı gibi Suriye'ye gidip üniversiteyi orada

okumak istiyor. Şam Üniversitesi Tıp Fakültesi'ne kaydoluyor.

Arapça konusunda oldukça zorluk çekiyor. Bu nedenle derslerinde başarısız oluyor. Antakya'da doktorluk yapan dayısını telefonla arayarak, "Dil zorluğu nedeniyle zorlanıyorum. Türkiye'deki tıp fakültelerinden birine yatay geçiş için bana yardımcı olacaklar" diyor.

Neval Boz Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi'ne yatay geçiş yaptırıyor. Yıllardır Arap ülkelerinden Türkiye'ye yatay geçişe izin verilmiyor. Ancak Neval Boz bu engeli kolay aşıyor!

Öğrendiğimize göre Neval Boz Suriye'de öğrenciyken Suriye vatandaşlığına geçiyor. Mahsune Dguebe adını alıyor. Neden geçtiği konusunda ise bilgi edinilemiyor. Yapılan bir yorum, Neval Boz'un Suriye'deki öğrencilik yıllarında Suriye İstihbarat Teşkilatı (Muhaberat) adına ajanlık yaptığı şeklinde. Bir başka yoruma göre ise Neval Boz MIT adına çalışıyordu. İkinci yorum akla daha yakın. Çünkü Neval Boz'un Hacettepe Üniversitesi'ne yatay geçişi, Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği'ne bağlı psikolojik harp örgütü Toplumla İlişkiler Başkanlığı (TİB) bünyesindeki bazı öğretim üyelerinin yardımıyla gerçekleşiyor!

Neval Boz ile Binbaşı Ersever'in ilişkisi nerede, ne zaman başlamıştı? Bu konuda sağlıklı bilgi yok. Ancak Boz ailesi tek çocukları olan Neval'in Binbaşı Ersever'le iki yıldır birlikte yaşadığını biliyor. Bu nedenle de kızlarıyla aralarının açık olduğu belirtiliyor.

Boz ailesine göre tek kızları Neval tıp öğrenimini Suriye'de tamamladıktan sonra Türkiye'ye geldi. Ailesi Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi'ne nakil yaptırmadığını söylüyor. Boz ailesine göre, kızları staj yapmak için Türkiye'ye gelmişti.

Ailesi "Mahsune Dguebe" adını kızlarına kimin verdiğini de bilmiyor. "Kızımız kesinlikle yazıldığı, söylendiği gibi Suriye vatandaşı değildi. Bunları kim niçin uyduruyor?" diyor.

Neval Boz Suriye uyruğuna geçti mi?

Bu konuda iki görüş var. Birincisi, Suriye'de öğrenciliği sırasında vatandaşlığa geçtiği şeklinde.

İkinci görüşü savunanlar ise konuya çok farklı bir boyut getiriyorlar:

"Şu anda Suriye'nin Lazkiye, Şam ve Halep üniversitelerinde 1 760 Türk öğrencisi bulunuyor. Bunların sadece 158'inden Türkiye Dışişleri Bakanlığı'nın haberi vardır. Diğer öğrencilerin kimler olduğunu Türkiye bilmez! Şöyle ki, özellikle Hatay bölgesinden Suudî Arabistan'a her yıl yüzlerce kişi çalışmaya gider. Tahmini bir rakam vermek gerekiyorsa, Suudî Arabistan'da on bine yakın Hataylı vardır. Suriye'de okumak için gidenler de fazla dikkat çekmemek için önce Suudî Arabistan'a giderler. Çünkü Türkiye bu kadar çok öğrencinin Suriye'de bulunmasını istemez. İleride başına Kürt meselesi gibi bir de Arap sorunu çıkacağından korkar. Suudî Arabistan'a giden bu öğrenciler buradan Mısır'a geçerler. Mısır'dan vize alıp Suriye'ye girerler. Neval Boz, Suriye'de değil, Mısır'da "Mahsune Dguebe" adını almıştır. Türk öğrenciler Suriye'de Türk kimliğiyle bulunmazlar. Zaten Neval Boz adına Türk Dışişleri Bakanlığı'nda 'Suriye'de öğrencidir' diye bir kimliğe

rastlanmamıştır!”

Ersever ile Neval Boz’un ne zaman tanıştıkları konusunda da elde yeterli bilgi yok. Yine söylenenlere göre, Neval Boz Diyarbakır’da tıp stajı yaparken tanıştıkları şeklinde.

Karanlıkta kalan bir diğer konu ise, Binbaşı Ersever ile Neval Boz’un nerede birlikte yaşadıkları.

Binbaşı Ersever emekli olduktan sonra evine birkaç kez uğruyor. O da emekli maaşını bırakmak için. Neval Boz’un ise nerede yaşadığını ailesi bile bilmiyor.

Peki Binbaşı Ersever ile Neval nerede yaşıyorlardı? İstanbul, İzmir, Ankara, Mersin... Nerede? Bilinmiyor. Binbaşı Ersever’in kitapları, arşivi, belgeleri nerede? Bu konuda kimse bir şey bilmiyor! Gerek jandarmanın oluşturduğu soruşturma ekibi gerekse DGM savcılığı ev konusunu merak bile etmiyor!

Binbaşı Ersever’in bir yakın dostuna göre, Ersever İstanbul’da özel bir şirketin güvenlik sorumlusu olarak yirmi gündür çalışıyordu. Arkadaşına göre ev İstanbul’da olabilirdi...

Ersever’in bir diğer yakınına göre ise, Binbaşı Ersever Mersin’e yerleşmek, orada kendi işini kurmak istiyordu. Ona göre ev Mersin’deydi!

Araştırmalarımızdan çıkan sonuç: Ersever’in ailesi, yakın arkadaşları ve Neval Boz’un ailesi “esrarlı evin” nerede olduğunu bilmiyorlardı.

Soruşturma sonuçları

Binbaşı Ersever ile arkadaşlarının ölümüyle sonuçlanan cinayetleri Devlet Güvenlik Mahkemesi (DGM) Başsavcılığı soruşturuyor. Üç dosyayı birleştiren DGM Başsavcılığı soruşturmayı Jandarma Genel Komutanlığı bünyesinde oluşturulan “Tahkikat Komisyonu”yla birlikte yürütüyor.

Basının yazdığı habere göre,¹ DGM Başsavcılığı Binbaşı Ersever’in bankalardaki mevduatını araştırdı. Çıkan sonuç: Ersever’in üç banka şubesinde 200 bin lira ile 1 milyon lira arasında değişen toplam 1,5 milyon liralık hesabı vardı.

Yine basında,² “Binbaşı Ersever’in cesedinin bulunmasından önce Aydınlık gazetesine postayla gönderilen nüfus cüzdanı ve zarf üzerinde yapılan teknik inceleme tamamlandı. Emniyet yetkililerinden alınan bilgiye göre, teknik inceleme sonucu zarfın üzerindeki yazının Suriye uyruklu Mahsune Dguebe tarafından yazıldığı anlaşıldı” şeklinde yer alan haberler çıktı.

Zarfın üzerindeki yazının Mahsune’ye ait olduğu konusundaki bilgilerin ne kadar doğru olduğunu saptayamadım. Binbaşı Ersever’in arkadaşlarına göre: “Madem birlikte kaçırılıp sorgulandılar, o halde neden Mahsune de kafasına sıkılan bir kurşunla öldürülmedi? Neden Mahsune’yi kafasına vurdukları sert bir cisimle öldürdüler? Bize göre, Mahsune ele geçirildiklerini anlayınca kaçmak istedi, o karışıklıkta kazayla öldürüldü.”

Eğer olay bu şekilde olduysa zarfın üzerindeki yazı Mahsune’ye ait olamazdı! Emniyet yetkilileri hem soruşturmayı yürütmüyor hem de basına kafa karıştırıcı bilgiler sızdırıyorlardı.

Bir diğ er ilginç   olay: Binbaşı Ersever ve arkadaşları için Adl  Tıp merkezinde gerekli çalışmanın yapılmadığıdır.

Ancak basında3 yer alan bir haber şöyleydi:

  Ersever ve arkadaşlarının cesetlerinden alınan kan örneklerinde herhangi bir uyuşturucu maddeye rastlanmadığı açıkladı. Ersever ve arkadaşlarının ilaçlı bir sorgulamadan geçip ge mediklerinin anlaşılması için alınan kan  rnekleri, Adl  Tıp merkezinde yapılan inceleme sonucunda gizli servisler tarafından kullanıldığı bilinen soldium pentothal, skopdamin ve fenodiazin gibi uyuşturucu kimyasal maddelere rastlanmadığı belirtildi.  

Binbaşı Ersever olayı basında artık k      haberlerle veriliyordu. Bu haberlerin de ne kadar  ağlıklı  olduğu tartışma götürürdü kuşkusuz!

Benzer bir haber 28 kasım 1993 tarihinde Nokta dergisinde yayımlandı. Dergiyi arayan bir şahıs,  vicdanen rahatlamak  için Binbaşı Ersever ve G neydoğu daki faili meçhul cinayetler hakkında konuşmak istediğini bildirmişti.

Gerçek adı dergide verilmiyordu.  Ali Pınar  takma adını vermişlerdi. İfadesine göre polisti! Ancak şimdi ka aktı. O da korkuyordu öldürülmekten. Çünkü uzun bir dönem tetikçilik yapmıştı.

 Ali Pınar  ilginç olaylar anlatıyordu...

 tiraf ıların güvendikleri kişi Ersever

Nokta dergisinin haberine hiç dokunmadan olduğu gibi aktarıyorum:

 Ersever JİTEM i kurduğu sırada,  lk c  görüşlere fanatizm derecesinde bağlıydı ve bu inançları onu ülkenin başına bela olan PKK harekâtı karşısında örgütlü ve aynı silahlarla savaşan bir örgüt kurmaya g t rm şti. JİTEM jandarmaya bağlı bir istihbarat teşkilatı olarak çalışacak ve kaynağını PKK itiraf ılarına dayandıracaktı. Düşmana aynı silahla cevap vermek adına yoğun bir örgütlenme başlamıştı.

 tiraf ılar JİTEM in hayat damarı olmuşlardı. Onlar sadece bölgeyi çok iyi tanıyan ve çok iyi Kürtçe konuşan insanlar değillerdi. Aynı zamanda uzun yıllar içinde kaldıkları PKK hareketinin bağlantılarını, gelir kaynaklarını da çok yakından biliyorlardı. Çoğu teslim olduktan sonra koyu birer  lk c  oluyordu.

 tiraf ılar için Cem Ersever en güvenilen insandı. Onlara sahip çıkan, yön veren Ersever di.  l dediği zaman  l n r, kal dediği zaman kalınırdı. Çünkü Cem Ersever her eyleme onlarla birlikte giriyor, onlara sahip  küyordu.

Ahmet Cem Ersever bölgeye emek akıtmış, PKK meselesini uygulamalarla son derece ayrıntılı öğrenmiş bir askerdi. Ancak artık o da çalışmalardan yorgun düşmüş, bu işlerin vurmak kırmakla çözülemeyeceğini kavramıştı. Ona göre, her şeyden önce gidilen yol yanlıştı. Parlamenter sistem bozukt . Jandarma bu işi   zemedi. Emniyet güçleri merkez dışı çalışmıyordu. Olağanüstü Hal Bölge Valiliği yetersizdi. Her şeyden kötüsü bölgede görevli bulunanların çoğu mevki, şöhret ve maddî çıkar peşindeydi.

Binbaşı Ersever'in yalnız başına verdiği kelle koltukta uğraşının hiçbir anlamı yoktu. Bunu erken fark eden binbaşı örgütlenmeye karar verdi. Bir ekol oluşturmaya başladı. Elinde itirafçılar olarak tanımlanan büyük bir kaynak vardı. İtirafçılar da onunla aynı görüşteler. Bu iş özel bir kontra örgüt tarafından çözülebilirdi.

İtirafçı Mete

Ersever en güvendiği itirafçı İbrahim Babat'la illegal örgütlenmesine başladı. İbrahim Babat kod adı 'Mete', PKK içinde uzun yıllar bulunmuş ve gözünün karalığı, ataklığı sayesinde Besta-Uludere-Beytüşşebap asker komutanı olmuştu. Sıradan bir PKK militanı değildi. Aslen Suriye uyruklu bir Kürt'tü. İtirafçı olduktan sonra aşiretinin Türkiye topraklarında kalan bölümü Babatların bölgesinden, Uludere, Şenoba nüfusundan TC vatandaşlığı kimliği almıştı.

Binbaşı Ersever, Mete'yle tanıştığı günden itibaren görev anlayışının değiştiğini, 'PKK meselesine artık daha farklı ve gerçekçi bir gözle bakacağını' anlamıştı. Devletin bu yetersiz önlemleriyle hiçbir yere varılamayacağını sık sık tartışır olmuşlardı. Bir yandan sıcak savaşın içinde olmak, öte yandan bu savaştan sonuç almamak onları devlete rağmen örgütlenmeye sürükledi.

KAP örgütü

TİT, Binbaşı Ersever'in üzerinde uzun uzun düşünüp, katılım sağlamaya uğraştığı bir örgüt olarak ortaya çıkmadı. Hemen her gün en yakın arkadaşlarını kaybeden ve sürekli biçimde PKK hedefi olan bölgenin güvenlik görevlileri arasında potansiyel çoktan oluşmuştu. Nitekim önce KAP (Kemalist Asker Polis) adıyla kurmaya çalıştıkları ve hemen dağılan örgüt bu potansiyelin kısa süreli bir yansımasıydı. KAP'tan vazgeçtiler. Çünkü KAP onların devlet gücü gibi algılanmasına yol açıyordu. Ayrıca aralarında sadece emniyetçiler ve subaylar yoktu.

Uzun tartışmalardan sonra TİT adının yeniden canlandırılmasına karar verildi. Türk İntikam Tugayı adı artık sadece ve sadece Kürt meselesiyle yan yana duyulacaktı. Bu işlerin çözümü sadece ülkeye gönül vermiş idealistlerin kurduğu bir illegal örgütle sağlanabilirdi. Başta Ersever olmak üzere en yakın arkadaşı ve örgütün kurucularından İbrahim Babat da aynı görüşteydi. İddiaya göre abileri ve gerçek kurucuları emniyet müdürlerinden H.A. da gözü gibi sevdiği Mete'yi koltuğunun altına almıştı.

H.A.'nın önderliğinde Güneydoğu'nun kurtuluşu adına TİT içinde hızla örgütlendiler. Kesinlikle hücre sistemi çalışıyorlar ve üstlerinin ya da tehlikeli bulduklarının fark etmemesi için son derece titiz davranıyorlardı. Şahinler mücadelesi başlayacaktı. PKK ne yapıyorsa aynı yöntemlerle ona cevap verilecekti.

Bölge komutanlarından daha yetkiliydi

Binbaşı Ersever ise çok özel konumunu sürdürmeye devam ediyordu. Binbaşının çok özel konumundan kastedilen, bir asker için oldukça geniş kabul edilebilecek özgürlüktü. Hiç kimseye hesap vermek zorunda değildi. JİTEM grup komutanı olarak, bölge komutanlarından daha yetkili ve onlardan bağımsızdı. Binbaşı Ersever istediği zaman

bölgeden ayrılır, istediği zaman döner, istediği zaman doğrudan Eşref Bitlis Paşa'nın yanına çıkardı. Durum hakkında bilgi verdiği tek kişi Eşref Bitlis Paşa'ydı.

Ersever'e en yakın kişiler başta yardımcısı Jandarma Yüzbaşı İsmail Öztoprak olmak üzere, 'Mete' kod adlı İbrahim Babat, 'Mahmut' kod adlı Adil Timurtaş, 'Hakan' kod adlı Mustafa Deniz ve Mahsune'ydi. Mahsune aynı zamanda onun sevgilisiydi. Aralarındaki ilişkiyi bilmeyen yoktu. Ama hiç kimse binbaşıyla böyle bir hassas konuyu konuşabilecek cesarete sahip değildi.

JİTEM çalışmaları ve JİTEM'den bağımsız olarak TİT içi ilişkiler Binbaşı Ersever'in denetiminde yürütülüyordu. Başlangıçta seçilmiş hedefleri öldürmek yerine, caydırıcı olacağı düşünülen sabotaj eylemleri tercih ediliyordu. Diyarbakır Barosu başkanının arabasına bomba yerleştirilmesi, Yeni Ülke gazetesinin yakılması gibi döneme göre masum kabul edilen eylemler binbaşının grubunun imzasını taşıyordu. Hatta Ersever grubu baro başkanının arabasına bomba koyma olayında da hayli komik bir olay yaşamışlardı. Arabaya bombayı koyduktan sonra, olay yerinde bulunan polis ekibi tarafından şüpheli bulunmuşlar, ancak konuşmalardan sonra onları görev turu yaptıklarına ikna etmişlerdi.

Meşhur Talabanî bandı

Ersever grubunun masum eylemleri genişledikçe Mete göze giriyordu. Bir yandan TİT için, bir yandan JİTEM'e çalışıyordu. Giderek yükseliyordu. Örneğin TRT'de yayınlanan ve Kürt liderleri Talabanî ile Barzanî'nin PKK'yı öven video bantlarının bizzat Mete tarafından çekimi yapıp devlete ulaştırılmıştı. Mete kasedi sadece devlete ulaştırmakla kalmamış, yayın çizgisini çok beğendiği TRT yayıncısı Ertürk Yöndem'e de elden teslim etmişti. Hangi nedenlerle olduğu bilinmez, Yöndem kasedi çok geç yayınlıyordu.

'Bal tutan parmağını yalar' atasözü, davalarına bu kadar keskin bir fanatizmle başlamış TİT üyeleri için de geçerliliğini korudu ve olaylar birbiri ardına çorap söküğü misali hızlandı. Her şeyden önce itirafçıların derin bilgisi sayesinde PKK'nın bölgede sirküle olan büyük miktardaki paraları TİT'e akmaya başlamıştı. PKK bölgede kurduğu vergi, uyuşturucu ve silah kaçakçılığı nedeniyle özel noktalarda büyük para bulunduruyordu. Bu paralar daima mark ya da dolara çevrilerek tutuluyordu. Ancak TİT'çilerin yemini vardı. Bu paraları Binbaşı Ersever'in hesabında toplayacaklar, kendi örgütlerine silah ve kaynak yaratacaklardı. Her ne kadar büyük miktardaki paralar Ersever'in hesabında toplanıyorsa da, örgüt yeterince kendini topladıktan sonra kurulacak bir şirketin hesabına aktarılacaktı.

Binbaşı Ersever kendi hesabına çalışmaya başlamıştı. Bu hissedildi. Mete ve Adil bunu onaylamadılar. Mustafa ve Mahsune yolsuzluğun bir parçası olarak yer almışlardı. Aralarındaki görüş ayrılığının su yüzüne çıkması ise 1989 başında Yüzbaşı İsmail Öztoprak'ın öldürülmesiyle ortaya çıkacaktı.

Ersever'in icraatları

Körfez Savaşı'nı izleyen günlerde Irak'tan bir peşmerge komutanı Silopi'ye kaçıyor, Türkiye'ye sığınıyordu. Türkiye, peşmerge komutanının iltica talebini kabul ediyor, onu TC

vatandaşı olarak tescil ediyor ve askerlik görevini yapması için Antalya'ya gönderiyordu. Bölgede sınırsız yetkilerle donatılmış Binbaşı Ersever bir gün, peşmerge komutanını hastası olduğu bahanesiyle Antalya'daki birliğinden Diyarbakır'a getiriyordu. Diyarbakır'dan da peşmergeyi PKK'ya yakın olduğu savıyla alan Ersever timi, komutanı Silopi'ye götürüyorlardı. Komutan Silopi'de sınırda bekleyen Irak istihbarat subaylarına teslim ediliyor, karşılığında Binbaşı Ersever tarafından 100 bin Amerikan doları alınıyordu.

Yüzbaşı İsmail Öztoprak, Mustafa Deniz, İbrahim Babat ve Adil Timurtaş dehşet içindeydiler. Ancak yüzbaşı dışında kimsenin sesi çıkmadı. Ne de olsa onlar itirafçıydılar. Ama Yüzbaşı Öztoprak, Ersever'in yakasına yapıştı. Boğaz boğaza bir kavga yaşandı. Yüzbaşı durumu üstlerine bildireceğini söyledi. İtirafçılar Türk ordusunun iki subayını birbirlerine vurmadan ayırdılar. Durum sakinleşti. Yüzbaşı o gece Binbaşı Ersever tarafından nöbete gönderildi. Gece eğitimi sırasında Yüzbaşı İsmail Öztoprak gece görüş dürbününü denetleyen Burdurlu bir er tarafından 'yanlışlıkla' vurularak öldürüldü.

İbrahim Babat ve Adil Timurtaş sustular. Mustafa Deniz için susmayı gerektirecek bir şey yoktu. O zaten Binbaşı Ersever'i onaylıyordu. Yalnız kaldıklarında İbrahim Babat yemin etti, Cem Ersever'i öldürecek. Eğer öldürmezse hiç kuşkusu yok ki, Cem Binbaşı Silopi olayına tanık olanları birer ikişer ortadan kaldıracaktı. Cem Binbaşı konuşanın başına ne iş geleceğini Öztoprak'ın ölümüyle somut olarak onlara göstermişti. Bu olaydan sonra TİT'in bölünmesi çok vahim bir hale dönüştü.

Ersever uyuşturucu işinde

Binbaşı Ersever uyuşturucu işine de girmişti. Kimsenin hiçbir şekilde arayamadığı beyaz Kartal arabası nice kaçakçılık olayının sessiz tanığıydı. Kurucusu olduğu örgütle aralarına bir soğukluk girmişti. Bir zamanlar gözünden çok sevdiği Mete ve Adil'le arasına kuşku girmişti. Adil'i tasfiye etmek kolaydı. Ama Mete kendisini harcamaya yeminli ve çok zeki olduğundan işi zordu. Örgütte kimseye güvenmiyordu artık. Cem'in yanında olanlar ve Mete'nin yanında olanlar olarak ikiye bölünmüşlerdi. Yine Güneydoğu eylemleri devam etti.

1990 yılında üç PKK militanı TİT tarafından Diyarbakır-Çınar yolunda sorguları yapıldıktan sonra öldürülüyorlar ve bu sorgunun sonuçları olarak PKK'nın hayli yüklü bir dolar rezervi ele geçiriliyordu. 1992 yazında Silvan'da PKK ilçe sorumlusu Mehdi Kaydu öldürülüyordu.

Eylemler JİTEM kavgalarıyla iç içe yaşanırken Ersever en büyük zaferini elde etti ve TİT ortakları Mete ve Adil'i JİTEM'den kovdurdu. Mete bölgeden ayrıldı. İstanbul'a geçti. Daha önceden İstanbul'a atanmış olan H.A.'nın koruması altına girdi. Amacı izini kaybettirmek ve Ersever'in intikamından korunmaktı.

Bölgede bütün savaş, itirafçıların belirlediği politikaya göre yürütüldüğünden, emniyet güçleri ve Asayiş Komutanlığı arasında itirafçı kapma çekişmesi vardı.

H.A. statüsü itibariyle sınırsız yetkilere sahipti. JİTEM'in sahip olduğu itirafçıları emniyete kaydırmak için de oldukça çaba göstermişti.

Çizmeyi daha 1989 sonunda Silopi’de aşmış bulunan Cem Binbaşı kendi yardımcısının katili olmakla kalmamış, ortak bir yeminle bağlı oldukları TİT örgütünü satmış, gasp ettikleri PKK dolarlarını ortaya çıkarmamış, üstelik uyuşturucu ve silah kaçakçılığına boğazına kadar batmıştı...”

Tüm bunları anlatan tetikçi Ali Pınar, Binbaşı Ersever’i, Mete kod isimli İbrahim Babat’ın öldürdüğünü iddia ediyordu.

Ali Pınar “Yeşil”in adamı

Ali Pınar’ın anlattıkları olayın özü itibariyle doğrudur. Yani 2000’e Doğru’nun yazdığı gibi JİTEM uyuşturucu ve silah kaçakçılığı bataklığına saplanmıştı. Binbaşı Ersever, faili meçhul olaylarda tetikçi olarak itirafçılarla, eski MHP’lilerin kullanıldığını bana zaten anlatmıştı. Ali Pınar da bunu doğruluyordu.

Ancak Ali Pınar’ın anlattıkları da, tıpkı Binbaşı Ersever’in bana söyledikleri gibi “tek yanlı”ydı! Binbaşı Ersever, Yeşil kod adlı Ahmet Demir, Mehmet Yazıcıoğulları ve Alaattin Kanat’ın cinayetlerini oldukça ayrıntılı olarak anlatmıştı. Ali Pınar ise bu gruba hiç değinmiyordu! Güneydoğu’daki faili meçhul cinayetlerde adı en çok duyulan Yeşil’den (Sakallı) hiç söz etmiyordu. Bu kadar “bilgi” sahibi biri Yeşil’i nasıl bilemezdi?..

Tetikçi Ali Pınar, Binbaşı Ersever’in Silopi’deki peşmerge komutanını Irak’a satmasını, yardımcısı Yüzbaşı Öztoprak’ı öldürtmesini, PKK dolarlarını gasp etmesini bir bir anlatıyor. Anlaşıyor ki, Ali Pınar Nokta dergisine “vicdanını rahatlatmak için” değil de, Ersever’in nasıl bir hırsız olduğunu anlatmak için konuşmuştu!..

Ali Pınar büyük bir ihtimalle Ersever ve arkadaşlarını öldüren kontrgerilla timinden. Bilinçli olarak dergiyle konuştuğu muhakkak. Peki Ali Pınar’ı yönlendirenler kim?

Ali Pınar’ın konuşması gösteriyor ki, kontrgerilla timleri arasında kanlı bir hesaplaşma var. Gruplardan birinin lideri Binbaşı Ahmet Cem Ersever! Diğer grubun başında kim vardı? Yeşil mi, Mehmet Yazıcıoğulları mı yoksa bir başkası mı?.. Bu soruyu sonra yanıtlayalım...

Mete sorgulara maskeyle girerdi

Gelelim Ali Pınar’ın Mete kod adlı İbrahim Babat’ın Binbaşı Ersever’i öldürdüğü şeklindeki iddiasına; İbrahim Babat adında bir itirafçının varlığı tartışma konusu. Nokta dergisi, “İbrahim Babat” adını almış bir itirafçının var olduğunu söylüyor. “Elimizde İbrahim Babat’ın nüfus cüzdanı örneği var” diyorlar.

Yıllarca Binbaşı Ersever’le birlikte çalışmış subaylar ise, İbrahim Babat adında bir itirafçı tanımadıklarını belirtiyorlar. Şöyle konuşuyorlar:

“Nokta dergisinde Ali Pınar’ın anlattığı Mete’yi yakından tanıyoruz. Sarışın, kısa boylu, gözlüklü, çok zayıf bir Mete. İtirafçı olduktan sonra askerliğini Silvan 10. Er Eğitim Tugayı’nda yaptı. Askerliği bitiminde Binbaşı Ersever, Mete’yi JİTEM’e sivil memur olarak almak istedi. Jandarma Genel Komutanlığı’na başvuruda bulundu. Ancak Mete JİTEM’e kabul edilmedi.”

Neden alınmadığını da anlatıyorlar:

“Mete gerek JİTEM’e gerekse polisler Kuzey Irak’tan silah getirirdi. Bu arada getirdiği silahların hepsini vermez, bir bölümünü de sivil halka satardı! Sivil halka silah sattığı öğrenilince hakkında soruşturma açıldı. Üstelik bir kere değil birkaç defa soruşturmayaya maruz kaldı. Her soruşturma açıldığında Mete hemen, ‘Eğer bana bir şey yaparsanız hangi subaylara, hangi polisler silah getirdiğimi söylerim’ diye herkesi tehdit ederdi. Soruşturma dosyaları bu nedenle hep kapatıldı. Çünkü Mete’nin getirdiği silahların bir kısmı –ki, biz bunlara pis silah deriz– birçok olayda yakalanan teröristlerin üzerinden bu pislikler çıkmıştır! Silahsız öldürülen kişilerin yanlarına bu silahlar bırakılır. Mete’nin böyle kirli işleri çok olduğu için JİTEM’e alınmadı. Kısaca riske girmek istenmedi.”

Mete bölgedeki en tehlikeli itirafçılardan biri, tıpkı Yeşil gibi. İşkencelere katılıyor, sorgulamalarda bulunuyor.

“Sorgu, işkence sırasında maske takıyor. Eğer yakalanan PKK militanı konuşmazsa, hakkındaki iddiaları kabul etmezse Mete hemen maskesini çıkarıyor. PKK militanı karşısında Mete’yi görünce çok şaşırıyor. Çünkü Mete PKK’nın üst düzey komutanlarından biri. Mete’nin gerçek adını kimse bilmez. Zaten bizde isim sorulmaz. Herkesin bir kod adı vardır. Ancak biz Nokta dergisinin yazdığı gibi Babatların soyadlarını verdiği bir itirafçı olduğunu duymadık” diyen subaylar, Mete’nin İstanbul’da olduğunu doğruluyorlar.

Nokta dergisinde H.A. adıyla geçen emniyet görevlisi İstanbul’a tayini çıkınca yanında Mete’yi götürüyor. Nokta dergisinde emniyet müdürü olarak gösterilen H.A. Diyarbakır’da İstihbarat Şube müdür vekili. Aynı görevi İstanbul’da da sürdürüyor.

İtirafçıların paylaşamadığını belirtmiştik. Jandarmanın itirafçılarını Binbaşı Ersever “ayartıyor”! Emniyetin itirafçı ihtiyacını ise H.A. gideriyor!

Binbaşı Ersever’in arkadaşları, “Ersever ile H.A. iyi arkadaştı. Mete de bu ekibin içindeydi. Mete’nin Ersever’i öldüreceğine ihtimal vermiyoruz” diyorlar.

H.K. de ordudan ayrıldı

Ali Pınar’ın anlattığı bir diğer olay; Yüzbaşı İsmail Öztoprak’ın öldürülmesiydi. Bu olay doğru. Ancak Yüzbaşı Öztoprak’ın, Binbaşı Ersever’in yardımcısı olduğu iddiası gerçek değil. Binbaşı Ersever’in o yıllardaki yardımcısı, “Mardin kontrgerillası”nda adı geçen “Celil” kod adlı Binbaşı A.Ö.

Binbaşı A.Ö. 1992 yılında Ankara’ya geliyor. Halen Jandarma Genel Komutanlığı’nda görevli.

Sıkı durun! “Mardin kontrgerillası” haberinde adı geçen subay H.K. de Binbaşı Ersever gibi Türk Silahlı Kuvvetleri’nden ayrıldı! Niçin ayrıldığı konusunda meslektaşlarının bilgisi yok. Nerede olduğu da bilinmiyor...

Binbaşı Ahmet Cem Ersever, Binbaşı A.Ö. ve Binbaşı H.K. üçü de Güneydoğu’daki kontrgerillanın en tepesinde bulunan isimler. İkiisi ayrılıyor, biri Ankara’da merkeze alınıyor. Jandarma Genel Komutanlığı bu ekibi dağıttı mı? Yoksa, bu üç subay kendi inisiyatifleriyle mi Güneydoğu’dan bir şekilde koptular?..

Ali Pınar, Binbaşı Ersever'in Kemalist Asker Polis (KAP) adlı bir kontrgerilla örgütü kurmak istediğini söylüyor. Ali Pınar'ın anlattığı doğru. Bu bilgiye bir ek yapalım: Binbaşı Ersever'in kurmak istediği kontrgerilla örgütünün adı: "Anadolu Halk Cephesi!"

Ersever, Anadolu Halk Cephesi'ni gazeteci Ali Öncü'ye ayrıntılarıyla anlatmıştı. Ersever'in emekli olduktan sonra özellikle şehit ailelerinden oluşacak bir kontrgerilla örgütü kurmak için çaba sarf ettiği bilgisi gelmişti. Acaba bu örgütün adı Anadolu Halk Cephesi mi olacaktı?..

Binbaşı H.K. bu cephenin elemanı mıydı? Subay H.K. Ersever'le birlikte mi ordudan ayrılmıştı. Araştırdık. Ersever'den önce emekliliğini istemişti... Peki neden? Orası hâlâ belli değil...

Nokta'ya anlatılanlar çelişkili

Binbaşı Ersever yaşasaydı, beni başka bir kimlikle Güneydoğu'ya götürecekti. Kontrgerilla timlerini, tetikçilerini, PKK itirafçılarını yakından tanıyacaktım. "Ancak" demişti Ersever, "benimle ilgili anlatılanları yazmayacaksınız!"

Eğer bölgeye gitseydik, Ersever'le ilgili duyacaklarımı Ali Pınar Nokta'ya anlatmıştı. Ancak Ali Pınar çelişkili konuşuyordu...

Ali Pınar artık tetikçilik yapmadığını söylüyordu. Örgütten bu nedenle kaçmıştı. Özellikle fotoğrafının çekilmesini istemiyordu.

Ancak ne ilginçtir ki, dergiye Mete kod adlı İbrahim Babat ile Adil Timurtaş'ın birlikte çekilmiş fotoğraflarını veriyordu. Hadi, Mete'yi deşifre ediyordu. Zavallı Adil Timurtaş'ın ne günahı vardı!..

Ali Pınar'ın "hangi tarafta" olduğu belli değil! Bir taraftan Ersever'in vatan haini olduğunu ve bu sebeple öldürülmesi gerektiğini ileri sürüyor, diğer yanda Ersever'in düşmanı olduğunu ve tetiği çektiğini iddia ettiği İbrahim Babat'ı deşifre ediyordu.

Ali Pınar'ın anlattıklarından şu sonuç çıkıyor: Mete, Ersever'in adamıydı Ali Pınar Nokta dergisine Ersever timinin yaptıklarını ve Ersever'in adamlarının isimlerini vermişti. "Diğer taraf" konusunda ise suskun kalıyordu. Suskun kalmasının nedeni "diğer taraftan" olmasıydı kuşkusuz!

Ali Pınar kim?

Ali Pınar'ın diğer grubun elemanı olduğunu kendi anlattıklarından çıkarabiliyoruz. Merak etmiştim Ali Pınar'ı araştırmaya başladım. Ancak öğrendiklerim olayın çapını çok daha büyütüyordu...

Ali Pınar, PKK itirafçısı Adil Timurtaş'tı!

Peki Adil Timurtaş'ı nasıl bulabilirdim. Yeri belliydi: Diyarbakır Askerî Cezaevi'nde kalıyordu. İtirafçı olduktan sonra, tetikçi olarak operasyonlara katılırken, Binbaşı Ersever'in söylediği gibi aynı zamanda gasp da yapıyordu. Artık bu işi o kadar ilerletmişti ki, tutuklanıp cezaevine konmuştu.

Ancak ortada bir garip durum vardı. Nokta dergisi cezaevindeki itirafçıyla nasıl görüşmüştü? Hangi yetkiliden izin almıştı? İzin veren kişiler Adil Timurtaş'ın, Ersever aleyhinde konuşacağını kuşkusuz biliyorlardı. Yoksa Adil Timurtaş'ın o şekilde konuşmasını gazeteci Ayşe Önal'la görüşme yapmasına izin veren bazı yetkililer mi istemişti?

O halde söylediğim gibi olayın çapı çok büyüktü. Binbaşı Ersever'in karşısında yine kendisi gibi bazı subaylar ve polisler vardı...

- 1.** 5 aralık 1993 tarihli **Hürriyet** gazetesi.
- 2.** 9 aralık 1993 tarihli Anadolu Ajansı bülteni.
- 3.** 30 kasım 1993 tarihli Anadolu Ajansı bülteni.

Onuncu bölüm

Tetikçi kim?

Binbaşı Ersever, itirafçı Mustafa Deniz ve Mahsune Dguebe (Neval Boz) kimler tarafından öldürülmüştü?

Cesetlerin arka arkaya bulunması üzerine basında herkes bir yorumda bulundu. En gizemli polisiye romanda bile bu kadar farklı yorum yapılamaz herhalde.

Basında kimin ne söylediği de belli olmadı. Her kafadan bir ses çıktı. Biri itirafçı Mustafa Deniz'den, "Yüzbaşı Mustafa Deniz" diye bahsediyor, diğeri Mahsune'nin Suriye istihbarat örgütü Muhaberat'ın ajanı olduğunu söylüyordu. Bazılarına göre ise Binbaşı Ersever çift taraflı çalışan bir ajandı. Irak'a bilgi satıyordu! Neler neler yazıldı!

"Böyle bir ortamda Binbaşı Ersever'in bana anlattıklarını yazarsam bu bilgiler de kaybolup gider. En iyisi beklemek" diye düşündüm. Olayın heyecanı bitince, ortalık durulunca yazacaktım Binbaşı Ersever'in itiraflarını...

Binbaşı Ersever bana önemli bilgileri niçin vermişti? Neden bir dönem komutanlığını yaptığı kontrgerilla elemanlarını şimdi teşhir ediyordu?

Binbaşı Ersever'i "eski elemanları" mı öldürmüştü? Binbaşı Ersever niçin öldürülmüştü? Konuştuğu için mi? Eminim, Ersever'in bana kontrgerilla hakkında bilgi verdiğini öğrenmişlerdi. Yoksa neden beni tehdit etsinler?.. Kimler öldürmüştü Binbaşı Ersever'i? Bazı ipuçlarıyla katillerin kimliği konusunda fikir sahibi olabilirdik.

Av. Metin Can ve Dr. Hasan Kaya'yla aynı biçimde

Binbaşı Ersever ile Mustafa Deniz'in öldürülme şekilleri, Elazığ'da kontrgerilla tarafından kaçırılıp infaz edilen Avukat Metin Can ile Doktor Hasan Kaya'nın öldürülüş biçimine benziyordu!

Avukat Can ile Doktor Kaya kaçırılıp, altı gün sorgulandıktan sonra elleri arkadan bağlı, kafalarına bitişik tek kurşun sıkılarak öldürülmüşlerdi. Cesetleri ise Tunceli'ye 15 kilometre uzaklıktaki Dinar Köprüsü altında bulunmuştu. Dinar Köprüsü jandarma bölgesi içindeydi!

Binbaşı Ersever ile Mustafa Deniz de, elleri arkadan bağlı, bitişik atışla öldürülmüşlerdi. Ersever'in başına iki, Mustafa Deniz'in başına ise tek kurşun sıkılmıştı. Ersever ve Deniz'in cesetleri de jandarma bölgesine atılmıştı.

Her iki olayda da katiller korkusuzdu. Avukat Can ile Doktor Kaya'nın serbest bırakılması için Meclis Başkanı Cindoruk'tan Başbakan Demirel'e kadar, İçişleri Bakanı İsmet Sezgin'den SHP Genel Başkanı ve Başbakan Yardımcısı Erdal İnönü'ye kadar devletin en önemli makamlarında oturan yetkililere gidilmişti. Demokratik kitle örgütleri, SHP, HEP çağrılarda bulunmuştu. Gösteriler düzenlenmişti. Ancak bunların hiçbirisi Can ile

Kaya'nın infazını engelleyememişti. Kontrgerillanın gücü bunların hepsini aşmıştı!..

Ersever ve arkadaşları nerede sorgulandı?

Binbaşı Ersever ve arkadaşları da tıpkı Av. Can ile Dr. Kaya gibi sorgulandıktan sonra öldürülmüşlerdi. Ersever ve arkadaşlarını öldürenler de korkusuzdu. Yakalanma endişesi duymuyorlardı.

Ersever nerede sorgulanmıştı? Kritik bir soru da budur. Tetikçiler, bölgedeki emniyet ve jandarma birimlerinden yararlandıklarını kendileri söylüyorlar. Peki, Ersever ve arkadaşları Ankara'da nerede sorgulandı?..

Herhalde bir apartman katında veya bir gecekonduda değil. Buralar sorgulamalar için riskli yerlerdir. Güvenli yer neresidir?..

Ayrıca Ersever ve arkadaşlarının cesetlerini Ankara'nın üç farklı çıkışına koymak demek, 200 kilometrelik yolu, bir arabayla iki buçuk-üç saat boyunca kat etmektir.

Türkiye'nin başkenti Ankara'da üç cinayet işliyorsun. Herhalde güvenlik kuvvetlerinin seni yakalayacağından hiç kuşku duymazsan bu kadar rahat hareket edebilirsin!..

Cesetler niçin jandarma bölgesine atıldı?

Binbaşı Ersever ve arkadaşlarının cesetleri de jandarma bölgesine bırakılıyor. Neden kontrgerilla cesetleri hep jandarma bölgesine bırakıyor? Nedeni belli:

Jandarma cinayetleri çözebilecek teknolojiye sahip değil! Kriminal, balistik hiçbir laboratuvarı yok. Bu konularda yetişmiş tek bir elemanı bulunmuyor.

Bu nedenlerle Ersever cinayetinde olduğu gibi faili meçhul cinayetlerde parmak izi alınmamıştır. Cesetler üzerinde, "Farklı bir kişinin kılı var mı?" diye araştırma yapılmamıştır. Olay mahallinden fotoğraf bile çekilmemiştir!

Uzmanlar, "Katiller ne kadar profesyonel olursa olsun mutlaka bir iz bırakır" derler. Kuşkusuz bu cinayetlerde de izler vardı. Ancak jandarmanın teknolojisinin geri olduğunu bilen kişiler doğal olarak, "araştırma yapılmasın" diye cesetleri jandarma bölgesine atmışlardı!

Türkiye'de özellikle 12 Eylül'den sonra polisin bu tür teknik olanakları çok artırılmıştı.

İşte bunları bilen kişiler cesetleri çoğunlukla jandarma bölgesine bırakmaktadırlar.

İkinci bir sebep şu olabilir: cinayeti işleyenler jandarmayla içli dışlıdır!..

Ersever ve arkadaşlarının cesetlerinin bulunmasından sonraki soruşturma ve araştırma da bu iki görüşü desteklemektedir.

Soruşturmanın gündeme getirdiği sorular

Cinayetler zincirinin soruşturulması Ankara İl Jandarma Alay Komutanlığı tarafından yürütülüyor. Cinayetlerle ilgili olarak bir soruşturma grubu oluşturuluyor. Bu arada emniyet teşkilatı ile jandarma karşılıklı olarak birbirlerini suçluyorlar. Emniyet Genel Müdürlüğü yetkilileri "devre dışı" bırakıldıklarını öne sürüyorlar.

Soruşturmayı yürüten jandarma da emniyeti suçluyor, "Bize yardım etmiyorlar" diye...

Aydınlık gazetesi Ankara bürosuna 3 kasım günü gönderilen Ersever'in nüfus cüzdanı bir süre istenmemiştir bile. Gazete "Neden hiçbir devlet yetkilisi bize başvurup nüfus cüzdanını istemiyor?" deyince ancak 7 kasım günü nüfus cüzdanı isteniyor. Nüfus cüzdanı bir tutanakla Jandarma Binbaşı Z. Kenan Yılmaz'a teslim ediliyor. Basın mensupları Ersever'in cesedi bulunduktan hemen sonra ailesinden demeç almak için evine gitmişlerdir. Ancak soruşturmayı yürüten ekip Yıldız Ersever'le olayın üzerinden bir hafta geçtikten sonra görüşmüştür!

"Soruşturmayı yürütenlerin elinde Adlî Tıp raporu bile yoktur" deniyor...

Parmak izi, ayak izi gibi cinayeti çözmek için gerekli araştırmaların hiçbiri yapılmamıştır!

Soruların sayısını artırmak mümkündür.

İzlerin götürdüğü yer

Avukat Metin Can ile Doktor Hasan Kaya itirafçılar tarafından tuzağa düşürülmüşlerdi. Yaralı bir PKK militanını tedavi etmeye gittiklerini düşünmüşlerdi. Tuzağa düştüler. Canlarıyla ödediler.

Tanıyan herkesin ortak görüşü:

"Binbaşı Ersever temkinli, zeki biriydi. Kolay kolay tuzağa düşmezdi. Güneydoğu'da yıllarca görev yapmış bir subay olarak birçok pusudan sıyrılmasını bilmişti. Atikti. Binbaşı Ersever, mutlaka çok iyi tanıdığı bir arkadaşı tarafından tuzağa düşürülmüştü."

Binbaşı Ersever ne demişti:

"Senaryo hep aynıdır. Planı Alaattin Kanat hazırlar, çizer. Yeşil kod adlı Ahmet Demir'in başında olduğu kontrgerilla timi uygular!"

Gazetecilikte bir olayla ilgili varsayımlar, duyumlar, bilgiler, belgeler alt alta konulur. İncelenen konuyla ilgili tespitiniz yüzde 75'lik bir ağırlığa ulaşırsa, savunduğunuz görüşünüz doğrudur!

Binbaşı Ersever'le ilgili, konuştuklarımızı, hakkında topladığım bilgileri, belgeleri alt alta koydum. Çıkan sonuç: cinayet Alaattin Kanat tarafından planlandı, Yeşil'in kontrgerilla timi tarafından gerçekleştirildi!..

Ancak, Ahmet Demir ile Alaattin Kanat, Türk Silahlı Kuvvetleri'nin bir subayını öldürmeye cesaret edebilirler mi? Her ne kadar Ersever'in anlattıklarıyla, "tehlikenin bizzat kendilerine yöneldiğini" hissetseler bile, bir binbaşayı öldürmeleri çok zor görünüyor. Devletin güvenlik güçlerini karşlarına alabilirler. "Bugün Binbaşı Ersever'i öldürenler yarın bir başka subayı hedef alabilirler" diye düşünülür. O halde Binbaşı Ersever'in infaz emri daha "yukarılardan" verilmiştir.

"Yukarı" neresidir, kimdir, şimdilik bilinmiyor!.. "Yukarısı" Binbaşı Ersever'in öldürülmesini niçin istedi? Bu cinayetler dizisiyle hangi mesaj verilmek isteniyor? Katiller neden cesetleri yok etmedi de, Ankara'nın 200 kilometre karelik bir alanına "serpiştirdi"? Cesetlerin bu şekilde dağıtılması kuşkusuz bir mesaj içeriyor. Peki nedir mesaj ve kimlere

gönderiliyor?

Çiller açıklıyor

Binbaşı Ersever'i kimlerin öldürüldüğünü tahmin ediyordum. Ancak ortalığın durulması için yazmadan beklemeyi tercih ettim. Herkes katillerin kimler olduğu ve cinayetlerin niçin işlendiği konusunda spekülasyon yapıyordu. Bu kervana basın da katılmıştı.

Herkes konuşuyor ancak devlet susuyordu. 11 kasım günü Aydınlık'ta "Devlet niçin susuyor?" başlıklı bir makale yazdım.

Devlet, Ersever'in cenazesini protokol kurallarına aykırı olarak askerî törenle kaldırıyor. Binbaşılara cenaze töreni yapılmaz. Cenaze töreni albay ve üstündeki rütbede olanlar için yapılır. Öyleyse devlet niçin Ersever'e cenaze töreni düzenlemiştir? Ersever şehit mi olmuştur? Bilinmiyor. Belki de aşk, kumar, uyuşturucu gibi bir nedenle öldürülmüştür! Ancak devlet Ersever'in şehit edildiğinden emin! O halde devletin bir bildiği vardır! Tetiği çekenleri bilmektedir!

Tetiği PKK çekmediğine göre kim çekmiştir?

Başbakan Çiller 15 kasımda İstanbul'da Hürriyet gazetesi Ankara Temsilcisi Sedat Ergin'le yaptığı görüşmede Binbaşı Ersever cinayetine nihayet açıklık getiriyor: "Kendi aralarında bir iç hesaplaşma olduğu anlaşıyor."

Ne demekti "kendi aralarında bir hesaplaşma"? Taraflar kimlerdi? Binbaşı Ersever'in tarafı neydi? Niçin hesaplaşıyorlardı? Neyi paylaşamamışlardı?

Uyuşturucu ticareti resmen doğrulanıyor

Jandarma Genel Komutanlığı'ndan bir yetkili Cumhuriyet gazetesine (11 kasım 1993) olayı şöyle değerlendirdi:

"Ersever öyle anlatıldığı kadar uzun süre istihbaratçı olarak çalışmadı. Cinayetin, bir istihbaratçının öldürülmesinden farklı boyutları vardır. İstihbarat birimleri arasında rekabet filan yoktur. Muhtemelen uyuşturucu, silah kaçakçılığı gibi karanlık işler vardır."

Jandarma Genel Komutanlığı, Jandarma Binbaşı Ersever cinayeti hakkında böyle bir değerlendirmede bulunuyor: "Uyuşturucu ve silah kaçakçılığı gibi karanlık işler..."

JİTEM'in başındaki adam Binbaşı Ersever uyuşturucu ve silah kaçakçılığı işine mi karışmıştı?

2000'e Doğru 21 haziran 1992 tarihinde JİTEM'in uyuşturucu ve silah kaçakçılığına karıştığı şeklindeki bilgileri haber yapmıştı. Jandarma Genel Komutanlığı yetkilisi şimdi bu haberi resmen doğruluyordu.

Eğer Ersever bu karanlık işlere karıştı ise bunu kendine çıkar sağlamak için mi yapmıştı? Yoksa devlet çıkarı için mi yapmıştı? Bilindiği gibi, dünyanın her ülkesinin istihbarat (özellikle kontrgerilla) örgütleri giderlerinin büyük bir bölümünü uyuşturucu, silah kaçakçılığı gibi yasadışı yollardan elde ederler.

İtirafçıların bir bölümü JİTEM'e memur yapılıyor. Bir kısmı devletin örtülü ödeneğinden

maaş alıyor. Ancak bunlar büyük giderler. Türkiye ekonomisinin tehlike sinyalleri verdiği son yıllarda bu tür giderler için başka kaynaklar da aranıp bulunmuş olabilir mi? Acaba Ersever böyle bir kaynağın yaratılmasında aktif bir rol oynadı mı?

Yüksek rütbeli komutanın kafasındaki soru

Binbaşı Ersever cinayetiyle ilgili çeşitli spekülasyonlar sürerken 17 kasım günü Genelkurmay'da yüksek rütbeli bir komutanla görüşme yaptım.

Söz Binbaşı Ersever olayına geldi. Komutanın bu konuda söyledikleri ilginçti:

"Binbaşı Ersever Türk Silahlı Kuvvetleri bünyesinde oldukça tanınmış, ünlü bir subaydı. Yıllarca Güneydoğu bölgesinde görev yaptı. Çok yararları dokundu. Kürtçe biliyordu, halkla teması çok iyiydi.

JİTEM'i kurduğunu söylüyor. JİTEM'i kendisi kurmadı. Türk Silahlı Kuvvetleri böyle önemli bir birimi binbaşıya kurdurur mu? Bize göre binbaşı rütbesi, general, albay rütbesine göre dünyayı daha az tanıyan, dünyaya daha dar açıdan bakılan bir rütbedir. Bu işler binbaşılara bırakılmaz.

Ersever emekli olduktan sonra ne yapmıştır? Nerede yaşamıştır? Karısından ayrı yaşıyormuş, eve uğramıyormuş. Kaybolduğunda eşi önce merak etmemiş. Ersever eve tomarla para gönderiyormuş.

Emekli bir binbaşı üç ayda 21 milyon para alır. Evine, karısına, çocuğuna bu parayı olduğu gibi veriyormuş. Peki Ersever kendi harcamalarını nereden karşılıyormuş acaba? Ben senin yerinde olsam bunu araştırırım. Harcadığı paranın kaynağı nedir?

Tamam arabasını satmış. Niçin satmış belli değil. Üstelik yerine araba aldı mı yoksa alacak mıydı acaba? Şimdi uzun yıllar bölgede görev yapan istihbaratçı bir subay, ister istemez terör örgütlerinin hedef listesindedir. Bu arkadaşlar kendi emniyetleri için kolay kolay toplu taşıma araçlarına binmezler. Eğer Ersever arabasını satmış ve yerine yenisini almamışsa taksiyle dolaşıyordur. Eee taksi giderleri de oldukça fazladır yani.

Şimdi bu adam yabancı istihbarat adına mı çalışıyor, karanlık bazı işler mi yapıyor? Bunların araştırılması lazım. Ben gazeteci olsam bunları araştırırdım!"

Binbaşı Ersever'in niçin emekliliğini istediğini soruyorum.

Yüksek rütbeli komutan Jandarma Genel Komutanlığı Sekreterliği'ni arıyor. Ersever'in emekliliğini niçin istediğini soruyor. Kısa bir telefon konuşmasından sonra sohbetimize devam ediyoruz:

"Jandarma Genel komutanı rahmetli Orgeneral Eşref Bitlis, Ersever'le iki saat konuşmuş. 'Gitme, ağustos ayında seni yarbay yapacağız' demiş. Dinlememiş, ikna edememişler. Düşünün daha başında bir evi bile yok. Tek tabanca!

Sayın başbakan 'kendi aralarında iç hesaplaşma' diyor. Kendi araları kim, doğrusu anlayamadım. Herhalde başbakana bu bilgiyi kim verdiyse ona sormak lazım. MİT ile emniyet arasında mı, MİT ile jandarma arasında mı? Ne bileyim işte her neyse, kimlerin arasında çatışma varsa anlayamadım.

Gazeteciler şü konuları iyi bir araştırısa da biz de okuyup öğrensek!..”

Genelkurmay’ın yüksek rütbeli subayı Binbaşı Ersever’in “para kaynağına” dikkat çekiyordu!..

Ersever cinayeti Meclis’te

“Son dönemde pek çok cinayet dosyası, ‘PKK yapmıştır’ kolaycılığıyla kapatılmakta, her olayın ardında ciddi kuşklar kalmaktadır. Faili meçhul cinayetlerin 1 000’i aştığı ölkemizde, Eşref Bitlis, Bahtiyar Aydın ve Cem Ersever cinayetleri hakkında da ciddi soruşturmalar yapılmamaktadır. Kamuoyunda ‘hukuk devleti’ yerine ‘kontrgerilla devleti’ne gidiş kuşkları uyanmaktadır.

Hükûmet Ankara’da meydana gelen böylesine ciddi bir olay konusunda bile bilgilendirilmemekte, bilgileri olmayan her konuda olduğu gibi, bilgilenme mekanizmalarını işletmenin çaresini bulmak yerine, olayı geçiştirme yönüne gitmektedir.

Bir hukuk devleti olma iddiasında olan Türkiye Cumhuriyeti’ni bir kontrgerilla devletine dönüştürme yolundaki çabalar dikkate alındığında, yüce Meclis’in olayı tüm ayrıntılarıyla soruşturması aslî bir görevidir.

Bu düşüncelerle Anayasa’nın 98. ve TBMM İctüzüğü’nün 102. ve 103. maddeleri gereğince Meclis araştırması açılması hususunu saygılarımızla arz ederiz. 18 kasım 1993.”

DEP Milletvekili Ahmet Türk ve arkadaşları Binbaşı Ersever ve arkadaşlarının öldürölmesi konusunda Meclis araştırması istediler.

Olay Meclis’e gelmiş oldu.

DEP milletvekillerinden sonra, TBMM Faili Meçhul Siyasal Cinayetleri Araştırma Komisyonu, Binbaşı Ersever ve arkadaşlarının öldürölmesi olayını görüştü. Konuyla ilgili olarak Aydınlık gazetesi Haber Müdürü Hikmet Çiçek’in bilgisine başvurdu. Komisyon Jandarma Genel Komutanlığı’ndan JİTEM hakkında bilgi almak amacıyla Genelkurmay Başkanlığı’na başvurdu.

Başbakan Çiller’in “Emekli Binbaşı Ersever cinayeti iç hesaplaşma” şeklindeki sözleri CHP Genel Başkanı Deniz Baykal ve ANAP Aydın Milletvekili Yüksel Yalova tarafından Meclis’e getirildi. Baykal, “Bu sözler kontrgerillanın itirafı mıdır? Başbakan bu sözleriyle neyi kastediyor?” dedi.

Öte yandan gerek Jandarma Genel Komutanlığı bünyesinde kurulan “Tahkikat Grubu”nun ve gerekse Ankara DGM Başsavcılığı’nın yürüttüğü soruşturmalarda henüz bir gelişme yoktu.

Kuşkusuz, birçok faili meçhul cinayetin sorumlusu olduğu söylenen Binbaşı Ersever ile arkadaşlarının öldürölmesi olayı da raflardaki faili meçhul dosyaların yanına kaldırılacaktı...

DGM Başsavcısı Nusret Demiral, 3 ocak 1993 tarihinde yaptığı açıklamada, “Binbaşı Ersever cinayeti faili meçhul olarak kaldı. Bu cinayetler son derece profesyonel işlenmiş” dedi.

Kuşkusuz "Binbaşı Ersever dosyası"nın bu kadar kısa bir sürede raflara kaldırılması da bu kitabın "ana fikrine" uygun düşüyor!..

Ne dediler...

Hükûmetin başını kontrgerillanın ne olduğunu ve nereye bağlı olduğunu açıklamaya davet ediyorum. Türkiye'de kontrgerilla diye bir teşkilat var mıdır? Varsa böyle bir teşkilat iddia edildiği gibi cinayet şebekesi midir? İşlenen bu cinayetlerin hangisinin bu teşkilatla ilgisi vardır? Varlığı iddia edilen kontrgerilla teşkilatı eğer mevcutsa kimler kurmuştur? Kimler yürütmüştür? Ve kimlerden emir almaktadır?

1 şubat 1978
Süleyman Demirel
AP Genel Başkanı

Hukuk devletinde bu tür örgütlere yer yoktur. Parlamento'nun bu toplumsal tehlikeye, hukuk dışılığa ve devlet içindeki bu gizli örgütlenmeye karşı çıkması bir görev haline gelmiştir... Çünkü en başta TBMM töhmet altına girmiştir. Türkiye Cumhuriyeti Devleti cinayet işleyen bir devlet imajıyla Türk halkının önünde duramaz. Savcılar ne güne duruyor?

24 kasım 1990
Süleyman Demirel
DYP Genel Başkanı

Kontrgerilla tartışması kadar Türkiye'de havanda su dövülen başka bir konu yoktur. Deniyor ki, araştıralım. O zaman her şeyi araştıralım; yarın güneş doğacak mı diye araştıralım.

24 şubat 1993
Süleyman Demirel
Başbakan

Kontrgerilla adlı örgütün, bu resmî görüntülü fakat gayri resmî örgütün niteliği ve amacı üzerindeki örtü kaldırılmamıştır. (1973 seçimleri öncesi Giresun konuşması.)

26 eylül 1973
Bülent Ecevit
CHP Genel Başkanı

Kontrgerilladan hesap soracağız. (1977 seçimleri öncesi sık sık tekrarladığı konuşma.)

Bülent Ecevit
CHP Genel Başkanı

Yaptığım araştırmalara göre Türkiye’de devletçe düzenlenmiş kontrgerilla resmen yoktur. Yani kontrgerilla devletin güvenlik kuvvetleri arasında yoktur.

3 şubat 1978
Bülent Ecevit
Başbakan

Ben böyle bir örgütün varlığını ilk açıklamış politikacıyım. Ve bunun bedeli olarak da ben ve eşim, birkaç suikast girişimiyle karşılaşmıştık. Ama onları göze aldık ve almak gerekiyordu. Bugün bu soruna daha rahatlıkta çözüm getirilebilir. Yeter ki, o siyasî irade gösterilsin.

6 aralık 1992
Bülent Ecevit
DSP Genel Başkanı

Ülkemizde de benzer olayların yaşandığı, benzer örgütlerin politikaya karıştığı, şiddet eylemlerinde rol aldığı, hatta yönlendirdiğine ilişkin yoğun kuşku ve iddiaların zaman yitirilmeden açıklığa çıkarılmasında ısrarlıyız. Bu nedenle konunun TBMM’de ve en üst düzeyde ele alınarak aydınlığa çıkarılması ulusal geleceğimizin ve demokrasimizin olumsuz gelişmelerden korunması için kalıcı önlemlerin geliştirilmesini sağlamak amacıyla grup yönetimimiz gerekli girişimleri başlatacaktır.

21 kasım 1990
Erdal İnönü
SHP Genel Başkanı

Başbakan Yardımcısı SHP Genel Başkanı Erdal İnönü başkanlığında toplanan Grup Yönetim Kurulu, SHP milletvekilleri tarafından hazırlanan kontrgerilla konusunda Meclis araştırması açılmasını içeren önergeye onay vermedi.

11 şubat 1993
Cumhuriyet gazetesi

Kontrgerilla tartışmaları iktidar ortaklığımızı tehlikeye atar.

12 şubat 1993
Erdal İnönü
Başbakan Yardımcısı

Devlet cinayet işlemez. Cinayet örgütleri kurmaz.

17 haziran 1992
Turgut Özal
Cumhurbaşkanı

Bilindiği üzere gayri nizamî savaş'ın adı "gerilla harbi"dir. Buna karşı aldığımız tedbir "kontrgerilla harbi"dir. Bizde kontrgerilla diye bir kuruluş yoktur. Özel Harp Dairesi vardır.

6 mart 1978
Orgeneral Semih Sancar
Genelkurmay Başkanı

Türk Silahlı Kuvvetleri'nde kontrgerilla diye bir kuruluş bulunmadığı gibi, bu tabir askerî talimnamelerimiz içinde de mevcut değildir.

22 kasım 1978
Orgeneral Kenan Evren
Genelkurmay Başkanı

Kanaatim o ki, Genelkurmay başkanlığım sırasında bu teşkilat (Özel Harp Dairesi) görevi dışında kullanılmadı. Ama belki bana intikal ettirilmeden bazı yerlerde gayri resmî olarak teşkilattan bazı kişiler bu işe bulaşmış olabilir. Bunu bilemem.

26 kasım 1990
Kenan Evren
Emekli Cumhurbaşkanı

Önce şu "kontrgerilla" sözü tamamen yanlış kullanılıyor. Bu teşkilatın amacı şudur: karşıda savaşa giren bir düşman vardır. Kontrgerilla düşman bölgesine sızarak oradaki halkı mukavemet için organize eder.

5 eylül 1992
Orgeneral Doğan Güreş
Genelkurmay Başkanı

Türk Silahlı Kuvvetleri'nin kontrgerilla falan diye karanlık işlerle uğraşması bahis konusu değildir.

8 aralık 1991
Orgeneral Necip Torumtay
Genelkurmay Başkanı

Aya maya kumpanya, bir şişe şampanya Eyüp Özalkuş,
Aya maya kumpanya, bir şişe şampanya Memduh Ünlütürk,
Aya maya kumpanya, bir şişe şampanya Cihat Akyol...

Bütün tanıdıklarımın çocuklarını tekerletiyorum ki bu isimleri unutmasınlar. Bunlar 12 Mart'tan sonraki kontrgerillacılar, kontrgerillanın önde gidenleri.

2 şubat 1997
Nimet Arzık
Gazeteci-Yazar

Gün geçtikçe, kanlı eşkıya çetesinin amaçları iyiden iyiye ortaya çıkıyor. Artık herkes kontrgerilla eşkıyasını parmak izlerinden tanıyor. Kontrgerilla eşkıyası, perde arkası yöneticileriyle birlikte hesap verecektir.

30 nisan 1977
Uğur Mumcu
Gazeteci-Yazar

Kamuoyunda bunca tartışmaya yol açan ve 12 Mart döneminin sorgulama operasyonlarındaki niteliği üç aşağı beş yukarı ortaya çıkan kontrgerilla umacısının üzerindeki örtü kaldırılmalıdır.

8 şubat 1978
Örsan Öymen
Gazeteci-Yazar

Türkiye'de kontrgerilla adlı bir örgüt vardır. Bu örgüt Özel Harp Dairesi tarafından yönetilir.

6 şubat 1978
Emin Değer
Emekli Askerî Hâkim

Kadıköy'deki köşkü kontrgerilla örgütüne özel olarak hazırlattım.

1 ekim 1973

Eşkıyanın olduğu yerde elbet jandarma da bulunacaktır. Eşkıyanın kullandığı gizli-açık bütün usul ve taktikleri elbet jandarma da kullanacaktır.

28 ocak 1978
Ahmet Kabaklı
Gazeteci-Yazar

CİA'sının, MİT'inin, kontrgerillasının yanı sıra NATO'su, CENTO'su Ortak Pazarı, İMF'si Türkiye'ye yardım konsorsiyumları, ikili antlaşmalar ve daha bilmem neleriyle kapitalizmin en son aşaması emperyalizm, onun yerli işbirlikçileri, tekelci sermaye, çokuluslu şirketler, ülkemiz üstündeki egemenliklerini yürütme kavgasını sürdürüyorlar.

1978
İlhami Soysal
(Süleyman Genç'in yazdığı Bıçağın Sırtındaki Türkiye,
CİA-MİT-Kontrgerilla adlı kitap için kaleme aldığı nszden)

1971'in son günlerinde kurulduğunu öğrendiğimiz kontrgerilla rgt Genelkurmay başkanının emriyle İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı ve MİT tarafından müştereken kanundışı kurulmuş, yönetilmiş ve kanundışı çalışmış bir örgüttür. Kuruluşu yasaya aykırıdır.

1978
Sadi Koçaş
12 Mart cuntasının başbakan yardımcısı
(Atatürk'ten 12 Mart'a kitabından)

MİT, kontrgerilla konusunda isnatlar devam ediyor. Ve şüphesiz ki devletin temel müesseseleri üzerindeki tahribat da devam ediyor.

28 ocak 1978
Aykut Edibali
Gazeteci-Yazar
Millet Partisi Genel Başkanı

Kontrgerilla kavramı 12 Mart döneminde duyuldu. Sıkıyönetim yetkililerinin yakalayıp içeri tıktırdığı bazı şahısların bu örgüt elinde işkenceye tâbi tutulduğu

söylenirdi. Tabîî resmî makamlar bu söylentileri yalanlardı ama işkenceden perişan olmuş sanıkların sıkıyönetim mahkemelerinde yaptıkları açıklamalar iddiaların doğru olduğuna herkesi inandırdı.

31 ocak 1978
Oktay Ekşi
Gazeteci-Yazar

Kontrgerilla ile ilgili objektif bilgilere sahip değilim. Ama bunu demekle, "Kontrgerilla yoktur" demiyorum. Sadece konuyla ilgili objektif bilgilere sahip değilim.

22 kasım 1990
Faruk Sükan
İçişleri eski Bakanı

Ben Türk Silahlı Kuvvetleri'ne bu şekilde gayri meşru olayları yakıştırmayı kabul etmiyorum. Ama şu ihtimal de korkunçtur: Özel Harp Dairesi gibi legal bir teşkilatı istismar eden bazı dış güçlerin, teşkilatın içine sızarak kendi başlarına örgütlenerek birtakım hareketlere girmiş olmaları ihtimali vardır.

22 kasım 1990
Hasan Celal Güzel
Yeniden Doğuş Partisi Genel başkanı

Her şeyin açıklığa kavuşmasını istiyoruz. Bu devletin yara almaması için de zorunludur. Meclis araştırmasına varız.[1](#)

2 mart 1990
Köksal Toptan
DYP Grup Başkan Vekili

Meclis araştırması açılsın, kontrgerilla var mı, yok mu ortaya çıksın.[2](#)

24 kasım 1991
Alparslan Türkeş
MHP Genel Başkanı

Hukuk devletinde böyle karanlık bir örgütün varlığını kabul etmek mümkün değildir. Meclis araştırması yapılsın. Devlet içindeki yasadışı bu örgüt bütün bağlantılarıyla birlikte ortadan kaldırılsın.

9 aralık 1992

Yirmi iki yıldır hayalet ağacı taşlanıyor. Güvenlik kuvvetlerimizi moral açısından yıpratmak için çıkarılıyor bu söylentiler. Devlet terörist olmaz.

2 mart 1993
Baki Tuğ
Emekli Savcı
DYP Ankara Milletvekili

Türkiye NATO üyesi olduğu için böyle bir kuruma sahip olması doğaldır. ABD'nin de bu kurumu desteklemiş olmasını yadırgamam.

21 kasım 1990
William Colby
CIA Başkanı

Kim kontrgerilla hakkında bir şey biliyorsa, belgeleriyle çıksın ortaya söylesin. Kontrgerillanın ne olduğunu, nerede, nasıl faaliyet gösterdiğini açıklasınlar, istifa edeyim.

7 şubat 1992
İsmet Sezgin
İçişleri Bakanı

Ben de bu Parlamento'nun bir üyesi olarak diyorum ki, kontrgerilla vardır.

21 şubat 1993
Celal Kürkoğlu
SHP Adıyaman Milletvekili

Kontrgerilla endişesi taşıyorum.

25 temmuz 1991
Eyüp Âşık
TBMM İnsan Hakları İnceleme Komisyonu Başkanı

Yirmi bir arkadaşımınla birlikte Özel Harp Dairesi ve kontrgerilla hakkında Meclis araştırması istemiyle önerge verdik."³

28 kasım 1992

Kontrgerilla montrgerilla yok.

23 eylül 1992
Ünal Erkan
Olağanüstü Hal Bölge Valisi

Türkiye hâlâ tüm demokratik ülkelerin ortadan kaldırmayı başardığı kontrgerillayı Meclis'te soruşturmayı beceremiyor.

6 aralık 1992
Mehmet Altan
Gazeteci-Yazar

Türkiye'de kontrgerilla yaklaşık otuz yıldan beri faaliyet göstermektedir. Hiçbir dönemde bugünkü gibi açıkça ve pervasızca eyleme geçmedi. Tabii hiçbir dönemde de ona bugünkü kadar ihtiyaç duyulmadı.

14 temmuz 1991
Ferit İlsever
2000'e Doğru Genel Yayın Yönetmeni

Kontrgerilla tartışmasında ne yazık ki, yeni bir mesafe alınabilmiş değil. Belgesel olarak ortaya koyduğum gerçekleri gerek iktidar yetkilileri ve gerekse bürokrasinin her iki kanadının temsilcileri bugün de yadsımayı sürdürüyor.

5 mart 1993
Talat Turhan
Kontrgerilla Cumhuriyeti kitabının yazarı

2. Cumhuriyet programında "hür teşebbüs"ün anlamı, büyük uluslararası tekellerin hürriyetidir. "Hür düşünce" ve "insan hakları" dedikleri, kapitalizmin dizginsiz ve gaddarca uygulanmasıdır. İşsizliktir, yoksulluktur, sınıfsal kutuplaşmadır, uluslararası boğazlaşmadır. Gladio'nun, kontrgerillanın patronu ve dayanağı ABD'dir, yani uluslararası hür teşebbüstür.

1 ağustos 1993
Doğu Perinçek
İP Genel Başkanı

Ne yazdılar...

Mücadele tekniklerinden birisi de şiddet hareketleri ve misillemeleridir. Ancak bu tekniğin halka uygulanışının çok hassas olduğu unutulmamalıdır.

Cihat Akyol

Tümgeneral

Özel Harp Dairesi Başkanı

“Gayri Nizamî Kuvvetlere Karşı Harekât”

(Silahlı Kuvvetler Dergisi, mart 1971, s.14)

Askerî harekât için ele alınacak hedeflerden biri de bölge halkıdır. Halk kitlesi üzerine yapılacak baskının gayri nizamî harp kuvvetlerine dönük endirekt durdurucu tesiri bahis konusudur. Bu maksat için propagandayla desteklenen yüksek derecelerde şiddet harekâtı ele alınır. İkinci Dünya Harbî’nde Yugoslav Direniş Harekâtı’na karşı Almanlar, hedef olarak dağlık ve ormanlık arazide yakalanmaları pek zor olan gerilla birliklerini değil, bunların geride bıraktıkları ailelerini ve mallarını ele alarak en ağır darbeyi bu hedef üzerine indirmişlerdir.

(Aynı yazı, s. 13)

Tehlikenin büyüklüğünü ispat yollarından biri de, eldeki hadiselerin sayısını artıracak, sanki ayaklanma kuvvetleri yapıyormuş gibi halka haksız muamele örnekleriyle sahte operasyonlara başvurulabilir.

(Aynı yazı, s.15)

Bazı ahvalde propaganda için istismar edilmek üzere mürettep olaylar meydana getirilir. İsyancıların yaptığı intibainı verecek, yağma ve katliam, ırza tecavüz olayları ele alınabilir. Ancak hemen bilinmelidir ki konu çok hassastır; yer, zaman, şekil ve mahiyeti itibarıyla ustalık gösterilmezse tersine karşı koymaya zarar getirebilir.

(Aynı yazı, s. 8)

Geniş bir bölgede birden fazla sabotaj yapılacaksa, bir teşkilat kurularak merkezî idareyle idare edilmesi sağlanmalıdır. Büyük teşkilatların sevk ve idaresini kolaylaştırmak için tali bölgelere ayrılmalı, planlamada merkeziyet, icrada ademimerkeziyet sağlanmalıdır. Müstakilen hareket etmek, inisiyatif kullanmak esastır. Merkezin verdiği emirler teferruatı ihtiva etmez. Ajan bu emirlerin icrasında serbest hareket etmelidir. Hazırlıklarında gizliliğe azamî riayet edilmelidir. Direktifler daima sözlü yapılmalıdır. Bu maksatla ajanlar ile merkez arasında irtibatı sağlayacak şebeke kurulmalıdır. Harekât çok iyi bir istihbarata

dayanmalıdır. Ajanlar, hedefler ve hedefleri koruyan emniyet kuvvet ve tertibatı hakkında günü gününe bilgi sahibi olmalıdır.

Genelkurmay İstihbarat Başkanlığı
(Sabotaj ve Tipik Sabotaj Olayları, 14 ekim 1977, s.4)

Kalabalık şehirlerde kışkırtıcı ajanlar organize edilip üniversite ve fabrikalara sokulurlar. Endüstri ve eğitim merkezlerini ele geçirirler. Bu ajanlar sabotaj malzemeleriyle yıkıcı harekâta bulunurlar. Tedhiş hareketleri düzenleyerek, gaye uğruna soygunlar yaparlar, cinayet işlerler.

Cahit Vural
Piyade Albay
(Gerillaya Giriş kitabının, "Gerillaya Karşı Mücadelede Yardımcı Faaliyetler" bölümünden)

Gayri nizamî kuvvet mensubu olarak suçlandırılan esirlerin tutuklu kaldıkları müddetçe sıkı bir fikrî eğitime ve yönlendirmeye tâbi tutulmaları gerekir. Zamanla işbirliği yapmak yolunda arzu gösterenler, güven telkin ettikleri takdirde şeref sözüyle serbest bırakılabilirler.

(Kara Kuvvetleri Komutanlığı Gayri Nizamî Kuvvetlere Karşı Sahra Talimnamesi 31-15)

Asinin ajanlarından tövbekâr olanlar ve ayaklanmaları bastırmakla görevli olanların harekâtına mâni olmayanlar hemen serbest bırakılmalı, fakat nadim ve tövbekâr olmayanlar cezalandırılmalıdır. Burada gösterilen iki husus bu gibilerin ne dereceye kadar samimi olduklarını gösterir: mazideki bütün faaliyetleri hakkında mufassal izahat ve ayaklanmaları bastırmakla görevli tarafla birlikte çarpışmalara iştirak arzusu.

(Aynı yerde)

Bir gayri nizamî kuvvetin yeraltı unsurları kaide olarak kanunî statüye sahip değildir.

(Aynı yerde)

Ayaklanmaları bastırmakla görevli olan taraf, harbi bir an evvel bitirmek isterse, normal zamanlarda tatbik edilebilecek olan bazı kanunî telakkileri ihtilal harplerinde nazarı itibare almamalıdır.

(Aynı yerde)

Psikolojik harbin insan hissiyatına olan etkisini hafifletmek aleyhinde kendi memleketi içinde menfi bir reaksiyona meydan vermemek maksadıyla, hakikatte yapılsa dahi, kendi milletine karşı böyle bir faaliyetin idare edilmekte olduğu kanaatini uyandırmak istemeyen demokratik hükûmetler bile itham edecek herhangi bir ifadeyi kullanmaktan çekinmektedirler!

Münir Güneri

Kurmay Albay

(Psikolojik Harbin Önemi ve Yönetimi, s.6)

- 1.** 2 mart 1993 tarihinde kontrgerilla ve Özel Harp Dairesi hakkında Meclis araştırması istenilen önergeye "Millî Eğitim Bakanı Köksal Toptan" ret oyu verdi.
- 2.** Aynı önergeye Alparslan Türkeş de ret oyu verdi.
- 3.** DEP ve RP'nin verdiği araştırma önergeleri birleştirildi. 2 mart 1993 tarihinde oylanarak reddedildi.

Binbaşı Ersever'in İtirafı

Soner Yalçın

Tarih 23 Ekim 1993.

Çalan bir telefon.

"Ersever'i infaz ettik, sıra Soner'de." Telefon kapanıyor.

Tarih 4 Kasım 1993.

Binbaşı Ersever, elleri arkadan bağlı, ağzı bantlı bir halde bulunuyor.

Öldürülmüş. Kafasına iki kurşun sıkılarak.

Ardından yakın arkadaşı itirafçı Mustafa Deniz ile sevgilisi Mahsune Dguebe'nin cesetleri bulunuyor.

Kontrgerillacılar...

Yeşil kod adlı Ahmet Demir...

İtirafçılar...

İtirafçılardan kurulu Yıldız Timleri...

Kontrgerilla timleri: Anadolu Halk Cephesi... TIT... KAP...

Faili meçhul cinayetleri işleyenler kim?

Binbaşı Ersever'i kim öldürdü?